

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ

Dosar nr.1687/1/2022/a2

ÎNCHEIERE

Sedința camerei de consiliu din data de 14 iunie 2024

Completul constituit din:

Elena Barbu – Președinte
Mihail Udroiș – Judecător
Lia Savonea – Judecător

Liliana Miu – Magistrat asistent
Iuliana-Mădălina Șelaru - Grefier

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare a fost reprezentat de general de brigadă magistrat Florin Popescu.

Pe rol se află soluționarea cauzei penale având ca obiect contestațiile formulate de *inculpații* **Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu, Rus Iosif, părțile civile Mirea Costinel Venus, Ciungan Adi-Aurel, Ciungan Maria, Vinersar Mihai-Sebastian, Vinersar Elena Georgeta, Vinersar Silviu Alexandru, Asociația 21 Decembrie 1989** - reprezentantă a părților civile **Orășanu Veronica, Orășanu Lucian Daniel, Dragu Maria, Orășanu Ana Maria-Loredana, Postolache Gheorghe Mihail, Onofrei Mihaela și Koszti Elena Roxana** și de avocat Drăgulin Ilie, în nume propriu și pentru *părțile civile* **Ambruș Ecaterina, Ambruș Elena-Florentina, Constatinescu Eugenia, Constatinescu Mircea Marian, Reșceanu (fostă Constatinescu) Ana Maria, Georgescu Constantina, Ghiță Florian, Ghiță Leontin Mihail, Roșu Paula, Hulă Marin, Jianu Marin, Jianu Maria, Jianu George Andi, Gugea (fostă Jianu) Ana Gabriela, Matei Lina, Matei Nicolae, Matei Marian, Mănescu Elvira, Mănescu Daniela, Mănescu Elena- Elvira, Melinescu Ioana, Melinescu Georgeta Ionela, Melinescu Bălașa Geanina, Melinescu Gheorghe, Mormoe Beatrice Carmen, Mormoe Alin-Alexandru, Orășanu Veronica, Orășanu Ana Maria Loredana, Orășanu Lucian Daniel, Orășanu Virgil Ștefan, Ilie Dumitru, Ungureanu Alexandru, Adam Ion, Aga Marius Marcel, Apostol Costel, Barbu Cristian, Barbu Lionică, Bărbulescu Cristian, Băicuși Mircea, Bălan Gheorghe, Bălă Jane, Borota Gheorghită, Bivolan Alina, Cazacu Ana, Ciorîia Toma, Cîrstea Ionuț Valentin, Vieru Ilie, Cîrstea Marin, Cojocarul Paul, Costache Marinela – Elena, Costache Gabriela Anabella, Costache Mihai Andrei, Cotoran Mihăiță, Bozgan Cornelia, Dindirică Ioana, Dindirică Lucian-Costin, Dindirică Adrian, Drăgan Sebastian Gilbert, Dumitrescu Nicu, Draculeț Dorina, Iancu Marcel, Ivană Dumitru Aurel, Encescu Nadja, Huțanu Daniel, Hristea Daniel, Ghiță Florian, Ghiță Leontin,**

Merțoiu Liviu, Iancu Mihaela, Ivana Dumitru, Mănescu Elena, Mormoe Carmen, Niulescu Constantin, Olaru Eugen, Olaru Olimpia, Paraschivescu – Sauget Cristian Dan, Percu Alexandru, Percu Gheorghe, Percu Nicolae, Marin Leonard, Pătrașcu Ioana, Popescu Victor, Preda Gheorghe, Radu Ionică, Varzare Iulian Vasile, Nemțiu Rareș, Nemțiu Antonica, Sass Ludmila, Ginghină Marian, Bercu Elena, Bercu Mircea, Bercu Mihaela, Bulearcă Ana Maria, Luft Anița, Stoian Ion, Trandafir Adrian Florin, Nacu Florian, Iordache Eugenia, Ivan Nicolita, Știubei Maria, Știubei Petre, Stănică Ana, Ungureanu Năstasie, Constantinescu Marin împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 pronunțate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București – Secția a II-a penală, în dosarul nr. 1687/1/2022/a2.

La apelul nominal, făcut în ședința din camera de consiliu, **au lipsit:**

- Contestatorul inculpat **Iliescu Ion** pentru care s-a prezentat apărătorul ales, avocat Georgescu Andrei-Adrian, în baza împuternicirii avocațiale atașate la dosarul cauzei;

- Contestatorul inculpat **Voiculescu Voican Gelu** pentru care s-a prezentat apărătorul ales, avocat Frunză Dorin, în baza împuternicirii avocațiale atașate la dosarul cauzei și apărătorul desemnat din oficiu, avocat Groza Gheorghe, în baza delegației pentru asistență juridică obligatorie atașate la dosarul cauzei;

- Contestatorul inculpat **gl. (rtr.) Rus Iosif** pentru care s-a prezentat apărătorul ales, avocat Trăistaru Nicolae, în baza împuternicirii avocațiale atașate la dosarul cauzei;

- Contestatorii părți civile **Ciungan Adi-Aurel și Ciungan Maria**, fiind reprezentați de avocat Radu Ingrid, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Radu Gabriel, în baza delegației pentru asistență juridică obligatorie;

- Contestatorii părți civile **Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Elena Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru**, fiind reprezentați de avocat Ghioca Gheorghe în substituirea apărătorului ales, avocat Popescu Traian, în baza împuternicirii avocațiale atașate la dosarul cauzei.

- Contestatorii părți civile **Ambruș Ecaterina, Ambruș Elena-Florentina, Constatinescu Eugenia, Constantinescu Mircea Marian, Reșceanu (fostă Constantinescu) Ana Maria, Georgescu Constantina, Ghiță Florian, Ghiță Leontin Mihail, Roșu Paula, Hulă Marin, Jianu Marin, Jianu Maria, Jianu George Andi, Gugea (fostă Jianu) Ana Gabriela, Matei Lina, Matei Nicolae, Matei Marian, Mănescu Elvira, Mănescu Daniela, Mănescu Elena- Elvira, Melinescu Ioana, Melinescu Georgeta Ionela, Melinescu Bălașa Geanina, Melinescu Gheorghe, Mormoe Beatrice Carmen, Mormoe Alin-Alexandru, Orășanu Veronica, Orășanu Ana Maria Loredana, Orășanu Lucian Daniel, Orășanu Virgil Ștefan, Ilie Dumitru, Ungureanu Alexandru, Adam Ion, Aga Marius Marcel, Apostol Costel, Barbu Cristian, Barbu Lionică, Bărbulescu Cristian, Băicuși Mircea, Bălan Gheorghe, Bălă Jane, Borota Gheorghită, Bivolan Alina, Cazacu Ana, Ciorîia Toma, Cîrstea Ionuț Valentin, Vieru Ilie, Cîrstea Marin, Cojocar Paul, Costache Marinela – Elena, Costache Gabriela Anabella, Costache Mihai Andrei, Cotoran Mihăiță, Bozgan Cornelia, Dindirică Ioana, Dindirică Lucian-Costin, Dindirică Adrian, Drăgan Sebastian Gilbert,**

Dumitrescu Nicu, Draculeț Dorina, Iancu Marcel, Ivană Dumitru Aurel, Encescu Nadja, Huțanu Daniel, Hristea Daniel, Ghiță Florian, Ghiță Leontin, Merțoiu Liviu, Iancu Mihaela, Ivana Dumitru, Mănescu Elena, Mormoe Carmen, Niulescu Constantin, Olaru Eugen, Olaru Olimpia, Paraschivescu – Sauget Cristian Dan, Percu Alexandru, Percu Gheorghe, Percu Nicolae, Marin Leonard, Pătrașcu Ioana, Popescu Victor, Preda Gheorghe, Radu Ionică, Varzare Iulian Vasile, Nemțiu Rareș, Nemțiu Antonica, Sass Ludmila, Ginghină Marian, Bercu Elena, Bercu Mircea, Bercu Mihaela, Bulearcă Ana Maria, Luft Anița, Stoian Ion, Trandafir Adrian Florin, Nacu Florian, Iordache Eugenia, Ivan Nicolița, Știubei Maria, Știubei Petre, Stănică Ana, Ungureanu Năstasie, Constantinescu Marin, fiind reprezentați de apărător ales, avocat Drăgulin Ilie, în baza împuternicirii avocațiale atașate la dosarul cauzei.

- partea responsabilă civilmente **Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice**.

S-au prezentat:

- Consilierul Juridic Carp Daniela Irina, pentru partea responsabilă civilmente **Ministerul Apărării Naționale**, în baza delegației depuse la dosarul cauzei;

- contestatorul parte civilă **Mirea Costinel Venus**, personal, asistat de apărător ales, avocat Drăgulin Ilie;

- **Asociația 21 decembrie 1989** – prin reprezentant legal Teodor Mărieș pentru părțile civile Orășanu Veronica, Orășanu Lucian Daniel, Dragu Maria, Orășanu Ana Maria-Loredana, Postolache Gheorghe Mihail, Onofrei Mihaela și Koszti Elena Roxana, asistată de apărător ales, avocat Antonie Popescu;

- **Contestatorul parte civilă Drăgulin Ilie**, personal;

- **Contestatorul Mirea Costinel-Venus**, fiind asistat de apărător ales, avocat Drăgulin Ilie, în baza împuternicirii avocațiale atașate la dosarul cauzei;

- **Contestatorii părți civile Percu Alexandru și Trandafir Adrian-Florin**, fiind asistați de apărător ales, avocat Drăgulin Ilie, în baza împuternicirii avocațiale atașate la dosarul cauzei.

De asemenea, s-au prezentat:

Apărătorul ales, avocat Dinu Elena pentru părțile civile/persoanele vătămate Boar Veronica, Boar Adrian, Ivan Alexandru Eduard Ionuț, Ivan Georgeta-Cristina, Ivan Florica, Balaban Mihaela, Balaban Virgil, Boeru Stela, David Zenovia, David Georgeta, Avrămescu (fostă David) Adriana, Frunză Stana, Marinițu Maria, Marinițu Daniel, Marinițu Leonard, Milea Aneta, Milea Viorica, Ciochină Doina-Florentina, Păun Maria, Piroșcă Dumitra, Piroșcă Vasile, Stoica (fostă Vasilache) Lucia, Antonescu Victoria, Niculescu (fostă Antonescu) Ana-Maria, Crețu (fostă Antonescu) Maria-Bianca, Apostol Elena, Apostol Crisitan Mihai, Apostol Vasile-Marius, Barbu Ion, Barbu Ioana, Bălan Antonica, Bălan Carmen Bianca, Bălan Cătălin Florian, Petre (fostă Bălălău) Andreea-Georgeta, Bălălău Bogdan-Costin, Bălălău Zoica-Adrian, Boca Ecaterina, Bucur Dorina, Chilibeau Traian, Constantin Tudorița, Constantin Dan-Robert, Constantin Doru, Crestează Floarea, Crestează Iuliana Cristina, Dimulescu Antoaneta, Bălașa Cristina-Antoaneta, Ștefănescu Oana-Andreea, Dobre Doina Ana, Militaru (fost Dobre) Radu, Dobre Mircea, Dodu Mihai Iulian, Enache Maria, Filip Fîntînaru Dan, Florea Mariana, Franga Doina Liliana,

Franga Victor, Garian Iosefina, Crețu Elena, Ghenea Maria, Gorneanu Cristina, Ilie Florica, Ilie Alexandru Georgian, Ion Elena, Ion Andreea-Elena, Ion Marius-Constantin, Borșu Anișoara, Ionescu Constantina, Topârceanu Roxana Adina, Ionescu-Posea Doina, Lache Constanța, Lache George, Bănică Emilia, Lambert Felicia, Lambert Constantin, Lupu Florin-Vasile, Lupu Costel, Lupu Mihai, Lupu Aurica, Grecu Liliana Olga, Matei Alexandru, Matei Gabriel, Larsen (fostă Matei) Ana, Măgureanu Sanda Adriana, Mănescu Elena, Mincă Ioan, Morăraș Cosmin, Morăraș Marius Andrei, Morăraș Aurelian, Morăraș Elena, Olaru Onița, Olaru Camelia Raluca, Beni Monica Mihaela, Oprea Niculina, Oprea Edward-Valentin, Udub (Roșca) Elena-Iulia, Roșca Maria-Mădălina, Roșca Alexandra-Daniela, Vitan Irina-Maria, Drulea Ionela-Gina, Surpățeanu Mihaela, Surpățeanu Andreea, Rădoi (fostă Surpățeanu) Ioana, Teodorasc Marius Cristian, Tian Nechifora, Toma Floarea, Tudor Elena, Tudor Ion, Urucu Aurel, Urucu Vasilina, Vasiliu Alexandra, Vasiliu Anton-Matei, Vintilă Floarea, Vlad Floarea, Vlad Alexandru-Cristian, Vlad Florența-Lidia, Voica Sofia, Adam Ștefan, Vasilache Elena, Olteniceanu Petrică, Țugui Viorel, Smaranda Adrian-Florin, Smaranda Maria, Petroșanu Elena, Bărboi Gheorghe, Bărboi Ion, Brebenel Maria, Brebenel Loredana-Elena, Brebenel Marian-Bogdan, Bărbulescu Steliana, Stupar Vasile și **în substituirea apărătorului ales, avocat Bohorodiță Andreea Lucia** pentru partea civilă Buzdug Gabriel și a **apărătorului ales, avocat Herescu Dalila** pentru părțile civile Ciubotariu Vasile și Grosu Marcel.

Apărătorul ales, avocat Ion Ghigheanu pentru părțile civile Atudorei Roxana-Andreea, Atudorei Matei-Teodor, Atudorei Mihnea-Ștefan.

Apărătorul ales, avocat Ciulinaru Maria-Magdalena pentru partea civilă Postolache Alexandru.

Apărătorul ales, avocat Cudrici Eugen pentru partea civilă Chițoi Lidia.

Apărător ales, avocat Penciu Mădălin Adrian pentru părțile civile/persoanele vătămate Crestează Cezarina-Edit, Deleanu Mihăiță, Deleanu Stelian, Dorneanu Adrian, Dumitrescu Victor, Dumitru Gheorghe, Dumitru Vastel, Ghermănescu Gabriel, Hodivoianu Tudor, Ivan Ștefan, Malacu Ionel, Maxim Dorin, Mierlă Marius, Moruz Mitruță, Nedelcu Vasile, Nicolescu Daniel, Nicolescu Ernest Ștefan, Pandia Ion, Pesceleve Ecaterina, Richard Atena, Rizea Aurel, Rizescu Costel, Tătaru Bogdan Gabriel Dorian, Tătaru Claudia Angela, Udeanu Ileana, Chiru Maricica.

Apărătorul ales, avocat Dumitrache Monica Gabriela pentru părțile civile/persoanele vătămate Dincă Ioan, Ciobănel Tudora, Androne Daniela, Ciobănel Nicușor, Ciobănel Costel, Ciobănel Petrică, Constantin Arișar, Șumudică Florin.

Apărătorul ales, avocat Frânc Oana Elisabeta pentru părțile civile Roșca Mihai și Roșca Ileana.

Apărător ales, avocat Cojocar Claudia pentru partea civilă Ștefan Daniela.

Apărătorul ales, avocat Dobrescu Laurențiu-Bogdan pentru părțile civile Răducan (fostă Pripici) Elena, Grădineanu Cristian-Marin, Pripici Marian.

Apărătorul ales, avocat Bonica Gabriel Bogdan pentru părțile civile Dumitrescu Dumitra, Dumitrescu Iuliana-Valeria.

Apărătorul ales, avocat Pantea Alexandru pentru părțile civile Pavăl Petre, Buică (fostă Hasan) Doina.

Apărătorul ales, avocat Tudor Cristina Doriana pentru părțile civile Popescu Elena, Stanciu Florentina, Popescu Mariana, Ispas Ioana, Stănescu Dumitru, **în substituirea avocatului Marcu Maria, în calitate de apărător ales** pentru părțile civile Gheorghe Lică, Necșu Ion Florentin, Sabu Cristian-Nicolae **și în calitate de apărător desemnat din oficiu** pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.6, **în substituirea apărătorului ales, avocat Breștian Delia** pentru părțile civile/persoanele vătămate Ecea (fostă Crețu) Lenuța, Deleanu Mihăiță, Apostoleanu Elena, Apostoleanu Mihaela-Veronica, Apostoleanu Teodor-Adrian, Boncu Adrian, Candoi (fostă Anghel) Mihaela-Claudia, Cristea Melu, Lepădatu Lucica, Stoica Dorel **și în substituirea apărătorului ales, avocat Poștoacă Veronica** pentru partea civilă Țuțulescu Lucian.

Avocat Olteanu Niculae, în substituirea apărătorului ales, avocat Diaconu Diana pentru părțile civile/persoanele vătămate Nechita Elena, Popescu Daniela Luminița, Nechita Ferreira Anișoara, Manole Cristian Marian, Solomon Petrică, Cobzac Petru, Cobzac Margareta.

Apărătorul ales, avocat Andreescu Carmen GrațIELA pentru partea civilă Mocanu Mihai.

Apărătorul ales, avocat Bolboacă Vasile pentru părțile civile Bundoiu (fostă Stan) Iozefina – Florentina, Stan Vasile și Poenaru Constanța.

Apărătorul ales, avocat Cătănoiu Lenuța pentru părțile civile György (fostă Miulescu) Ioana, Koszti Elena Roxana, Șmul Nicoleta Diana.

Apărătorul ales, avocat Onilă Mariana pentru părțile civile/persoanele vătămate Enache Mirela-Gabriela, Anghel Ionica, Damaschin Elena.

Apărătorul ales, avocat Oțel Simona-Daniela pentru părțile civile Buta Bogdan Florin, Verdeș Adriana Maria, Boldor Gabriela, Buta Ana și Florea Cristian.

Apărătorul ales, avocat Vîlceanu Elena pentru partea civilă Jianu Iancu Adrian.

Apărătorul ales, avocat Bușescu Florin Cătălin pentru partea civilă Duțu Valerian, **în substituirea apărătorului ales, avocat Micu Nicoleta** pentru partea civilă Stoica Cristian și persoana vătămată Strafalogea Emilia și **în substituirea apărătorului ales, avocat Boboc Ana Marilena** pentru partea civilă Boartă Petre.

Avocat Buda Irina-Elena, în substituirea apărătorului ales, avocat Dobrescu Tudor pentru părțile civile Balmuș Mircea și Balmuș Steriean.

Apărătorul ales, avocat Arsenie Marcela pentru părțile civile Barbu Alexandru Gheorghe, Barbu Constantin, Floca Răzvan-Andrei, Ispas Ștefan, Ispas Ioana.

Apărătorul ales, avocat Matei Ana Lavinia pentru partea civilă Stegaru Alina Georgiana.

Apărătorul ales, avocat Gavrilă Dumitru pentru părțile civile Ivan Mariana și Ivan Bogdan.

Apărătorul ales, avocat Iacob Valentin pentru părțile civile Jianu Victoria, Jianu Cătălin, Jianu Gabriela, Popescu (fostă Jianu) Liliana.

Avocat Mocanu Florian în substituirea apărătorului ales, avocat Neagu Mihai Valentin pentru părțile civile Burcea Mariana și Burcea Antonyo-Daniel.

Apărătorul ales, avocat Antonie Popescu pentru părțile civile Vlase Elena și Vlase Ioana-Hortensia și **în substituirea apărătorului ales, avocat Dan Voinea** pentru părțile civile Lăcătușu Aurelia, Radu Legarden, Bîrboră Gabriela-Simina, Bîrboră Cristian.

Apărătorul ales, avocat Epure Daniela pentru partea civilă Rus Elena.

Apărătorul ales, avocat Rotaru Stănica pentru părțile civile Mihăiță Lucreția și Capotă Mariana Ionela.

Apărătorul ales, avocat Sîrbu Alina Cristian pentru partea civilă Boieșan Radu.

Apărătorul ales, avocat Lungu Alexandru pentru părțile civile Silvestru Ofilia, Elisei Sabina, Scutaru Gabi.

Apărătorul ales, avocat Boar Anica-Gabriela pentru părțile civile Crăciun Octavian, Niculescu Anica, Berceanu Stan, Bota Marius-Gheorghe, Popa Maria, Baganu Viorica, Borș Victor.

Apărătorul ales, avocat Popescu Ștefan pentru partea civilă Olteanu Eduard Spirel.

Apărătorul ales, avocat Andrei Marian Viorel pentru partea civilă Frigător Alina-Sanda.

Apărătorul ales, avocat Chițeanu Ramona Floriana pentru părțile civile/persoanele vătămate Buciu Costin, Buciu Ivana, Giurcanu Anișoara Maria, Giurcanu Cătălin Alexandru, Dibluș Petruța, Dumitra Gafton Vasile, Georgian Marian, Ionași Vergilica, Savin Silvia-Roxana, Savin Gabriel-Alin.

Apărătorul ales, avocat Hârșu Elena pentru partea civilă Neferu George.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Țonea Anabela pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.4, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat **Goîtescu Ligia-Corina** pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în **Tabelul nr.1** și în substituirea **apărătorului desemnat din oficiu, avocat Ciobanu Cristina-Maria**

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Costea Camelia Rodica pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.2 și **în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Bănică Mariana** pentru părțile civile/persoanele vătămate Sali Amdi, Ali Gemile, Deveriș Nurie și Olteanu Eduard Spirel.

Avocat Radu Ingrid, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, **avocat Radu Gabriel** pentru contestatorii Ciungan Maria și Ciungan Adi Aurel, pentru persoanele vătămate/părțile civile din Tabelul nr.3 și **în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Mărculescu Loredana**, pentru părțile civile/persoanele vătămate din Tabelul nr.13.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Olaru Dan pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.5.

Avocat Zaiat Lilia, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, **avocat Mușat Nadi** pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.7.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Teodorescu Gabriela pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.8

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Ioviță Vasi Lenuța pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.9.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Toporaș Daniel Valeriu pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.10

Avocat Sandu Iuliana, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Mavhima Elena Viorica pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.11

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Jitea Florentina pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.12.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Vasile Mihaela pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.15.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Mihai Mariana pentru părțile civile/persoanele vătămate Boyce Marina Mirela, Taran Georgeta, Cristea Taran Anca Mihaela, Cocos Nicolae Marius, Crîșmaru Oltea, Crîșmaru Ciprian și Cociș Cristian-Florin.

S-au prezentat personal și părțile civile/persoanele vătămate, după cum urmează: Pîrvu Elena, Bejenaru Ioan, Pașca Vasile Valentin, Cîrjan Maria, Ștefan Ioana, Leșu Ionel, Trandafir Adrian Florin, Costache Rada, Vrabie Sebastian-Ion, Popescu Anton, Costache Tomiță, Dumitra-Gafton Vasile, Strafalogea Emilia, Dinescu Ninel, Sârbu Mitică, Stănescu Silviu-Iulian, Chiriță Ion, Vladu Tudor, Banea Rodica, Trache Marian, Ciufu Vladimir, Ștefan Georgeta, Ioan Ovidiu, Olteanu Eduard-Spirel, Alexandrescu Cristian-Mihail, Stegaru Alina-Georgiana, Boboc Ștefan, Barbu Costinel-Ionel, Chiran Ruxandra, Niculescu Anica, Stoica Cristian, Carabin Florin, Cobzac Margareta, Iacob Doina, Lupu Aurica, Stan Marioara, Buică Emil, Ciungu Ion, Vasiliu Alexandra, Șumudică Florin, Bulboană Laurenția-Violeta, Percu Alexandru, Tudor Adi, Tudor Larisa, Dudaș Sorin, Smaoilă Gheorghe, Mirea Costinel Venus, Tuluș Elvis, Irimia Vasile, Dedu Marian, Magher Mihai-Mario, Marcu Marius, Marcu Elena-Andreea și Popescu Toni în calitate de reprezentant al părților civile Grosu Florica, Pîrvu Elena, Cîrjan Maria, Pîrvu Marius și Pîrvu Dumitru.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către magistratul asistent care a învederat următoarele:

- la dosarul cauzei au fost înainte cereri prin care s-a învederat schimbarea adreselor de domiciliu sau prin care s-au indicat domiciliile procesuale alese de către următoarele persoane vătămate/părți civile: Brînzea Marius-Ionuț, Nițoiu Neculae, Popescu Toni – în calitate de reprezentant al părților civile Grosu Florica, Pîrvu Elena, Cîrjan Maria, Pîrvu Marius și Pîrvu Dumitru, Tudoru Lucian, Dumitru Radu Cristian;

- au fost formulate cereri de judecare a cauzei în lipsă sau de imposibilitate de prezentare la termenul de judecată stabilit de către părțile civile/persoanele vătămate Oșan Florentina, Dumitru (fostă Zăbavă) Mariana-Irina, Nițoiu Neculae, Grosu Florica;

- numita Fuiorea Fănica a transmis la dosarul cauzei o cerere prin care a învederat că nu mai are calitatea de tutore al părții civile Găleşescu Elena din data de 24 august 2022;

- partea civilă Bogățean Ioan a înaintat la dosarul cauzei o cerere prin care a învederat că se află în imposibilitate de prezentare la termenul stabilit, precum și faptul că este de acord cu desemnarea unui avocat din oficiu și că înțelege să se constituie parte civilă cu suma de 42.000 euro;

- apărătorul ales și desemnat din oficiu Marcu Maria a transmis la dosarul cauzei o delegație de substituie, învederând că la termenul din data de 14 iunie 2024 asistența juridică va fi asigurată de către avocat Doriană Tudor;

- numita Manole Maria a transmis la dosarul cauzei o cerere prin care a învederat că partea civilă Manole Ioana a decedat, anexând certificatul acesteia de deces și copie a cărții de identitate a semnatei cererii;

- partea civilă Tudor Larisa a transmis la dosarul cauzei concluzii scrise prin intermediul cărora s-a solicitat și chemarea în judecată a Statului Român prin Ministerul Finanțelor Publice, a Guvernului României și a oricăror alte instituții abilitate și responsabile de rănirea și decesul Luptătorilor în Victoria Revoluției Române din decembrie 1989;

- partea civilă Tudor Larisa a înaintat la dosarul cauzei o cerere de constituire parte civilă cu suma de 2.000.000 euro.

Înalta Curte a pus în discuție, din oficiu, excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, precum și neregularitatea actului de sesizare a instanței, în raport de dispozițiile art.50 alin.(4) Cod procedură penală, referitoare la faptul că hotărârea de declinare pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție la data de 24 februarie 2023 nu este supusă căilor de atac, în raport de dispozițiile art. 47 alin. (2) din Codul procedură penală, potrivit cărora excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente potrivit legii să judece cauza, poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești, în raport de dispozițiile art.374 alin. (4) din Codul procedură penală care prevăd că la soluționarea contestațiilor pot fi ridicate cererile și excepțiile formulate în fața judecătorului de cameră preliminară și cazurile de nulitate absolută, iar în temeiul dispozițiilor art.281 alin. (1) lit.b) din Codul procedură penală excepția necompetenței după calitatea persoanei reprezintă un caz de nulitate absolută.

Totodată, s-a invocat neregularitatea actului de sesizare a instanței raportată la excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, din perspectiva elementelor de tipicitate a infracțiunii prevăzute de art.439 alin.(1) din Codul penal, în a cărei latură obiectivă intră și acțiunile de ucidere, lipsire de libertate, vătămare corporală, însă, în hotărârea de declinare a competenței s-a făcut referire numai la o parte a activității infracționale, respectiv la acțiunile de inducere în eroare și dezinformare a opiniei publice, fără a se face vorbire despre cele de rănire sau priverie de libertate.

De asemenea, s-a mai învederat că în încheierea de declinare a competenței pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția penală s-a reținut data de 27 decembrie 1989 ca fiind data la care s-a săvârșit ultimul act material al activității infracționale, însă s-a făcut referire numai la prezentările publice ale inculpaților, fără

a se reține acțiunile de ucidere, rănire sau lipsire de libertate a persoanelor vătămate, deși în actul de sesizare a instanței activitatea infracțională este descrisă în ansamblul ei, în perioada 22 – 30 decembrie 1989.

Apărătorul ales al contestatorului inculpat Iliescu Ion a solicitat amânarea cauzei și acordarea unui termen de judecată în vederea pregătirii apărării în raport de aspectele invocate de instanță din oficiu.

În acest sens, a apreciat că argumentele prezentate de instanță în susținerea excepției invocate se referă la competența după materie în raport de acțiunile ce intră în conținutul constitutiv al infracțiunii de crime împotriva umanității, fără a se face referire la calitatea inculpaților din prezenta cauză.

Înalta Curte a menționat că necompetența după calitatea persoanei a Curții de Apel București a fost pusă în discuție în raport de calitatea de vicepremier a inculpatului Voiculescu Voican Gelu dobândită la data de 28 decembrie 1989 prin Decretul-Lege nr.2 din 27 decembrie 1989.

În ceea ce privește cererea de amânare formulată de apărătorul ales al contestatorului inculpat Iliescu Ion, **Înalta Curte** a constatat că, având în vedere că apărătorii aleși și desemnați din oficiu ai părților cunosc în detaliu dosarul ce face obiectul cauzei, se vor formula concluzii orale la prezentul termen de judecată, urmând ca instanța să stabilească ulterior dacă va dispune amânarea pronunțării în prezenta cauză.

Reprezentantul Ministerului Public a arătat că, în măsura în care nu se va dispune amânarea cauzei și acordarea unui termen de judecată ulterior la care să se formuleze concluzii cu privire la excepția de necompetență după calitatea persoanei invocată de instanță din oficiu, a solicitat să se prezinte în concret neregularitatea rechizitoriului din perspectiva tipicității infracțiunilor reținute în sarcina inculpaților pentru a putea formula concluzii.

Înalta Curte a precizat că se pune în discuție tipicitatea infracțiunii de crime împotriva umanității din perspectiva laturii obiective, a elementului material al infracțiunii, potrivit doctrinei, Codului penal și al Statului Curții Penale Internaționale, constând în acțiunile de ucidere, rănire sau lipsire de libertate în cadrul unui atac generalizat și sistematic împotriva unei populații civile.

În continuare, **Înalta Curte** a învederat că, raportat la situația de fapt reținută, ultimele ucideri, răniri și lipsiri de libertate au fost săvârșite asupra victimelor la data de 30 decembrie 1989, iar inculpatul Voiculescu Voican Gelu a dobândit calitatea de membru al Guvernului la data de 28 decembrie 1989, anterior ultimei acțiuni ce intră în elementul de tipicitate al infracțiunii de crime împotriva umanității.

Apărătorul ales al contestatorului inculpat Iliescu Ion a arătat că urmează a prezenta excepțiile pe care înțelege să le susțină în raport de aspectele invocate de instanță din oficiu.

Astfel, a învederat că nu mai înțelege să susțină excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, având în vedere că aceasta a fost dezbătută în contestație în fața completului de doi judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În continuare, a arătat că susține excepția necompetenței materiale a Curții de Apel București invocată din oficiu de completul de divergență, în raport de calitatea

inculpatului Voiculescu Voican Gelu de membru al Guvernului dobândită în perioada infrațională reținută în rechizitoriu.

În ceea ce privește prima chestiune pusă în discuție de instanță, în sensul că încheierea de declinare a competenței pronunțată anterior de Înalta Curte de Casație și Justiție este definitivă, a arătat că se impune a fi lămurit dacă această încheiere pronunțată funcționează ca regulator de competență și dacă instanța investită cu soluționarea cauzei ca urmare a declinării de competență ar mai putea contesta competența sa materială sau după calitatea persoanei.

La interpelarea Înaltei Curți, **apărătorul ales al contestatorului inculpat Iliescu Ion** a arătat că, în măsura în care excepția de necompetență a fost invocată în raport de dispozițiile art.347 alin.(4) din Codul procedură penală, aceasta poate fi pusă în discuție în calea de atac a contestației, chiar dacă nu a fost ridicată în fața primei instanțe, având în vedere că tinde către o nulitate absolută.

Prin urmare, a învederat că excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București este admisibilă, apreciind că prin hotărârea de declinare s-a dispus o investire secundară, putând să se dispună o investire originară numai în măsura în care Înalta Curte ar fi fost sesizată ca regulator de competență într-un conflict de competență.

Astfel, a apreciat că, în raport de calitatea inculpatului Voiculescu Voican Gelu de membru al Guvernului, se impune admiterea excepției necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București și trimiterea cauzei spre competență soluționare judecătorească de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În ceea ce privește neregularitatea actului de sesizare, pusă în discuție de instanță, a arătat că va integra concluziile asupra acestor aspecte în susținerea motivelor de contestație formulate. Astfel, a solicitat să se constate că încheierea atacată este nemotivată pentru motivele invocate de apărare la termenul de judecată anterior.

În subsidiar, a învederat că rechizitoriul ce face obiectul prezentului dosar, emis după încheierea din data de 09 octombrie 2020 pronunțată de Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, nu respectă exigențele impuse de dispozițiile art.328 din Codul procedură penală, în sensul că actul de sesizare a instanței prezintă numeroase neregularități.

Din perspectiva neregularităților invocate de instanță din oficiu, a arătat că, în raport de infrațiunea reținută în actul de sesizare a instanței, respectiv infrațiunea de crime împotriva umanității și de perioada infrațională imputată inculpatului Voiculescu Voican Gelu, se impune lămurirea și descrierea faptelor, astfel încât acest inculpat să își poată efectua apărarea în mod eficient.

Totodată, a arătat că, și în măsura în care Înalta Curte de Casație și Justiție va pronunța o soluție întemeiată pe dispozițiile art.345 alin.(3) din Codul procedură penală, tot se impune lămurirea aspectelor invocate anterior.

De altfel, a învederat că, în contextul admiterii excepției necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, se impune trimiterea cauzei la judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru rejudecarea procedurii de cameră preliminară.

A învederat că apărarea își va dezvolta pe larg punctul de vedere în concluziile scrise ce urmează a fi transmise la dosarul cauzei.

Cu încuviințarea președintelui completului de judecată, **apărătorul ales al contestatorului inculpat Ilescu Ion**, avocat Georgescu Andrei, a părăsit sala de judecată, urmând ca substituirea acestuia să fie asigurată de apărătorul ales, avocat Ionuț-Cristian Gonț.

Apărătorul ales al contestatorului inculpat Rus Iosif a solicitat admiterea excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocată de instanță din oficiu.

În continuare, s-a arătat că în cuprinsul contestației formulate se prezintă pe larg motivele pentru care, din perspectiva apărării, hotărârea pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București este nelegală.

În esență, s-a arătat că hotărârea atacată este nemotivată, judecătorul fondului, prin neefectuarea unei analize concrete a susținerilor părților, încălcând deciziile pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene prin care s-a statuat că inculpatul trebuie să primească lămuriri și clarificări cu privire la fiecare acuzație ce i se aduce.

A solicitat să se constate că actul de sesizare a instanței nu a remediat neregularitățile rechizitoriului emis inițial la data de 05 aprilie 2019, constatate în mod definitiv prin încheierile nr.288 din 21 mai 2021, respectiv nr.15 din data de 10 noiembrie 2021, pronunțate de Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În acest sens, a arătat că nu s-a prezentat o descriere a faptelor imputate în sarcina inculpatului Rus Iosif, în calitatea sa de comandant al Aviației Militare în cuprinsul rechizitoriului, deși acesta însumează 350 de pagini, iar din încheierea atacată rezultă cu certitudine că judecătorul fondului nu s-a aplecat asupra susținerilor părții, având în vedere că se face referire la activitatea infracțională a acestuia în numai două fraze din considerentele acestei încheieri.

Astfel, a apreciat că se impune restituirea dosarului la parchet pentru refacerea și completarea urmăririi penale, având în vedere că în cauză s-a încălcat și principiul *ne bis in idem*. În susținerea acestui argument, apărarea a făcut trimitere la rechizitoriul emis de Secția Parchetelor Militare la data de 17 decembrie 1993 în dosarul nr.59/P/1990 în care, pentru aceleași fapte reținute în sarcina inculpatului Rus Iosif, au fost trimiși în judecată alți trei inculpați considerați responsabili pentru incidentul produs în noaptea de 22 – 23 decembrie 1989 la Aeroportul Internațional Otopeni.

Cu referire la această cauză, a arătat că Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit în mod definitiv, prin decizia nr. 20 din 19 februarie 2021, condamnarea persoanelor vinovate de incidentele petrecute, constatându-se că inculpatul Rus Iosif, în calitatea sa de comandant al Aviației Militare, a avut numai calitatea de martor în cauza respectivă.

În continuare, a arătat că într-un studiu publicat de unul dintre membrii completului de judecată, s-a făcut referire la principiul *ne bis in idem*, constatând că acesta nu reprezintă o simplă regulă procedurală, ci un drept fundamental al cetățenilor. Mai mult, a învederat că acest principiu se regăsește atât în cuprinsul art.6 din Codul de procedură penală, cât și în art.7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și art.50 din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene.

Prin urmare, a apreciat că printr-o singură frază nu poate fi reluată o cercetare judecătorească tranșată în mod definitiv de instanță, nici în contextul în care faptelor reținute li s-au stabilit încadrări juridice diferite, motiv pentru care a solicitat să se dispună admiterea contestației formulate, desființarea încheierii atacate și restituirea cauzei la parchet în vederea completării urmăririi penale, în opinia apărării, în prezenta cauză, neputând fi aplicabile dispozițiile art.345 alin.(3) Cod procedură penală.

Apărătorul ales al contestatorului Voiculescu Voican Gelu a arătat că a invocat inițial necompetența Înaltei Curți de Casație și Justiție chiar în raport de calitate inculpatului Voiculescu Voican Gelu de membru al Guvernului, însă instanța a stabilit că reprezintă o chestiune ce urmează a fi stabilită pe fondul cauzei, astfel încât nu a fost pusă în discuție la acel moment procesual. Însă, a arătat că în interpretarea apărării, noțiunea de Guvern nu apărea în Constituția din 1965, în vigoare la data săvârșirii faptelor, instituția fiind introdusă abia în 1991 după schimbarea Constituției. Astfel, a apreciat că nu pot opera în cauză dispozițiile din Codul de procedură penală privind competența materială a Înaltei Curți de Casație și Justiție, având în vedere că inculpatul Voiculescu Voican Gelu, la data săvârșirii faptelor nu avea calitatea de membru al Guvernului.

De altfel, în ceea ce privește calitatea de președinte a inculpatului Iliescu Ion la data săvârșirii faptelor, a arătat că este de acord cu aspectele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție în hotărârea de declinare.

Prin urmare, a formulat concluzii de respingere a excepției necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, având în vedere că niciunul dintre inculpați nu aveau vreo calitate care să atragă competența separată a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În ceea ce privește neregularitatea actului de sesizare a instanței, a arătat că, în raport de dispozițiile cuprinse în încheierea pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care s-au stabilit în mod definitiv aspectele ce se impun a fi remediate din cuprinsul rechizitoriului, parchetul a procedat doar la scoaterea fizic din dosar a probelor expuse de instanță, deși accentul a fost pus în special pe calificarea acuzațiilor reținute în sarcina inculpatului Voiculescu Voican Gelu. Astfel, a apreciat că acea clarificare pusă în vedere de instanță s-a referit la clarificarea acuzației din perspectiva probatoriului, mai ales în contextul în care s-a dispus excluderea unora dintre probele administrate în faza de urmărire penală. Or, în opinia apărării, se impunea ca parchetul să procedeze la readministrarea probatoriului cel puțin în ceea ce îl privește pe inculpatul Voiculescu Voican Gelu raportat la elementele constitutive ale infracțiunii reținute.

Prin urmare, a susținut că încheierea pronunțată de Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București nu este legală și temeinică, având în vedere că nu s-a procedat la remedierea aspectelor constatate de Înalta Curte de Casație și Justiție prin încheierile nr.288 din 21 mai 2021, respectiv nr.15 din data de 10 noiembrie 2021.

În concluzie, a solicitat admiterea contestației formulate și restituirea cauzei la parchet.

Apărătorul ales al contestatorilor părți civile Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Elena Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, având în vedere calitatea de ministru a inculpatului Voiculescu Voican Gelu pe care o deținea și la nivelul anului 1989.

În ceea ce privește contestația formulată, a formulat, în temeiul dispozițiilor art.425¹ alin.(7) pct.2 lit.a) Cod procedură penală, concluzii de admitere a contestației formulate, solicitând să se dispună admiterea cererilor și excepțiilor invocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța de fond.

S-a arătat că înțelege să mențină concluziile formulate la termenul de judecată anterior, în sensul că nu au fost remediate criticile stabilite de Înalta Curte de Casație și Justiție prin încheierea din 09 octombrie 2020 referitoare la rechizitoriul întocmit anterior.

În continuare, a învederat că în rechizitoriu s-a reținut că persoana vătămată Vinersar Florin ar fi fost împușcată pe stradă, însă din actele de urmărire penală existente la dosar rezultă că decesul acestuia a avut loc în podul hotelului Împăratul Romanilor.

S-a făcut trimitere și la rezoluția nr.13/1990 dispusă de Procuratura Militară Brașov, învederând că există neconcordanțe între starea de fapt prezentată în rezoluție și starea de fapt reținută în rechizitoriu în raport de decesul persoanei vătămate Vinersar Florin.

Prin urmare, a formulat concluzii de admitere a contestației, solicitând să se dispună restituirea cauzei la parchet în vederea remedierii neregularităților rechizitoriului.

Avocat Radu Ingrid, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Radu Gabriel pentru contestatorii Ciungan Maria și Ciungan Adi Aurel, pentru persoanele vătămate/părțile civile din Tabelul nr.3 și în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Mărculescu Lordana, pentru părțile civile/persoanele vătămate din Tabelul nr.13 a învederat că înțelege să mențină concluziile formulate la termenul de judecată anterior.

În esență, s-a arătat că motivele contestației vizează nelegala citare a celor două părți civile în procedura camerei preliminare.

Astfel, în vederea respectării dreptului la apărare a părților civile, a formulat concluzii de admitere a contestațiilor declarate și trimiterea cauzei spre rejudecare.

În ceea ce privește celelalte contestații formulate, a lăsat la aprecierea instanței soluționarea acestora.

În raport de excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, invocată de instanță din oficiu, a solicitat respingerea acesteia.

Apărătorul ales, avocat Antonie Popescu pentru contestatoarea Asociația 21 decembrie 1989 reprezentant al părților civile Orășanu Veronica, Orășanu Lucian Daniel, Dragu Maria, Orășanu Ana Maria-Loredana, Postolache Gheorghe Mihail, Onofrei Mihaela și Koszti Elena Roxana și pentru părțile civile Vlase Elena și Vlase Ioana-Hortensia a învederat că în opinia sa Înalta Curte de Casație și Justiție trebuia să rămână competentă material și după calitatea persoanei să soluționeze prezentul

dosar, atât din perspectiva calității inculpatului Iliescu Ion, cât și din perspectiva calității inculpatului Voiculescu Gelu Voican.

În ceea ce privește Decretul-Lege nr.2/1989, a apreciat că acesta are valoarea unei proclamații prezentate la televiziunea națională, ce a fost validată și acceptată de cetățeni, concluzionându-se prin intermediul acesteia că revoluția a învins și nimeni nu trebuia să mai moară.

În continuare, a învederat că această calitate de ministru a inculpatului Voiculescu Voican Gelu nu trebuie analizată dintr-o perspectivă riguroasă a denumirii acestei calități sau a acestei instituții a Guvernului reglementate în anul 1989 de Constituție sau Codul penal.

Pe de o parte, a arătat că este de acord cu admiterea excepției de necompetență după calitatea persoanei invocate de instanță, apreciind că Înalta Curte a dispus în mod eronat declinarea de competență către Curtea de Apel București. În acest sens, a apreciat că inculpatul Iliescu Ion, deși nu a dobândit în mod oficial calitatea de președinte, acesta era organ legislativ, a emis decrete-lege, iar Voiculescu Voican Gelu a avut calitatea de șef al guvernului întrucât a administrat țara din punct de vedere executiv.

Astfel, a solicitat să se constate existența unei probleme de nelegalitate a Decretului-Lege nr.2/1989 raportat la Constituția din 1923, apreciind că acesta a fost publicat în Monitorul Oficial la data de 27 decembrie 1989, însă a produs efecte mai devreme.

Totodată, raportat la preluarea și exercitarea puterii de stat, a arătat că aceasta nu s-a realizat numai în fapt, atâta timp cât s-au emis decrete și s-au pus în executare, aceasta s-a exercitat *de iure*, iar în prezent nu mai este recunoscută.

Raportat la părțile civile pe care le reprezintă, care până în prezent au efectuat demersuri și au pus presiuni pentru ca dosarul să ajungă în fața unei instanțe de judecată, a învederat că acestea sunt interesate ca instanța competentă material și după calitatea persoanei să soluționeze cu celeritate prezenta cauză.

În continuare, a arătat că în cursul urmăririi penale procurorul nu a strâns suficiente probe, iar rechizitoriul nu este prezentat la justa lui valoare.

În opinia apărătorului, Consiliul Frontului Salvării Naționale ar fi trebuit să repună în vigoare Constituția din 1923 care a fost anterior înlăturată prin lovitura de stat din 30 decembrie 1947, urmând să își consolideze o putere provizorie și ulterior locală.

În ceea ce privește excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a solicitat admiterea acesteia, având în vedere că acest dosar prezintă probleme de legitimitate și legalitate, sunt dezbătute în cadrul acestuia chestiuni de refondare a statului și de înființare a acestei republici sovietice, astfel încât se impune ca acesta să fie soluționat de Curtea Supremă.

S-a susținut că parchetul nu a considerat decretul-lege emis de Consiliul Frontului Salvării Naționale un act cu valoare constituțională, deși alte personalități specializate în drept constituțional susțin contrariul.

De asemenea, a învederat că prezentul dosar nu reprezintă în sine dosarul evenimentelor petrecute la Revoluția din 1989, acesta având ca obiect diversiunea politico-militară exercitată după data de 22 decembrie 1989. În măsura în care se va

dispune restituirea cauzei la parchet în vederea completării urmăririi penale, a arătat că acest dosar va fi instrumentat concomitent cu dosarul ce are ca obiect evenimentele petrecute în perioada 16-21 decembrie 1989 și în care Curtea de Apel București a desființat recent ordonanța de clasare și a dispus reluarea cercetărilor.

Mai mult, a apreciat că în prezenta cauză s-ar putea reține și existența unui grup infracțional organizat, fapt ce ar atrage competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism. În acest sens, a arătat că a menționat anterior și săvârșirea infracțiunii de răsturnare a ordinii constituționale, invocând și temeiul de drept reglementat în Codul penal. În această ipoteză, a apreciat că Ministerul Public trebuia să procedeze la anularea actelor și decretelor emise în mod nelegal la momentul evenimentelor petrecute în decembrie 1989, urmând ca un judecător să valideze și să repună în vigoare Constituția din 1923, pentru a putea avea un temei legitim al statului.

Astfel, a apreciat că Înalta Curte poate pune în discuție problemele de constituționalitate invocate, poate dispune extinderea cercetărilor, eradicarea Constituției din 1948 și poate oferi Parlamentului posibilitatea de a-și întemeia o adunare constituantă care să revizuiască legislația din perspectiva Constituției din 1923.

Pe cale de consecință, a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei, apreciind că Înalta Curte este singura instanță competentă să facă dreptate pe un temei de legitimitate.

Asociația 21 decembrie 1989 prin reprezentant legal Teodor Mărieș a arătat că în anul 2007 Curtea Constituțională a pronunțat o decizie prin care s-a stabilit că aceste dosare instrumentate inițial de Secția Parchetelor Militare urmează a fi soluționate de Secția civilă, pentru ca, ulterior, în anul 2014, aceeași Curte Constituțională să schimbe competența de soluționare și să o stabilească din nou în favoarea Secției Parchetelor Militare.

Ca o paralelă a celor prezentate, a arătat că după un an de când Înalta Curte a declinat competența de soluționare a prezentului dosar în favoarea Curții de Apel București, aceeași Înalta Curte pune în discuție necompetența instanței stabilită în hotărârea de declinare.

A arătat că a fost de acord cu soluția dispusă în hotărârea de declinare, având în vedere că a considerat și afirmat timp de 30 de ani că inculpații la momentul 22 decembrie 1989 nu aveau nicio calitate, însă la acest moment procesual se pune din nou în discuție competența instanței investite cu soluționarea cauzei.

Față de susținerile expuse, a solicitat să se stabilească cu certitudine dacă Înalta Curte soluționează toate dosarele de crimă împotriva umanității.

În continuare, a arătat că persoanele vătămate și părțile civile din prezenta cauză nu mai înțeleg parcursul dosarului și și-au pierdut răbdarea din cauza amânărilor repetate ale dosarului.

Apărător ales, avocat Drăgulin Ilie în nume propriu, precum și pentru contestatorii părți civile/persoanele vătămate Ambruș Ecaterina, Ambruș Elena-Florentina, Constatinescu Eugenia, Constantinescu Mircea Marian, Reșceanu (fostă Constantinescu) Ana Maria, Georgescu Constantina, Ghiță Florian, Ghiță Leontin Mihail, Roșu Paula, Hulă Marin, Jianu Marin, Jianu Maria, Jianu George Andi,

Gugea (fostă Jianu) Ana Gabriela, Matei Lina, Matei Nicolae, Matei Marian, Mănescu Elvira, Mănescu Daniela, Mănescu Elena- Elvira, Melinescu Ioana, Melinescu Georgeta Ionela, Melinescu Bălașa Geanina, Melinescu Gheorghe, Mormoe Beatrice Carmen, Mormoe Alin-Alexandru, Orășanu Veronica, Orășanu Ana Maria Loredana, Orășanu Lucian Daniel, Orășanu Virgil Ștefan, Ilie Dumitru, Ungureanu Alexandru, Adam Ion, Aga Marius Marcel, Apostol Costel, Barbu Cristian, Barbu Lionică, Bărbulescu Cristian, Băicuși Mircea, Bălan Gheorghe, Bălă Jane, Borota Gheorghită, Bivolăna Alina, Cazacu Ana, Ciorîia Toma, Cîrstea Ionuț Valentin, Vieru Ilie, Cîrstea Marin, Cojocaru Paul, Costache Marinela – Elena, Costache Gabriela Anabella, Costache Mihai Andrei, Cotoran Mihăiță, Bozgan Cornelia, Dindirică Ioana, Dindirică Lucian-Costin, Dindirică Adrian, Drăgan Sebastian Gilbert, Dumitrescu Nicu, Draculeț Dorina, Iancu Marcel, Ivană Dumitru Aurel, Encescu Nadja, Huțanu Daniel, Hristea Daniel, Ghiță Florian, Ghiță Leontin, Merțoiu Liviu, Iancu Mihaela, Mirea Costinel Venus, Ivana Dumitru, Melinescu Ioana, Melinescu Gheorghe, Melinescu Bălașa Geanina, Mănescu Elena, Mormoe Carmen, Niulescu Constantin, Olaru Eugen, Olaru Olimpia, Paraschivescu – Sauget Cristian Dan, Percu Gheorghe, Percu Nicolae, Marin Leonard, Pătrașcu Ioana, Popescu Victor, Preda Gheorghe, Radu Ionică, Varzare Iulian Vasile, Nemțiu Rareș, Nemțiu Antonica, Sass Ludmila, Ginghină Marian, Bercu Elena, Bercu Mircea, Bercu Mihaela, Bulearcă Ana Maria, Luft Anița, Stoian Ion, Nacu Florian, Iordache Eugenia, Ivan Nicolița, Știubei Maria, Știubei Petre, Stănică Ana, Ungureanu Năstasie, Constantinescu Marin, a învederat că există o contradicție între starea reală a evenimentelor petrecute în decembrie 1989 și situația de fapt prezentată în rechizitoriu, apreciind că justiția a fost indusă în eroare de procurorii care au instrumentat dosarele Revoluției.

În ceea ce privește situația personală a acestuia, a arătat că apare o contradictorialitate ca urmare a diferențelor de perspective ale procurorului civil, respectiv procurorului militar, în sensul că procurorul civil a reținut că acesta a fost împușcat de către soldatul său, iar procurorul militar a reținut că fapta a fost săvârșită de un autor necunoscut. Mai mult, a arătat că s-au constatat contradicții inclusiv cu privire la tipul de armă folosit.

Față de aceste considerente, a solicitat restituirea cauzei la parchet în vederea refacerii urmăririi penale de către un procuror competent și imparțial.

În ceea ce privește afirmațiile procurorului care a întocmit rechizitoriu, în sensul că a existat Revoluție doar în Timișoara și parțial în București, iar restul evenimentelor reprezintă o lovitură de stat, a arătat că ar putea avea consecințe deosebit de grave asupra anulării drepturilor de revoluționari ai acestora și asupra indemnizațiilor.

În acest sens, a arătat că multe dintre persoanele vătămate și părțile civile pe care le reprezintă se bazează pe indemnizațiile de revoluționari primite de la stat pentru a-și întreține viața afectată de evenimentele petrecute în decembrie 1989.

În continuare, a solicitat încuviințarea depunerii la dosarul cauzei a unui suport optic de tip stick ce conține dosarul acestuia cu toate detaliile ce nu se regăsesc în dosarul de urmărire penală și două declarații.

Totodată, a solicitat și depunerea la dosarul cauzei a cărții „Trăgători și mistificatori” scrisă de Andrei Ursu.

Înalta Curte, deliberând, a încuviințat depunerea la dosarul cauzei a suportului optic de tip stick și celor două declarații și a luat act de titlul și autorul cărții solicitate a fi depuse, urmând ca aceasta să fie consultată de completul de judecată prin mijloace proprii.

În raport de excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a arătat că o susține.

Apărătorul ales, avocat Pantea Alexandru pentru părțile civile Pavăl Petre, Buică (fostă Hasan) Doina a apreciat că modalitatea în care acest dosar a fost tratat de statul român denotă o lipsă de respect față de persoanele vătămate care au luptat pentru existența unei democrații în România.

În opinia acestuia, faptul că parchetul a reușit să întocmească prezentul rechizitoriu, având în vedere complexitatea dosarului, reprezintă o mare realizare și nu înțelege motivul pentru care celelalte părți civile sau persoane vătămate solicită restituirea cauzei la parchet, având în vedere că cercetările urmează a fi completate și în cursul judecății.

În ceea ce privește afirmațiile conform cărora evenimentele din decembrie 1989 reprezintă un atac al Rusiei împotriva României, a arătat că acestea nu reflectă adevărul, având în vedere că acesta a participat la protestele începute în Timișoara în acea perioadă și are cunoștință despre cum s-au derulat evenimentele.

În raport de excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a lăsat la aprecierea instanței soluționarea acesteia, însă a solicitat să se accelereze judecata în prezentul dosar și acesta să nu mai sufere amânări.

Apărătorul ales, avocat Arsenie Marcela pentru părțile civile Barbu Alexandru Gheorghe, Barbu Constantin, Floca Răzvan-Andrei, Ispas Ștefan, Ispas Ioana a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate, apreciind că hotărârea atacată este legală și temeinică.

În ceea ce privește excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a lăsat la aprecierea instanței soluționarea acesteia, cu mențiunea de a se accelera procedura în prezenta cauză.

Apărătorul ales, avocat Rotaru Stănică pentru părțile civile Mihăiță Lucreția și Capotă Mariana Ionela a arătat că ar fi preferat ca excepțiile invocate de instanță din oficiu la acest termen de judecată să se fi regăsit în încheierea de repunere a cauzei de rol, astfel încât să se dea posibilitatea apărătorilor de a-și contura în mod eficient concluziile.

S-a făcut trimitere la dispozițiile art.50 alin.(4) Cod procedură penală potrivit cărora hotărârea de declinare pronunțată în dosarul nr.1687/1/2022/a1 este definitivă, Înalta Curte stabilind competența de soluționare a cauzei în favoarea Curții de Apel București.

Deși dispozițiile art.347 alin.(4) Cod procedură penală prevăd că instanța poate soluționa în contestații excepțiile de nulitate absolută invocate în cauză, a învederat că totuși este afectată autoritatea de lucru judecat a hotărârii de declinare.

În continuare, a arătat că, deși ar fi preferat ca prezentul dosar să fie soluționat de Înalta Curte de Casație și Justiție, dispozițiile cuprinse în hotărârea de declinare

pronunțată de aceeași instanță nu îi permit să formuleze concluzii de admitere a excepției invocate.

Pe cale de consecință, a formulat concluzii de respingere a excepției necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocată de instanță din oficiu.

În ceea ce privește contestațiile formulate în cauză, a solicitat respingerea acestora și menținerea dispozițiilor cuprinse în încheierea atacată.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Toporaș Daniel Valeriu pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.10 a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate în cauză de inculpați și de părțile civile, solicitând să se dispună trimiterea cauzei la Curtea de Apel București în vederea începerii judecării.

În ceea ce privește criticile invocate, respectiv faptul că probele nu au fost corect evaluate, s-a încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, a apreciat că sunt neîntemeiate și se impune respingerea acestora.

Referitor la excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București a formulat concluzii de respingere a acesteia.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Jitea Florentina pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.12 a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, apreciind că Înalta Curte este competentă să soluționeze prezenta cauză, în raport de calitatea de vicepremier a inculpatului Voiculescu Voican Gelu.

În ceea ce privește contestațiile formulate, a arătat că înțelege să își mențină concluziile formulate la termenul de judecată anterior.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Țonea Anabela pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.4, în substituție pentru apărătorul desemnat din oficiu, avocat Goițescu Ligia-Corina – Tabelul nr.1 și în substituția apărătorului desemnat din oficiu, avocat Ciobanu Cristina-Maria a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate, apreciind că încheierea atacată este legală și temeinică.

Raportat la excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, invocată de instanță din oficiu, a solicitat respingerea acesteia.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Olaru Dan pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.5 a lăsat la aprecierea instanței soluționarea excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, cu mențiunea că interesul persoanelor vătămate și părților civile din prezenta cauză este soluționarea cu celeritate a dosarului.

În ceea ce privește contestațiile formulate, a apreciat că acestea sunt neîntemeiate.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Teodorescu Gabriela pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.8 a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, invocată în raport de calitatea de vicepremier a inculpatului Voiculescu Voican Gelu.

Pe fondul cauzei, a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate, solicitând să se dispună începerea judecării.

A solicitat să se constate că până pe data de 31 decembrie 1989 s-au tras focuri de armă în București, apreciind că revoluția a durat cel puțin până la acea dată.

Apărătorul ales, avocat Matei Ana Lavinia pentru partea civilă Stegaru Alina Georgiana a lăsat la aprecierea instanței soluționarea excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocate de instanță din oficiu. Însă, a apreciat că, în măsura în care fiecare complet de judecată al Înaltei Curți va pune în discuție astfel de excepții, s-ar aduce atingere celerității cu care se soluționează dosarul, având în vedere și complexitatea acestuia.

În ceea ce privește contestațiile formulate, a solicitat respingerea acestora pentru motivele invocate la termenul de judecată anterior.

Apărătorul ales, avocat Onilă Mariana pentru părțile civile/persoanele vătămate Enache Mirela-Gabriela, Anghel Ionica, Damaschin Elena a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate.

Raportat la excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a solicitat respingerea acesteia, apreciind că, în opinia apărării, competența de soluționare a cauzei aparține Curții de Apel București.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Vasile Mihaela pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.15 și în substituirea **apărătorului ales, avocat Vlaicu George** pentru partea civilă Dan Marin a formulat concluzii de respingere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, apreciind că prin încheierea de declinare s-a stabilit în mod definitiv competența de soluționare a cauzei, iar aceste dispoziții beneficiază de autoritate de lucru judecat.

În raport de contestațiile formulate în cauză, a solicitat respingerea acestora, apreciind că încheierea atacată este legală și temeinică, astfel încât se impune începerea judecării în cauză.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Costea Camelia Rodica pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.2 și în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Bănică Mariana a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate, pentru motivele expuse la termenul de judecată anterior.

Cu privire la excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a solicitat respingerea acesteia.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Mihai Mariana pentru părțile civile/persoanele vătămate Boyce Marina Mirela, Taran Georgeta, Cristea Taran Anca Mihaela, Cocoș Nicolae Marius, Crîșmaru Oltea, Crîșmaru Ciprian și Cociș Cristian-Florin a lăsat la aprecierea instanței soluționarea excepțiilor de necompetență după calitatea persoanei invocate din oficiu.

Pe fondul cauzei, a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate, solicitând să se mențină încheierea atacată prin care s-a constatat legalitatea sesizării instanței și administrării probelor și s-a dispus respingerea cererilor și excepțiilor invocate.

Avocat Zaiat Lilia, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Mușat Nadi pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.7 a

formulat concluzii de respingere a excepțiilor invocate de instanță privind necompetența după calitatea persoanei a Curții de Apel București.

În ceea ce privește contestațiile formulate, a solicitat respingerea acestora, pentru argumentele prezentate la termenul de judecată anterior, apreciind că rechizitoriul a fost întocmit cu respectarea tuturor normelor de procedură penală.

Apărătorul ales, avocat Cătănoiu Lenuța pentru părțile civile György (fostă Miulescu) Ioana, Koszti Elena Roxana, Șmul Nicoleta Diana (fiică) a formulat concluzii de respingere a contestațiilor declarate și a excepțiilor invocate și trimiterea cauzei către Curtea de Apel București în vederea începerii judecării.

Avocat Sandu Iuliana, în substituirea apărătorului desemnat din oficiu, avocat Mavhima Elena Viorica pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.11 a formulat concluzii de respingere a excepțiilor de necompetență invocate de instanță din oficiu și a contestațiilor declarate în cauză.

În opinia apărătorului, Curtea de Apel București este instanța competentă să soluționeze cauza după calitatea persoanei, având în vedere că aceste aspecte au fost dezbătute și stabilite în mod definitiv prin încheierea de declinare a competenței.

Raportat la criticile invocate în susținerea contestațiilor, a apreciat că acestea sunt neîntemeiate.

Apărătorul ales al părții civile Rus Elena, avocat Epure Daniela a formulat concluzii de admitere a excepțiilor de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocate de instanță din oficiu.

În ceea ce privește contestațiile formulate, a solicitat respingerea acestora, apreciind că rechizitoriul a fost întocmit cu respectarea exigențelor impuse de lege.

Apărătorul ales, avocat Tudor Cristina Doriana pentru părțile civile Popescu Elena, Stanciu Florentina, Popescu Mariana, Ispas Ioana, Stănescu Dumitru, **în substituirea avocatului Marcu Maria, în calitate de apărător ales** pentru părțile civile Gheorghe Lică, Necșu Ion Florentin, Sabu Cristian-Nicolae **și în calitate de apărător desemnat din oficiu** pentru părțile civile/persoanele vătămate indicate în Tabelul nr.6, **în substituirea apărătorului ales, avocat Breștian Delia** pentru părțile civile/persoanele vătămate Ecea (fostă Crețu) Lenuța, Deleanu Mihăiță, Apostoleanu Elena, Apostoleanu Mihaela-Veronica, Apostoleanu Teodor-Adrian, Boncu Adrian, Candoi (fostă Anghel) Mihaela-Claudia, Cristea Melu, Lepădatu Lucica, Stoica Dorel și **în substituirea apărătorului ales, avocat Poștoacă Veronica** pentru partea civilă Țuțulescu Lucian a formulat concluzii de respingere a excepțiilor invocate de instanță din oficiu, apreciind că în cauză operează autoritatea de lucru judecat a încheierii prin care s-a dispus declinarea competenței.

În ceea ce privește contestațiile declarate, a formulat concluzii de respingere a acestora, apreciind că rechizitoriul a fost întocmit cu respectarea cerințelor impuse de lege.

Totodată, a solicitat să se dispună începerea judecării, în vederea soluționării cu celeritate a dosarului.

Apărătorul ales, avocat Oțel Simona-Daniela pentru părțile civile Buta Bogdan Florin, Verdeș Adriana Maria, Boldor Gabriela, Buta Ana și Florea Cristian a formulat concluzii de respingere a excepțiilor de necompetență invocate de instanță,

din oficiu, apreciind că Înalta Curte a analizat anterior competența din perspectiva calității persoanei și din perspectiva naturii infrafracțiunilor cercetate.

Referitor la contestațiile formulate, a solicitat respingerea acestora, apreciind că admiterea lor ar conduce la o tergiversare a procesului penal.

Apărătorul ales, avocat Dinu Elena pentru părțile civile/persoanele vătămate Boar Veronica, Boar Adrian, Ivan Alexandru Eduard Ionuț, Ivan Georgeta-Cristina, Ivan Florica, Balaban Mihaela, Balaban Virgil, Boeru Stela, David Zenovia, David Georgeta, Avrănescu (fostă David) Adriana, Frunză Stana, Marinițu Maria, Marinițu Daniel, Marinițu Leonard, Milea Aneta, Milea Viorica, Ciochină Doina-Florentina, Păun Maria, Piroșcă Dumitra, Piroșcă Vasile, Stoica (fostă Vasilache) Lucia, Antonescu Victoria, Niculescu (fostă Antonescu) Ana-Maria, Crețu (fostă Antonescu) Maria-Bianca, Apostol Elena, Apostol Crisitan Mihai, Apostol Vasile-Marius, Barbu Ion, Barbu Ioana, Bălan Antonica, Bălan Carmen Bianca, Bălan Cătălin Florian, Petre (fostă Bălălău) Andreea-Georgeta, Bălălău Bogdan-Costin, Bălălău Zoica-Adrian, Boca Ecaterina, Bucur Dorina, Chilibeau Traian, Constantin Tudorița, Constantin Dan-Robert, Constantin Doru, Crestează Floarea, Crestează Iuliana Cristina, Dimulescu Antoaneta, Bălașa Cristina-Antoaneta, Ștefănescu Oana-Andreea, Dobre Doina Ana, Militaru (fost Dobre) Radu, Dobre Mircea, Dodu Mihai Iulian, Enache Maria, Filip Fîntînaru Dan, Florea Mariana, Franga Doina Liliana, Franga Victor, Garian Iosefina, Crețu Elena, Ghenea Maria, Gorneanu Cristina, Ilie Florica, Ilie Alexandru Georgian, Ion Elena, Ion Andreea-Elena, Ion Marius-Constantin, Borșu Anișoara, Ionescu Constantina, Topârceanu Roxana Adina, Ionescu-Posea Doina, Lache Constanța, Lache George, Bănică Emilia, Lambert Felicia, Lambert Constantin, Lupu Florin-Vasile, Lupu Costel, Lupu Mihai, Lupu Aurica, Grecu Liliana Olga, Matei Alexandru, Matei Gabriel, Larsen (fostă Matei) Ana, Măgureanu Sanda Adriana, Mănescu Elena, Mincă Ioan, Morăraș Cosmin, Morăraș Marius Andrei, Morăraș Aurelian, Morăraș Elena, Olaru Onița, Olaru Camelia Raluca, Beni Monica Mihaela, Oprea Niculina, Oprea Edward-Valentin, Udup (Roșca) Elena-Iulia, Roșca Maria-Mădălina, Roșca Alexandra-Daniela, Vitan Irina-Maria, Drulea Ionela-Gina, Surpățeanu Mihaela, Surpățeanu Andreea, Rădoi (fostă Surpățeanu) Ioana, Teodorasc Marius Cristian, Tian Nechifora, Toma Floarea, Tudor Elena, Tudor Ion, Urucu Aurel, Urucu Vasilina, Vasiliu Alexandra, Vasiliu Anton-Matei, Vintilă Floarea, Vlad Floarea, Vlad Alexandru-Cristian, Vlad Florența-Lidia, Voica Sofia, Adam Ștefan, Vasilache Elena, Olteniceanu Petrică, Țugui Viorel, Smaranda Adrian-Florin, Smaranda Maria, Petroșanu Elena, Bărboi Gheorghe, Bărboi Ion, Brebenel Maria, Brebenel Loredana-Elena, Brebenel Marian-Bogdan, Bărbulescu Steliana, Stupar Vasile și **în substituirea apărătorului ales, avocat Bohorodiță Andreea Lucia** pentru partea civilă Buzdug Gabriel și a **apărătorului ales, avocat Herescu Dalila** pentru părțile civile Ciubotariu Vasile și Grosu Marcel a formulat concluzii de respingere a excepțiilor de necompetență după calitatea persoanei invocate de instanță, din oficiu, solicitând să se constate că anterior Înalta Curte și-a declinat în mod definitiv competența în favoarea Curții de Apel București, intervenind astfel autoritatea de lucru judecat.

Totodată, a învederat că la momentul emiterii Decretului Lege nr.2/1989 nu exista noțiunea de guvern la nivelul României, motiv pentru care nu sunt aplicabile dispozițiile cuprinse în Codul de procedură penală.

În ceea ce privește contestațiile declarate de inculpați, a formulat concluzii de respingere a acestora, solicitând să se constate legalitatea și temeinicia actului de sesizare a instanței și să se dispună începerea judecării în cauză.

Consilierul juridic al părții responsabile civilmente Ministerul Apărării Naționale a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, în raport de temeiurile de drept invocate de instanță și de elementele ce au conturat situația de fapt.

În ceea ce privește contestațiile formulate, a solicitat respingerea acestora, pentru motivele prezentate la termenul de judecată anterior.

Apărătorul ales, avocat Sîrbu Alina Cristina pentru partea civilă Boieșan Radu a lăsat la aprecierea instanței soluționarea excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocate din oficiu.

A învederat că pentru a putea formula concluzii mai temeinice, apărătorilor le-ar fi fost mai util să fi beneficiat de un timp mai lung pentru a reflecta asupra chestiunilor invocate.

S-a arătat că excepția necompetenței după calitatea persoanei a mai fost pusă în discuție din oficiu de Înalta Curte și s-a dispus declinarea dosarului în favoarea Curții de Apel București. La acel moment procesual, a considerat că Înalta Curte este competentă să soluționeze cauza, motiv pentru care a declarat și contestație ce a fost respinsă ulterior tot de instanța supremă.

În continuare, a apreciat că în cauză nu operează autoritatea de lucru judecată, însă chestiunea competenței a fost pusă în discuție și stabilită anterior de cel mai înalt for al statului român, respectiv Înalta Curte ce este alcătuită din cei mai calificați și reprezentativi magistrați din România, motiv pentru care se află în imposibilitate de a mai formula concluzii cu privire la competență, din moment ce aceasta a fost stabilită anterior de aceeași instanță.

Din punct de vedere procedural, a apreciat că poate fi invocată excepția necompetenței după calitatea persoanei, având în vedere că s-a făcut referire la elemente de noutate ce nu au fost ridicate la momentul declinării competenței. Însă, a învederat că rezultă o neputință a justiției românești din împrejurarea că timp de cinci ani în prezentul dosar nu s-a putut stabili o chestiune prealabilă precum instanța competentă să soluționeze prezenta cauză.

Prin urmare, a solicitat Înaltei Curți să își exercite capacitatea profesională și procedurală de a decide asupra competenței de soluționare a cauzei, iar aceasta să reprezinte o piatră de temelie pentru a merita respectul societății.

Apărătorul ales, avocat Hârșu Elena pentru partea civilă Neferu George a formulat concluzii de respingere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, precum și a contestațiilor formulate pentru argumentele expuse de ceilalți apărători.

Apărătorul ales, avocat Popescu Ștefan pentru partea civilă Olteanu Eduard Spirel a arătat că a invocat în fața Curții de Apel București excepția de necompetență după calitatea persoanei, însă nu a mai susținut-o și în fața instanței supreme.

Astfel, a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, având în vedere calitățile deținute de inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu la momentul săvârșirii activității infracționale.

În ceea ce privește contestațiile declarate, a formulat concluzii de respingere a acestora, apreciind că rechizitoriul a fost legal întocmit.

Apărătorul ales, avocat Ciulinaru Maria Magdalena pentru părțile civile Postolache Alexandru și Ciungu Ion a formulat concluzii de respingere a contestațiilor ca fiind nefondate, solicitând să se dispună menținerea încheierii atacate.

Raportat la excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a formulat concluzii de respingere a acesteia, având în vedere că prin hotărârea de declinare pronunțată anterior de Înalta Curte, s-a stabilit în mod definitiv competența de soluționare a cauzei.

Apărătorul ales, avocat Andrei Marian Viorel pentru partea civilă Frigător Alina-Sanda a arătat că înțelege să își mențină concluziile formulate la termenul de judecată anterior, în sensul respingerii ca nefondate a contestațiilor declarate și menținerii ca legală și temeinică a hotărârii atacate.

În raport de excepția de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a solicitat respingerea acesteia, apreciind că nu poate apărea un conflict de competență între Curtea de Apel București și Înalta Curte de Casație și Justiție.

Avocat Olteanu Niculae, în substituirea apărătorului ales, avocat Diaconu Diana pentru părțile civile/persoanele vătămate Nechita Elena, Popescu Daniela Luminița, Nechita Ferreira Anișoara, Manole Cristian Marian, Solomon Petrică, Cobzac Petru, Cobzac Margareta a formulat concluzii de respingere a excepțiilor invocate de instanță, precum și a contestațiilor formulate.

Apărătorul ales, avocat Bușescu Florin Cătălin pentru partea civilă Duțu Valerian, în substituirea **apărătorului ales, avocat Micu Nicoleta** pentru partea civilă Stoica Cristian și persoana vătămată Strafalogea Emilia și în substituirea **apărătorului ales, avocat Boboc Ana Marilena** pentru partea civilă Boartă Petre a solicitat respingerea excepțiilor de necompetență invocate de instanță din oficiu, apreciind că Înalta Curtea a stabilit în mod definitiv competența de soluționare a cauzei în favoarea Curții de Apel București, astfel că, în cauză, operează autoritatea de lucru judecat.

În ceea ce privește contestațiile formulate în cauză, a arătat că înțelege să își mențină concluziile prezentate la termenul de judecată anterior, în sensul respingerii acestora ca neîntemeiate. S-a arătat că acestea reprezintă încercări de tergiversare a procesului.

Avocat Mocanu Florian în substituirea apărătorului ales, avocat Neagu Mihai Valentin pentru părțile civile Burcea Mariana și Burcea Antonyo-Daniel a formulat concluzii de respingere a contestațiilor ca nefondate, solicitând să se dispună menținerea încheierii pronunțate de Judecătorul de cameră preliminară din Cadrul Curții de Apel.

Totodată, a solicitat respingerea excepțiilor invocate, apreciind că în cauză operează autoritatea de lucru judecat.

Apărătorul ales, avocat Ghigeanu Ion pentru părțile civile Atudorei Roxana Andreea, Atudorei Marian Teodor și Atudorei Mihnea Ștefan a formulat concluzii de respingere a contestațiilor ca fiind neîntemeiate.

Cu privire la excepția de necompetență materială și după calitatea persoanei a Curții de Apel București, a solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată, apreciind că în cauză a intervenit autoritatea de lucru de judecat.

Apărătorul ales, avocat Penciu Mădălin Adrian pentru părțile civile/persoanele vătămate Crestează Cezarina-Edit, Deleanu Mihăiță, Deleanu Stelian, Dorneanu Adrian, Dumitrescu Victor, Dumitru Gheorghe, Dumitru Vastel, Ghermănescu Gabriel, Hodivoianu Tudor, Ivan Ștefan, Malacu Ionel, Maxim Dorin, Mierlă Marius, Moruz Mitruță, Nedelcu Vasile, Nicolescu Daniel, Nicolescu Ernest Ștefan, Pandia Ion, Pescleve Ecaterina, Richard Atena, Rizea Aurel, Rizescu Costel, Tătaru Bogdan Gabriel Dorian, Tătaru Claudia Angela, Udeanu Ileana, Chiru Maricica a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei invocate de instanță.

În ceea ce privește contestațiile declarate, a formulat concluzii de respingere a acestora ca fiind nefondate.

Apărătorul ales, avocat Cudrici Eugen pentru partea civilă Chițoi Lidia a arătat că înțelege să mențină concluziile prezentate la termenul anterior de judecată, în sensul respingerii contestațiilor formulate și menținerii hotărârii atacate.

De asemenea, a solicitat respingerea excepției de necompetență după calitatea persoanei invocate de instanță din oficiu.

Apărătorul desemnat din oficiu, avocat Ioviță-Vasi Lenuța pentru persoanele vătămate/părțile civile din Anexa nr.9 a lăsat la aprecierea instanței soluționarea excepțiilor invocate din oficiu.

În raport de contestațiile formulate, a solicitat respingerea acestora.

Apărătorul ales, avocat Chițeanu Ramona Floriana pentru părțile civile/persoanele vătămate Buciu Costin, Buciu Ivana, Giurcanu Anișoara Maria, Giurcanu Cătălin Alexandru, Dibluș Petruța, Dumitra Gafton Vasile, Georgian Marian, Ionași Vergilica, Savin Silvia-Roxana, Savin Gabriel-Alin a solicitat să se constate că Înalta Curte la momentul la care a dispus declinarea cauzei, nu a pus în discuție competența în raport de calitatea de vicepremier a inculpatului Voiculescu Voican Gelu.

În opinia apărătorului, se impunea la acel moment procesual ca Înalta Curte să analizeze toate aspectele referitoare la competență la momentul la care a dispus declinarea în favoarea Curții de Apel București, iar din această perspectivă ar putea opera autoritatea de lucru judecat.

Însă, în măsura în care instanța va aprecia că au fost puse în discuție elemente de noutate față de cele asupra cărora a statuat Înalta Curte anterior, a solicitat admiterea excepției de necompetență invocate.

Referitor la calitatea inculpatului Voiculescu Voican Gelu de membru al Guvernului, a apreciat că Înalta Curte este în măsură să clarifice și să stabilească denumirea instituției și echivalentul ei în prezent.

Față de contestațiile formulate, a arătat că înțelege să mențină concluziile prezentate la termenul de judecată anterior.

Apărătorul ales, avocat Rotaru Stănică pentru părțile civile Mihăiță Lucreția și Capotă Mariana Ionela, în completare, în raport de susținere conform căroră Înalta Curte a pus în discuție un element de noutate cu privire la competența instanței, cu referire la calitatea inculpatului Voiculescu Voican Gelu de membru al Guvernului obținută la data de 27 sau 28 decembrie 1989, a apreciat că în prezenta cauză, dacă s-ar dispune admiterea excepției invocate, se impune disjungerea cauzei în ceea ce privește activitatea infracțională săvârșită de inculpatul Voiculescu Voican Gelu, având în vedere că hotărârea de declinare pronunțată anterior este definitivă.

Prin urmare, a apreciat că pentru a nu se încălca autoritatea de lucru judecat, singura soluție legală și temeinică ar fi disjungerea cauzei. Or, în opinia apărătorului, o astfel de soluție nu ar putea fi oportună și nu ar profita intereselor persoanelor vătămate, având în vedere istoria și complexitatea dosarului.

Avocatul Antonie Popescu, în substituirea apărătorului ales, avocat Dan Voinea pentru părțile civile Lăcătușu Aurelia, Radu Legarden, Bîrboră Gabriela-Simina, Bîrboră Cristian a formulat concluzii de admitere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocată de instanță din oficiu.

În raport de contestațiile formulate, a arătat că înțelege să își mențină concluziile formulate la termenul de judecată anterior.

Apărătorul ales, avocat Antonie Popescu pentru părțile civile Vlase Elena și Vlase Ioana-Hortensia, a arătat că a formulat anterior concluzii de detașare a dosarului „Brașov” întrucât rechizitoriul întocmit în prezenta cauză conține o singură referință cu privire la evenimentele petrecute în Brașov în decembrie 1989 comprimată într-o singură frază.

A învederat că în dosarul Brașov nu s-au efectuat cercetări din anul 2015, apreciind că prin detașarea acestuia de dosarul Revoluției s-ar urma cursul firesc și ar ajunge să fie soluționat de o instanță.

Reprezentantul Ministerului Public a formulat concluzii de respingere a excepției de necompetență după calitatea persoanei a Curții de Apel București, corelată cu excepția neregularității rechizitoriului, astfel cum a fost invocată de instanță din oficiu.

S-a arătat că Ministerul Public a formulat concluzii cu privire la excepția necompetenței după calitatea persoanei ulterior punerii în discuție a acesteia la termenul din 27 ianuarie 2023, concluzii pe care le apreciază ca fiind fondate.

De altfel, a arătat că, inițial, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată cu rechizitoriul emis în prezenta cauză.

În opinia Ministerului Public, Înalta Curte și-a confirmat în mod indirect competența de soluționare a cauzei în primă instanță, având în vedere că această cauză a realizat un ciclu complet în fața unui Judecător de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Totodată, a învederat că Înalta Curte a soluționat și cererea de confirmare a redeschiderii urmăririi penale în cauză.

Totuși, în prezentul ciclu procesual, a arătat că Înalta Curte a tranșat problema competenței în mod expres, pronunțând o soluție explicită inclusiv cu privire la elementul pus în discuție de instanță la acest termen de judecată, astfel încât Curtea

de Apel București nu avea posibilitatea de a nesocoti hotărârea de declinare pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție.

În acest sens, a arătat că la fila 58 a încheierii Curții de Apel București s-a arătat cu litere îngroșate că „în ceea ce privește competența Curții de Apel București de a soluționa prezenta cauză, judecătorul de cameră preliminară constată că aceasta a fost stabilită definitiv prin încheierea nr.112 din data de 24 februarie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală”.

În continuare, a apreciat că nu se poate considera că doar în ipoteza regulatorului de competență hotărârea Înaltei Curți cu privire la competență este definitivă și nu ar mai putea fi pusă în discuție. S-a mai arătat că motivul pentru care Înalta Curte prin hotărârea de declinare nu a folosit formula „declină competența către Curtea de Apel București”, ci sintagma „trimite cauza la Curtea de Apel București” vizează împrejurarea că instanța supremă nu ar putea intra în conflict cu vreo altă instanță din țară, fiind situată în vârful piramidei sistemului judiciar românesc.

În ceea ce privește dispozițiile art.347 alin.(3) Cod procedură penală și ale art.47 alin.(2) Cod procedură penală, a apreciat că acestea nu sunt incidente, având în vedere că aspectele privind competența de soluționare a dosarului au fost tranșate în mod expres și definitiv de Înalta Curte de Casație și Justiție.

În măsura în care s-ar admite excepția de necompetență invocată și s-ar dispune judecarea procedurii de cameră preliminară în primă instanță de către Înalta Curte de Casație și Justiție, a apreciat că s-ar afecta stabilitatea soluțiilor definitive pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție și s-ar deschide posibilitatea ca în următorul ciclu de cameră preliminară să se pună în discuție din nou competența materială și după calitatea persoanei, ajungându-se la un lanț fără final.

În ceea ce privește contestațiile formulate, a învederat că înțelege să mențină concluziile înaintate la dosarul cauzei la data de 06 ianuarie 2023, respectiv la data de 21 martie 2024.

În opinia reprezentantului Ministerului Public, rechizitoriul întrunește toate cerințele prevăzute de lege pentru a fi apt să investească instanța de judecată, au fost remediate toate neregularitățile stabilite prin încheierea definitivă a Înaltei Curți din ciclul de cameră preliminară anterior, acuzațiile sunt clare, iar drepturile procesuale ale părților au fost respectate.

De asemenea, a arătat că în rechizitoriu s-a făcut mențiune expresă cu privire la chestiunile ce au fost remediate în concordanță cu dispozițiile cuprinse în încheierea de restituire.

În raport de susținerea conform căreia încheierea atacată este nemotivată, a apreciat că aceasta este neîntemeiată, dimensiunea acesteia mai concentrată nefiind expresia lipsei motivării, ci a capacității de analiză și sinteză de care a dat dovadă magistratul din cadrul Curții de Apel București.

În ceea ce privește caracterul incomplet al urmăririi penale, a apreciat că aceste critici vizează fondul cauzei și nu fac obiectul procedurii de cameră preliminară.

Totodată, a apreciat că în cauză nu este incident nici principiul *ne bis in idem* și nici nu operează autoritatea de lucru judecat, pentru motivele invocate anterior.

Eventualele critici privind necitarea unor persoane vătămate în procedura de cameră preliminară în primă instanță, a apreciat că nu pot atrage trimiterea cauzei

spre rejudecare, având în vedere că prin contestațiile formulate se solicită constituirea ca parte civilă în cauză și nu au criticat rechizitoriul sau actele de urmărire penală efectuate.

Față de toate considerentele expuse, a formulat concluzii de respingere a contestațiilor susținute în cauză.

ÎNALTA CURTE

Deliberând asupra contestațiilor de față în baza lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin încheierea din data de 25.10.2023, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București – Secția a II-a Penală, în dosarul nr. 1687/1/2022/a2 a respins cererile și excepțiile invocate de către inculpatul Ilescu Ion, inculpatul gl.(rtr.) Rus Iosif, Asociația 21 Decembrie 1989, apărător ales, avocat Briciu Vasile pentru părțile civile reprezentate, apărător ales, avocat Sârbu Alina Cristina, pentru partea civilă Boieșan Radu succesor al persoanei vătămate Boieșan Petru Mircea, apărători aleși, avocați Popescu Traian și Ghioca Gheorghe, pentru părțile civile/vătămate Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Elena Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru, avocat Sârbu Alina Cristina, apărătorul desemnat din oficiu, pentru părțile civile/persoane vătămate asistate și părțile civile/persoane vătămate Vlase Elena și Vlase Hortensia, ca neîntemeiate.

A luat act că avocatul **Ștefan Popescu**, pentru partea civilă Olteanu Eduard Spinel, a renunțat la excepția necompetenței Curții de Apel București după persoană.

În baza art. 346 alin. (2) C. proc. pen., a constatat **legalitatea sesizării instanței** cu rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, privind pe inculpații:

- Ilescu Ion, fost președinte al României,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal;*

- Voiculescu Voican Gelu, fost viceprim-ministru al Guvernului României,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal;*

- gl. (rtr.) Rus Iosif, fost comandant al Aviației Militare,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal.*

A constatat legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală.

A dispus începerea judecății în cauza privind pe inculpații **Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif**.

A admis cererile de continuare a acțiunii civile introduse de numitul Mihalache Gheorghe, formulate de către numitele Mihalache Elena Ionela și Duță Alina și a dispus introducerea în cauză a numitelor Mihalache Elena Ionela și Duță Alina în calitate de părți civile.

A admis cererile de constituire ca părți civile formulate de persoanele vătămate **Dibluș Petruța, Guramba Ioan, Ion Florin Ștefan și Bîrligă Alexandra** după reținerea cauzei în pronunțare și a dispus introducerea în cauză a numiților **Dibluș Petruța, Ion Florin Ștefan și Bîrligă Alexandra** în calitate de părți civile.

Pentru a pronunța această soluție, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București – Secția a II-a Penală a reținut, în esență, următoarele:

Inițial, prin rechizitoriul nr. 11/P/2014 din 5 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare, în temeiul art. 327 lit. a Cod procedură penală, au fost trimiși în judecată, în stare de libertate, inculpații:

1. **Iliescu Ion**, pentru **săvârșirea infracțiunii contra umanității, prevăzută de art. 439 al.1 lit. a, g, i și k Cod penal, cu aplicarea art. 5 Cod penal**, constând, în esență, în aceea că, *în calitate de șef de stat și guvern, președinte al CFSN și al Consiliului Militar Superior, cu intenție, începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 19.30, a dezinformat în mod direct prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate de presă (contribuind astfel, în mod decisiv, la instaurarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză concretizată în numeroase situații de foc fratricid, trageri haotice cu muniție militară, etc.), a participat la dezinformarea și diversiunea exercitate pentru executarea cuplului Ceaușescu (25 decembrie 1989), a acceptat și și-a asumat politic (în intervalul 22-31 decembrie 1989) inducerea în eroare coordonată și exercitată de unele cadre cu funcții de conducere din M.Ap.N (al căror șef era), fără a interveni pentru stoparea acesteia.*

S-a reținut de parchet că urmarea imediată a acestor conduite ale inculpatului a fost complexă, a presupus producerea unor rezultate multiple asupra unui număr mare de persoane, respectiv, decesul a 853 persoane, rănirea a 2157 persoane, privarea gravă de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional a 489 de persoane și cauzarea de suferințe psihice altor persoane, generând, totodată, o stare de pericol pentru existența unei părți însemnate a populației civile de pe întregul teritoriu al României.

2. **Voiculescu Voican Gelu**, pentru **săvârșirea infracțiunii contra umanității, prevăzută de art. 439 al.1 lit. a, g, i și k Cod penal, cu aplicarea art. 5 Cod penal**, constând în aceea că, *în calitate de factor decizional al CFSN, cu intenție, în intervalul 22-31 decembrie 1989, a dezinformat prin mass-media (contribuind astfel la instaurarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză concretizată în numeroase situații de foc fratricid, trageri haotice cu muniție militară etc.), a participat la diversiunea și dezinformarea existente pentru executarea cuplului Ceaușescu (25 decembrie 1989) și a acceptat și și-a asumat inducerea în eroare*

comisă de unele cadre cu funcții de conducere din M.Ap.N, fără a interveni pentru stoparea acesteia.

S-a reținut de acuzare că urmarea imediată a acestor conduite ale inculpatului a fost complexă, a presupus producerea unor rezultate multiple asupra unui număr mare de persoane, respectiv, decesul a 853 persoane, rănirea a 2157 persoane, privarea gravă de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional a 489 de persoane și cauzarea de suferințe psihice altor persoane, generând, totodată, o stare de pericol pentru existența unei părți însemnate a populației civile de pe întregul teritoriu al României.

3. General (rtr.) Rus Iosif, pentru săvârșirea infracțiunii contra umanității, prevăzută de art. 439 al.1 lit. a, g, i și k Cod penal, cu aplicarea art. 5 Cod penal, reținându-se că, în calitate de comandant al Aviației Militare, cu intenție, a intervenit în noaptea de 22/23.12.1989, fără drept și în deplină cunoștință de cauză, asupra planului de apărare a Aeroportului Internațional Otopeni, contribuind decisiv la moartea a 48 de persoane (40 de militari și 8 civili), precum și la rănirea gravă a altor 15 persoane, iar la data de 23.12.1989 a dat, în deplină cunoștință de cauză, ordinul diversionist de schimbare a cocardelor elicopterelor aparținând Regimentului 61 Boteni, fapt ce a dus la deschiderea focului fratricid și, implicit, la rănirea unor persoane, precum și faptul că, în perioada Revoluției din decembrie 1989 (intervalul 22-31 decembrie), a dat și alte ordine militare diversioniste, conduite care în afara rezultatelor concrete deja enunțate, au contribuit la agravarea psihozei teroriste.

Astfel, s-a reținut de acuzare că faptele săvârșite de fostul șef al Aviației Militare, gl. (rtr.) Rus Iosif au contribuit la decesul a 805 de persoane, rănirea a 2142 de persoane, lipsirea gravă de libertate a 489 de persoane și cauzarea de suferințe psihice multor persoane și, totodată, au generat o stare de pericol pentru existența unei părți însemnate a populației civile de pe întregul teritoriu al României.

Rechizitoriu a fost înaintat Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală, instanță care a fost apreciată ca fiind competentă să judece cauza în fond, potrivit art. 40 alin.1 Cod procedură penală.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 9 aprilie 2019, sub nr. 1045/1/2019.

În cauză a fost format dosarul asociat nr. 1045/1/2019/a1 CP.

Prin încheierea din data de 09 octombrie 2020, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție în dosarul nr. 1045/1/2019/a1, **a admis, în parte, cererile și excepțiile invocate de Asociația „21 Decembrie 1989”,** în calitate de reprezentant al persoanelor vătămate Stancu George, Bancilă Elena, Balalau Adriana, succesorii părții civile Vinersar Florin, respectiv Vinersar Elena Georgeta, Vinersar Silviu Alexandru și Vinersar Mihai Sebastian, inculpații Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif, precum și excepțiile ridicate din oficiu, și, în consecință:

1. A constatat neregularitatea rechizitoriului nr. 11/P/2014 din data de 05 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare din perspectiva următoarelor aspecte:

- în ceea ce privește numărul total al volumelor de urmărire penală ce conțin probele relevate de parchet în susținerea acuzațiilor aduse inculpaților atât sub aspectul laturii penale cât și al laturii civile și care, cu respectarea dispozițiilor legale în materia reunirii, compun dosarul nr. 11/P/2014;

- verificarea sub aspectul legalității și temeiniciei a actului de sesizare de către procurorul ierarhic superior;

- descrierea faptelor reținute prin actul de sesizare a instanței în sarcina inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif, indicarea și analiza mijloacelor de probă, identificarea și stabilirea identității persoanelor vătămate, părților civile ori succesorilor acestora prin raportare la acuzațiile aduse fiecărui inculpat din cauză;

- nelegalitatea „depozițiilor” persoanelor ascultate în fața Comisiilor senatoriale și care au dobândit calitatea de suspecți/inculpați în cauză;

- nelegalitatea administrării unor depoziții de martori/persoane vătămate, după redeschiderea urmăririi penale în cauză;

- nelegalitatea administrării mijloacelor de probă constând în Rapoartele întocmite de Comisia Senatorială privind evenimentele din decembrie 1989, Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989, punctul de vedere preliminar al SRI privind evenimentele din decembrie 1989, Documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N., „Cartea revoluției române. Decembrie 1989” de Sergiu Nicolaescu, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989, cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 - 31.12.1989, date mai 1991.

2. A constatat că numărul volumelor de urmărire penală înaintate instanței este de 2995, iar parte din acestea conțin un număr mai mare de acte de urmărire penală decât cele menționate de parchet.

A constatat că dosarul nr. 200/P/2007 ce are în conținut un număr de 234 volume de urmărire penală – incluzând și volumul 163 bis, lipsă fiind volumul cu nr. 174 menționat în adresa parchetului (renumerotate de instanță de la nr. 2762 la nr. 2995) - a fost atașat prezentului dosar și îl exclude din ansamblul probator.

3. Au fost excluse din materialul de urmărire penală:

- actele intitulate „declarații” ce conțin relatările făcute de Voiculescu Voican Gelu și Iliescu Ion în fața Comisiei Senatoriale;

-rapoartele întocmite de Comisia Senatorială privind evenimentele din Decembrie 1989 și documentele ce au stat la baza întocmirii acestora;

-sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989;

-punctul de vedere preliminar al S.R.I. privind evenimentele din decembrie 1989;

- documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N.;

- „Cartea revoluției române. Decembrie 1989” de Sergiu Nicolaescu;

- documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12.-31.12.1989, date mai 1991.

4. Au fost excluse din materialul probator următoarele acte de urmărire penală:

- declarațiile persoanelor vătămate: Făgădar Emanoil, Petrescu Nicolae din data de 06.06.2008 (filele 15-16, 23-24, vol. 1519), Voina Simona Eleonora din data de 5 iunie 2008 (filele 25-27, vol. 1519), Glogovețan Gheorghe, Silaghi Andrei, Bîscă Adriana Maria din 05.06.2008 (filele 108-110, 111-112, 113-115 vol. 1519), Muntean Ioan din 7.06.2008, Groza Ioan, Marian Mircea, Culda Dorel din 4 iunie 2008 (filele 120-125, 172-176, vol. 1519), Lazurca Ana din 5 iunie 2008 (filele 186-188, vol. 1519), Pal Andrei, Sabău Simona Maria din 6 iunie 2008 (filele 201-206, vol. 1519), Cordea Aurel, din 4 iunie 2008 (filele 16-18, vol. 1520), Herlea Olimpiu din 5 iunie 2008 (filele 22-24, vol. 1520), Babitchi Siegfried Ingo din 6 iunie 2008 (filele 28-30, vol. 1520);

- actele intitulate „declarații martor” sau „declarații” (formular tipizat sau olografe) de la filele 18, 22-24, 29-34, 36, 106, 238, vol. 1506, plicul ce conține mențiunea „glonț extras din mașina d-nului Secu Alexandru, cu antetul R.S.R. – M.A.I.”, fila 41 din vol. 1506, actele intitulate „declarații” (olografe sau formular tipizat) de la filele 9-12, 23-36, 102-103, 120-124, 141-142, 143-149, vol. 1507, actele intitulate „declarații” (olografe) - filele 21-24, vol. 1508;

- declarațiile de persoane vătămate/părți civile și succesori ai acestora față de care, prin ordonanța nr. 2556/C/2019 din 21 octombrie 2019 a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a solicitat redeschiderea urmăririi penale în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare în ceea ce privește soluția de clasare dată în legătură cu plângerile formulate de mai multe persoane (pct.2 din rechizitoriu), confirmată prin încheierea nr. 443 din 27 noiembrie 2019, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 2705/1/2019;

- procesul verbal și declarația persoanei vătămate Dragovei Ion, ambele din data de 27 iunie 2018 (filele 102-108, vol. 1907), procesul verbal și declarația părții civile Fecioru Ștefan, ambele din data de 8 august 2018, (filele 121-123 vol. 1908), procesul verbal și declarația persoanei vătămate Gorgoș Ion, ambele din data de 8 august 2018 (filele 136-138 vol. 1908), procesul verbal și declarația de martor a numitei Niță Florica (filele 92-93, vol. 1910), procesul verbal și declarația persoanei vătămate Panac Daniela Elena, ambele din data de 3 iulie 2018 (filele 68-70, vol. 1910), declarația părții civile Dănilă Felicia (filele 12-16, vol. 1906), procesul verbal și declarația de martor a numitului Ciola Hugo Armand din 23 iulie 2018 (filele 110-112, vol. 1906).

5. A luat act că mai multe părți civile au renunțat la cererile și excepțiile formulate în cauză.

A dispus comunicarea încheierii motivate Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secției Parchetelor Militare, pentru ca, în conformitate cu dispozițiile art. 345 alin. 3 Cod procedură penală, în termen de 5 zile de la comunicare, procurorul să procedeze la remedierea neregularităților actului de sesizare și să comunice dacă menține dispoziția de trimitere în judecată a inculpaților ori solicită restituirea cauzei.

La data de 05 februarie 2021, prin adresa nr. 2776/III-12/2020, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare a comunicat Judecătorului de cameră preliminară „precizări pentru remedierea aspectelor de neregularitate ale rechizitoriului din data de 05.04.2019, emis în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare, dispusă de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție prin încheierea din data de 09.10.2020, pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/a1.”

Prin încheierea nr. 288 din 21.05.2021 Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția Penală, în dosarul nr.1045/1/2019/a1 a dispus restituirea cauzei, privind pe inculpații Iliescu Ion, Voican Voiculescu Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif, trimiși în judecată prin rechizitoriul nr. 11/P/2014 din 05 aprilie 2019, la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Parchetelor Militare.

Prin încheierea nr. 15/C din 10.11.2021 Judecătorii de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția Penală, în dosarul nr. 1045/1/2019/a1.1, au dispus respingerea contestațiilor formulate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Parchetelor Militare, precum și de celelalte persoane vătămate/ părți civile, ca neîntemeiate, menținându-se încheierea atacată, respectiv restituirea cauzei la parchet în vederea reluării urmăririi penale.

Ulterior, prin rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif, reținându-se, în esență, că:

1. Faptele inculpatului Iliescu Ion care, în calitate de șef de stat și de guvern, președinte al CFSN și al Consiliului Militar Superior, cu intenție, urmărind obținerea legitimității populare, menținerea și consolidarea puterii politice deținute, începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00, a indus în eroare opinia publică în mod constant, repetat, sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a asumat, în intervalul 22-30 decembrie 1989, operațiunea sistematică de inducerea în eroare a opiniei publice exercitată de cadrele militare cu funcții de conducere ale MApN, având în vedere că aceste fapte au avut drept consecințe generarea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, în intervalul 22-30 decembrie 1989, au survenit 857 decese, 2382 răni de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal.

Aceleași fapte ale inculpatului Iliescu Ion au generat, pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989 o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

2. Faptele inculpatului Voiculescu Voican Gelu care, în calitate de factor decizional politico-militar al CFSN (organism care și-a subordonat Consiliul Militar Superior), cu intenție, urmărind menținerea și consolidarea puterii politice obținute,

dar și legitimarea în fața opiniei publice, începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00, a indus în eroare opinia publică în mod sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a asumat, în intervalul 22-30 decembrie 1989, operațiunea sistematică de inducerea în eroare a opiniei publice exercitată de cadrele militare cu funcții de conducere ale MAPN, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe generarea și amplificarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat, și astfel, în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, au survenit 857 decese, 2382 răniți de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal.

Totodată, aceleași fapte ale inculpatului Voiculescu Voican Gelu au generat, pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

3. Faptele inculpatului gl. (rtr.) Rus Iosif care, în calitate de comandant al Aviației Militare, cu intenție, în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, a exercitat prin ordinele sale militare, date în mod sistematic, operațiunea de inducere în eroare a opiniei publice, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe întreținerea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel au survenit 857 decese, 2382 răniți de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal.

Totodată, aceleași fapte ale inculpatului Rus Iosif au generat, pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989 o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României”.

Apoi, rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 a fost înaintat Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală, instanță care a fost apreciată ca fiind competentă să judece cauza în fond, potrivit art. 40 alin.1 Cod procedură penală.

Prin încheierea nr.112 din data de 24 februarie 2023 Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală a dispus trimiterea cauzei având ca obiect rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare, Curții de Apel București, spre competență soluționare.

Dosarul nr. 1687/1/2022 a fost înregistrat pe rolul Curții de Apel București – Secția a II - a Penală la data de 01.03.2023 fiind format dosarul asociat aferent camerei preliminare cu nr. 1687/1/2022/a2.

Deliberând asupra excepțiilor ridicate de către inculpatul Iliescu Ion, inculpatul gl.(rtr.) Rus Iosif, Asociația 21 Decembrie 1989, apărător ales, avocat Briciu Vasile pentru părțile civile reprezentate, apărător ales, avocat Sârbu Alina Cristina, pentru partea civilă Boieșan Radu succesor al persoanei vătămate Boieșan Petru Mircea,

apărător ales, avocat Ștefan Popescu, pentru partea civilă Olteanu Eduard Spinel, apărători aleși, avocați Popescu Traian și Ghioca Gheorghe, pentru părțile civile/vătămate Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Elena Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru, avocat Sârbu Alina Cristina, apărătorul desemnat din oficiu, pentru părțile civile/persoane vătămate asistate și părțile civile/persoane vătămate Vlase Elena și Vlase Hortensia, judecătorul de cameră preliminară a constatat următoarele:

Rechizitoriul din prezenta cauză (nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare) constituie o reiterare a dispoziției de trimitere în judecată ce a fost formulată inițial prin rechizitoriul nr. 11/P/2014 din 5 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare.

În acest sens s-a apreciat că **rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022** necesită a fi examinat și prin prisma neregularităților constatate de Judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. 1045/1/2019/a1, respectiv în ce măsură acestea au fost remediate în noul rechizitoriu cu care este investită la acest moment Curtea.

Astfel, în ceea ce privește **probele excluse și actele de urmărire penală constatate nule** s-a constatat că **acestea au fost detașate** conform dispozițiilor încheierii din data de 09 octombrie 2020 așa cum reiese din verificarea actelor dosarului și din actele de urmărire penală efectuate după reluarea urmăririi penale, respectiv Ordonanța nr. 11/P/20014 din 21.03.2022 (vol. 3 filele 4-6, 26-29 u.p.)

De asemenea, în ceea ce privește **verificarea sub aspectul legalității și temeiniciei a actului de sesizare de către procurorul ierarhic superior** Judecătorul de cameră preliminară de la Curte a constatat că acesta a fost verificat și vizat sub aspectul legalității și temeiniciei de către Procurorul General al PÎCCJ, Gabriela Scutea, la data de 03.08.2022.

În final, în ceea ce privește **numărul total al volumelor de urmărire penală** s-a constatat că nu există inexactități în ceea ce privește numărul acestora, acestea fiind inventariate și opisate conform înscrisurilor înaintate de P.Î.C.C.J. și Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv au fost înaintate un număr de **2590 volume** de urmărire penală și **8 volume** ce conțin rechizitoriul.

S-a reținut însă că este necesar a se examina în ce măsură **descrierea faptelor** din rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 corespunde cu standardele stabilite prin Încheierea din data de 09 octombrie 2020.

În acest sens, s-a constatat că, în încheierea din data de 09 octombrie 2020 s-au reținut deficiențe ce vizează descrierea faptelor, respectiv:

- în ceea ce privește inculpatul **Iliescu Ion** s-a reținut că descrierea faptei este generală, prin formulări imprecise și uneori chiar contradictorii, **fără ca procurorul să realizeze o corespondență între acțiunile pretins a fi comise de către inculpat**, ce compun latura obiectivă, reprezentare subiectivă a conduitelor ce îi sunt atribuite și **legătura de cauzalitate între aceste acțiuni și rezultatul produs**, respectiv, decesul, rănirea și lipsirea de libertate a unui număr mare de persoane la nivelul întregii țări după data de 22 decembrie 1989, orele 16:00;

- în ceea ce privește inculpatul **Voiculescu Voican Gelu** s-a reținut că *descrierea faptei lipsește din conținutul actului de sesizare, din modul de expunere nu rezultă ce anume i se reține și în ce constă, în concret, fapta pentru care s-a dispus trimiterea sa în judecată*, raportat la fiecare dintre variantele normative ale normei de incriminare; s-a mai reținut că *modalitatea generală, echivocă și contradictorie de expunere a conduitei infracționale a inculpatului Voiculescu Voican Gelu, prin prisma co-participării sale la acțiunile inculpatului Ion Iliescu*, toate aspectele relevate în cele ce preced din perspectiva neregularității actului de sesizare, care afectează claritatea acuzației și dreptul la informare al inculpatului Ion Iliescu sunt pe deplin aplicabile și în cazul acestui inculpat;

- în ceea ce privește inculpatul **gl.(rtr.) Rus Iosif** s-a reținut aceeași *manieră generală de expunere a faptelor, caracterizată prin folosirea unor formulări vagi și ambigue, fără a se realiza o corespondență între acțiunile pretins a fi comise de către inculpat*, ce compun latura obiectivă, reprezentare subiectivă a conduitelor ce îi sunt atribuite și *legătura de cauzalitate între aceste acțiuni și rezultatul produs*, care lipsesc de claritate descrierea acuzației și împiedică fixarea obiectului judecării, în conformitate cu dispozițiile art. 371 Cod procedură penală;

- în ceea ce privește **decesul lui Vinersar Florin** s-a reținut o modalitate de expunerea inexactă și incompletă a situației factuale respectiv că, la fila 252 din vol. XI al actului de sesizare, se menționează că: *“La data de 23.12.1989, în timp ce se deplasa pe stradă în Sibiu, a fost împușcat de plt. maj. Sime Marius de la U.M. 01512 Sibiu”* iar în cuprinsul rezoluției din 27 septembrie 1990 a Procuraturii Militare Brașov întocmite în dosarul nr. 13/P/1990, dosar ce face parte integrantă din materialul probator avut în vedere la procuror la momentul sesizării instanței, s-a reținut că, *în ziua de 22.12.1989, victima Vinersar Florin a fost împușcată mortal de numitul Sime Marius, în timp ce se afla în podul hotelului Împăratul Romanilor din Sibiu* (și nu pe strada Sibiu, cum se menționează în cuprinsul actului de sesizare);

- în ceea ce privește **expunerea procurorului privind numărul și identitatea persoanelor decedate** (ori a succesorilor acestora), rănite, lipsite de libertate sau care au suferit vătămări psihice, **urmare acțiunilor exercitate de fiecare inculpat în parte**, elemente importante pentru stabilirea urmărilor faptelor imputate inculpaților dar și pentru soluționarea laturii civile s-a reținut existența unor **formulări contradictorii și imprecise care afectează claritatea acuzației**, cu consecința lezării dreptului la apărare al inculpaților și a imposibilității decelării limitelor judecării respectiv **expunere succintă și prin trimitere la tabelele din volumele II-IV**, parte integrantă din citativul actului de sesizare, se limitează la a preciza că “ în prezenta cauză s-au constituit părți civile, îndeplinind condițiile legii, 4483 de persoane dar și faptul că procurorul nu a indicat în mod complet datele de stare civilă care să permită identificarea persoanelor despre care se reține că ar fi suferit vătămarile descrise în

norma de incriminare sau ale succesorilor acestor persoane, **corelativ acuzațiilor aduse fiecărui inculpat în parte.**

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că rechizitoriul cu care a fost învestit, respectiv rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 a fost modificat pentru a fi remediate neregularitățile constatate în încheierea **din data de 09 octombrie 2020 pronunțată de** Judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr. 1045/1/2019/a1, prin raportare la rechizitoriul nr. 11/P/2014 din 5 aprilie 2019.

S-a reținut că rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 este structurat în **21 de capitole**, fiecare capitol abordând aspectele necesare a fi descrise conform opiniei procurorului. În acest sens s-a arătat că în **capitolele IV-VII** sunt expuse evenimentele derulate până la data de 22.12.1989 orele 16:00, așa cum a fost reținut de procuror în urma probatoriului administrat, în **capitolele VII-IX** sunt descrise evenimentele ulterioare datei de 22.12.1989 orele 16:00, în **capitolul X** sunt prezentate **faptele reținute** în sarcina inculpaților, fiecare inculpat fiindu-i dedicat un subcapitol (X.1, X.2,X.3), în **capitolul XI** sunt prezentate **consecințele presupuselor fapte** ale inculpaților, în **capitolul XII** este prezentat **raportul de cauzalitate** între conduitele inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu, Rus Iosif și consecințele survenite în intervalul 22-30 decembrie 1989 iar în **capitolul XIII** este prezentată **forma de vinovăție** ce a fost reținută de procuror în sarcina inculpaților, capitolul fiind intitulat *Mobilul conduitei infracționale a inculpaților.*

De asemenea, s-a reținut că **rechizitoriul realizează o descriere a perioadei anterioare evenimentelor ce au dus la schimbarea puterii politice în România, descriere ce are ca scop stabilirea circumstanțelor** în care s-au produs evenimentele ce fac obiectul prezentei cauze.

În ceea ce privește **critica formulată de unele părți din prezenta cauză în sensul că o serie de formulări din rechizitoriul anterior se regăsesc și în rechizitoriul ce face obiectul prezentului dosar**, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că **nu poate fi primită deoarece prin încheierea din data de 09 octombrie 2020 pronunțată de** Judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție s-au constatat o serie de incoerențe în expunerea situației de fapt și s-a dispus înlăturarea acestora și ***nicidecum nu s-a dispus reformularea în totalitate a expozitivului rechizitoriului.*** Ceea ce era necesar a fi remediat vizează coerența și claritatea expunerii faptelor imputate inculpaților.

Judecătorul de cameră preliminară a apreciat că, în ceea ce îi privește pe inculpații Iliescu Ion, Rus Iosif și Voiculescu Gelu-Voican **acuzația este expusă cu o claritate suficientă pentru a permite fixarea obiectului și limitelor judecății, în conformitate cu dispozițiile art. 371 Cod procedură penală.**

Totodată, a reținut că existența tipicității obiective și subiective respectiv corespondența între faptele descrise în concret de procuror în rechizitoriu și faptele descrise în mod abstract de norma de incriminare urmează a fi verificată în faza de judecată ca urmare a efectuării cercetării judecătorești și a stabilirii situației de fapt în baza tuturor probelor administrate sau ce vor fi eventual administrate.

În ceea ce privește **la cererile și excepțiile formulate de apărătorul ales al inculpatului Iliescu Ion** (filele 3 – 8 Volum I.C.C.J. „Cereri și excepții inculpați)

Judecătorul de cameră preliminară a constatat că acesta în esență solicită să se constate neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 pentru următoarele motive:

- rechizitoriul **nu indică în mod concret pretinsele fapte reținute în sarcina inculpatului** Iliescu Ion sub aspect obiectiv;

- rechizitoriul nu descrie o **legătură de cauzalitate** între acțiunile relevante cu privire la inculpatul Ion Iliescu din perioada de referință și urmările constatate prin actul de sesizare și nici mecanismul de angrenare a răspunderii subiective a clientului său;

- Ministerul Public nu a explicat **de ce în viziunea sa faptele descrise ar realiza elementul material al infracțiunii reținute;**

- Ministerul Public **nu a indicat de ce acuzarea a considerat că există o cauzalitate** între puținele acțiuni ale clientului său și urmările descrise pe larg în rechizitoriu;

- prin apărător ales a criticat **conceptul de „generarea unei psihoze securist-terroristă” apreciat ca fiind de un caracter vag;**

- în capitolul actului de sesizare intitulat **„Mobilul conduitei infracționale a inculpaților”** nu există nicio frază sau explicație cu privire la un element fundamental al acuzației, respectiv vinovăția, respectiv nu sunt expuse **motivele pentru care Iliescu Ion ar fi intenționat săvârșirea faptelor penale descrise.**

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București cu privire la cererile și excepțiile susținute oral de apărătorul ales al inculpatului Iliescu Ion a constatat că acestea se subsumează criticilor ce vizează insuficienta descriere a faptelor și lipsa de claritate a acuzațiilor formulate deficiente ce determină imposibilitatea stabilirii obiectului și limitelor judecății.

Or, așa cum a fost argumentat anterior în prezenta încheiere în ceea ce privește neregularitățile constatate prin încheierea din data de 09 octombrie 2020, **acuzațiile sunt expuse cu o claritate suficientă pentru a permite fixarea obiectului și limitelor judecății, în conformitate cu dispozițiile art. 371 Cod procedură penală.**

Pentru aceste motive Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții că a apreciat că cererile și excepțiile invocate de **inculpatul Iliescu Ion prin apărătorul ales sunt neîntemeiate.**

În ceea ce privește cererile și excepțiile formulate de inculpatul gl. (rtr.) Rus Iosif Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții a constatat că acesta în esență, solicită să se constate neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 pentru următoarele motive:

- **nu există o descriere a faptelor imputate inculpatului gl. (rtr.)**

Rus Iosif;

- procurorul, în mod greșit, s-a referit la evenimentele din cadrul Aeroportului Otopeni care au făcut obiectul unui alt dosar penal, **fiind încălcat principiul *ne bis in idem*** deoarece prin rechizitoriul nr. 59/P/1990 din data de 17.12.1993 emis de Secția Parchetelor Militare au fost trimiși în judecată inculpații considerați la acea dată responsabili pentru incidentul grav din noaptea de 22-23 decembrie 1989 din cadrul Aeroportului Otopeni față de care s-a pronunțat decizia penală nr. 20/19.02.2021, aceștia fiind

Drăghin Dumitru, Grigore Ghiță și Zorilă Ionel, dosar în care clientul său a avut calitatea de martor

- **standardul de claritate al acuzațiilor de natură penală** reținute în sarcina inculpatului nu este respectat;
- rechizitoriul **nu a nominalizat în mod concret victimele** presupuselor fapte culpabile ale **inculpatului gl. (rtr.) Rus Iosif**;
- rechizitoriul **nu face referire la probe concrete** privind activitatea desfășurată de inculpatul Rus Iosif.
- **nu s-a dovedit intenția directă** a comandantului Aviației Civile Române în uciderea sau vătămarea integrității fizice și psihice a persoanelor care au calitatea de persoane vătămate/părți civile în prezentul dosar;
- **procurorul nu a completat urmărirea penală deoarece a eludat orice probă referitoare la contextul în care se afla Aviația Militară**, inclusiv comandatul acesteia respectiv **nu au fost efectuate cercetări suplimentare cu privire la ridicările de la sol a aproximativ 58 de aparate de zbor**;
- **nu fost administrate suficiente probe** în vederea formulării unei acuzații penale;
- **procurorul a incriminat inculpatul pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală**;

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București cu privire la cererile și excepțiile susținute de apărătorul ales al inculpatului **gl. (rtr.) Rus Iosif** a constatat că acestea se subsumează criticilor ce vizează **insuficiența descriere a faptelor și lipsa de claritate** a acuzațiilor formulate deficiente ce determină imposibilitatea stabilirii obiectului și limitelor judecății dar și incidența principiului **ne bis in idem și caracterul incomplet al urmăririi penale și al probatoriului administrat**.

În ceea ce privește **insuficiența descriere a faptelor și lipsa de claritate** a acuzațiilor formulate de procuror prin rechizitoriu, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat **ca și în cazul inculpatului Iliescu Ion** că, așa cum a fost argumentat mai sus în prezenta încheiere în ceea ce privește neregularitățile constatate prin încheierea din data de 09 octombrie 2020, **acuzațiile sunt expuse cu o claritate suficientă pentru a permite fixarea obiectului și limitelor judecății, în conformitate cu dispozițiile art. 371 Cod procedură penală**.

Cu privire la incidența principiului **ne bis in idem** Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că aceasta constituie o cauză de încetare a procesului penal conform art. 16 alin. 1 lit. i Cod procedură penală și nu poate face obiectul analizei în procedura camerei preliminare, fiind permis a se efectua o astfel analiză doar în faza de judecată.

În ceea ce privește critica că rechizitoriul nu a nominalizat în mod concret victimele presupuselor fapte culpabile ale inculpatului gl. (rtr.) Rus Iosif Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că în volumele 2, 3 și 4 ale rechizitoriului sunt expuse sub formă de listă persoanele considerate victime ale evenimentelor ce au făcut obiectul cercetărilor în prezenta cauză iar în volumele 5-8 sunt expuse sub formă de tabel persoanele introduse în

cauză în calitate de persoane vătămate sau părți civile ca urmare a săvârșirii presupuselor infracțiuni reținute în sarcina inculpaților.

În volumele 2,3 și 4 ale rechizitoriului **sunt expuse pentru fiecare victimă situațiile de fapt** reținute ca fiind cele care au dus la vătămarea, decesul privarea de libertate ale acestora.

Or, efectuarea analizei actelor materiale reținute în sarcina inculpatului gl. (rtr.) Rus Iosif coroborat cu analiza situațiilor de fapt reținute ca fiind cele care au dus la vătămarea, decesul privarea de libertate ale victimelor permite cu ușurință identificarea victimelor care au rezultat ca urmare a presupuselor acțiuni ale inculpatului gl. (rtr.) Rus Iosif.

Referitor la critica ce vizează faptul că **procurorul a incriminat inculpatul pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală** Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că în cazul în care situația de fapt reținută conturează o faptă ce nu este prevăzută de legea penală, soluția legală este ce de achitare în baza art. 16 alin. 1 lit. b teza I Cod procedură penală și nu poate face obiectul camerei preliminare, putând fi pronunțată după judecarea pe fond a cauzei și efectuarea cercetării judecătorești.

Pentru aceste motive Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că cererile și excepțiile invocate de **inculpatul gl. (rtr.) Rus Iosif prin apărătorul ales sunt neîntemeiate.**

În ceea ce privește cererile și excepțiile formulate de Asociația 21 Decembrie 1989 prin președinte Teodor Mărieș Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că acesta în esență solicită să se constate neregularitatea rechizitoriului nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 pentru următoarele motive:

- excepția de neregularitate a rechizitoriului determinată de **includerea în cuprinsul acestuia a situației de fapt, a victimelor/părților vătămate/civile din Municipiul Sibiu ca urmare a „atașării” nelegale la prezentul dosar penal a dosarului penal nr. 200/P/2007 al Secției Parchetelor Militare, denumit generic „Dosarul Sibiu”, și excepția de nulitate a probelor „atașate” dosarului penal nr. 11/P/2014 din Dosarul Sibiu;**

- excepția **nulității probelor cu înscrisuri** constând în „Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989” și documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 - 31.12.1989”.

- excepția de neregularitate a Rechizitoriului din data de 29 iulie 2022 determinată de faptul că în conținutul său **sunt expuse fapte penale pentru care era dispusă clasarea din data de 5 aprilie 2019.**

- excepția de neregularitate a Rechizitoriului din data de 29 iulie 2022 determinată de **modalitatea confuză de descriere a faptelor penale din cuprinsul acestuia.**

- excepția de neregularitate a actului de sesizare a instanței determinată de **nelegala introducere în cauză, corelativ infracțiunii prev. și ped. de art. 439 C.p., ca părți vătămate/civile a militarilor răniți sau reținuți în mod nelegal sau a urmașilor militarilor uciși în cadrul evenimentelor din decembrie 1989 dar și a cuplului dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu.**

- excepția de neregularitate a Rechizitoriului din data de 29 iulie 2022 determinată de **forma și structura sa, ambele nelegale, manieră lacunară, de a reduce la nivelul unor simple statistici morții și răniții din cadrul evenimentelor din decembrie 1989, a fost preluată din primul rechizitoriu cu care instanța a fost investită și care a fost restituit la parchet pentru refacere.**

- excepția de neregularitate a rechizitoriului determinată de **neincluderea în cuprinsul acestuia a unui mare număr de victime/părți vătămate/civile, produse în cadrul evenimentelor din decembrie 1989, în perioada infracțională menționată în actul de inculpare.**

- excepția de neregularitate a rechizitoriului determinată de o **greșită delimitare a perioadei infracționale.**

- excepția de nulitate a unor *probe preluate la prezenta cauză prin „atașare” din alte dosare penale clasate anterior* (pentru care nu s-a dispus infirmarea soluției și reunirea la dosarul penal nr. 11/P/2014) și nelegala introducere în prezentul rechizitoriu a unor victime/părți vătămate „extrase” din dosarele clasate și „atașate” în cadrul prezentelor cereri și excepții chiar la excepția nr. 1) expus modalitatea nelegală prin care procurorul de caz a introdus în actualul rechizitoriu victimele/părțile vătămate ale evenimentelor din decembrie 1989 din mun. Sibiu.

- procurorul **nu a procedat la identificarea persoanelor care se fac vinovate de vătămarile fiecărei părți;**

- prezentul rechizitoriu **a fost trimis instanței sub aceeași formă anterior cenzurată de Înalta Curte de Casație și Justiție;**

- **nu a fost realizată o cercetare pentru fiecare caz în parte astfel încât să se indice în mod clar care au fost vinovații pentru producerea vătămarilor victimelor.**

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat cu privire la cererile și excepțiile susținute oral de **Asociația 21 Decembrie 1989 prin președinte Teodor Mărieș** că acestea se subsumează criticilor ce vizează **neremedierea neregularităților** constatate prin **încheierea din data de 09 octombrie 2020, caracterul incomplet și nelegal al urmăririi penale și al probatorului administrat.**

În ceea ce privește neremedierea neregularităților constatate prin încheierea din data de 09 octombrie 2020 Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că în prezentele considerente au fost expuse

argumentele logico-juridice care susțin, în opinia instanței, faptul că prin emiterea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 au fost remediate neregularitățile constatate prin încheierea din data de 09 octombrie 2020.

În ceea ce privește includerea în cuprinsul rechizitoriului a situației de fapt, a victimelor/părților vătămate/civile din Municipiul Sibiu ca urmare a „atașării” nelegale la prezentul dosar penal a dosarului penal nr. 200/P/2007 al Secției Parchetelor Militare, denumit generic „Dosarul Sibiu”, și excepția de nulitate a probelor „atașate” dosarului penal nr. 11/P/2014 din Dosarul Sibiu judecătorul de cameră preliminară a constatat că aceste dosare *au fost atașate la prezentul dosar, în copie, ca înscrisuri conform art. 97 alin. 2 lit. e și art. 198 alin. 1 Cod procedură penală* și pe cale de consecință nu au caracter nelegal fiind permisă administrarea probelor cu înscrisuri. **În cauză, așa zisa atașare a unor dosare este de fapt administrarea probei cu înscrisuri și nu reunirea unor cauze penale.**

Aceste aspecte rezultă din mențiunile efectuate de procuror în rechizitoriu la **Capitolul XVI** intitulat MIJLOACELE DE PROBĂ, punctul 1 litera c, unde este precizat că: „*Declarațiile martorilor obținute cauzei prin copierea (cu respectarea normelor procedurale) materialului de urmărire penală din dos. SPM nr. 200/P/2007 (a se vedea procesul-verbal din 14.06.2022 atașat la fila 1, vol. 1 al acestei copii)*”.

Astfel, aceste declarații și acte procesuale efectuate în dosarul SPM nr. 200/P/2007, fiind atașate **ca înscrisuri**, obligă instanța să nu se raporteze la ele ca la acte de urmărire penală, iar în măsura în care conțin și relatările unor martori/părți civile/persoane vătămate/învinuiți/inculpați acestea nu pot fi apreciate ca fiind declarații de martori/părți civile/persoane vătămate/învinuiți/inculpați deoarece proba o constituie relatarea persoanelor respective în fața organelor judiciare și nu înscrisul pe care acestea sunt consemnate.

Aceste aspecte însă vizează fiabilitatea acestor probe și pot fi analizate la judecarea cauzei pe fond când va fi evaluat materialul probatoriu sub aspectul temeiniciei acușării.

În ceea ce privește includerea în cuprinsul rechizitoriului a situației de fapt, a victimelor/părților vătămate/civile din Municipiul Sibiu judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că este la aprecierea procurorului stabilirea cadrului procesual, a limitelor și obiectului judecății precum și a probelor care susțin acuzațiile formulate. Este rolul instanței de judecată, și nu a judecătorului de cameră preliminară, ca după efectuarea cercetării judecătorești să valideze sau nu situația de fapt și încadrarea juridică reținută de procuror, prin pronunțarea soluțiilor prevăzute de art. 396 alin. 2-6 Cod procedură penală.

În ceea ce privește nulitatea probelor cu înscrisuri constând în „Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989” și documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 - 31.12.1989” a considerat judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București că deși se invocă **nelegalitatea** administrării probelor cu înscrisurile, prin raportare la **art. 97**

alin. 2 lit. e și art. 198 alin. 1 și 2 Cod procedură penală, nu se poate reține caracterul nelegal al procedurii probatoriu indicat.

Astfel, aceste aspecte rezultă din mențiunile efectuate de procuror în rechizitoriul la **Capitolul XVI** intitulat MIJLOACELE DE PROBĂ, punctul 2, unde este precizat că: „După reluarea urmăririi penale în prezenta cauză (dispusă prin ordonanța SPM nr. 11/P/2014 din data de 21.03.2022, în temeiul art. 334 al.1 rap. la art. 332 al.1 lit. b C.p.p.), ținând cont de aspectele de neregularitate procedurale constatate de judecătorul de cameră preliminară al ICCJ (dos.1045/P/2019/a1), s-a procedat la studierea înscrisurilor intitulate ”Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989”, ”Documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N.” și ”Documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12.-31.12.1989, datate mai 1991”. Cu acest prilej s-a constatat că aceste înscrisuri conțin date utile soluționării cauzei, drept pentru care, în baza constatărilor efectuate în conformitate cu prevederile art. 198 al.2 C.p.p., s-a procedat la întocmirea procesului verbal impus de lege și la valorificarea acestor înscrisuri ca probe la dosarul SPM nr. 11/P/2014 (a se vedea procesul-verbal din 25.05.2022, fila 1, vol.5 ”Acte de urmărire penală efectuate după reluarea urmăririi penale”) - fila 318.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că aceste critici vizează **fiabilitatea acestor probe** și pot fi analizate la judecarea cauzei pe fond când va fi evaluat materialul probatoriu sub aspectul temeiniciei acuzării.

În ceea ce privește excepția de neregularitate a rechizitoriului din data de 29 iulie 2022 determinată de faptul că în conținutul său **sunt expuse fapte penale pentru care era dispusă clasarea din data de 05 aprilie 2019** judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a **constatat** că dispunerea unor soluții de clasare pentru anumite fapte poate constitui motiv pentru pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal întemeiată pe existența autorității de lucru judecat conform art. 16 alin. 1 lit. i Cod procedură penală aspect ce poate fi însă analizat însă doar în faza de judecată și nu în procedura camerei preliminare.

În ceea ce privește modalitatea confuză de descriere a faptelor penale din cuprinsul rechizitoriului judecătorul de cameră preliminară a reținut că această critică a fost analizată în prezenta încheiere la momentul analizei efectuate cu privire la remedierea neregularităților constatate prin **încheierea din data de 09 octombrie 2020.**

În ceea ce privește nelegala introducere în cauză, corelativ infracțiunii prev. și ped. de art. 439 C.p., ca părți vătămate/civile a militarilor răniți sau reținuți în mod nelegal sau a urmașilor militarilor uciși în cadrul evenimentelor din decembrie 1989 dar și a cuplului dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu judecătorul de cameră preliminară a constatat că această critică vizează incorecta stabilire a cadrului procesual de către procuror.

În esență, este criticat faptul că unele victime/persoane vătămate au avut calitatea de militar și nu pot fi subiecți pasivi ai infracțiunii **prevăzută de art. 439 al.1 lit. a, g, i și k Cod penal.**

Însă și cu privire la această critică judecătorul de cameră preliminară a apreciat că vizează temeinica acuzației formulate de procuror și îndeplinirea condiției tipicității obiective și subiective cu privire la infracțiunea reținută în sarcina inculpaților.

Astfel, în ce măsură poate avea calitatea de subiect pasiv al infracțiunii reținute în rechizitoriu o persoană ce are calitatea de militar se poate stabili la analiza îndeplinirii condiției tipicității obiective și subiective și va avea ca și consecință reținerea unei anumite situații de fapt (posibil diferită de cea reținută de procuror în rechizitoriu) și în consecință pronunțarea unor soluții cu privire la acțiunile civile formulate în cauză.

S-a apreciat că același raționament este aplicabil și în ceea ce privește cuplul dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu, respectiv dacă aceștia după ce au pierdut atributele puterii în Statul Român pot sau nu dobândi calitatea de persoane vătămate pentru evenimentele ce au intervenit după data de 22.12.1989 orele 16:00.

În ceea ce privește **forma și structura rechizitoriului**, ambele apreciate ca nelegale respectiv manieră lacunară, de a reduce la nivelul unor simple statistici morții și răniții din cadrul evenimentelor din decembrie 1989 judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că și această critică nu este întemeiată.

Astfel, efectuând propria analiză a structurii și conținutului rechizitoriului judecătorul de cameră preliminară a constatat că acesta conține toate informațiile prevăzute de art. 328 Cod procedură penală dar și că acesta îndeplinește condițiile de formă.

S-a constatat că în rechizitoriu sunt menționate faptele și persoanele pentru care a fost efectuată urmărirea penală, cuprinde mențiunile prevăzute de art. 286 alin. 2 Cod procedură penală, faptele reținute în sarcina inculpaților, încadrarea juridică, probele și mijloacele de probă, cheltuielile judiciare.

De asemenea rechizitoriul a fost verificat și vizat sub aspectul legalității și temeiniciei, conform art. 328 alin.1 C.p.p. de către Procurorul General al PÎCCJ, Gabriela Scutea, la data de 03.08.2022.

Astfel s-a constatat că rechizitoriul îndeplinește toate condițiile de formă și fond prevăzute de art. 286 Cod procedură penală.

Referitor la forma concretă a acestuia, respectiv că victimele infracțiunii sunt expuse în formă de liste și tabele judecătorul de cameră preliminară a apreciat că această formă a fost impusă de necesități practice, respectiv existența unui număr mare de victime iar o altă manieră de expunere a situației de fapt ar fi îngreunat posibilitatea examinării evenimentelor supuse cercetărilor.

De altfel, deși este criticată forma rechizitoriului nu este propusă o altă modalitate de întocmire a acestuia, modalitate care să evite întocmirea unor liste sau tabele.

În ceea ce privește neinclusiunea în cuprinsul acestuia a unui mare număr de victime/părți vătămate/civile, produse în cadrul evenimentelor din decembrie 1989,

neidentificarea persoanelor care se fac vinovate de vătămrile fiecărei părți, lipsa unei cercetări pentru fiecare caz în parte și greșita delimitare a perioadei infraționale judecătorească de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că această critică vizează caracterul incomplet al urmăririi penale.

Or, referitor la caracterul incomplet al urmăririi penale și al probatoriului administrat așa cum s-a reținut și mai sus în prezenta încheiere Judecătorul de cameră preliminară exercită, o funcție distinctă de cea a Ministerului Public și chiar o funcție distinctă de cea a instanței investită cu judecarea fondului cauzei și, de asemenea, nu verifică temeinicia sau lipsa de temeinicie a probelor ori a trimiterii în judecată și nici caracterul complet sau incomplet al urmăririi penale sau oportunitatea ori insuficiența probelor administrate în acuzare.

De altfel încadrarea juridică dată faptelor reținute în sarcina inculpaților nu impune identificare până la cel mai mic detaliu a circumstanțelor în care s-au produs vătămrile, decesele și lipsirile de libertate ale victimelor, fiind necesar să se poată stabili că aceste consecințe sunt rezultatul actelor materiale reținute în sarcina inculpaților.

În ceea ce privește excepția de nulitate a unor probe preluate la prezenta cauză prin „atașare” din alte dosare penale clasate anterior (pentru care nu s-a dispus infirmarea soluției și reunirea la dosarul penal nr. 11/P/2014) judecătorul de cameră preliminară a constatat așa cum s-a apreciat și mai sus în prezenta încheiere că aceste dosare au fost atașate la prezentul dosar ca înscrisuri conform art. 97 alin. 2 lit. e și art. 198 alin. 1 Cod procedură penală și pe cale de consecință nu au caracter nelegal, fiind permisă administrarea probelor cu înscrisuri. În cauză, așa zisa atașare a unor dosare constituie administrarea probei cu înscrisuri și nu reunirea unor cauze penale.

Pentru aceste motive Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că cererile și excepțiile invocate de Asociația 21 Decembrie 1989 prin președinte Teodor Mărieș prin apărătorul ales sunt neîntemeiate.

Cu privire la cererile și excepțiile formulate de apărătorul ales al părții civile Boieșan Radu, avocat Sîrbu Alina Cristina judecătorul de cameră preliminară a constatat că acesta în esență solicită să se constate neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 pentru următoarele motive:

- nu există referiri cu privire la situația de fapt în care a fost rănit Boieșan Radu. În acest sens, a arătat că în materialul de urmărire penală există două dosare, nr. 97/P/1990 și 200/P/2007, care au legătură cu evenimentele petrecute în zona orașului Sibiu și menționează că în dosarul nr. 97/P/1990 a identificat, în volumul nr. III (anexa 1 – filele 171 - 204), un raport al unei convorbiri radio desfășurate în timpul acțiunilor din 23-24.12.1989. A învederat că acesta este momentul în care a fost rănit numitul Boieșan Petru Mircea de către elicoptere care survolau Cartierul Vasile Aaron din Sibiu. A opinat că aceste evenimente au legătură cu cele două dosare anterior indicate în care au fost pronunțate soluții definitive, însă solicită a se constata că urmărirea penală este incompletă iar înscrisurile aflate în cadrul dosarelor nr. 97/P/1990 și 200/P/2007 ar trebui atașate acestui dosar. A apreciat că instanței îi este imposibil a identifica situația

numitului Boieșan Petru Mircea precum și întinderea pretențiilor civile solicitate în absența respectivelor înscrisuri;

- cu privire la urmașii persoanelor față de care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și care au decedat pe parcurs, a arătat că în prezent răspund penal doar persoanele aflate în viață și astfel consideră că este inechitabil ca, pe latură civilă, urmașii persoanelor față de care a fost pusă în mișcare acțiunea penală să nu răspundă civil, opinând că există o îmbogățire fără justă cauză;

- urmărirea penală, în anumite faze, a fost trunchiată întrucât nu a cuprins anumite persoane sau situații de fapt, cu titlu de exemplu fiind prezentată situația clientului său Boieșan Radu care se afla în aceeași casă cu tatăl său, Boieșan Petru Mircea, la momentul în care elicopterele au deschis focul;

- a precizat avocat Sîrbu Alina Cristina că a formulat cereri și excepții și pentru părțile civile/persoane vătămate aflate în tabelul nr. 69 al Înaltei Curți de Casație și Justiție și achiesează la concluziile anterior formulate în calitate de apărător ales.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat cu privire la cererile și excepțiile susținute oral de apărătorul ales al părții civile Boieșan Radu, avocat Sîrbu Alina Cristina, că acestea se subsumează criticilor ce vizează caracterul incomplet al urmăririi penale și al probatoriului administrat.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București Astfel, a apreciat că nu poate fi primită critica privind caracterul insuficient al descrierii situației de fapt în care a fost rănit Boieșan Petru Mircea deoarece în volumele 2, 3 și 4 sunt expuse situațiile în care au fost rănite/ucise victimele activităților inculpaților.

În ceea ce privește situația numitului Boieșan Petru Mircea s-a reținut că situația acestuia este prezentată la fila 947, poziția 59, Capitolul XXVI. Sibiu (volumele 2,3,4), astfel că, în rechizitoriu este stabilit, locul, momentul și cauza vătămarilor.

De asemenea, în completarea acestei descrieri la filele 221-222 ale volumului 1 al rechizitoriului sunt expuse declarații ale unor martori cu privire la modul de desfășurare a evenimentelor în municipiul Sibiu.

Astfel, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că în cuprinsul rechizitoriului este menționată situația de fapt, respectiv locul, momentul și modul (în urma unui foc tras din elicopterele militare ce survolau Municipiul Sibiu) în care s-a produs rănirea lui Boieșan Petru-Mircea. De asemenea sunt expuse declarațiile de martori și probele care, în opinia procurorului fundamentează acuzația și probează situația de fapt reținută cu privire la Boieșan Petru-Mircea.

În ceea ce privește critica că urmărirea penală este incompletă în sensul că probatoriul administrat este incomplet sau că situația de fapt nu cuprinde o descriere detaliată a evenimentelor Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că, pe de o parte caracterul incomplet al urmăririi penale sau al probatoriului nu poate face obiectul procedurii camerei preliminare iar, pe de altă parte circumstanțele în care s-a produs rănirea numitului Boieșan Petru-Mircea sunt

descrise suficient pentru a permite stabilirea obiectului și limitelor sesizării prin raportare la încadrarea juridică stabilită în cauză.

În altă ordine de idei, specificul cauzei (cercetarea unor evenimente petrecute în urmă cu 34 de ani, complexitatea evenimentelor, numărul mare de persoane implicate) face ca eventuala completare a probatoriului să fie extrem de dificilă, dacă nu imposibilă. De altfel deși apărătorul ales al părții civile Boieșan Radu, avocat Sîrbu Alina Cristina formulează critica ce vizează caracterul incomplet al probatoriului și al urmăririi penale nu precizează, în concret, care sunt acele acte de urmărire ce necesită a fi efectuate sau care sunt acele probe ce necesită a fi administrate.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a mai constatat că în prezentul dosar procurorul a atașat ca înscrisuri conform art. 97 alin. 1 lit. e și art. 198 alin. 1 Cod procedură penală declarațiile martorilor obținute cauzei prin copierea materialului de urmărire penală din dos. SPM nr. 200/P/2007 (procesul-verbal din 14.06.2022 atașat la fila 1, vol. 1 al acestei copii).

De asemenea s-a reținut că în capitolul XX al rechizitoriului intitulat „DATE REFERITOARE LA URMĂRIREA PENALĂ” este prezentat parcursul prezentei cauze cu actele de urmărire penală esențiale efectuate, respectiv fila 325 și fila 329 a rechizitoriului, astfel a apreciat Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București că cererea ca înscrisurile aflate în cadrul dosarelor nr. 97/P/1990 și 200/P/2007 să fie atașate acestui dosar este neîntemeiată aceste înscrisuri regăsiindu-se atașate.

În ceea ce privește introducerea în cauză a urmașilor persoanelor față de care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și care au decedat pe parcurs în calitate de părți responsabile civilmente Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că potrivit art. 19 Cod procedură penală acțiunea civilă este exercitată în cadrul procesului penal și are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile pentru prejudiciul produs potrivit legii civile prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

Or, în cauză obiectul acțiunii penale îl constituie faptele săvârșite de persoanele ce au calitatea de inculpații Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și General (rtr.) Rus Iosif iar moștenitorii unor alți presupuși făptuitori, decedați la acest moment, ale căror fapte nu fac obiectul acțiunii penale nu pot face obiectul unei acțiuni civile care să fie alăturată acțiunii penale în prezenta cauză.

În ceea ce privește, cererile și excepțiile formulate de avocat Sîrbu Alina Cristina pentru părțile civile/persoane vătămate aflate în tabelul nr. 69 al Înaltei Curți de Casație și Justiție Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că sunt identice cu cele formulate în calitate de apărător ales al părții civile Boieșan Radu și, pe cale de consecință motivele expuse mai sus cu privire la netemeinicia acestora sunt valabile și pentru cele formulate pentru părțile civile/persoane vătămate aflate în tabelul nr. 69 al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Pentru aceste motive Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că cererile și excepțiile invocate de apărătorul ales al părții civile Boieșan Radu, avocat Sîrbu Alina Cristina și de același apărător pentru părțile

civile/persoane vătămate aflate în tabelul nr. 69 al Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt neîntemeiate.

În ceea ce privește cererile și excepțiile formulate de apărătorul ales în substituie Ghioca Gheorghe, pentru părțile civile/persoane vătămate Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Elena-Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru judecătorul de cameră preliminară a constatat că acesta în esență solicită să se constate neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 pentru următoarele motive:

- referitor la neregularitatea rechizitoriului, evidențiază poziția nr. 663 (pag. 1141 din vol. 2, 3, 4) în legătură cu decesul victimei Vinersar Florin a arătat că deși a fost identificat autorul faptei, loc. maj. Sime Marius, nu au fost prezentate în concret împrejurările în care a avut loc respectivul deces, mai exact în vol. 2, 3 și 4 s-a arătat că Vinersar Florin a fost împușcat în timp ce se deplasa pe o stradă din Sibiu iar în rezoluția nr. 13/P/1990 din data de 27.09.1990 a Procuraturii Militare Brașov – Comisia de Anchetă Sibiu s-a menționat că numitul Vinersar Florin a fost împușcat mortal în timp ce se afla în podul Hotelului Împăratul Romanilor din Sibiu. Pentru aceste motive, apreciază că fapta și împrejurările în care a avut loc decesul victimei Vinersar Florin nu sunt descrise în mod complet;

- nelegalitatea rezoluției nr. 13/P/1990 din data de 27.09.1990 a Procuraturii Militare Brașov – Comisia de Anchetă Sibiu, apreciind că acest document este nemotivat cuprinzând doar o descriere a situației de fapt fără a fi menționate condițiile de desfășurare a evenimentului în concret, precum și care a fost misiunea domnului Sime Marius, din ce structură făcea parte sau dacă a respectat regimul de foc al armelor. Nefiind descrisă fapta, a opinat că nu se poate determina în ce a constat eroarea de fapt invocată în soluția de clasare pronunțată de procurorul de caz la acea dată;

În ceea ce privește incompleta descriere a împrejurărilor în care a avut loc decesul numitului Vinersar Florin Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că la poziția nr. 663 (pag. 1141 din vol. 2, 3, 4 – parte integrantă a rechizitoriului) sunt menționați care constituie descrierea faptelor în ceea ce privește decesul numitului Vinersar Florin.

În ce privește dosarul nr. 13/P/1990 al Procuraturii Județene Sibiu, soluționat la data de 27.09.1990 cu NUP față de lt. maj. Sime Marius Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că acesta este atașat ca înscris la prezenta cauză și constituie o probă la dosar (volumele intitulate 200/P/2007, volumul 165, filele 100-101).

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a mai constatat că în prezentul dosar procurorul a atașat ca înscrise conform art. 97 alin. 1 lit. e și art. 198 alin. 1 Cod procedură penală declarațiile martorilor obținute cauzei prin copierea materialului de urmărire penală din dos. SPM nr. 200/P/2007 (procesul-verbal din 14.06.2022 atașat la fila 1, vol. 1 al acestei copii).

Or, faptul că există mici neconcordanțe între situația de fapt reținută de procuror în rechizitoriu (care este de altfel clară și aptă să investească instanța) și probele pe care procurorul înțelege să-și fundamenteze acuzațiile nu poate fi apreciată ca o

incompletă descriere a împrejurărilor în care a avut loc decesul numitului Vinersar Florin.

În faza de judecată, a reținut Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București că, în urma efectuării cercetării judecătorești se poate stabili dacă situația de fapt reținută de procuror este sau nu susținută de probele administrate în faza de urmărire penală sau în faza de judecată.

Astfel, a constatat Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București că această critică vizează, în esență, lipsa de temeinicie a acuzației, respectiv lipsa de suport probatoriu a situației de fapt reținută de procuror cu privire la circumstanțele în care s-a produs decesul numitului Vinersar Florin, aspecte nu fac obiectul camerei preliminare.

Cu privire la nelegalitatea rezoluției nr. 13/P/1990 din data de 27.09.1990 a Procuraturii Militare Brașov – Comisia de Anchetă Sibiu Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a reținut că aceste acte au fost atașate la dosar ca înscrisuri prin atașare conform art. 97 alin. 2 lit. e și art. 168 alin. 1 Cod procedură penală și nu au valoarea unor acte de procedură întocmite în prezenta cauză neputând fi examinate și cenzurate în procedura camerei preliminare.

Aceste înscrisuri vor fi evaluate în faza de judecată urmând a se stabili în ce măsură acestea pot proba situația de fapt reținută de procuror în rechizitoriu.

Pentru aceste motive Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că cererile și excepțiile invocate de apărătorul ales al părților civile/persoane vătămate Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Elena-Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru sunt neîntemeiate.

În ceea ce privește cererile și excepțiile formulate de apărătorul ales, avocat Briciu Vasile pentru părțile civile reprezentate Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că acesta în esență solicită să se constate neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 pentru următoarele motive:

- în mod nelegal, au fost considerate părți civile în prezentul dosar doar victimele sau succesorii persoanelor decedate sau rănite începând cu data de 22.12.1989 ora 16:00, constatând că nu au fost menționate pe listele cu părți aproximativ 30 de părți civile constituite în dosarul de urmărire penală nr. 11/P/2014 și respectiv în dosarul penal nr. 1045/1/2019/a1;
- aceleași părți civile nu au fost regăsite pe lista persoanelor față de care s-a dispus clasarea cauzei, clienții săi fiind astfel puși în imposibilitatea atacării soluției de clasare potrivit Codului de procedură penală;
- a criticat punctul de vedere din rechizitoriu potrivit căruia perioada de până în data de 22.12.1989 orele 16.00 nu poate fi supusă incidenței prevederilor art. 439 Cod penal, evenimentele din acea perioadă fiind responsabilitatea fostului șef de stat Nicolae Ceaușescu.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că cererile ce vizează cadrul procesual, respectiv victimele și succesorii ce nu au fost introduși în prezenta cauză în calitate de persoane vătămate/părți civile se fundamentează pe o altă critică implicită, respectiv că perioada reținută de procuror

ca fiind cea în care au fost săvârșite presupusele fapte imputate inculpaților nu este cea corectă.

Or, în opinia Judecătorului de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București stabilirea limitelor și obiectului judecății prin întocmirea rechizitoriului este la aprecierea procurorului care în urma analizei probatoriului administrat stabilește ce fapte au relevanță penală, care este perioada săvârșirii și persoanele ce pot fi trase la răspundere penală.

De altfel, analiza rechizitoriului reliefează că procurorul a adus argumente pentru a stabili ca perioadă de săvârșire a faptelor imputate inculpaților intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989 și nu a stabilit-o în mod arbitrar. Acesta a apreciat că la data de 22 decembrie, orele 16.00 Ceaușescu Nicolae era reținut într-o unitate militară din Târgoviște și că fostul președinte era total deposedat de orice prerogativă a puterii de stat, asta în condițiile în care începând cu orele 16.00 chiar inculpatului Iliescu și CFSN i se subordonase întreaga putere armată a țării (vol. 1 fila 84 a rechizitoriului).

Astfel, reține procurorul că evenimentele petrecute în intervalul 16.12.1989 – 30.12.1989 poate fi împărțită în 2 etape în funcție de persoanele ce au deținut puterea în Statul Român după cum urmează:

- în perioada 16.12.1989 - 22 decembrie, orele 16.00 prerogativele puterii de stat erau deținute de Ceaușescu Nicolae și în această perioadă a avut loc represiunea brutală a revoltelor populare cu consecința producerii numeroase răniri, lipsiri de libertate și decese în rândul manifestanților; a apreciat procurorul că pentru faptele penale săvârșite în această perioadă au fost întocmite dosare penale fiind pronunțate soluții definitive și nu este posibilă reluarea cercetărilor deoarece a intervenit autoritatea de lucru judecat.

- în perioada 22 decembrie, orele 16.00 - 30 decembrie 1989 prerogativele puterii de stat au fost deținute de inculpatul Iliescu Ion și grupul pe care-l conducea (grup filosovietic, membrii grupului, fiind racolați de agenți G.R.U.) și în această perioadă a fost lansat un atac împotriva populației civile cu scopul preluării puterii politice și menținerii acestora la conducerea statului (eventual menținerea țării în sfera de influență a URSS), atac ce a constat în dezinformarea populației, crearea de diversiuni și ordonarea unor misiuni de luptă ce au generat foc fratricid, decesul și rănirea unor persoane cu consecință creării unei stări de teroare la nivelul populației.

În concluzie, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că stabilirea obiectului și limitelor judecății prin rechizitoriu este atributul exclusiv al procurorului și nu poate fi cenzurat de judecătorul de cameră preliminară și, pe cale de consecință cererile și excepțiile invocate de apărătorul ales, avocat Briciu Vasile pentru părțile civile reprezentate sunt neîntemeiate.

În ceea ce privește cererile și excepțiile formulate de părțile civile/persoane vătămate Vlase Elena și Vlase Hortensia Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că acesta în esență, solicită să se constate

neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 pentru următoarele motive:

- în urma analizei comparative a cele două încheieri pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv a încheierii nr. 469 din data de 13 iunie 2016 pronunțată în dosarul nr. 1483/1/2016 și a încheierii din 09 octombrie 2020 pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/a1, a rechizitoriului din data de 5 aprilie 2019 dar și a prezentului rechizitoriu emis în data de 29 iulie 2022 a învederat că procurorul militar care a emis în cauză ambele rechizitorii, nu s-a conformat date de judecătorul de cameră preliminară.

- faptele penale comise la BRAȘOV în Decembrie 1989, asemenea faptelor de represiune comise începând cu 15 Noiembrie 1987, nu au fost nici cercetate și nici pedepsite;

- referitor la mijloacele de probă scrisă constând în Documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 - 31.12.1989, a observat că, deși procurorul a arătat că aceste înscrisuri oferă informații în legătură cu derularea evenimentelor din decembrie 1989 și conduitele persoanelor implicate în actul de conducere (civili și militari), toate au fost întocmite și obținute ulterior comiterii faptelor imputate inculpaților și conțin informații prezentate de reprezentanții unor entități ce au fost implicate în mod direct în pretinsa activitate infracțională (M.Ap.N, S.R.I.-fost DSS) din timpul revoluției și care aveau anumite interese în protejarea factorilor de decizie din cadrul forțelor armate, în perioada ce a urmat imediat după revoluție.

- a criticat încercarea procurorului de readministrare a unor probe declarate anterior nule în aceeași cauză penală, opinând că ar trebui declarat nul și procesul-verbal întocmit de procurorul militar care conține aspecte extrase din proba anulată.

- întreaga situație de fapt din actualul rechizitoriu conține multiple referiri și aprecieri cu privire la dosarele penale instrumentate de parchetele militare până în anul 1994, fapt ce determină în opinia sa presupunerea că aceste informații sunt extrase din documentul „Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989”, probă despre care a arătat că a fost declarată nulă, iar referirile la dosarul Brașov inexistente;

- procurorul a reintrodus în dosar probe anulate anterior de instanță dar, prin utilizarea acestora ca surse de informare ce au stat la baza redactării aproape a întregii situații de fapt din actul de inculpare, opinează că actul de inculpare este lovit și el de nulitate, conform prevederilor art. 282 alin. 2 C.p.p., deoarece derivă din probe nule;

- modalitatea în care situația de fapt și faptele penale sunt descrise în actualul act de inculpare este identică cu descrierea acestora din vechiul rechizitoriu emis în aceeași cauză penală la data de 5 aprilie 2019, identitatea fiind deplină datorită preluării textelor prin metoda „copy paste”

din vechiul în noul rechizitoriu. De asemenea, în susținerea excepției ridicate, a arătat că neregularitatea actualului rechizitoriu datorată modului deficitar de descriere a faptelor invocată în prezenta excepție este determinată de faptul că prin încheierea din 9 octombrie 2020 judecătorul de camera preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat neregularitatea rechizitoriului din 5 aprilie 2019 inclusiv pentru modul total confuz în care era redactată situația de fapt, la fel de confuză fiind apreciată și modalitatea de descrierea faptelor, în acest sens fiind descrise mai multe exemple care vin în susținerea acestei afirmații.

- excepția de neregularitate a actului de sesizare a instanței datorată nelegalei introduceri în cauză, corelativ infracțiunii prev. și ped. de art. 439 C.p., ca părți vătămate/civile a militarilor răniți sau reținuți în mod nelegal sau a urmașilor militarilor uciși în cadrul evenimentelor din decembrie 1989 dar și a cuplului dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu, conform situațiilor nominale ale victimelor și părților vătămate/civile, anexe ale rechizitoriului din 29 iulie 2022, a arătat că se poate constata că procurorul de caz a atribuit astfel de calități procesuale unui mare număr de persoane care aveau calitatea de militar în misiune atunci când au fost ucise, rănite sau lipsite de libertate în cadrul evenimentelor din decembrie 1989, precum și cuplului dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu;

- a criticat actul de sesizare al instanței prin care procurorul a înlăturat din dosar miile de victime ale evenimentelor din decembrie 1989 din perioada 16-22.12.1989, considerând că au fost încălcate toate drepturile legitime.

- a criticat neparticiparea Statului Român în dosar ca parte responsabilă civilmente, aspect care, în opinia clienților săi, trebuie îndreptat de către instanța de judecată, cu stabilirea clară a cadrului procesual, inclusiv a părților responsabile civilmente.

În ceea ce privește criticile ce vizează faptul că procurorul militar care a emis în cauză ambele rechizitorii, nu s-a conformat dispozițiilor date de judecătorul de cameră preliminară și că modalitatea în care situația de fapt și faptele penale sunt descrise în actualul act de inculpare este identică cu descrierea acestora din vechiul rechizitoriu Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că această examinare a noului rechizitoriu prin prisma celor constatate prin încheierea din 09 octombrie 2020 a fost realizată în prezenta încheiere din oficiu concluzionând că rechizitoriul din prezenta cauză este regulamentar întocmit și respectă dispozițiile încheierii din 09 octombrie 2020 și, pe cale de consecință nu este necesară reiterarea argumentelor menționate anterior.

Cu privire la critica ce vizează faptul că faptele penale comise la BRAȘOV în Decembrie 1989, asemenea faptelor de represiune comise începând cu 15 Noiembrie 1987, nu au fost nici cercetate și nici pedepsite și faptul că procurorul a înlăturat din dosar miile de victime ale evenimentelor din decembrie 1989 din perioada 16-22.12.1989 Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că acestea constituie o critică ce vizează caracterul incomplet al urmăririi

penale și nu poate face obiectul camerei preliminare. Mai mult, o astfel de critică a fost analizată și în ceea ce privește excepțiile formulate de avocatul Briciu Vasile.

În ceea ce privește faptul că mijloacele de probă scrise constând în Documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 - 31.12.1989 au fost întocmite și obținute ulterior comiterii faptelor imputate inculpaților Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că această critică nu se referă la legalitatea administrării probatoriului ci la fiabilitatea acestora și, pe cale de consecință nu poate face obiectul camerei preliminare probele menționate urmând a fi eventual evaluate la efectuarea cercetării judecătorești.

Cu privire la readministrare a unor probe declarate anterior nule în aceeași cauză penală și faptul că procurorul a reintrodus în dosar probe anulate anterior de instanță, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a reținut, așa cum s-a menționat mai sus, că aceste acte au fost atașate la dosar ca înscrisuri conform art. 97 alin. 2 lit. e și art. 198 alin. 1 și 2 Cod procedură penală și nu au valoarea unor acte de procedură întocmite în prezenta cauză neputând fi cenzurate în procedura camerei preliminare. Aceste înscrisuri pot fi eventual evaluate în faza de judecată urmând a se stabili în ce măsură acestea pot proba situația de fapt reținută de procuror în rechizitoriu.

În ceea ce privește faptul că actualul rechizitoriu conține multiple referiri și aprecieri cu privire la dosarele penale instrumentate de parchetele militare până în anul 1994, fapt ce determină în opinia judecătorului de cameră preliminară presupunerea că aceste informații sunt extrase din documentul „Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989” s-a constatat că aceste informații nu sunt referiri la situația de fapt reținută în sarcina inculpaților ci constituie o prezentare a contextului în care evenimentele cercetate s-au produs și o argumentare a modului în care s-a stabilit perioada ce face obiectul urmăririi penale.

Mai mult, în capitolul XVI al rechizitoriului este menționat „După reluarea urmăririi penale în prezenta cauză (dispusă prin ordonanța SPM nr. 11/P/2014 din data de 21.03.2022, în temeiul art. 334 al.1 rap. la art. 332 al.1 lit. b C.p.p.), ținând cont de aspectele de neregularitate procedurale constatate de judecătorul de cameră preliminară al ICCJ (dosarul nr.1045/P/2019/a1), s-a procedat la studierea înscrisurilor intitulate ”Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989”, ”Documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N.” și ”Documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12.-31.12.1989, datate mai 1991”. Cu acest prilej s-a constatat că aceste înscrisuri conțin date utile soluționării cauzei, drept pentru care, în baza constatărilor efectuate în conformitate cu prevederile art. 198 al.2 C.p.p., s-a procedat la întocmirea procesului verbal impus de lege și la valorificarea acestor înscrisuri ca

probe la dosarul SPM nr. 11/P/2014 (a se vedea procesul-verbal din 25.05.2022, fila 1, vol.5 "Acte de urmărire penală efectuate după reluarea urmăririi penale")"

Astfel, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că procesul verbal întocmit respectă prevederile art. 198 al.2 C.p.p., informațiile obținute din acest înscris fiind în mod legal obținute.

Pe cale de consecință s-a apreciat că aceste critici nu vizează claritatea acuzației și nici obiectul și limitele judecății și nu poate face obiectul camerei preliminare.

Referitor la excepția de neregularitate a actului de sesizare a instanței determinată de nelegala introducere în cauză, corelativ infracțiunii prev. și ped. de art. 439 C.p., ca părți vătămate/civile a militarilor răniți sau reținuți în mod nelegal sau a urmașilor militarilor uciși în cadrul evenimentelor din decembrie 1989 dar și a cuplului dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că o astfel de critică se referă la îndeplinirea condițiilor tipicității obiective și subiective, respectiv corespondența între fapta reținută în concret în sarcina inculpaților și conduita abstractă interzisă și descrisă de norma de incriminare și nu poate face obiectul camerei preliminare.

Analiza ce vizează reținerea în conținutul infracțiunii reținute în cauză a rănirii, decesului sau privării de libertate a unor persoane ce au avut calitatea de militari sau a cuplului dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu se poate efectua în faza de judecată după efectuarea cercetării judecătorești și stabilirii situației de fapt de către instanța de judecată, situație de fapt ce poate sau nu coincide cu cea reținută de procuror în rechizitoriu.

În final, critica vizând neparticiparea Statului Român în dosar ca parte responsabilă civilmente este vădit neîntemeiată deoarece la fila 350 a volumului 1 din rechizitoriu este menționat că au calitatea de părți responsabile civilmente Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Finanțelor Publice. Or, Ministerul Finanțelor Publice stă în cauză ca reprezentant al Statului Român și nu în nume propriu, fiind doar o eroare de redactare a rechizitoriului.

În ceea ce privește excepția ridicată de apărătorul ales Ștefan Popescu al numitului Olteanu Eduard Spirel Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că la termenul din data de 28.09.2023 acesta a precizat că nu mai susține excepția necompetenței Curții de Apel București după persoană.

Cu privire la aspectele invocate personal de persoana vătămată Mirea Costinel Venus în concluziile scrise depuse la data de 25.10.2023, orele 08:30 prin serviciul registratură, respectiv restituirea cauzei la parchet pentru audierea unor martori, administrarea de probe balistice, medicale și medico - legale, administrarea de probe care să stabilească situația premisă și contextul luptei de rezistență la Craiova și restul țării, administrarea de probe care să stabilească proveniența muniției și a armamentului cu care a fost rănit și efectuarea unei cercetări reale, eficiente și complete care să stabilească identitatea trăgătorului care l-a rănit Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că acestea vizează caracterul incomplet al urmăririi penale și insuficiența probatoriului administrat.

Or, în prezenta încheiere a fost analizată această critică concluzia fiind, pe de o parte că aspectele ce vizează caracterul incomplet al urmăririi penale sau al probatoriului nu poate face obiectul procedurii camerei preliminare, iar pe de altă

parte circumstanțele în care s-a produs rănirea unor victime sunt descrise suficient pentru a permite stabilirea obiectului și limitelor sesizării prin raportare la încadrarea juridică stabilită în cauză.

Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a constatat că prin aspectele invocate în concluziile scrise de Mirea Costinel Venus se solicită, pe de o parte prelungirea probatoriului administrat în dosarul nr. 505/P/1990 al Procuraturii Militare Craiova și, pe de altă parte administrarea de probe a căror relevanță urmează a fi apreciate în prezenta cauză prin raportare la încadrarea juridică reținută de procuror și identitatea inculpaților și a faptelor ce sunt reținute în sarcina lor.

Mai mult, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a reținut că, concluziile scrise au fost depuse la data de 25.10.2023, orele 08:30, după ce au avut loc dezbaterile asupra obiectului camerei preliminare, în condițiile în care prezenta cauză a fost înregistrată inițial la I.C.C.J. la data de 03 august 2022, sub nr. 1687/1/2022 și a fost înregistrat pe rolul Curții de Apel București – Secția a II-a penală la data de 01.03.2023 fiind format dosarul asociat aferent camerei preliminare cu nr. 1687/1/2022/a2. Astfel, s-a constatat că persoana vătămată Mirea Costinel Venus a dispus de suficient timp pentru formula cereri și excepții în prezenta cauză.

Mai mult, s-a reținut că la termenul din data de 28.09.2023 persoana vătămată Mirea Costinel Venus a fost reprezentat de apărător ales, avocat Drăgulin Ilie (conform tabelului depus la filele 367-382, vol. 9 dosar Curte de Apel și delegației depusă la dosar și atașată la fila 38 volumul 25 dosar I.C.C.J.), și nu a formulat cereri și nici nu a pus concluzii cu privire la obiectul camerei preliminare.

Pe cale de consecință, Judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București a apreciat că aspectele invocate în concluziile scrise de Mirea Costinel Venus nu pot face obiectul camerei preliminare.

Împotriva acestei încheieri au formulat contestații: inculpații Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu, Rus Iosif, părțile civile Mirea Costinel Venus, Ciungan Adi-Aurel, Ciungan Maria, Vinersar Mihai-Sebastian, Vinersar Elena Georgeta, Vinersar Silviu Alexandru, Asociația 21 Decembrie 1989 - reprezentantă a părților civile Orășanu Veronica, Orășanu Lucian Daniel, Dragu Maria, Orășanu Ana Maria-Loredana, Postolache Gheorghe Mihail, Onofrei Mihaela și Koszti Elena Roxana și de avocat Drăgulin Ilie, în nume propriu și pentru părțile civile Ambruș Ecaterina, Ambruș Elena-Florentina, Constatinescu Eugenia, Constantinescu Mircea Marian, Reșceanu (fostă Constantinescu) Ana Maria, Georgescu Constantina, Ghiță Florian, Ghiță Leontin Mihail, Roșu Paula, Hulă Marin, Jianu Marin, Jianu Maria, Jianu George Andi, Gugea (fostă Jianu) Ana Gabriela, Matei Lina, Matei Nicolae, Matei Marian, Mănescu Elvira, Mănescu Daniela, Mănescu Elena- Elvira, Melinescu Ioana, Melinescu Georgeta Ionela, Melinescu Bălașa Geanina, Melinescu Gheorghe, Mormoe Beatrice Carmen, Mormoe Alin-Alexandru, Orășanu Veronica, Orășanu Ana Maria Loredana, Orășanu Lucian Daniel, Orășanu Virgil Ștefan, Ilie Dumitru, Ungureanu Alexandru, Adam Ion, Aga Marius Marcel, Apostol Costel, Barbu Cristian, Barbu Lionică, Bărbulescu Cristian, Băicuși Mircea, Bălan Gheorghe, Bălă Jane, Borota Gheorghită, Bivolan Alina, Cazacu Ana, Ciorția Toma, Cîrstea Ionuț Valentin, Vieru Ilie, Cîrstea

Marin, Cojocaru Paul, Costache Marinela – Elena, Costache Gabriela Anabella, Costache Mihai Andrei, Cotoran Mihăiță, Bozgan Cornelia, Dindirică Ioana, Dindirică Lucian-Costin, Dindirică Adrian, Drăgan Sebastian Gilbert, Dumitrescu Nicu, Draculeț Dorina, Iancu Marcel, Ivană Dumitru Aurel, Encescu Nadjda, Huțanu Daniel, Hristea Daniel, Ghiță Florian, Ghiță Leontin, Mertoiu Liviu, Iancu Mihaela, Ivana Dumitru, Mănescu Elena, Mormoe Carmen, Niulescu Constantin, Olaru Eugen, Olaru Olimpia, Paraschivescu – Sauget Cristian Dan, Percu Alexandru, Percu Gheorghe, Percu Nicolae, Marin Leonard, Pătrașcu Ioana, Popescu Victor, Preda Gheorghe, Radu Ionică, Varzare Iulian Vasile, Nemțiu Rareș, Nemțiu Antonica, Sass Ludmila, Ginghină Marian, Bercu Elena, Bercu Mircea, Bercu Mihaela, Bulearcă Ana Maria, Luft Anița, Stoian Ion, Trandafir Adrian Florin, Nacu Florian, Iordache Eugenia, Ivan Nicolita, Știubei Maria, Știubei Petre, Stănică Ana, Ungureanu Năstasie, Constantinescu Marin.

În cauză au fost formulate, în scris, **motivele contestației**, după cum urmează:

A. La data de 05 martie 2024, **inculpatul Ion Iliescu** a depus la dosarul cauzei, prin intermediul apărătorului ales, avocat Georgescu Andrei Adrian.

În esență, a solicitat:

1. În principal, trimiterea cauzei la rejudecare în temeiul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului pentru nemotivarea încheierii;

2. Într-o primă teză subsidiară, rejudecând să se dispună trimiterea cauzei la parchet în temeiul art. 346 alin 3 lit. b) Cod procedură penală motivat de nulitatea absolută a tuturor actelor de urmărire penală față de neкомпетенța materială a organului de urmărire penală;

3. Într-o a doua teză subsidiară, rejudecând, să se constate neregularitatea actului de sesizare și să se parcurgă procedura reglementată de art. 345 alin.3 Cod procedură penală, cu consecința ulterioară a restituirii cauzei la parchet în temeiul art. 346 alin. 3 lit. a) Cod procedură penală.

Motivele contestației vizează, pe de o parte *nelegalitatea* încheierii în raport de *nemotivarea* acesteia, iar pe de altă parte netemeinicia acesteia sub două aspecte:

- greșita soluționare a excepției privind nelegalitatea sesizării instanței față de modalitatea defectuoasă de descriere a faptelor reținute în sarcina sa în actul de sesizare;

- greșita constatare a legalității sesizării instanței, a administrării probelor, respectiv a efectuării actelor de urmărire penală și dispunerea începerii judecării, în condițiile în care toate actele de urmărire penală sunt lovite de sancțiunea nulității absolute derivate din neкомпетенța materială a organului de urmărire penală în conformitate cu prevederile art. 281 alin. 1 lit. b) Cod procedură penală în interpretarea dată prin Decizia CCR nr. 302/2017.

1. Nelegalitatea încheierii din perspectiva nemotivării acesteia cu consecința trimiterii cauzei la rejudecare

A susținut că încheierea criticată pentru nemotivare conține 99 de pagini în formatul comunicat inculpatului, în cuprinsul cărora de la fila 58 până la fila 73 judecătorul de cameră preliminară face o trecere în revistă a neregularităților actului de sesizare constatate prin încheierea din 09.10.2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală.

De la fila 74 încheierea conține o redare a structurii rechizitoriului din 29.07.2022, fiind preluate de asemenea „copy-paste” aspecte din acesta, relative la descrierea faptelor, cele privitoare la inculpatul Iliescu Ion aflându-se la filele 77-79 din încheiere. În ceea ce privește cererile și excepțiile formulate de subsemnatul, încheierea conține o dezlegare de aproximativ jumătate de pagină (la fila 82). A mai susținut că aceeași întindere alocă judecătorul de cameră preliminară de la fond pentru toate celelalte cereri și excepții invocate în cauză. Astfel, la o simplă lectură a încheierii se constată că aceasta nu conține absolut niciun fel de raționament propriu al judecătorului de cameră preliminară cu privire la legalitatea urmăririi penale, neexistând vreun efort de a răspunde nici dacă rechizitoriul rezolvă chestiunile generate de încheierea instanței supreme din 09.10.2020 și nici chestiunile puse în discuție de către părți în legătură cu rechizitoriul cu care a fost sesizată Curtea de Apel București (după declinare).

Din analiza încheierii atacate rezulta că:

a). Judecătorul fondului a încălcat dreptul la un proces echitabil al inculpatului, în contextul în care nu a efectuat, o evaluare efectivă pentru a determina dacă descrierea în fapt și în drept a infracțiunilor de care a fost acuzat inculpatul este sau nu generică și nici dacă în actul de sesizare nu sunt indicate cu suficientă precizie circumstanțele și modalitățile în care inculpatul ar fi comis faptele, pentru a permite acestuia să înțeleagă cu exactitate controlul obiectiv al învinuirii aduse și să-și formuleze apărarea.

b). Judecătorul fondului nu a efectuat o analiză efectivă a excepției invocate, oferind un răspuns formal și generic care echivalează cu nemotivarea soluției pronunțate: concluzionarea fără nicio argumentare prin reținerea generală și abstractă a regularității actului de sesizare prin raportare la faptul că acuzațiile ar fi descrise de o manieră suficient de clară.

2. Trimiterea cauzei la parchet în temeiul art. 346 alin. 3 lit. h) Cod procedură penală motivat de nulitatea absolută a tuturor actelor de urmărire penală față de necompetența materială a organului de urmărire penală

S-a arătat că din analiza actelor dosarului, rezultă cu autoritate de lucru judecat că nu există incidența vreunui dintre criteriile de la an. 40 Cod procedură penală care ar fi putut atrage competența materială sau după calitatea persoanei a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Totodată, s-a menționat că nu a existat nicio ordonanță prin care să se fi dispus de către conducătorul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție preluarea cauzei de la parchetul inferior competent, respectiv Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel.

În aceste condiții, dat fiind faptul că prin Decizia CCR nr. 302/2017 s-a statuat că încălcarea normelor referitoare la competența materială a organelor de urmărire penală este sancționată cu nulitatea absolută, că spre deosebire de norma de procedură penală care stabilește competența instanțelor, decizia nu face niciun fel de distincție în privința gradului ierarhic al procurorului competent să efectueze urmărirea penală, că în cauză nu a operat nicio prorogare de competență a parchetului ierarhic superior în urma preluării efectuării urmăririi penale în condițiile art. 325

C.proc.pen., este evident că în cauza Secția Parchetelor Militare era necompetentă material să efectueze urmărirea penală.

În atare situație, având în vedere ca sancțiunea incidentă este nulitatea absolută a urmăririi penale, a solicitat să se constate că din această perspectivă toate mijloacele de probă administrate în cauză au fost obținute în mod nelegal, respectiv de către un organ de urmărire penală necompetent material.

Or, dat fiind faptul că ne aflăm în prezența sancțiunii nulității absolute, astfel că, prin raportare la prevederile art. 347 alin.4 din Codul de procedură penală această chestiune poate fi invocată direct în contestația formulată împotriva încheierii judecătorului de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București și potrivit art. 346 alin. 3 lit. b) din Codul de procedură penală a solicitat restituirea cauzei la unitatea de parchet competentă.

3. Neregularitatea actului de sesizare în raport de cele ce vor fi arătate mai jos ce conduce la dispunerea remedierii neregularităților de către procuror în condițiile art. 345 alin. 3 din Codul de procedură penală

În ceea ce privește al doilea subsidiar invocat, a solicitat să se constate că în cuprinsul rechizitoriului întocmit, Ministerul Public nu a răspuns punctual la neregularitățile constatate prin încheierea din data de 9 octombrie 2020 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală și nici nu a procedat la modificarea acestora.

În acest sens, s-a arătat că expunerea faptelor deduse judecății este lipsită de precizie, claritate și coerență, conținând contradicții, nu au fost lămurite aspecte esențiale de loc și timp, iar acestea nu se circumscriu infracțiunilor imputate. Astfel, a apreciat că aceleași chestiuni pe care judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție le-a catalogat ca fiind ambigue au fost menținute în noul act de sesizare a instanței.

S-a mai arătat că neregularitatea rechizitoriului rezultă și din modalitatea în care procurorul de caz a realizat corespondența dintre fapte și mijloacele de probă administrate, în sensul că a făcut referire la acte materiale. Or, în cauză, nu s-a reținut vreo infracțiune continuată, astfel încât să se facă vorbire despre acte materiale.

Deopotrivă, a arătat că în cuprinsul rechizitoriului sunt descrise mai multe evenimente de natură istorică, fără a se face referire la faptele săvârșite de inculpați. Mai mult, s-a învederat că noțiunea de „psihoză” pe care ar fi creat-o inculpatul Iliescu Ion prin manipulare și dezinformare, ce se folosește în mod repetitiv de către procuror, nu este explicată în niciun fel.

În raport de infracțiunea prevăzută de art.439 Cod penal, a arătat că în actul de sesizare a instanței nu se regăsește acțiunea care se circumscrie organizării unui atac sistematizat asupra unei populații, nu sunt descrise actele pregătitoare și nici legătura de cauzalitate dintre faptele reținute în sarcina inculpatului Iliescu Ion și urmările produse.

Pe cale de consecință, a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.328 Cod procedură penală, sens în care a solicitat admiterea contestației, desființarea încheierii atacate și restituirea cauzei la parchet în vederea remedierii neregularităților, astfel cum prevăd dispozițiile art.345 alin.(3) Cod procedură penală.

B. La data de 5 martie 2024, **inculpatul Rus Iosif** a depus la dosarul cauzei, motivele contestației, prin intermediul apărătorului ales, avocat Nicolae Traistaru.

În esență, a solicitat:

În baza art. 346 alin. (3) lit. a) rap. la art. 347 alin. (3) C. proc. pen., admiterea contestației formulate desființarea încheierii contestate în ceea ce-l privește pe inculpat restituirea cauzei la PICCJ -Secția Parchetelor Militare, trimis în judecată prin Rechizitoriul nr. 11/P/2014 din 29 iulie 2022 al acestei unități de parchet pentru completarea urmăririi penale.

A susținut că încheierea atacată *nu este motivată* de către judecătorul de cameră preliminară cu privire la toate cererile și excepțiile formulate de inculpat deși avea obligația să analizeze și răspundă motivat la fiecare cerere și excepție.

Totodată, prin încheierea contestată a susținut că nu face referiri la situația juridică a inculpatului decât la câteva dintre excepțiile invocate de acesta, excepții pe care le enumeră și motivează respingerea acestora lapidar, laconic și greșit, iar motivarea mai mult decât informă este și aceasta contradictorie.

Motivarea încheierii pronunțate în modalitatea expusă, contrar legii penale, încalcă dreptul inculpatului la un proces echitabil reglementat de art. 6 parag. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Astfel, a arătat că soluția judecătorului de camera preliminară de a dispune începerea judecării în dosar privind-l pe RUS IOSIF este nelegală față de aspectul că prin lipsa de claritate a acuzațiilor aduse acestuia nu pot fi stabilite obiectul și limitele judecării; noul rechizitoriu din 29 iulie 2022 nu a remediat neregularitățile actului inițial de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție din 5 aprilie 2019 constatate definitiv prin soluțiile pronunțate în procedura de cameră preliminară, nefiind respectate cerințele impuse de judecătorul de cameră preliminară din cadrul ICCJ.

De asemenea, a mai arătat că prin respingerea excepției, vizând lipsa de claritate a acuzațiilor aduse, soluția adoptată este nelegală deoarece pe de o parte *se recunoaște lipsa de acuratețe a acuzațiilor aduse inculpatului de procuror* prin rechizitoriul din 29 iulie 2022 supus analizei (în realitate este un copy -paste al rechizitoriului inițial din 5 aprilie 2019) dar în același timp în mod absolut nelegal și lipsit de logică juridică *judecătorul de cameră preliminară arată că procurorul a realizat o descriere a faptelor suficient de clar*, nu poate fi justificată și complinită lipsa de acuratețe a acuzațiilor cuprinse în actul de sesizare prin motivarea total în afara legii oferită de judecătorul de cameră preliminară atunci când invocă complexitatea evenimentelor, lanțul causal, raportarea la perioada mare de timp scursă de la producerea evenimentelor și numărul mare de persoane implicate, ca fiind toate aceste împrejurări de natură a justifica lipsa clarității acuzațiilor aduse acestuia, pe care acuzații apoi judecătorul fondului în mod abuziv, nelegal le cataloghează greșit ca fiind „suficient de clare”.

În continuare, a învederat că toate aprecierile privind ordinele pe care le-ar fi dispus comandantul Aviației Militare reprezintă simple speculații ale procurorului de caz, nefiind susținute de niciun înscris în acest sens. Astfel, a apreciat că *procurorul de caz și-a depășit atribuțiile de serviciu* în ceea ce privește interpretarea și cenzurarea normelor europene ce reglementează claritatea acuzației prin raportare la probele administrate în cauză.

S-a mai susținut că soluția dată în dosar, în fond, în procedura de cameră preliminară, este nelegală în sensul că *prin rechizitoriul analizat nu s-a stabilit cadrul procesual legal* privind-l pe inculpat în actul de sesizare întocmit de parchet, atâta timp cât, în rechizitoriu nu sunt menționate părțile vătămate și/sau părțile civile nominal care au avut nemijlocit, direct de suferit prin fapta penală de care contestatorul a fost acuzat și trimis în judecată, aceasta și în baza principiului de bază în procesul penal al răspunderii personale.

Deopotrivă, s-a susținut că soluția instanței de fond este nelegală, întrucât la momentul analizării regularității actului de sesizare trebuia avută în vedere separarea funcțiilor judiciare potrivit dispozițiilor art.3 din Codul de procedură penală, procurorul fiind cel care trebuie să precizeze în rechizitoriu toate elementele legate de faptele reținute și de încadrare juridică a acestora, trebuind să-și exprime voința cu privire la limitele sesizării. Aceste elemente trebuiau să fie menționate în rechizitoriul analizat în mod clar și precis și nu să fie deduse de judecătorul de cameră preliminară din actul de sesizare, instanța neputând alcătui ulterior conținutul acuzațiilor.

Apărarea a mai arătat că nu fost analizată și soluționată critica vizând nulitatea absolută a urmăririi penale care a fost efectuată de un organ incompetent, critică privind nerespectarea prevederilor art. 38 alin. (1) din Codul de procedură penală vizând verificarea rechizitoriului pentru legalitate și temeinicie și faptul că verificarea a fost vizată de un procuror militar care a efectuat urmărirea penală în respectivul dosar. Judecătorul de cameră preliminară nu referă la modalitatea greșită prin care s-au administrat probe în dosar, cu încălcarea *dreptului la apărare* al contestatorului.

A mai criticat faptul că judecătorul de cameră preliminară a ignorat faptul că în cauză urmărirea penală este nulă absolut deoarece a fost efectuată cu încălcarea principiului „*ne bis in idem*” privind-l pe inculpatul RUS IOSIF.

În ceea ce privește evenimentele petrecute la Aeroportul Otopeni, a învederat că aceste fapte au fost tranșate definitiv de către Înalta Curte de Casație și Justiție, stabilindu-se persoanele vinovate de săvârșirea faptelor reținute în dosarul respectiv, dosar în care inculpatul Rus Iosif a avut calitatea de martor, apreciindu-se că în cauză operează autoritatea de lucru judecat.

C. La data de 27 octombrie 2023, **inculpatul Gelu Voican Voiculescu** a depus la dosarul cauzei, motivele contestației, prin intermediul apărătorului ales, avocat Francisc-Gabriel Trache.

Apărarea, a solicitat admiterea contestației formulate, desființarea încheierii atacate și trimiterea cauzei la parchet în vederea refacerii rechizitoriului.

În esență, a susținut că rechizitoriul a fost întocmit cu încălcarea dispozițiilor art. 328, art. 8 și art. 10 din Codul de procedură penală și a art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece nu face o descriere clară și completă a faptelor reținute în sarcina inculpaților, în așa fel încât să releve elementele constitutive ale infracțiunilor imputate și să respecte cerințele unei informări detaliate asupra acuzațiilor aduse, existând discrepanțe majore care fac imposibilă stabilirea obiectului judecății.

De aceea, în prezenta cauză, nu se poate stabili care au fost activitățile concrete circumscrise ilicitului penal în privința fiecărui inculpat și în directă legătură cu fiecare dintre persoanele vătămate care au fost menționate în rechizitoriu. În concret,

s-a arătat că rechizitoriul nu conține vreo descriere a faptelor săvârșite de către inculpatul Gelu Voican Voiculescu - expresia folosită de către procurori denotă o coparticipare.

Prin urmare, s-a susținut că, având în vedere că nu au fost respectate dispozițiile cuprinse în încheierea din 09 octombrie 2020 a judecătorului de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, fiind menținute și în noul rechizitoriu întocmit, neregularitatea privind neclaritatea acuzațiilor formulate nu a fost remediată de procuror.

În continuare, s-a criticat încheierea atacată din perspectiva lipsei de claritate a motivării, judecătorul de cameră preliminară neefectuând o analiză în concret a cererilor și excepțiilor invocate, a legalității rechizitoriului și a legalității sesizării instanței.

În ce privește excluderea probelor nelegal administrate, a arătat că stenogramele declarațiilor date în fața comisiilor senatoriale nu pot fi considerate drept probe în procesul penal, urmând a fi excluse în totalitate și, de aceea a solicitat excluderea următoarelor acte probatorii: stenogramele declarațiilor, atât ale martorilor, cât și ale inculpaților, administrate în cadrul Comisiilor senatoriale, precum și stenogramele ședinței CPEX din 17 decembrie 1989.

D. La data de 08 martie 2024, Asociația 21 Decembrie 1989 - reprezentantă a părților civile Orășanu Veronica, Orășanu Lucian Daniel, Dragu Maria, Orășanu Ana Maria-Loredana, Postolache Gheorghe Mihail, Onofrei Mihaela și Koszti Elena Roxana, a depus la dosarul cauzei, motivele contestației.

1. S-a susținut că motivul pentru care au formulat „Excepția de neregularitate a rechizitoriului datorată includerii în cuprinsul acestuia a situației de fapt, a victimelor/părților vătămate/civile din Municipiul Sibiu ca urmare a „atașării” nelegale la prezentul dosar penal a dosarului penal nr. 200/P/2007 al Secției Parchetelor Militare, denumit generic „Dosarul Sibiu” (dosar clasat din 2010) și excepția de nulitate a probelor „atașate” dosarului penal nr. 11/P/2014 din Dosarul Sibiu” se datorează faptului că dosarul penal nr. 200/P/2007 a fost soluționat prin Rezoluția din data de 1 martie 2010 prin neînceperea/scoaterea de sub urmărire penală față de toate faptele și persoanele cercetate în legătură cu evenimentele din decembrie 1989 petrecute pe raza municipiului Sibiu.

Astfel, studiind anexele actualului rechizitoriu emis la dat de 29.07.2022 (vol. 2 - 4) denumite Situație p.v.- p.civ." s-a constatat că de la fila 928 la fila 1147 se regăsesc enumerate 680 de victime „atașate” astfel nelegal prezentei cauze din dosarul penal clasat nr. 200/P/2007, denumit „Dosarul Sibiu” despre acestea procurorul de caz făcând mențiunea „persoane vătămate 22-30.12.1989”.

Prin încheierea din 09 octombrie 2020 pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/al, judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție a constatat însă ca nelegală „atașarea” dosarului penal nr. 200/P/2007, dispunând prin hotărâre rămasă definitivă excluderea acestuia din dosarul penal nr.11/P/2014.

În acest context este total nelegal să se „reintroducă” victimele și părțile vătămate/civile dintr-un dosar clasat într-un nou dosar dar și faptele penale prin care acestea au fost vătămate, fără ca soluția din dosarul clasat să fie infirmată și fără să se

dispună reunirea celor două cauze, așa cum procurorul militar greșit a procedat în cauză.

2. Referitor la „Excepția nulității probelor cu înscrisuri constând în „Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989” și documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 - 31.12.1989” s-a arătat că cele două înscrisuri deja nule actualmente au mai fost administrate ca probe și în ciclul procesual anterior al acestui dosar penal, finalizat cu Rechizitoriul emis la data de 5 aprilie 2019 de același procuror militar.

S-a arătat că, prin încheierea din 09 octombrie 2020 pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/a1 al Înaltei Curți de Casație și Justiție, judecătorul de cameră preliminară a constatat însă nulitatea celor două probe și, pe cale de consecință, a dispus atunci excluderea lor din dosar. Această hotărâre a rămas definitivă ca urmare a respingerii contestației formulată de parchet.

De asemenea, s-a arătat că din considerentele ce au stat la baza acestei decizii se poate constata că cele două probe cu înscrisuri au fost anulate nu datorită unui mod eventual nelegal de administrare a lor de procurorul militar (neîntocmirea unei ordonanțe de ridicare de înscrisuri sau a unui proces-verbal de ridicare în copie a acestor documente, etc.) ci anularea a fost dispusă chiar datorită conținutului lor, în sensul că cele două documente au fost întocmite cu mult ulterior evenimentelor din decembrie 1989 și conțin astfel doar anumite opinii subiective ale autorilor lor despre evenimente, respectiv fapte sau împrejurări petrecute cu câțiva ani în urmă.

Totodată, s-a arătat că, prin aceeași încheiere judecătorul de cameră preliminară a susținut că aceste documente sunt lipsite de credibilitate și valoare probatorie fiind întocmite ulterior evenimentelor (1991-1994) chiar de structurile instituționale puternic implicate în represiunea din decembrie 1989, fiind astfel evident că prin conținutul acestora structurile emitente au încercat să-și acopere propria participare la represiunea asupra manifestanților și asupra populației civile inocente, pentru acest motiv dispunându-se înlăturarea lor din dosarul penal.

3. În ceea ce privește „Excepția de neregularitate a rechizitoriului din data de 29 iulie 2022 datorată faptului că în conținutul său sunt expuse fapte penale pentru care era dispusă clasarea din data de 5 aprilie 2019” s-a susținut că, analizând întreaga situația de fapt din rechizitoriului din 29 iulie 2022 se constată că aproape jumătate din expunerea respectivă se referă la fapte penale săvârșite în perioada 16-22 decembrie 1989, ora 12:06 și la preținșii autori ai acestora (Nicole Ceaușescu, ș.a.m.d.) pentru care același procuror militar dispusese cu trei ani în urmă clasarea.

Acest procedeu nelegal al procurorului este de natură să atragă un caracter de neregularitate actului său de inculpare, deoarece conform art. 328 C.p.p. în rechizitoriu nu pot fi expuse și analizate decât faptele pentru care a dispus trimiterea în judecată. Caracterul aberant al afirmației judecătorului fondului camerei preliminare este dat și de faptul că acesta susține în mod cu totul neadevărat că această nelegalitate a procurorului militar va putea fi corectată de instanță doar în faza judecării când, chipurile, s-ar putea dispune încetarea procesului penal pentru faptele clasate anterior dar descrise nelegal de procuror în

Rechizitoriul din data de 29.07.2022., susținându-se astfel că această nelegalitate nu s-ar putea rezolva în cadrul procedurii de cameră preliminară.

4. Referitor la „Excepția de neregularitate a rechizitoriului din data de 29 iulie 2022 datorată modalității total confuze de descriere a faptelor penale din cuprinsul acestuia” s-a arătat că modalitatea de descriere a faptelor penale din rechizitoriul din data de 29.07.2022 este doar o simplă preluare copy - paste a modului în care aceste fapte au fost descrise prin rechizitoriul din data de 05.04.2019, desființat pentru neregularitate de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție tocmai datorită modului total confuz în care faptele au fost descrise, astfel că și actualul rechizitoriu are un caracter de neregularitate din același motiv.

5. Cu privire la „Excepția de neregularitate a actului de sesizare a instanței datorată nelegalei introduceri în cauză, corelativ infracțiunii prevăzute de art. 439 din Codul penal, ca părți vătămate/civile a militarilor răniți sau reținuți în mod nelegal sau a urmașilor militarilor uciși în cadrul evenimentelor din decembrie 1989 dar și a cuplului dictatorial Nicolae și Elena Ceaușescu” s-a arătat că potrivit situațiilor nominale ale victimelor și părților vătămate/civile, anexe ale rechizitoriului din 29 iulie 2022, se constată că procurorul de caz a atribuit astfel de calități procesuale unui mare număr de persoane (cca. 400) care aveau calitatea de militari în misiune sau de civili implicați în ostilități atunci când au fost ucise, rănite sau lipsite de libertate în mod nelegal în cadrul evenimentelor din decembrie 1989, cu precizarea că în cadrul excepției ridicate de noi au fost nominalizate toate aceste victime/părți vătămate, fiind prezentată la fiecare și situația de fapt privitoare la acestea așa cum rezultă din anexele rechizitoriului.

Lipsa unei corespondențe între modalitatea de descriere a faptelor penale și încadrarea juridică dată acestora fiind de natură să confere actului de inculpare un caracter de neregularitate, singurul remediu procesual fiind cel al restituirii cauzei la parchet pentru înlăturarea unor astfel de deficiențe prin refacerea întregului act de inculpare.

6. Referitor la „Excepția de neregularitate a rechizitoriului din data de 29 iulie 2022 datorată formei și structurii sale, ambele nelegale” s-a susținut că lipsurile rechizitoriului din data de 29.07.2022 sunt în concordanță cu cele reținute de instanța supremă prin încheierea din data de 9 octombrie 2020, respectiv rechizitoriul nu realizează o descriere adecvată, corespunzătoare, a faptelor reținute în sarcina ...și a împrejurărilor faptice privind evenimentele din decembrie 1989 de pe întreg teritoriul țării, după cum nu permite nici identificarea în mod exact a numărului victimelor (persoane decedate, rănite, lipsite de libertate în mod nelegal) și a eventualilor succesori ai acestora, rezultat în urma acțiunii fiecărui inculpat în parte, care să permită determinarea neechivocă a obiectului și limitelor judecății, în conformitate cu dispozițiile art. 371 Cod procedură penală, precum și înțelegerea de către persoanele menționate a acuzațiilor ce le-au fost aduse prin actul de sesizare a instanței.

7. Cu privire la „Excepția de neregularitate a rechizitoriului datorată neincluzerii în cuprinsul acestuia a unui mare număr de victime/părți vătămate/civile, produse în cadrul evenimentelor din decembrie 1989, în perioada infracțională menționată în actul de inculpare,, s-a arătat că deși s-a semnalat faptul că din materialul de urmărire penală aflat la dosarul cauzei s-a identificat existența de probe complete din care rezultă un mare număr (câteva sute) de victime/părți vătămate/civile rezultate din

faptele săvârșite în perioada 22 - 30.12.1989 de către inculpați, pe care procurorul militar autor al rechizitoriului, le-a omis, acestora fiindu-le astfel încălcate cele mai elementare drepturi pe care ar fi trebuit să le aibă în calitate de părți în acest proces penal.

8. În ceea ce privește „Excepția de neregularitate a rechizitoriului datorată unei greșite delimitări a perioadei infracționale” a arătat că, din probele aflate la dosarul cauzei, ignorate de procurorul de caz, rezultă că, în realitate, faptele de ucidere, vătămare corporală, lipsire de libertate în mod nelegal din cadrul evenimentelor ce au constituit obiectul cercetărilor au continuat și după data de 30 decembrie 1989 (stabilită în mod arbitrar de procuror), practic până în luna martie 1990, înregistrându-se în această perioadă, exclusiv nelegal de procuror din actul său de inculpare, un număr total de 410 persoane ucise, rănite sau lipsite de libertate în mod nelegal.

În acest sens, au fost excluse nelegal din dosar toate aceste 410 victime/părți vătămate iar autorii acestor fapte/acte materiale vor rămâne nepedepsiți pentru faptele penale în urma cărora au rezultat aceste victime, încălcându-se astfel legea.

9. Referitor la „Excepția de nulitate de nulitate a unor probe preluate la prezenta cauză prin „atașare” din alte dosare penale clasate anterior (pentru care nu s-a dispus infirmarea soluției și reunirea la dosarul penal nr. 11/P/2014) și nelegala introducere în prezentul rechizitoriu a unor victime/părți vătămate „extrase” din dosarele clasate și „atașate” a arătat că, din analiza actualului rechizitoriu din data de 29 iulie 2022 s-a constatat că autorul acestuia a folosit același procedeu total nelegal de „atașare” și a altor probe și mijloace de probă din alte 192 de dosare penale soluționate anterior prin netrimiteri în judecată, soluțiile dispuse în acestea nefiind infirmate, deși majoritatea acestor soluții sunt date pe temeiul prescripției răspunderii penale care este total nelegal deoarece faptele acestora au un caracter imprescriptibil.

În baza celor expuse s-a solicitat admiterea contestației formulate și, pe cale de consecință:

- desființarea încheierii din data de 25. 10.2023 a judecătorului fondului camerei preliminare din cadrul Curșii de Apel București;
- admiterea cererilor și excepțiilor formulate;
- să constăți caracterul de neregularitate al Rechizitoriului din data de 29 iunie 2022 emis în dosarul penal nr. 11/P/2014 al Secției Parchetelor Militare;
- să dispuneți anularea probelor administrate nelegal;
- să dispuneți restituirea dosarului penal la Secția Parchetelor Militare pentru refacerea și completarea urmăririi penale.

E. La data de 30.10.2023, **partea civilă Mirea Costinel Venus** a depus la dosarul cauzei, motivele contestației, prin intermediul apărătorului ales, avocat Drăguliu Ilie.

La 28 martie 2024, respectiv 02 aprilie 2024, prin email, a depus concluzii scrise.

În principal, în temeiul art. 346 alin. 3 lit. a din Codul de procedură penală a solicitat admiterea contestației formulate, desființarea încheierii atacate și restituirea cauzei la parchet pentru refacerea urmăririi penale, având în vedere:

- lipsa unei cercetări penale temeinice, complete, concrete și imparțiale în cazul rănirii sale, așa cum rezultă din dosarul nr. 505/P/1990, Procuratura Militară Craiova, în raport cu rechizitoriul PICCJ, Secția Parchetelor Militare din această cauză

(dosarul nr.11/P/2014) precum și pentru că din dosarul cauzei (11/P/2014) lipsesc probe esențiale pentru stabilirea vinovaților pentru rănirea sa și a altor victime.

În *subsidiar*, a solicitat să se constate că rechizitoriul emis în cauză este neregularitar întocmit, iar neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului și limitelor judecății și, pe cale de consecință a solicitat admiterea contestației, desființarea încheierii atacate și remedierea neregularităților de către procuror, în termen de 5 zile, potrivit art. 345 alin.3 Cod procedură penală, sub sancțiunea restituirii cauzei către parchet în condițiile art. 346 alin.3 lit. a Cod procedură penală.

A făcut trimitere la vicii fundamentale ale urmăririi penale în aceasta cauză, respectiv:

- audierea martorilor care nu au fost audiați niciodată;
- administrarea probelor balistice, medicale și medico-legale care să stabilească direcția și calibrul glonțului care m-a rănit;
- administrarea de probe, inclusiv audierea martorilor care să stabilească situația premisă și contextul luptei de rezistență la Craiova dar și, în restul țării, inclusiv documentele existente la CNSAS care descriu în detaliu planul acestei lupte;
- administrarea de probe care să stabilească proveniența armamentului și muniției cu care a fost rănit și, în general cu care au fost atacate unitățile militare, inclusiv documentele recent descoperite la CNSAS;
- efectuarea de cercetări reale, eficiente și complete care să stabilească identitatea trăgătorului care m-a rănit, a superiorilor săi și a celorlalți adevărați vinovați pentru rănirea sa, precum și pentru uciderea și rănirea celorlalte mii de victime din perioada 22 decembrie 1989 - 10 ianuarie 1990, anchetarea suspectilor și trimiterea lor în judecată pentru infracțiuni contra umanității (art. 439 Cod penal în vigoare), respectiv infracțiuni contra păcii și omenirii (art. 358 Cod penal din 1968).

În esență, a susținut că cercetarea penală în dosarul care îl privește a fost afectată de vicii de procedură. A menționat că este unul dintre puținii ofițeri de armată rănit la Revoluție *cu invaliditate de gradul I*. Concluzia procurorilor conform căreia „nu a rezultat că în zona respectivă au acționat elemente contra revoluționare, victima fiind rănită de un glonț rătăcit” reprezintă un simulacru de justiție, făcută pentru a acoperi adevărații vinovați, aceste carențe nefiind remediate în cursul cercetării judecătorești.

F. La data de 02 noiembrie 2023 a depus la dosarul cauzei, motivele contestației **apărătorul ales, avocat Drăgulin Ilie, în nume propriu și pentru contestatorii părți civile/persoanele vătămate, Ambruș Ecaterina, Ambruș Elena-Florentina, Constatinescu Eugenia, Constantinescu Mircea Marian, Reșceanu (fostă Constantinescu) Ana Maria, Georgescu Constantina, Ghiță Florian, Ghiță Leontin Mihail, Roșu Paula, Hulă Marin, Jianu Marin, Jianu Maria, Jianu George Andi, Gugea (fostă Jianu) Ana Gabriela, Matei Lina, Matei Nicolae, Matei Marian, Mănescu Elvira, Mănescu Daniela, Mănescu Elena- Elvira, Melinescu Ioana, Melinescu Georgeta Ionela, Melinescu Bălașa Geanina, Melinescu Gheorghe, Mormoe Beatrice Carmen, Mormoe Alin-Alexandru, Orășanu Veronica, Orășanu Ana Maria Loredana, Orășanu Lucian Daniel, Orășanu Virgil Ștefan, Ilie Dumitru, Ungureanu Alexandru, Adam Ion, Aga Marius Marcel, Apostol Costel, Barbu Cristian, Barbu Lionică, Bărbulescu Cristian, Băicuși Mircea, Bălan Gheorghe, Bălă Jane, Borota Gheorghită,**

Bivolan Alina, Cazacu Ana, Ciorîia Toma, Cîrstea Ionuț Valentin, Vieru Ilie, Cîrstea Marin, Cojocaru Paul, Costache Marinela – Elena, Costache Gabriela Anabella, Costache Mihai Andrei, Cotoran Mihăiță, Bozgan Cornelia, Dindirică Ioana, Dindirică Lucian-Costin, Dindirică Adrian, Drăgan Sebastian Gilbert, Dumitrescu Nicu, Draculeț Dorina, Iancu Marcel, Ivană Dumitru Aurel, Encescu Nadja, Huțanu Daniel, Hristea Daniel, Ghiță Florian, Ghiță Leontin, Merțoiu Liviu, Iancu Mihaela, Mirea Costinel Venus, Ivana Dumitru, Melinescu Ioana, Melinescu Gheorghe, Melinescu Bălașa Geanina, Mănescu Elena, Mormoe Carmen, Niulescu Constantin, Olaru Eugen, Olaru Olimpia, Paraschivescu – Sauget Cristian Dan, Percu Gheorghe, Percu Nicolae, Marin Leonard, Pătrașcu Ioana, Popescu Victor, Preda Gheorghe, Radu Ionică, Varzare Iulian Vasile, Nemțiu Rareș, Nemțiu Antonica, Sass Ludmila, Ginghină Marian, Bercu Elena, Bercu Mircea, Bercu Mihaela, Bulearcă Ana Maria, Luft Anița, Stoian Ion, Nacu Florian, Iordache Eugenia, Ivan Nicolita, Știubei Maria, Știubei Petre, Stănică Ana, Ungureanu Năstasie, Constantinescu Marin.

La 28 martie 2024, prin email, avocat Drăguliu Ilie a depus concluzii scrise.

În principal, în temeiul art. 346 alin. 3 lit. a din Codul de procedură penală a solicitat admiterea contestației formulate, desființarea încheierii atacate și restituirea cauzei la parchet pentru refacerea urmăririi penale, având în vedere:

-lipsa unei cercetări penale temeinice, complete, concrete și imparțiale în cazul rănirii sale, așa cum rezultă din dosarul nr. 505/P/1990, Procuratura Militară Craiova, în raport cu rechizitoriul PICCJ, Secția Parchetelor Militare din această cauză (dosarul nr.11/P/2014);

-din dosarul cauzei (11/P/2014) lipsesc probe esențiale pentru stabilirea vinovaților pentru rănirea sa și a altor victime.

În subsidiar, a solicitat să se constate că rechizitoriul emis în cauză este neregularitar întocmit, iar neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului și limitelor judecății și, pe cale de consecință a solicitat admiterea contestației, desființarea încheierii atacate și remedierea neregularităților de către procuror, în termen de 5 zile, potrivit art. 345 alin.3 Cod procedură penală, sub sancțiunea restituirii cauzei către parchet în condițiile art. 346 alin.3 lit. a Cod procedură penală.

În esență, a arătat că procurorii nu au făcut cercetări penale temeinice, complete, corecte și imparțiale pentru a stabili identitatea trăgătorului.

Astfel:

-nu au fost audiați Lungu Marin și membrii familiei sale;

-nu au făcut niciun efort pentru a identifica și audia vecinii aceluia apartament și alți martori ai evenimentului, deși acesta a avut loc pe timpul zilei, într-o zonă centrală a orașului;

-între rezoluția procurorului civil Petrică Ion și cea a lt. maj [just. mil.](#) Alexandru Ion, există o evidentă contradicție, deoarece procurorul civil susține că a fost împușcat (Drăguliu Ilie) de unul din frații Moniov, subordonații săi, iar procurorul militar susține că a fost împușcat de un autor necunoscut, cel civil, că a fost împușcat cu glonț de 7,62 mm, iar expertiza balistică evidențiază că glonțul a fost de 13,00 mm, tras dintr-o armă de vânătoare.

-expertiza armei de vânătoare a numitului Lungu Marin, care a concluzionat că arma

nu ar fi fost folosită, a fost efectuată de un cadru din fosta securitate, care nu poate fi considerat obiectiv, atâta vreme cât fratele Primarului Craiovei era Șeful Departamentului Securității din IJM și în plus, există suspiciunea că cei care au tras asupra revoluționarilor și armatei în acele zile au fost cadre din fosta securitate;

-în rezoluția dată de Procuratura Municipiului Craiova, nu se face nicio referire la aceste fapte, ba mai mult, procurorul de caz, Petrică Ion, la audieri, i-a recomandat să nu contest rezoluția acestuia sub amenințarea ca așa putea fi acuzat de „distrugerii materiale provocate de mine, televizoare color, mobile scumpe, covoare arse, lustre și candelabre de cristal sparte, care însumează peste 500.000 lei și va fi obligat să le plătească”. Acest fapt demonstrează, odată în plus, că cercetarea penală s-a făcut în mod părtinitor, fără vreun efort de a identifica vinovații, sub domnia fricii de fostul aparat represiv, cu intimidarea martorilor și chiar a victimelor.

Concluzionând, a arătat că în cauză sunt necesare cercetări penale temeinice, complete, corecte și imparțiale, la fața locului, inclusiv în blocurile de pe strada Caracal, la unitatea militară de Jandarmi (fostă de Trupe de Securitate) de unde a fost împușcat colegul său Radu Ionică, la Spitalul Județean din Craiova și la Spitalul Militar Central București; expertize balistice și medico-legale, și toate celelalte proceduri de cercetare penală la care a făcut referire, astfel că aceste vicii de procedură nu pot fi remediate în cadrul cercetării judecătorești.

F. Contestatorii părți civile Ciungan Adi-Aurel și Ciungan Maria, prin apărător desemnat din oficiu, au susținut că motivele contestației vizează *nelegala citare a acestora în procedura de cameră preliminară*, neavând cunoștință de termenele de judecată acordate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București, fiind astfel *încălcat dreptul la apărare*.

De aceea în temeiul art.425¹ alin.7 pct.2 lit.b) rap. la art.347 Cod procedură penală au solicitat admiterea contestației, desființarea încheierii penale contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond, întrucât nu s-au respectat regulile referitoare la citare, în contextul în care erau constituiți ca părți civile în termenul prevăzut de lege în primul ciclu procesual.

G. Contestatorii părți civile Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru, prin avocat Popescu Traian, apărător ales, în temeiul dispozițiilor art.425¹ alin.(7) pct.2 lit.a) Cod procedură penală, au solicitat admiterea contestației formulate, cu consecința admiterii cererilor și excepțiilor invocate în fața judecătorului de cameră preliminară de la instanța de fond.

S-a arătat că judecătorul de cameră preliminară a dispus respingerea cererilor și excepțiilor formulate de contestatorii părți civile Vinersar Mihai Sebastian, Vinersar Georgeta și Vinersar Silviu Alexandru în mod neîntemeiat și fără să *motiveze* în concret o astfel de soluție.

În esență, s-a arătat că rechizitoriul întocmit de parchet nu a remediat criticile stabilite de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție prin încheierea din 09 octombrie 2020 referitoare la rechizitoriul întocmit anterior.

În concret, s-a arătat că în încheierea Înaltei Curți s-a pus în vederea parchetului ca prin noul act de sesizare a instanței să lămurească împrejurările în care a decedat persoana vătămată Vinersar Florin. Or, în rechizitoriul ce face obiectul cauzei se constată că au fost reținute aceleași elemente de fapt și nu s-au stabilit în concret

împrejurările în care a fost împușcată victima, astfel încât să poată conduce la stabilirea adevărului în cauză.

Dezbaterele în cauza penală de față au avut loc în ședința din camera de consiliu din data de 08 martie 2024, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta încheiere, când Înalta Curte, în aceeași compunere, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea hotărârii la data de 03 aprilie 2024, la 17 aprilie 2024, apoi la 15 mai 2024.

Prin **încheierea din camera de consiliu din data de 15 mai 2024**, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția penală în dosarul nr.1687/1/2022/a2 a fost repusă cauza pe rol în vederea judecării acesteia în complet de divergență, acordându-se termen la data de 14 iunie 2024.

La termenul de judecată din data de 14 iunie 2024, *din oficiu, Înalta Curte a invocat excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București*, concluziile sub acest aspect, cât și asupra contestațiilor formulate în cauză, au fost consemnate în partea introductivă a prezentei încheieri.

Examinând legalitatea și temeinicia încheierilor contestate, prin prisma motivelor invocate, în limitele prevăzute de dispozițiile art. 347 alin. (1) și (4) din Codul de procedură penală, Înalta Curte – Completul de 3 judecători de cameră preliminară (complet de divergență) apreciază contestațiile întemeiate, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare:

A. Referitor la excepția de necompetență personală a Curții de Apel București

Înalta Curte constată că judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a pronunțat încheierea din data de 24 februarie 2023, prin care s-a dispus trimiterea cauzei având ca obiect legalitatea sesizării instanței prin rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, referitor la inculpații Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif, Curții de Apel București, spre competență soluționare.

În contextul obligativității încheierii definitive pronunțate în cauză de către judecătorul de cameră preliminară, Înalta Curte consideră că hotărârea de declinare a competenței anterior iterată este actul de investire (*investire subsecventă*) a judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanței competente.

Întrucât această hotărâre este pronunțată de instanța supremă, ea nu este doar indicativă de competență, precum rechizitoriul, ceea ce înseamnă că judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței de trimitere era obligat să procedeze la desfășurarea actelor procedurale specifice celei de-a doua faze a procesului penal neputând să își decline competența în favoarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Caracterul obligatoriu al declinatorului de competență pronunțat de jurisdicția camerală a instanței supreme se impune deopotrivă și completului de judecători de cameră preliminară investit să soluționeze calea de atac, care trebuie să procedeze la

verificarea legalității și temeiniciei soluției pronunțate în primul grad de jurisdicție camerală, fără a putea repune în discuție chestiunea competenței tranșate definitiv.

Înalta Curte apreciază că la acest moment procesual nu poate fi ignorată dezlegarea data prin încheierea din data de 24 februarie 2023 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție în dosarul nr. 1687/1/2022/a1 *și pe cale, de consecință nu mai poate fi constată competența personală a Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru soluționarea cererilor și excepțiilor de cameră preliminară în primul grad de jurisdicție, prin reevaluarea celor stabilite în mod definitiv.*

Pentru aceste considerente, Înalta Curte va respinge excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocată din oficiu.

B. Relativ la solicitarea de trimitere a cauzei spre rejudecare

Înalta Curte apreciază că judecătorul are obligația de a motiva hotărârea pronunțată indiferent de funcția procesuală pe care o exercită.

Motivarea soluției pronunțate de judecătorul de cameră preliminară constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, dând părților din proces posibilitatea să-și formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de control judiciar elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc.

A motiva încheierea pronunțată în faza de cameră preliminară a procesului penal înseamnă a argumenta, a pune în evidență datele concrete care, folosite ca premise, duc la formularea unei concluzii logice referitoare la motivele pentru care s-a dispus începerea judecării sau restituirea cauzei la parchet, ori relative la legalitatea și loialitatea urmăririi penale ori la regularitatea actului de sesizare.

Analizând încheierea din data de 25.10.2023, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București – Secția a II-a Penală, în dosarul nr. 1687/1/2022/a2 Înalta Curte consideră că în primul grad de jurisdicție a fost realizată o examinare efectivă a cererilor și excepțiilor invocate de părți aptă să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, din considerentele încheierii atacate rezultă că judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București – Secția a II-a Penală și-a exprimat motivat opinia cu privire la cererile și excepțiile invocate în cauză, din hotărâre rezultând modul în care judecătorul a considerat că trebuie aplicate regulile de drept.

Prin urmare, Înalta Curte apreciază că este nefondată solicitarea de trimitere a cauzei spre rejudecare.

C. Cu privire la neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare

Înalta Curte apreciază că se impun a fi făcute o serie de precizări prealabile relative la cererile și excepțiile invocate în calea de atac a contestației după cum urmează:

a. În cauză nu se impune a fi realizată o abordare analitică a fiecăruia dintre argumentele aduse de părți în susținerea neregularității actului de sesizare, urmând să analizeze holistic acele motive de ordin peremptoriu care justifică incidența acestei sancțiuni specifice rechizitoriului, care îl face inapt să investească în mod legal instanța de judecată.

b. Urmărirea penală a fost efectuată de parchetul competent față de cadrul factual investigat, calitatea inculpaților și faptele care formează obiectul acuzațiilor. Aceste premise sunt apte să determine, așa cum s-a arătat mai sus, competența de judecată a Curții de Apel București;

c. În mod temeinic, a evaluat judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București cererile și excepțiile relative la suficiența materialului probator administrat în cursul urmăririi penale, subliniind că, în condițiile realizării unei descrieri neechivoce a acuzațiilor apte să investească instanța, procurorul de caz este singurul în măsură să aprecieze în cursul urmăririi penale asupra necesității administrării unei probe sau a efectuării unui act procedural în vederea aflării adevărului, precum și cu privire la suficiența probelor în acuzare;

d. Vătămarea adusă intereselor procesuale ale părților civile Ciungan Adi-Aurel și Ciungan Maria este compensată prin participarea acestora în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și prin constatarea neregularității rechizitoriului pentru motivele expuse în continuare.

În schimb, Înalta Curte apreciază că **în cauză există patru motive care atrag constatarea neregularității** rechizitoriului nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, privind pe inculpații:

1. Iliescu Ion, fost președinte al României,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal;*

2. Voiculescu Voican Gelu, fost viceprim-ministru al Guvernului României,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal;*

3. gl. (rtr.) Rus Iosif, fost comandant al Aviației Militare,

pentru săvârșirea

infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal.

I. Neregularitatea rechizitoriului derivată din încălcarea dispozițiilor obligatorii ale încheierii judecătorului de cameră preliminară prin care s-a dispus anterior restituirea cauzei la parchet

În considerentele încheierii nr. 288 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția penală la data de 21 mai 2021 în dosarul nr. nr. 1045/1/2019/a1, definitivă prin încheierea nr. 15/C din 10.11.2021, pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/a1 de Completul de doi judecători de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție prin care s-a dispus restituirea cauzei la parchet s-au reținut, în esență, următoarele împrejurări apte să atragă nelegala sesizare a instanței:

1. pentru claritatea și consecvența expunerii (având în vedere chiar complexitatea cauzei generată de multitudinea persoanelor care au suferit de pe urma faptelor imputate inculpaților, mijloacelor de probă administrate și, nu în ultimul rând, natura acuzațiilor) se impunea ca descrierea faptelor să se realizeze în mod unitar pentru fiecare inculpat, cu menționarea tuturor elementelor care prezintă relevanță penală, a raportului de cauzalitate dintre acțiunile inculpaților și consecințele pretins a fi comise de fiecare dintre ei (decesul, vătămarea fizică, lipsirea de libertate unor persoane cu menționarea datelor de stare civilă care să le permită identificarea), indicarea mijloacelor de probă pe care se întemeiază învinuirea și a volumelor de urmărire penală în care se regăsesc, elemente importante pentru conturarea situației factuale reținute în sarcina persoanelor trimise în judecată atât sub aspectul laturii penale cât și a laturii civile. Lămurirea obiectului judecății, prin indicarea concretă și corectă a tuturor datelor și elementelor probatorii ce prezintă relevanță penală (indiferent de complexitatea cauzei sau perioada îndelungată în care s-a realizat urmărirea penală), este o atribuție ce incumbă procurorului, în calitate de titular al acțiunii penale, în măsură să asigure legalitatea procesului penal, a aflării adevărului și a caracterului echitabil al procedurii, în cadrul căreia orice persoană trimisă în judecată trebuie să cunoască și să înțeleagă pe deplin cauza și natura acuzației formulate împotriva sa, pentru a avea posibilitatea să își construiască o strategie de apărare corespunzătoare și eficientă în raport cu aceasta, or, în cauză, această obligația nu a fost îndeplinită în conformitate cu exigențele impuse de normele procedurale.

2. Deși se pretinde de către parchet că s-a remediat neregularitatea actului de sesizare cu privire la elementele care conturează acțiunile întreprinse de liderii civili și militari ai CFSN care au preluat puterea după plecarea lui Ceaușescu Nicolae, în realitate, se fac doar anumite completări ale situației factuale, care sub anumite segmente se realizează în aceeași expunere lipsită de precizie, claritate și coerență, fără să se răspundă integral solicitării judecătorului de cameră preliminară de a se indica

contribuția efectivă a fiecărui participant la săvârșirea faptelor, legătura dintre activitățile reținute în sarcina fiecărui inculpat și rezultatul pretins a fi produs prin acestea, precum și probele care fundamentează aceste acuzații, respectiv mijloacele de probă din care acestea rezultă.

În primul rând, judecătorul de camera preliminară a arătat că mențiunile cu privire la faptele pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului **Iliescu Ion** au fost realizate în manieră imprecisă, generală, incoerentă, nesistematizată și contradictorie în care a fost redactat și rechizitoriul, fără respectarea unui raționament juridic și a unei succesiuni logice a împrejurărilor factuale, prin extinderea conținutului acuzației și prezentarea unor probe noi dar care nu se regăsesc în materialul probator aflat la dosar, ceea ce face dificilă, în continuare, înțelegerea acuzațiilor aduse acestui inculpat, mai ales în condițiile în care procurorul nu a răspuns unor cerințe esențiale, de a căror lămurire depindea în mod necesar decelarea limitelor și obiectului judecății.

În esență, s-a reținut că:

i. procurorul folosește aceleași formulări imprecise, generale și contradictorii atunci când relevă perioada în care s-a realizat pretinsa activitate infracțională a membrilor CFSN „organ de conducere care urma să coordoneze activitățile desfășurate la nivelul întregii țări, inclusiv operațiunile militare”, menționând că: „(...) începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, întreaga forță militară a României (MApN, MI-DSS, Gărzi Patriotice), s-a pus la dispoziția Consiliului Frontului Salvării Naționale și a conducerii acestuia. ... Conducerea CFSN a fost asigurată până în data de 27 decembrie 1989, când a fost constituit Biroul Executiv, de un grup restrâns, format din inculpații civili Iliescu Ion și Voiculescu Gelu-Voican, respectiv Brucan Silviu, gl.-lt. Stănculescu Victor Atanasie și gl.(r.) Militaru Nicolae (ultimii trei, decedați la momentul întocmirii actului de sesizare), grup care a exercitat, în mod direct, prerogativele puterii de stat și a luat decizii cu caracter politic și militar”, fără a corela aceste elemente cu împrejurările factuale reținute în sarcina inculpaților, după remediere, unde se indică, ca repere temporale, perioada 22.12.-30.12.1989.

ii. precizările procurorului nu aduc vreo lămurire cu privire la perioada infracțională în care s-ar fi produs consecințele faptelor imputate inculpaților ci, dimpotrivă, amplifică caracterul confuz al acuzațiilor atât sub aspectul laturii penale cât și civile și nu permite stabilirea limitelor judecății.

iii. mențiunile contradictorii din actul de remediere în legătură cu plasarea în timp a activităților desfășurate de factorii decizionali ai CFSN, grupare care “în intervalul 22-27 decembrie 1989 ...a fost un veritabil Guvern, bucurându-se de autoritate deplină pe întregul teritoriu al țării” face dificilă, în continuare, înțelegerea acuzațiilor aduse inculpaților prin prisma atribuțiilor pe care le aveau în cadrul acestui organism ce a preluat prerogativele puterii în stat în lipsa unui Guvern, constituit abia pe 30 decembrie 1989, în contextul numirii lui Voiculescu Voican Gelu ca viceprim ministru al Guvernului, prin Decretul nr. 5/28.12.1989, publicat în

M. Of. nr. 5/1989 și dobândirea, în mod oficial, a calității de președinte CFSN de către Iliescu Ion, la data de 26 decembrie 1989 (Monitorul Oficial, Partea I, nr. 4 din 27 decembrie 1989) și, nu în ultimul rând, stabilirea competenței instanței raportat la calitatea inculpaților.

iv. parchetul realizează în actul de remediere aceeași expunere deficitară și contradictorie care lasă loc echivocului, cu privire la acuzația adusă inculpatului Iliescu Ion, sens în care, pentru a releva acțiunile acestuia de dezinformare, care ar fi contribuit la instaurarea unei psihoze generalizate a terorismului concretizate în numeroase situații de foc fratricid, redă din conținutul actului de sesizare pasajele privind aparițiile televizate ale liderului CFSN, din data de 22.12.1989, orele 19:30 și din data de 23.12.1989, preluate ulterior și de presa centrală de la acel moment (Libertatea, România Liberă, Scânteia Poporului și Tineretul Liber), instituții subordonate noii grupări politice, în care autorul comunicatului a făcut referiri la existența unor unități securiste, special pregătite să-l apere pe Ceaușescu și care au început să tragă în populație, la acțiunile criminale ale unor bande de teroriști instruiți special pentru lupta împotriva maselor populare care acționează cu o cruzime fără precedent și în care solicită cetățenilor să plece din piață și zonele palatului pentru a permite armatei să pătrundă în zonă și comunică populației că s-a luat câteva măsuri la comandamentul militar, pe care le analizează din perspectiva conținutului informațiilor transmise, fără a lămuri însă împrejurările din care rezultă că liderul grupării a acționat în baza unei strategii puse la punct anterior, persoanele care au contribuit la realizarea acestor acțiuni de dezinformare.

v. Aspectele relevate de procuror în actul de remediere privind existența unui pact între factorii de decizie ai M.Ap.N. (care au urmărit să-și asigure impunitatea pentru acțiunile de coordonare a represiunii existente până la 22 decembrie 1989) și grupul reprezentat de inculpatul Iliescu Ion (pentru care a însemnat “garantarea preluării puterii politice, menținerea la putere dar și legitimarea în fața poporului român”) referitor la desfășurarea unei ample activități de inducere în eroare a cetățenilor români, nu sunt susținute în plan probator decât de declarația martorului Roman Petre, persoană cercetată în cauză și față de care s-a dispus o soluție de clasare, prin urmare, parchetul nu răspunde solicitărilor Judecătorului de cameră preliminară și nu aduce vreo lămurire cu privire la faptele imputate inculpatului Ion Iliescu pe acest segment al acuzațiilor. Astfel, pentru a descrie activitățile desfășurate de inculpatul Iliescu Ion care au contribuit și determinat instaurarea psihozei securist-teroriste și crearea premiselor pentru situațiile de foc fratricid, parchetul se limitează la a analiza conținutul comunicatelor transmise direct la TVR (22 decembrie 1989 și 23 decembrie 1989), a publicațiilor din presa centrală (Comunicatul CFSN din 25 decembrie 1989 -“Adevărul”-, Cuvântul rostit de Iliescu Ion, în calitate de președinte la CFSN din 27 decembrie 1989 -“Adevărul” și “România Liberă”), folosind aceleași formulări generale, imprecise și adăugând elemente noi ce nu se regăsesc în actul de sesizare, relevând că : ”(...) a

acreditat ideea conform căreia constituirea CFSN a avut loc în acele momente ale zilei de 22 decembrie 1989 (intervalul orar 17⁰⁰ – 19⁰⁰) (...) ”, “(...) cu autoritatea de lider politico-militar al noii structuri care preluase puterea politică în stat, ...folosindu-se și de postul național de televiziune, (...) a acreditat ideea existenței unor forțe ale unităților de securitate special pregătite și fidele fostului președinte Nicolae Ceaușescu, care i-ar fi atacat pe revoluționarii aflați în fața fostului CC al PCR și pe cei care se aflau în sediul Comitetului Central, (.....) ”, invocând ca element probator depoziția lui Mărieș Teodor, persoană audiată în calitate de martor într-un alt dosar al Curții Supreme de Justiție (dos. nr.23/1991), dar care nu este menționată în considerentele ori citativul actului de sesizare, fără a arăta, însă, în ce au constat, efectiv, acțiunile inculpatului în exercitarea atribuțiilor de șef de stat și de Guvern ori președinte al Consiliului Militar Superior în emiterea ordinelor militare privind misiunile de luptă sau a dispozițiilor transmise de cadrele de conducere ale armatei (după ce au fost transmise notele telefonice 38 și 39 privind deplasarea forțelor militare spre anumite obiective) ce au condus la situația de foc fratricid, trageri haotice cu muniție militară, etc.

*vi. Prin mențiunile făcute de parchet în sensul că inculpatul “(...) a avut reprezentarea faptului că acțiunile sale, care au vizat generarea și amplificarea psihozei securist-teroriste, erau apte să aibă drept rezultat uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice sau psihice, lipsirea de libertate, în mod nelegal, sau alte asemenea fapte inumane care cauzează suferințe mari sau vătămări unor persoane (...)” s-a realizat o descriere care conturează, în termeni clari și concisi, conduita subiectivă atribuită inculpatului Iliescu Ion în realizarea pretinselor acțiuni ce compun latura obiectivă a faptelor ce îi sunt imputate, fiind în concordanță astfel și cu mențiunile din Secțiunea D, pag. 462, privind încadrarea juridică dată faptelor imputate inculpatului, unde se relevă de procuror intenția, ca formă de vinovăție. Precizările parchetului în legătură cu cazul “Trosca” sunt, în realitate, completări ale împrejurărilor faptice expuse în actul de sesizare ce conturează activitatea infracțională imputată inculpaților Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu și se încearcă o descriere a acțiunilor realizate și de cel din urmă inculpat pentru a complini neregularitățile din actul de sesizare sub acest aspect, însă mențiunile legate de “acceptarea” de către inculpați a conduitelor ilicite intenționate care au generat un grav caz de foc fratricid, în condițiile în care se reține că au aparținut factorilor decizionali politico-militari (incluzându-l și pe Voiculescu Gelu Voican), nu lămuresc acuzația ce li se aduce din perspectiva formei de participare (autorat sau complicitate), în sensul că nu rezultă cu claritate dacă au *acceptat acțiunile* realizate de alte persoane (factori decizionali, fără a fi nominalizați) sau *au contribuit* la manipularea gravă a opiniei “după consumarea tragicului eveniment” (fără a se arăta în ce constat în concret conduita inculpaților).*

vii. Expunerea procurorului din actul de remediere cu privire la rezultatul acțiunilor inculpatului Iliescu Ion (de generare și amplificare a

psihozei terorist-securiste), ce au “ *determinat,, producerea unor acțiuni violente care au pus în pericol viața cetățenilor români și au avut ca urmare uciderea unor civili și militari, atât în mun. București cât și la nivelul întregii țări, săvârșiri faptelor*”, este realizată tot într-o manieră imprecisă și contradictorie și nu răspunde solicitării Judecătorului de cameră preliminară de a aduce lămuriri în legătură cu raportul de cauzalitate dintre acțiunile concrete ale fiecărui inculpat și numărul real al persoanelor care au suferit acele vătămări grave.

viii. Potrivit dispozițiilor încheierii din 9 octombrie 2020 prin raportare la termenii imprecisi, generali, contradictorii sau la elementele incomplete ori eliptice de orice informație în care s-a realizat expunerea privind numărul și identitatea persoanelor decedate (ori a succesorilor acestora), rănite, lipsite de libertate sau care au suferit vătămări psihice, în actul remediere ar fi trebuit să fie redade pentru fiecare inculpat în parte numărul corect al persoanelor care au suferit vreo vătămare în urma acțiunilor exercitate de aceștia, cu datele de stare civilă complete care să permită identificare lor, astfel încât să fie posibilă stabilirea calității pe care o au în cauză (persoană vătămată sau parte civilă), quantumul determinat al pretențiilor și natura acestora (daune materiale și/sau morale), însă, în cuprinsul actului din 4 februarie 2021 nu s-a făcut nicio mențiune cu privire la aceste chestiuni, remedierea constând, de fapt, în reluarea în parte, a datelor din conținutul vol. II-IV parte integrantă din rechizitoriu, cu unele completări, adăugarea unor persoane ori omisiunea menționării altora, în aceeași manieră la fel de incompletă care creează confuzie și afectează claritatea acuzației și nu permit o informare completă a acuzatului în legătură cu rezultatul acțiunilor sale.

ix. procurorul fără a menționa dacă înțelege să suplinească lacunele rechizitoriului constatate în această privință de Judecătorul de cameră preliminară, cu referire și la datele statistice imprecise și care creează confuzii în legătură cu numărul total al persoanelor rănite înainte și după data de 22 decembrie 1989 redă în actul de remediere, în aceeași manieră imprecisă și contradictorie, pe fiecare județ în parte, numele persoanelor decedate, rănite și lipsite de libertate, inclusiv a succesorilor acestora, relevând că acțiunile pretins infracționale ale inculpatului Iliescu Ion (deopotrivă și ale celorlalți doi inculpați) au condus la decesul a 851 de persoane, rănirea a 2156 și lipsirea de libertate a altor 487, date statistice care sunt diferite de cele prezentate, inițial, în actul de sesizare și care se raportează de această dată la perioada 22.12. - 30.12.1989. Deși parchetul nu explică care sunt elementele ce au justificat această diferență a numărului victimelor față de cele reținute inițial în rechizitoriu, cu aceeași consecvență, în expunerea din conținutul actului de remediere întocmit la 4 februarie 2021 nu a indicat sau a indicat în mod incomplet datele care permit identificarea mai multor persoane vătămate/părți civile și/sau a succesorilor lor, după cum urmează: Nuță Constantin, Almen George, Almen Matilda-Susana, Almen Uwe, Cosma Marius Mihai, Nicolcioiu

Sorin Victor, Toth Sandor, Orza Sorin, Ganea Silviu, Rancati Francesco, Cavaleri Angelo, Cavaleri Giancarlo Pietro, Iacobuță Marin, Picco Angelo, Soceanu Marin, Vajna Jozesf, Bărdan Mariana, Bărdan Niculae, Pospai Doru, Ionescu Dumitrache, Adjamin Antonia Andreea, Balu Crișan/Crișan, Bălănescu Aurelian Anatol, Buluci Nicolae, Butiri Alexandru, Căciulescu Horia, Ciobanu Nicolae, Cioran Gabriel, Costache Ion, Cristian Florin Puiu, Dima Gabriel, Dinescu Maria, Dragomir Sorin Mihai, Dumitraș Sorin Ștefan, Gavrilov Corneliu, Iagăru Constantin, Marinescu Mircea, Mladinovici Dragoș, Nedelciu Claudiu Anton, Nuțu Adrian, Petrescu Tudorel, Schweifel Jeanetta, Ștefanov Victor, Stoicescu Alexandru, Alexandrescu Ion, Andrei Monica, Andrei Georgiana, Avram Ion, Bădescu Florea, Bâtcă Vlad, Buică Ristu, Buiculescu Alexandru, Călin Aurel, Chirculescu Alexandru, Cioară Gheorghe, Condoiu Dinel, Constantin Florian, Costinescu Ștefan, Crețu George Florin, Cucu Gheorghe, Deneș Iuliana, Dinu Marilena, Dobrișan Viorel, Dragomir Ion, Drughean Constantin, Ene Constantin, Epure Alexandru, Georgescu Dumitru Florian, Georgescu Niculae, Goia Avram, Grigoraș Mihai, Halili Abdel Magid, Iancu Constantin, Iancu Marian Gheorghe, Iavlecova Ionel, Ilisei Fârteș Valentina, Ionel Constantin, Ionescu Elena, Ivănescu Ion, Kassem Abdollah Said, Mateescu Maria, Mateescu Traian, Mărăcine Marin Ion, Mihai Tudora, Mihalache Gheorghe, Militaru Nicolae, Miu Victor, Moțarev, Valeri Fiodorovici, Murariu Aurel, Neagu Marian, Nuțu Petre, Oktay (fostă Stan) Mariana, Onofrei Marian, Păduraru Marian, Păpușanov Elena, Păun Marcel, Prodan Constantin, Rădulescu Mircea, Simion Sever, Ștefan Iulius, Tolea Ion, Trușcă Mircea Mihai, Tudoran Nicolae, Zamfir Badea, Halili Abdel Magid, Petre Petre, Vafa Siahkalroudi Bijan, Yousefpour Lazarjani Shahrokh, Negoită Florentina-Adriana, Mihai Dănuț, Schinteie Magdalena, Velceanu Maria, Antimie Constantin, Matei-Vlad Ilie, Mai Hans, Mai Heinke Martina, Stamph Heinrich, Butoianu Gheorghe, Diaconescu Constantin, Gârjabu Ileana, Ismail Ali, Opriș Marin, Kuzik Boris Mihailovici, Melniciuk Nadejda Stepanova, Ungureanu Alexandru, Mülner József, Timofte Mihai, Zidăroiu Dorina, Maruneac Ioan, Cărpiniși Ion, Chiriță Ion, Mitu (fostă Stan) Ileana-Gabriela, Vlad Nicolae, Sacchi Paolo, Kayvan Nikkhan, Mihai Gigi, Negruțiu Laura Andreea, Daniszewski John Joseph, Ghent Ioan, Ifrim Eugen, Modica Pasquale, Papp Traian Ioan, Subțirelu Dorel, Colhon Elena, Corduneanu Gheorghe, Curărariu Vasile, Lepșa Ioan, Lupea Constantin Ilie, Mateiu Virgil Liviu, Mișu Dumitru, Pătraș Ioan, Vasiliu Ilie, Bănulescu Maria, Bondoc Gheorghe, Cosma Ioan, Delcea Ioana, Filip Ciprian Ionuț, Mărgărit Ion, Micu Constantin, Moduna Alexandru, Moșoianu (Mitreă) Eleonora, Muntean Ana, Muntean Vasile, Pop Ana, Anghel Vasile, Bonfert Analiza, Cruciat Iosif, Gâlice Maria Ramona, Luca Ion, Lungu Ion, Marcu Aurel, Muller Edwald, Popa Nicolae, Sasu Dragotă Maria, Stănică Paul, Di Vita Adriana, Toma Vasile Vicențiu, Zorca Eugenia Rodica, modalitate care afectează, în continuare,

posibilitatea de determinare în mod neechivoc a obiectului judecării, potrivit art. 371 din Codul de procedură penală.

x. pentru a amplifica și mai mult lipsa de claritate și de precizie a modului de descriere a acuzațiilor penale formulate împotriva inculpatului Iliescu Ion (dar și împotriva celorlalți doi inculpați, întrucât numărul persoanelor decedate, vătămate, lipsite de libertate sunt prezentate ca fiind urmări imediate a pretinselor activități infracționale pentru toți inculpații), ***procurorul a omis enumerarea unora dintre persoanele decedate, rănite și lipsite de libertate, și/sau a succesorilor acestora menționate în actul de sesizare din 5 aprilie 2019*** (vol. II-IV) respectiv, Mișcu Remus, Mazăre Elena, Panait Mișu, Pavel Constantin, Henciu Tatiana Mirela, Gomez (fostă Calderon) Beatrice, Preda Florica, Popescu (fostă Preda) Mădălina, Rusu Eugenia, Stoica Valentin, Atudorei Mihnea Ștefan, Dumitrache Nicolae, Iorgovan Niculina, Dumitrescu Mihaela, Dumitrescu Anca-Monica, Oblu Ion, Szabo Maria, Petre Dumitru, Călin Mihaela, Ban Minodora, Ban Alexandru Vasile, Ban Florin-Iulian, Câmpean Floare, Câmpean Cristian Ioan, Câmpean Codruța Floriana, Bârcea Maria Ecaterina, Secu Camelia Irina, Lavu Adriana Elena și *a adăugat* alte persoane care nu se identifică în citativul rechizitoriului, cu referire la Lukacs Norbert, Grîu Ioana, Imecs Attila, Zăbavă Radu -Gheorghe, Andrișoia Anysia, Cușmir Gheorghe, Constantin (fostă Ștefănescu) Alexandra Gabriela, Ștefănescu Elisabeta, Nedelschi Dan, Popescu Cezarina, Popescu Petrache, Savonea Ioan Emil, Stănescu Marcel-Ioan, Niță Constanța, Niță Marian, Niță Viorel, Oană Marin, Român Cristian Marcel, Român Adrian Valerian, Manea (fostă Român) Mihaela, Simo (fostă Romîn Simona), Voicu Filofteia, Avram (Fostă Vlad) Margareta, Cioban Alexandru, Curelar Stelian, Curti (fostă Tuluș) Meriban, Rotaru Maria, Simion Valentin, Piazzzi (fostă Galea) Carmen-Laura, Mandache Emilia, Nedelcu Ana, Ban Ioan, Aculai Maria, Popa Doina, Popa Cosmin, Popa Horațiu, Arba Mihai, Brișan Olga, Crăciun Alina-Wanda, Câmpean Floare, Câmpean Crăciun Cristian Ioan, Gârlea Codruța Floriana, Jianu Silvana Nina, fără a releva împrejurările factuale noi și probele administrate care au justificat aceste “omisiuni”/”completări”.

xi. parchetul deși nu s-a conformat solicitării Judecătorului de cameră preliminară de a proceda la prezentarea completă și corectă a datelor de identificare a persoanelor despre care se susține că au suferit o vătămare urmare activităților infracționale desfășurate de inculpați, subsumate conținutului constitutiv al infracțiunii prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Codul penal, adaugă elemente noi în conținutul acuzațiilor aduse inculpaților, sens în care relevă într-o manieră generală, fără trimitere la elemente probatorii concrete, evenimente petrecute la UM 01512 Sibiu, care ar fi condus la lipsirea de libertate și supunerea la tratamente umilitoare a unui număr de 170 de persoane (pe care le enumeră cu indicarea codului numeric personal), împrejurări factuale pe care le apreciază ca fiind rezultatul psihozei securist - teroriste, generată, susținută și amplificată de Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif. Precizările parchetului

referitoare le evenimentele petrecute la unitatea militară din Sibiu reprezintă nu doar o extindere nepermisă de lege, prin actul de remediere, a acuzațiilor aduse inculpaților a Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif, având în vedere că din ansamblul probator a fost exclus dosarul nr. 207/P/2007, nefiind identificat niciun act procedural de reunire la dosarul nr. 11/P/2014, dar creează, în continuare, confuzie în stabilirea limitelor și obiectului judecății și afectează dreptul acuzaților de a cunoaște în concret faptele ce li se impută în vedere realizării unei apărări eficiente, întrucât aceste persoane despre care se pretinde că au fost supuse la tratamente inumane se adaugă la cele 487 (persoane lipsite de libertate) menționate de procuror în rechizitoriu, fiind relevate pentru prima dată în actul de remediere din 4 februarie 2021. Referitor la aceste elemente noi inserate în actul de remediere, deși reprezentantul Ministerului Public nu a putut oferi lămuriri dacă persoanele enumerate sunt aceleași cu cele ce fac obiectul dosarului nr. 200/P/2007, motivat de volumul mare al actelor de urmărire penală efectuate în cauză, Judecătorul de cameră preliminară, procedând la examinarea actelor și lucrărilor ce compun acest dosar, constată că toate persoanele despre care procurorul pretinde că au fost lipsite de libertate în contextul evenimentelor din decembrie 1989, petrecute în incinta UM 01512 Sibiu și pe raza mun. Sibiu, au avut calitatea de părți vătămate în raport cu faptele imputate învinuiților col.(r) Dragomir Aurel și cpt. (rez.) Tobă Francisc;

xii. Procurorul nu a explicat în ce manieră a înțeles să remedieze neregularitățile din actul de sesizare cu privire la calitatea persoanelor care au arătat, în mod expres, că nu doresc să participe la proces în calitate de persoane vătămate și nu înțeleg să formuleze pretenții civile, constatate de Judecătorul de cameră preliminară, limitându-se la a arăta că parchetul nu a apreciat necesară audierea lor în cauză, ca martori, însă pentru a respecta exigențele legale cu privire la formularea acuzațiilor aduse inculpaților au fost indicate ca victime în citativul rechizitoriului. Or, în contradicție cu această afirmație, procurorul în expunerea privind persoanele care au suferit în urma activităților infracționale imputate inculpaților include și succesorii acestor persoane (doar cu titlu exemplificativ Burdea Ioan, Burdea Florica, succesori ai părții civile Burdea Ionel; Boagiu Ileana Ruxandra succesori ai lui Busuioc Mitroiescu Maria; etc.), prin urmare, nici sub acest aspect parchetul nu remediază neregularitățile din actul de sesizare, ci dimpotrivă, păstrează și amplifică neclaritățile din perspectiva expunerii bazei factuale a acuzațiilor în toate elementele ce prezintă relevanță sub aspectul laturii penale și civile, a legăturii de cauzalitate dintre acțiunile reținute în sarcina fiecărui inculpat și rezultatul produs [numărul, identitatea (prezentarea datelor complete și corecte de stare civilă), pretențiile civile formulate de persoanele care au suferit vreo vătămare, calitatea acestora în procesul penal].

În al doilea rând, s-a constatat că mențiunile din cuprinsul actului de remediere întocmit la 4 februarie 2021 referitoare la faptele reținute în sarcina inculpatului

Voiculescu Voican Gelu sunt formulate în aceeași manieră generală, imprecisă, contradictorie și nesistematizată în care a fost redactat și actul de sesizare, prin prisma coparticipării la acțiunile lui Iliescu Ion, fără respectarea unui raționament juridic și a unei succesiuni logice în prezentarea împrejurărilor factuale, de timp și a circumstanțele concrete în care au fost comise prezumtivele acțiuni, ceea ce face dificilă, în continuare, înțelegerea acuzațiilor aduse acestui inculpat, mai ales în condițiile în care procurorul nu a răspuns unor cerințe esențiale, de a căror lămurire depindea în mod necesar decelarea limitelor și obiectului judecății.

În esență, s-a reținut că:

i. expunerea procurorului nu înlătură neregularitatea actului de sesizare, fiind realizată în aceeași manieră generală, imprecisă și prin raportare la activitățile întreprinse de inculpatul Iliescu Ion (*“Constatarea este valabilă, în egală măsură, inclusiv în ceea ce-l privește pe inculpatul Voiculescu Voican Gelu”*), fără a arăta care sunt, în concret, acțiunile realizate de Voiculescu Voican Gelu în activitatea de dezinformare prin mass media privind existența unor trupe de teroriști-securiști, diversiunea și dezinformarea pentru executarea cuplului Ceaușescu, generarea, acceptarea și asumarea *inducerii în eroare* comisă de unele cadre cu funcții de conducere din M.Ap.N. ce au avut ca rezultat decesul, rănirea, lipsirea de libertate și crearea de suferințe psihice unui număr mare de persoane la nivelul întregii țări.

ii. parchetul nu a indicat modalitatea în care acuzatul s-a implicat “direct și autoritar” în deciziile importante luate de CFSN și care au condus la recunoașterea sa ca lider cu rol decizional al grupării, rezumându-se la a arăta, în esență, că *“prin prezența sa sistematică alături de inculpatul civil Iliescu Ion la toate aparițiile sale televizate (despre a căror gravitate extremă s-a făcut vorbire pe larg în secțiunea referitoare la inculpatul Iliescu), inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican a confirmat, cu intenție, în calitate de factor decizional al structurii politico-militare din care făcea parte, toate susținerile noului lider politic, (.....)”*, că *“s-a implicat activ în toate deciziile CFSN și comunicatele acestei structuri (enumerare în secțiunea privitoare la inculpatul Ion Iliescu) care au fost aduse la cunoștința opiniei publice prin toate mijloacele de informare”*, fără a indica mijloacele de probă care demonstrează aceste conduite pretins infracționale, acuzarea limitându-se doar la a interpreta conținutul discursului din 23 decembrie 1989, susținut de Iliescu Ion la postul național de televiziune. În acest sens, concluzionează că folosirea pluralului în exprimarea ideilor de către liderul grupării, respectiv *“Venim” “Am fost nevoiți”*, coroborat cu prezența lui Voiculescu Gelu-Voican *“aflat în spatele liderului grupării”*, conturează acțiunile și implicarea acestuia din urmă în activitatea de inducere în eroare și dezinformare a populației civile, ce a avut ca rezultat decesul, vătămarea, lipsirea de libertate și supunerea la rele tratamente a persoanelor menționate în cuprinsul actului de remediere (cu referire la cele care au fost prezentate în cazul inculpatului Iliescu Ion). Ca atare, prin aceste mențiuni, nu s-a remediat neregularitatea actului de sesizare cu privire la elementele care conturează acțiunile întreprinse de liderii civili și militari ai CFSN care au preluat puterea după plecarea lui Ceaușescu Nicolae,

astfel cum susține parchetul, dimpotrivă, se fac doar anumite completări ale situației factuale, în sensul reluării unor pasaje prezentate în actul de sesizare și adăugării numelui inculpatului Voiculescu Gelu, alături de ce al lui Iliescu Ion, care sub anumite segmente se realizează în aceeași expunere lipsită de precizie, claritate și coerență, fără să se răspundă integral solicitării Judecătorului de cameră preliminară de a se indica contribuția efectivă a fiecărui participant la săvârșirea faptelor, legătura dintre activitățile reținute în sarcina fiecărui acuzat și rezultatul pretins a fi produs prin acestea, precum și mijloacele de probă care fundamentează aceste acuzații.

iii. Având în vedere că parchetul realizează o prezentare în aceeași manieră generală, echivocă și contradictorie de expunere a conduitei infracționale a inculpatului Voiculescu Voican Gelu, prin prisma co-participării sale la acțiunile inculpatului Ion Iliescu, toate aspectele relevate în cele ce preced în legătură cu neîndeplinirea cerințelor Judecătorului de cameră preliminară pentru remedierea neregularităților actului de sesizare (*stabilirea certă a perioadei infracționale, expunerea concretă a acțiunilor imputate fiecărui inculpat în parte, susținută de materialul probator legal administrat în cauză, stabilirea raportului de cauzalitate între acțiunile pretins ilicite și rezultatul produs -vătămarea gravă a unui număr mare de persoane -, indicarea corectă și completă a datelor de identificare a persoanelor vătămăte/părților civile și/sau succesorilor acestora, stabilirea calității persoanelor menționate în citativul rechizitoriului, a numărului persoanelor decedate, vătămăte și /sau lipsite de libertate în baza probatoriului legal administrat și în concordanță reperele temporale în care se presupune că s-a realizat activitatea infracțională*), care afectează claritatea acuzației și dreptul la informare al inculpatului Ion Iliescu sunt pe deplin aplicabile și în cazul acestui inculpat.

iv. precizările parchetului în legătură cu cazul “Troscă” sunt, în realitate, completări ale împrejurărilor faptice expuse în actul de sesizare prin care se încearcă conturarea activității infracționale imputată inculpaților Iliescu Ion și Voiculescu Gelu Voican și o descriere a acțiunilor realizate și de cel din urmă inculpat pentru a complini neregularitățile din actul de sesizare sub acest aspect, însă mențiunile legate de “acceptarea” de către inculpați a conduitelor ilicite intenționate care au generat un grav caz de foc fratricid, în condițiile în care se reține că au aparținut factorilor decizionali politico-militari (incuzându-l și pe Voiculescu Gelu Voican) nu lămuresc acuzația ce li se aduce din perspectiva formei de participație (autorat sau complicitate), în sensul că nu rezultă cu claritate dacă au *acceptat acțiunile* realizate de alte persoane (factori decizionali, fără a fi nominalizați) sau *au contribuit* la manipularea gravă a opiniei “după consumarea tragicului eveniment” (fără a se arăta în ce a constat, în concret, conduita inculpaților).

v. precizările făcute de parchet în legătură cu funcțiile militare și politice deținute de Voiculescu Voican Gelu în perioada 31.12.1989 - 14.12.2004, nu complinesc neregularitățile din actul de sesizare a instanței și nu au nicio relevanță cu privire la contribuția efectivă a acestuia la realizarea

acțiunilor ce compun latura obiectivă a faptei deduse judecății și, nu în ultimul rând, la rezultatul produs prin acțiunile care i se impută (decesul unui număr de 851 persoane, rănirea unui număr de 2156 de persoane, privarea gravă de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional a 489 de persoane și cauzarea de suferințe psihice altor 170 de persoane, date menționate în actul de remediere din 4 februarie 2021), având în vedere că vizează împrejurări care excedează perioadei infracționale expuse de procuror în actul de remediere (22.12.-30.12.1989).

În al treilea rând, s-a constatat că faptele pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a **inculpatului gl.(rtr.) Rus Iosif** au fost descrise în aceeași manieră imprecisă, generală, incoerentă, nesistematizată și contradictorie în care a fost redactat și rechizitoriul, fără respectarea unui raționament juridic și a unei succesiuni logice a împrejurărilor factuale, prin extinderea conținutului acuzației, ceea ce face dificilă, în continuare, înțelegerea acuzațiilor aduse acestui inculpat, mai ales în condițiile în care procurorul nu a răspuns unor cerințe esențiale, de a căror lămurire depindea în mod necesar decelarea limitelor și obiectului judecății.

În esență, s-a constatat că:

i. procurorul a reluat în expunerea făcută, pasaje întregi din actul de sesizare, pe care le-a prezentat într-un alt context factual, comun cu cel al celorlalți doi inculpați, dar fără a arăta care sunt “alte ordine militare diversioniste” date de inculpat și care au contribuit, în opina acuzării, în intervalul 22-30 decembrie 1989, la agravarea psihozei teroriste (cauza decesului a 851 de persoane, rănirea a 2156 de persoane, reținerea, în mod nelegal, a 487 de persoane și supunerea unui număr de 170 de persoane la tratamente inumane cauzatoare de suferințe fizice și psihice, consecințe menționate în actul de remediere);

ii. Deși prin actul de sesizare s-a reținut în sarcina inculpatului gl. (rtr.) Rus Iosif faptul că “ (...) în calitate de comandant al Aviației Militare, cu intenție, a intervenit în noaptea de 22/23.12.1989, fără drept și în deplină cunoștință de cauză asupra planului de apărare a Aeroportului Internațional Otopeni contribuind decisiv la moartea a 48 de persoane (40 de militari și 8 civili) precum și la rănirea gravă a altor 15 persoane (...)”, în actul de remediere se menționează pentru prima dată prezența sa la întâlnirea de la sediul M.Ap.N. dintre liderii grupării (Iliescu Ion, Voiculescu Gelu Voican, Petre Roman, gl.(r) Militaru Nicolae, Constantin Ispas, Velicu Florin, Montanu Mihail) și cadrele de conducere din cadrul ministerului (printre care îl menționează și pe gl. lt. Rus Iosif) dar și cele ale Ministerului de Interne – Departamentul Securității Statului, pentru a putea justifica pretinsa implicare a inculpatului (factor decizional în cadrul M.Ap.N.) în ampla și complexa operațiune de inducere în eroare, bazată pe dezinformare și diversiune, pretins a fi realizată și de cei doi inculpați civili împreună cu factorii militari decizionali ce dețineau funcții de conducere în cadrul ministerului;

iii. procurorul nu numai că nu a clarificat acuzația adusă inculpatului dar a prezentat într-un mod diferit și extins împrejurările faptice ce conturează activitatea infracțională imputată acestuia, astfel la pag.378 din actul de remediere relevă că inculpatul gl. (rtr.) Rus Iosif “ (...) în seara zilei de 22 decembrie 1989, din proprie inițiativă și fără drept, în mod repetat, a dat un ordin militar prin care a solicitat ca în sprijinul Microgarnizoanei Aeroportului Internațional Otopeni să fie trimisă o subunitate a trupelor fostului DSS (.....) ce a produs o ruptură informațională și de comunicare între forțele angrenate deja în paza și apărarea acestui obiectiv, constituind sursa unei grave confuzii, factori esențiali ce au creat premisele focului fratricid” incident soldat cu 48 de morți și 15 răniți, iar la pag. 387 atunci când prezintă rezultatul acțiunilor sale ilicite, menționează același număr de victime ca și în cazul inculpaților Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu, schimbând astfel acuzația descrisă inițial în actul de inculpare, în conținutul căruia s-a arătat că prin conduitele sale inculpatul gl. (rtr.) Rus Iosif a contribuit, în afara rezultatelor concrete enunțate (urmare acțiunilor din proprie inițiativă, cu referire la intervenția asupra planului de apărare de la Aeroportul Otopeni și nu al conduitei infracțional - diversioniste) la agravarea psihozei teroriste (cauza decesului a 805 de persoane, rănirea a 2142 de persoane, lipsirea gravă de libertate a 489 de persoane și producerii de suferințe psihice multor persoane). Se constată că în cuprinsul rechizitoriului intervenția inculpatului asupra planului de apărare de la Aeroportul Otopeni a fost prezentată ca un act individual al acestuia, distinct de restul activităților infracțional - diversioniste pretins a fi realizate împreună cu reprezentanții civili ai CFSN și factorii de decizie ai M.Ap.N., prezentare care se regăsește în parte și în actul de remediere din 4 februarie 2021 “din proprie inițiativă și fără drept”, însă este imprecisă și contradictorie din perspectiva elementelor ce conturează raportul de cauzalitate și consecințele produse, când parchetul nu mai face nicio distincție sub aspectul conduitei inculpatului, reținând același număr de persoane care au suferit o vătămare ca și în cazul celorlalți coinculpați. Această modalitate de expunere a faptei creează confuzii și în înțelegerea acuzațiilor aduse inculpaților civili, cărora li se impută din perspectiva consecințelor produse responsabilitatea unor acțiuni realizate din proprie inițiativă de către gl.(rtr.) Rus Iosif, fără ca parchetul să arate care a fost contribuția efectivă a celorlalți doi coinculpați în acest incident.

iv. Ministerul Public nu a lămurit nici neclaritatea, generată de modul imprecis, ambiguu, în care a fost expusă acuzația referitoare la intervalul temporal în care se susține că au fost comise faptele pentru care inculpatul a fost trimis în judecată, astfel, la pag. 376 (din actul de sesizare) precizează că amploarea diversiunii terestre, dovedită de consumul uriaș de muniție s-a realizat într-un interval de 6 zile, care coincide cu diversiunea radio-electronică și a impus implicarea gl. (rtr.) Rus Iosif, care în calitate de comandant al Aviației militare a ordonat mai

multe ieșiri cu avioanele de vânătoare, elicopterele militare care au deschis focul cu muniția din dotare a aparatelor de zbor (precizare care ar presupune perioada 22.12.-27.12.1989), iar la pag. 387 menționează ca perioadă infracțională intervalul 22.12.-30.12.1989, deși în expunerea privind ordinele concrete date de inculpat face referire doar la evenimentele din zilele de 23/23.12.1989 și din ziua de 23.12.1989.

v. Procurorul nu a remediat decât în parte neregularitățile constatate prin încheierea din 9 octombrie 2020 (pag. 59) în legătură cu expunerea, în cuprinsul rechizitoriului, a împrejurărilor faptice privind activitatea desfășurată de inculpat în producerea evenimentelor tragice de la Aeroportul Otopeni, realizând o analiză și interpretare a elementelor probatorii administrate într-o cauză deja soluționată, prin care s-a statuat definitiv asupra vinovăției persoanelor trimise în judecată (dosarul nr. 400/P/2000 al Curții Supreme de Justiție în care s-a pronunțat decizia nr. 20/19.02.2001), în care gl. (rtr.) Rus Iosif a avut calitatea de martor, cu indicarea certă a identității victimelor, dar fără a prezenta în concret elementele care susțin afirmația reiterată și în cuprinsul actului de remediere "...situația trebuie privită în contextul în care, după Revoluție, au existat conduite privind protejarea vârfurilor de decizie din MApN. Pactul dintre puterea politică instalată în decembrie 1989 și componenții Consiliului Militar Superior (din care gl. lt. Rus Iosif a făcut parte), în sensul impunității acestora din urmă, care se devoalează inclusiv prin protecția conferită la vremea respectivă fostului șef al aviației militare". Sub acest aspect, singurul element la care procurorul face trimitere fiind evoluția inculpatului pe linie militară, marcată de înaintarea în grad, care s-a realizat la 30.12.1989 (decretul fiind semnat de Iliescu Ion) și, ulterior, în perioada 2000-2004 (decretele fiind semnate de un alt lider politic, președintele Emil Constantinescu).

vi. Procurorul nu a remediat nici neregularităților constatate de Judecătorul de cameră preliminară în legătură cu expunerea, în cuprinsul rechizitoriului, a împrejurărilor faptice în care s-a realizat schimbarea cocardelor elicopterelor aparținând Regimentului 61 Boteni, astfel că, la pag.381-386, redă într-o manieră detaliată conținutul declarațiilor martorilor Mateiciuc Ioan Cristian, Suciuc Ioan, fragmente din OZU nr. 14 din 22.12.1989, incluzând ca mijloc de probă și relatarea gl. Gușă Ștefan din fața Comisiei senatoriale (Stenograma nr. 3 din 21.09.1993), deși rapoartele Comisiei au fost excluse din ansamblul probator, elemente care în opinia parchetului susțin faptul că "*inculpatul gl.(rtr.) Rus Iosif a ordonat ca parașutiștii acestui regiment să ocupe poziții defensive pe acoperișul TVR și pe clădirile din proximitatea acestei instituții publice (.....), elicopterele Regimentului 61 Boteni (cu cocarde modificate) să efectueze misiuni de luptă anti-teroristă în perimetrul TVR (...). Pe fondul acestei situații, generată de fostul șef al aviației militare, asupra elicopterelor R61 Boteni, de la sol s-a deschis focul*" dar reține că nu s-au cauzat victime datorită inspirației celor implicați în incident, iar în

concluzia de la pag. 384 conchide în aceeași manieră imprecisă că “*în timpul interdicției totale de zbor, anumite misiuni de luptă cu elicopterele militare aparținând bazelor de la Tuzla și Boteni, ordonându-se zborul fără lumini de identificare (...) nu se puteau executa fără implicarea șefului aviației militare*”.

vii. parchetul nu a lămurit nici contradicțiile din rechizitoriu referitoare la faptul că ” *o astfel de decizie putea veni doar de la vârful ierarhic al CAAT și/sau Aviației Militare, cu referire la comandantul CAAT – generalul Mocanu Mircea (...)* ” , în actul de remediere a uzitat de același expresii generale și ambigue “*extrem de grav este că de la vârful Aviației Militare, condusă de inculpatul Rus Iosif, s-a ordonat efectuarea unor zboruri militare de noapte, fără folosirea luminilor de poziție, în timp ce era instituită interdicția generală de zbor.... (...) Toate acestea sunt efectele inducerii în eroare exercitată la nivel superior* ”, care afectează claritatea expunerii, or, în aceste condiții, instanța se află în aceeași imposibilitate de a stabili obiectul și limitele judecății în conformitate cu dispozițiile art. 371 C.pr.pen., nefiind, astfel, legal, sesizată.

viii. Ministerul Public nu a răspuns nici cerinței de a preciza, în concret, în ce au constat acțiunile/ordinele date de șeful aviației militare sau a factorilor de decizionali ai M.Ap.N. în legătură cu “*Catastrofă aviatică 23.12.1989*”, reluând practic aceeași expunere generală, imprecisă și lipsită de rigoare a împrejurărilor factuale redată în actul de sesizare, cu trimitere la cele 4 volume care ar cuprinde elementele probatorii concrete, sens în care se relevă de către procuror că “ *(...) în urma insistențelor generalului Militaru Nicolae (instalat deja în funcția de ministru al apărării de către Iliescu Ion) s-a decis aducerea urgentă la București a celor doi generali MI, o parte a deplasării (Deva-Sibiu) fiind ordonată de la vârful M.Ap.N. să se efectueze cu un elicopter militar, fără folosirea luminilor de identificare, în condiții de întuneric total și de interdicție de zbor, s-a repetat practic același scenariu ca în cazul zborurilor de la Tuzla și Boteni. Numitorul comun al acestor misiuni aeriene ce au prezentat numeroase deficiențe și încălcări ale regulamentelor militare au fost șeful aviației militare și factorii decizionali ai M.Ap.N.*”, situație în care subzistă neregularitățile constatate de Judecătorul de cameră preliminară în legătură cu modalitatea de redare a faptelor, care nu prezintă aptitudinea de a contura o descriere detaliată și precisă a acuzației aduse inculpatului gl.(rtr.) Rus Iosif.

ix. nu s-a lămurit de parchet care sunt „alte ordine militare diversioniste date de inculpat și care au contribuit, în opina acuzării, în intervalul 22-30 decembrie 1989, la agravarea psihozei teroriste” singura referire din actul de remediere fiind cea de la pct. 5 din Precizări (pag. 384) unde în aceeași manieră de expunere generală și fără trimiterea la elemente probatorii concrete, cu excepția relatării gl. Gușă Ștefan, din fața

Comisie Senatoriale (rapoartele Comisiilor senatoriale fiind excluse din materialul probator prin încheierea din 9 octombrie 2020), se arată că “ (...) elicopterele comandate de inculpat, având alte însemne decât cele tradiționale, au desfășurat multiple misiuni de luptă, una dintre acestea fiind bombardarea Cimitirului Ghencea, unde s-a dezinformat că există teroriști. În aceste condiții, apariția neanunțată a unor elicoptere aparent ostile care au bombardat cimitirul, a fost de natură să amplifice la maximum confuzia și psihoza în rândurile cadrelor militare, a membrilor gărzilor patriotice și în rândul populației civile (parțial înarmată)”, astfel că, în continuare, este afectată claritatea acuzației din perspectiva conduitelor infracționale care i se reproșează și a perioadei de timp în care se pretinde că au fost realizate, precum și dreptul la informare al inculpatului gl.(rtr.) Rus Iosif.

x. În ceea ce privește aspectele de neregularitate constatate în încheierea din 9 octombrie 2020 în legătură cu faptele pentru care parchetul a apreciat că se impune trimiterea în judecată a inculpatului gl. (rtr.) Rus Iosif, în actul procedural din 4 februarie 2021 s-a menționat ”conduita infracțională a inculpatului Rus Iosif, în intervalul 22-30 decembrie descrisă ulterior, întrunește elementele constitutive ale infr. prev. de art.439 lit. a, g, i, k C.pena avut aceleași victime ca și în cazul inculpaților civili Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu ...”, astfel că, prin precizarea făcută, acuzarea s-a conformat cerinței Judecătorului de cameră preliminară și a lămurit modalitatea de comitere a faptei imputată inculpatului din perspectiva variantelor normative pentru care acuzarea a înțeles să dispună trimiterea sa în judecată (neregularitate ce a vizat atât expunerea din capitolul în care s-a realizat descrierea faptei cât și încadrarea juridică de la secțiunea ”În drept” și nu doar neconcordanța dintre expunerea de la pag.379 din actul de sesizare și dispoziția de trimitere în judecată, care să se încadreze în noțiunea de eroare materială evidentă așa cum susține parchetul).

xi. prin precizările făcute de parchet în sensul că “...în mod sistematic și în deplină cunoștință de cauză, inculpatul Rus Iosif (împreună cu ceilalți factori decidenți ai MAPN, toți componenți ai Consiliului Militar Superior) a avut conduite infracțional-diversioniste, cu consecințele tragice ante-descrise...” s-a făcut o descriere care conturează conduita subiectivă atribuită inculpatului gl.(rtr.) Rus Iosif în realizarea pretinselor acțiuni ce compun latura obiectivă a faptelor ce îi sunt imputate, care este în concordanță și cu mențiunile din secțiunea privind încadrarea juridică dată faptelor imputate inculpatului, unde se relevă de procuror intenția directă, ca formă de vinovăție (în calitate de comandant al Aviației Militare, cu intenție, a intervenit în noaptea de 22/23.12.1989 fără drept și în deplină cunoștință de cauză).Deși în conținutul actului procedural din 9 octombrie 2020 (pag. 60), s-a arătat că parchetul nu a precizat în concret și detaliat, cu trimitere pertinentă la mijloacele de probă care o susțin, în ce constă activitatea care i se

reproșează inculpatului gl.(rtr.) Rus Iosif corespunzător fiecărei variante normative reținută în sarcina sa și nu a indicat persoanele ce au suferit urmările grave menționate în norma de incriminare, urmare pretinselor conduitelor infraționale ale acestuia, în actul de remediere din 4 februarie 2021, procurorul nu s-a conformat cerințelor Judecătorului de cameră preliminară realizând tot o prezentare generală și comună a persoanelor vătămate pentru toți cei trei inculpați. Astfel, aspectele relevate în cele ce preced (la pct.1, 2 și cu particularitățile expuse la pct. 3) în sensul că nu s-a stabilit raportul de cauzalitate între acțiunile pretins ilicite și rezultatul concret produs - vătămarea gravă a unui număr mare de persoane -, nu s-a menționat corect și complet datele de identificare a persoanelor vătămate/părților civile și/sau succesorilor acestora; calitatea persoanelor menționate în citativul rechizitoriului; numărul persoanelor decedate, vătămate și /sau lipsite de libertate în baza probatoriului legal administrat și în concordanță reperele temporale în care se presupune că s-a realizat activitatea infrațională, sunt pe deplin aplicabile și în cazul acestui inculpat și afectează, în continuare, claritatea acuzației și dreptul la informare al inculpatului gl.(rtr.) Rus Iosif.

În al patrulea rând, s-a apreciat că actul procedural din 4 februarie 2021 nu răspunde solicitării formulate în vederea complinirii neregularităților rechizitoriului, în sensul de a expune situația de fapt privind decesul lui Vinersar Florin în mod clar și a lămuri neconcordanțele din cuprinsul rezoluției din 27 septembrie 1990 a Procuraturii Militare Brașov întocmită în dosarul nr. 13/P/1990, dosar ce face parte integrantă din materialul probator avut în vedere la procuror la momentul sesizării instanței raportat la elementele factuale relevate de mijloacele de probă, ci, dimpotrivă, prin mențiunile făcute, amplifică și mai mult lipsa de claritate și de precizie a modului de descriere a faptelor și, pe cale de consecință, face dificilă stabilirea obiectului judecății. În legătură cu maniera de expunere inexactă și incompletă din actul de sesizare a împrejurărilor factuale care au condus, la decesul prin împușcarea a lui Vinersar Florin, la data de 23.12.1989, se constată că, prin actul de remediere din 4 februarie 2021 nu s-a procedat la complinirea acestor neregularități, arătându-se de către procuror, că “ *Urmărirea penală efectuată în dos SPM nr. 11/P/2014 a relevat că numitul Vinersar Florin a decedat la data de 22 decembrie 1989, fiind împușcat de către lt. maj. S.M. (față de care, prin rezoluția nr.13/P/1990 din 15.01.1990 aparținând Procuraturii Județene Sibiu s-a dispus neînceperea urmăririi penale). Martorul N.N.S a declarat, în legătură cu decesul numitului Vinersar Florin, că în contextul evenimentelor revoluționare din Sibiu a constatat că pe trotuarul situat vis a vis de Hotelul Împăratul Romanilor victima era căzută la pământ, fiind împușcat. De asemenea, martorul B.S a declarat că l-a văzut pe Vinersar Florin pe ”caldarâm”, împușcat de un militar ce se afla în hotelul amintit. Prin rechizitoriul SPM nr.11/P/2014 din 05.04.2019 s-a reținut că victima se afla pe stradă în Sibiu (fără a se preciza numele străzii) la momentul împușcării. Succesorii revoluționarului Vinersar Florin au fost identificați (Vinersar Mihai, Vinersar Silviu și Vinersar Elena), iar aceștia au calitatea de părți civile în cauză”.*

După o analiză comparativă atentă având ca reper rechizitoriul – inițial – nr. 11/P/2014 din data de 05 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare, Înalta Curte constată că în cele 350 de pagini ale rechizitoriului emis în data de 29 iulie 2022 aceeași unitate de parchet ***a creat doar aparența conformării dispozițiilor obligatorii ale judecătorului de cameră preliminară, neregularitățile constatate anterior continuând să subziste și să vicieze noul act de sesizare, în condițiile în care intervenția parchetului s-a rezumat la:***

1. Modificarea titlului secțiunilor și subsecțiunilor rechizitoriului și permutarea în cuprinsul noului act de sesizare a mai multor paragrafe din cuprinsul rechizitoriului anterior, pesemne pentru a induce ideea unei intervenții de substanță asupra rechizitoriului. ***În realitate, restructurarea operată nu a adus vreun plus de claritate actului de sesizare aptă să îi confere caracterul idoneu necesar pentru a determina obiectul și limitele investirii jurisdicției de judecată, ci, dimpotrivă, descrierea conținuturilor concrete ale infracțiunilor pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a rămas în aceeași notă de prolixitate.***

2. Înlăturarea din cuprinsul rechizitoriului a probelor excluse prin încheierea nr. 288 din 21.05.2021, pronunțată de judecătorul de Cameră Preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, definitivă prin încheierea nr. 15/C din 10.11.2021, pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/a1, de Completul de doi judecători de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție („depozițiile” persoanelor ascultate în fața Comisiilor senatoriale și care au dobândit calitatea de suspecți/inculpați în cauză; rapoartele întocmite de Comisia Senatorială privind evenimentele din decembrie 1989, Sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989, punctul de vedere preliminar al SRI privind evenimentele din decembrie 1989, Documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N., „Cartea revoluției române. Decembrie 1989” de Sergiu Nicolaescu, documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12 - 31.12.1989, datate mai 1991; „declarațiile” ce conțin relatările făcute de Gelu Voican Voiculescu și Ion Iliescu în fața Comisiei Senatoriale; rapoartele întocmite de Comisia Senatorială privind evenimentele din Decembrie 1989 și documentele ce au stat la baza întocmirii acestora; sinteza aspectelor ce rezultă din analizele efectuate de parchetul militar în perioada 1990-1994 în cauzele privind evenimentele din decembrie 1989; punctul de vedere preliminar al S.R.I. privind evenimentele din decembrie 1989; documentarul privind Marele Stat Major din cadrul M.Ap.N.; „Cartea revoluției române. Decembrie 1989” de Sergiu Nicolaescu; documentele de arhivă ale Statului Major General privind evenimentele din decembrie 1989 cu referire la acțiunile întreprinse de Direcția de Cercetare a Armatei pentru perioada 17.12.-31.12.1989, datate mai 1991; declarațiile persoanelor vătămate: Făgădar Emanoil, Petrescu Nicolae din data de

06.06.2008 (filele 15-16, 23-24, vol. 1519), Voina Simona Eleonora din data de 5 iunie 2008 (filele 25-27, vol. 1519), Glogovețan Gheorghe, Silaghi Andrei, Bîscă Adriana Maria din 05.06.2008 (filele 108-110, 111-112, 113-115 vol. 1519), Muntean Ioan din 7.06.2008, Groza Ioan, Marian Mircea, Culda Dorel din 4 iunie 2008 (filele 120 -125, 172-176, vol. 1519), Lazurca Ana din 5 iunie 2008 (filele 186-188, vol. 1519), Pal Andrei, Sabău Simona Maria din 6 iunie 2008 (filele 201 -206, vol. 1519), Cordea Aurel din 4 iunie 2008 (filele 16-18, vol. 1520), Herlea Olimpiu din 5 iunie 2008 (filele 22-24, vol. 1520), Babițchi Siegfried Ingo din 6 iunie 2008 (filele 28-30, vol. 1520); actele intitulate „declarații martor” sau „declarații” (formular tipizat sau olografe) de la filele 18, 22-24, 29-34, 36, 106, 238, vol. 1506, plicul ce conține mențiunea „glonț extras din mașina d-nului Secu Alexandru cu antetul R.S.R. – M.A.I.”, fila 41 din vol. 1506, actele intitulate „declarații” (olografe sau formular tipizat) de la filele 9-12, 23-36, 102-103, 120-124, 141-142, 143-149, vol. 1507, actele intitulate „declarații” (olografe) - filele 21-24, vol. 1508; declarațiile de persoane vătămate/părți civile și succesori ai acestora față de care prin ordonanța nr. 2556/C/2019 din 21 octombrie 2019 a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a solicitat redeschiderea urmăririi penale în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare în ceea ce privește soluția de clasare dată în legătură cu plângerile formulate de mai multe persoane (pct.2 din rechizitoriu), confirmată prin încheierea nr. 443 din 27 noiembrie 2019, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 2705/1/2019; procesul verbal și declarația persoanei vătămate Dragovei Ion, ambele din data de 27 iunie 2018 (filele 102-108, vol. 1907), procesul verbal și declarația părții civile Fecioru Ștefan, ambele din data de 8 august 2018, (filele 121-123 vol. 1908), procesul verbal și declarația persoanei vătămate Gorgoș Ion, ambele din data de 8 august 2018 (filele 136-138 vol. 1908), procesul verbal și declarația de martor a numitei Niță Florica (filele 92-93, vol. 1910), procesul verbal și declarația persoanei vătămate Panac Daniela Elena, ambele din data de 3 iulie 2018 (filele 68- 70, vol. 1910), declarația părții civile Dănilă Felicia (filele 12-16, vol. 1906), procesul verbal și declarația de martor a numitului Ciola Hugo Armand din 23 iulie 2018 (filele 110-112, vol. 1906). ***Această activitate era obligatorie consecutiv excluderii materiale a probelor și reprezintă intervenția cea mai frecvent constatată în cuprinsul vechiului rechizitoriu;***

3. Adăugarea unui capitol introductiv cu referiri la dosarele în care au fost emise rechizitoriile de către parchetele militare în legătură cu evenimentele din decembrie 1989, fiind redată soluțiile pronunțate de instanțe cu privire la inculpații trimiși în judecată în aceste cauze pentru a evidenția preocuparea Ministerului Public (în general) pentru tragerea la răspundere penală a persoanelor (militari și civili) responsabile de survenirea numeroaselor decese și răniri de persoane în intervalul revoluționar. ***Rolul***

acestei intervenții este mai degrabă statistic, decât judiciar, necontribuind cu nimic la clarificarea carențelor rechizitoriului;

4. Inserarea unor succinte concluzii subsecvente redării ad literam a unor pasaje din declarațiile martorilor sau persoanelor vătămate audiate în cauză ori din cuprinsul înscrisurilor administrate sau ulterior enumerării funcțiilor deținute în aparatului de stat de către inculpați cum ar fi:

a. Probatoriul administrat a relevat fără echivoc faptul că, în timp ce au activat în sediul central al MApN, ordinele militare diversioniste au fost date de generalii Militaru Nicolae, Stănculescu Victor (ambii în calitate de ministru al apărării) și Eftimescu Nicolae (șeful Direcției Operații). Acestora li s-au alăturat în activitatea diversionistă și alți militari cu funcții și grade importante, precum generalul Pletos (și el component al "grupului Iliescu" și colaborator al serviciilor de informații sovietice). Toți acești factori de decizie militară s-au subordonat conducerii CFSN. Acest din urmă organism politico-militar îl avea ca lider pe Iliescu Ion, iar acesta era secundat de inculpatul Voiculescu Voican Gelu (acesta fiind veritabil factor decizional politico-militar). Conform declarațiilor martorilor ante-menționați nu doar că toți aceștia au făcut parte din "grupul Iliescu", dar – foarte grav – au fost colaboratori ai serviciilor secrete aparținând unui alt stat (URSS). Prin raportare la această realitate, inducerea în eroare existentă începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, scopurile acestei operațiuni, caracterul sistematic și generalizat al acestei operațiuni devin logice și evidente. Probele administrate în cauză conduc astfel la concluzia conform căreia inculpatul Iliescu Ion a deținut efectiv funcția de șef militar și astfel este responsabil penal pentru infracțiunile comise (inducerea în eroare) de forțele plasate sub autoritatea și controlul său efectiv. Inculpatul a știut că aceste forțe comiteau infracțiuni grave, neluând nicio măsură pentru stoparea acestora. Acesta putea interveni fără probleme din moment ce, în același interval de timp, a luat decizii militare majore. Astfel, cu autoritatea de lider politico-militar al României, Iliescu Ion, la scurt timp după preluarea puterii, l-a înlăturat din funcția de ministru al apărării pe gl. Stănculescu, înlocuindu-l cu generalul rezervist Militaru. Apoi, în data de 28 decembrie 1989, la eliberat din funcția de șef al MStM din MApN pe generalul Gușă Ștefan. A instituit tribunalul militar excepțional pentru judecarea cuplului Ceaușescu și a reactivat ofițeri superiori (unii, componenți ai "grupului Iliescu" și apropiați ai serviciilor de informații ai URSS). Toate acestea constituie acțiuni concrete care arată că inculpatul, atunci când a vrut, a intervenit direct și autoritar pentru a lua decizii cu caracter militar deosebit de importante. Cu precădere, edificatoare pentru puterea militară concretă exercitată de Iliescu Ion, este impunerea generalului rezervist Militaru Nicolae ca ministru al apărării, în detrimentul generalului Stănculescu. Primul, era cunoscut la nivelul superior al MApN ca și colaborator al GRU și nu era agreat de corpul

ofițerilor, pe când al doilea a avut un rol determinant în desfășurarea evenimentelor din decembrie 1989 și era respectat de cadrele MApN. Astfel, schimbarea lui demonstrează autoritatea exercitată de Iliescu Ion.

b. În calitate de veritabil factor de decizie politico-militară al CFSN, inculpatul Voiculescu Voican Gelu, în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, a săvârșit în mod direct fapte prin care a generat și amplificat psihoza securist-teroristă existentă în acest interval de timp. Inculpatul a acceptat totodată conduita infrațională a cadrelor militare din Consiliul Militar Superior aflate și sub autoritatea sa, cunoscând caracterul infrațional al acestor conduite. Faptele acestuia se circumscriu infrațiunii contra umanității, conform art. 439 lit a,g,i și k din Codul penal.

c. Probatoriul administrat în cauză a relevat că Voiculescu Voican Gelu a fost, în intervalul 22-30 decembrie 1989, un veritabil factor decizional politico-militar, avându-l ca lider ierarhic superior doar pe inculpatul Iliescu Ion. În acest interval de timp s-a implicat direct și autoritar în toate deciziile importante, astfel încât inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican a fost recunoscut, atât de către structurile militare și civile interne dar și de către mass-media din România, ca veritabil factor decizional în grupul care preluase puterea politico-militară în stat. În calitate de membru al Consiliului Frontului Salvării Naționale, inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a implicat în deciziile politice și militare luate de noua structură care preluase puterea politică în stat, fiind unul dintre membrii grupului restrâns care a asigurat conducerea CFSN până la constituirea, în data de 27 decembrie 1989, a Biroului Executiv. A făcut parte din grupul restrâns care la 24 decembrie 1989 a decis execuția soților Ceaușescu, înainte de organizarea procesului acestora la data de 25 decembrie 1989, fiind reprezentantul CFSN la procesul din 25 decembrie 1989. Inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican a fost numit de inculpatul civil Iliescu Ion, viceprim-ministru al Guvernului României, prin Decretul nr. 5 din data de 28 decembrie 1989, publicat în Monitorul Oficial nr. 5 din 27 decembrie 1989. Toate aceste demnități, cu precădere cea de viceprim-ministru al Guvernului României - 28 decembrie 1989 și cea de comandant al structurilor fostului DSS - 31.12.1989, demonstrează fără echivoc faptul că inculpatul Voiculescu a fost un lider marcant al CFSN, un veritabil factor de decizie politico-militară începând cu data de 22 decembrie 1989, orele 16.00. Din această poziție, cu intenție, a participat la luarea deciziilor cu caracter politico-militar, a dezformat grav opinia publică secundându-l pe Iliescu Ion, exercitându-și totodată autoritatea și asupra cadrelor militare din componența Consiliului Militar Superior, structură militară subordonată conducerii CFSN. Din poziția pe care a ocupat-o în cadrul structurii care preluase puterea politică, inculpatul civil Voiculescu Gelu Voican a cunoscut realitatea faptică existentă după plecarea fostului președinte Ceaușescu Nicolae și a constatat că noua putere, din care făcea parte, nu a

întâmpinat nicio opoziție din partea structurilor militare și civile interne sau din partea reprezentanților acestor structuri. Cu scopul menținerii și consolidării puterii politice deținute de CFSN dar și cu scopul legitimării în fața opiniei publice, inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a alăturat activității infraționale desfășurate de inculpatul civil Iliescu Ion și grupul restrâns din care făcea parte, determinând, în mod direct și nemijlocit, instaurarea psihozei securist-terroriste și crearea premiselor care au stat la baza numeroaselor situații de foc fratricid survenite începând cu după-amiaza zilei de 22.12.1989. Prin prezența sa alături de inculpatul civil Iliescu Ion la aparițiile televizate (despre a căror gravitate extremă s-a făcut vorbire pe larg în secțiunea referitoare la inculpatul Iliescu), inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican a confirmat, cu intenție, în calitate de factor decizional al structurii politico-militare din care făcea parte, toate dezinformările noului lider politic, care au fost de natură să inducă în conștiința tuturor românilor, convingerea cu privire la existența unor forțe contrarevoluționare și a necesității de lichidare a acestora, concomitent cu instaurarea unui climat de totală neîncredere și suspiciune, atât în rândul populației civile cât și al forțelor armate, prin amplificarea stării de teamă și nesiguranță generată de posibilitatea nedorită de reinstaurare a vechii puteri, cu toate consecințele ce se întrevedeau.

d. Prin aceste acte materiale inculpatul civil Voiculescu Voican Gelu a generat, alături de Iliescu Ion, psihoza securist-terroristă la nivel național care, a dus la numeroasele situații de foc fratricid și astfel la numeroase decese, răniri, traume psihice grave și lipsiri de libertate. În baza aceleiași rezoluții infraționale, inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a implicat activ în deciziile CFSN și comunicatele acestei structuri (enumerare în secțiunea privitoare la inculpatul Ion Iliescu) care au fost aduse la cunoștința opiniei publice prin toate mijloacele de informare, în principal prin intermediul televiziunii, fiind evident astfel faptul că manipularea și dezinformarea realizate au fost nu numai sistematice, ci au avut și un caracter generalizat, vizând întreaga populație a României, fără nicio distincție între militari și civili, precum și opinia publică internațională. Totodată, în baza aceleiași rezoluții infraționale, inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a implicat în activitatea militară și, cu autoritatea și puterea politică pe care le deținea, și-a asumat conduitele infraționale ale factorilor militari de decizie aflați în subordinea CFSN.

e. Prin raportare la calitatea de veritabil factor de decizie politico-militară, inculpatul Voiculescu Voican Gelu, în intervalul 22-30 decembrie 1989 a manifestat în mod direct și cu rea-intenție conduite prin care a generat și amplificat psihoza securist-terroristă și a acceptat totodată conduita infrațională (inducerea în eroare) a cadrelor militare din Consiliul Militar Superior aflate și sub autoritatea sa, cunoscând caracterul infrațional al acestor conduite, fiind conștient de consecințele extrem de grave survenite ca urmare a acestor conduite. Întreaga conduită a inculpatului, din intervalul 22 decembrie, orele 16.00 – 30 decembrie

1989, se circumscrie infracțiunii prev. și ped. de art 439 lit a g i și k din Codul penal.

f. Începând cu după-amiaza zilei de 22.12.1989 (orele 16.00), în mod sistematic și în deplină cunoștință de cauză, inculpatul Rus Iosif în calitate de șef al Aviației Militare (împreună cu ceilalți factori decidenți ai Consiliului Militar Superior, subordonat CFSN) a săvârșit fapte infracțional-diversioniste, cu consecințe foarte grave. Faptele inculpatului au amplificat până la cote paroxistice psihoza securist-teroristă, la nivel național. Inducerea în eroare exercitată de inculpatul Rus Iosif, încă din după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, a indus la nivelul întregii opinii publice convingerea existenței unui război total (terestru și aerian), purtat de forțele securist-teroriste loiale vechiului regim. Probatoriul administrat în cauză a relevat că ampla și complexa operațiune de inducere în eroare, pusă în aplicare începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, a cetățenilor români și, implicit, a opiniei publice internaționale, bazată pe dezinformare și diversiune, a fost realizată de inculpatul civil Iliescu Ion și grupul restrâns constituit în jurul său, inclusiv inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican, împreună cu factorii militari care dețineau cele mai importante funcții de conducere în cadrul MApN (structură esențială de forță rămasă neafectată de desfășurarea evenimentelor revoluționare), respectiv Stănculescu Atanasie Victor - fost ministru al apărării (decedat la data de 19 iunie 2016), Militaru Nicolae - fost ministru al apărării (decedat la data de 27 decembrie 1996), Eftimescu Nicolae - fost șef al Direcției Operații a MStM (decedat la data de 06 ianuarie 2006), inculpatul gl. (rtr.) Rus Iosif - fost comandant al Aviației Militare, Hortopan Ion- fost comandant al Comandamentului Infanteriei și Tancurilor (decedat la data de 06 aprilie 2000) și amiralul Dumitrescu Emil (Cico) - membru al CFSN și factor decizional al Comandamentului militar din TVR (decedat la data de 17 ianuarie 2019).

g. Fără implicarea factorilor decizionali ai MApN, inculpatul civil Iliescu Ion și grupul restrâns din care făcea parte ca lider nu ar fi putut prelua și păstra puterea de stat. Probatoriu administrat a relevat că toți acești militari cu funcții militare esențiale au săvârșit, în intervalul 16-30 decembrie 1989, crime împotriva umanității, cu mențiunea că în cazul generalilor Stănculescu Victor Atanasie, Eftimescu Nicolae și Hortopan Ion, conduitele infracționale au fost săvârșite atât sub comanda lui Ceaușescu Nicolae cât și sub comanda inculpatului Iliescu Ion (începând cu 22.12.1989, orele 16.00). Începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, inculpatul gl. Rus Iosif și ceilalți factori decizionali din cadrul Ministerului Apărării (menționați anterior), s-au plasat sub autoritatea grupului reprezentat de inculpatul civil Iliescu Ion și, în calitate de membri ai nou-constituitului Consiliu Militar Superior, au contribuit imediat și direct, printr-o amplă activitate de inducere în eroare, la menținerea și amplificarea stării de panică și nesiguranță, generată de psihoza securist-teroristă, indusă în conștiința tuturor românilor de către

noua structură care preluase puterea în stat. Activitatea infracțională a inculpatului gl. Rus Iosif (în intervalul 22-30 dec 1989) și a celorlalți factori decizionali din cadrul Ministerului Apărării Naționale menționați anterior, a determinat, în mod direct și conștient, producerea unor acțiuni violente, în special prin folosirea armelor de foc și a tehnicii de luptă aflată în dotarea forțelor armate, cu consecința producerii a numeroase victime în rândul populației civile dar și al militarilor, atât în mun. București cât și la nivelul întregii țări. În mod evident, inculpatul gl. Rus Iosif a cunoscut realitatea faptică din decembrie 1989 și, implicit, lipsa de temei a dezinformărilor lansate în spațiul public cu privire la existența unor forțe contrarevoluționare și necesitatea lichidării acestora. Cu toate acestea, inculpatul gl. Rus Iosif a contribuit direct la menținerea și amplificarea stării de panică și nesiguranță, generată de psihoza securist-terroristă, indusă în conștiința tuturor românilor de către noua structură care preluase puterea politică în stat.

h. ordinul din 25 decembrie reprezintă o încununare a conduitei de inducere în eroare. Această conduită, la nivelul aceluși moment, a completat perfect conduita infracțională a inculpaților Iliescu și Voiculescu. Faptele corelate ale acestor trei inculpați au generat toate consecințele survenite în intervalul 22-30 decembrie 1989.

i. Probatoriul administrat a relevat că toate situațiile în care, în intervalul 22-30 decembrie 1989, au decedat sau au fost rănite persoane (civili și militari) în perimetrul supus analizei, au fost generate de focul fratricid cauzat de conduita factorilor decizionali politico-militari care au preluat puterea de stat la data de 22 decembrie 1989, începând cu orele 16.00. În mod tragic, militarii și civilii, pe fond de psihoză securist-terroristă, s-au identificat în mod reciproc ca fiind securiști-teroriști. Asta în condițiile în care toate clădirile importante din perimetrul Pieței Revoluției au fost ocupate încă din după-amiaza zilei de 22 decembrie, în mod exclusiv de forțele MApN și de civili (foarte mulți înarmați). Focul fratricid a fost inevitabil, având în vedere că aceste forțe nu se cunoșteau, nu au avut asigurată comunicarea între ele, lor alăturându-li-se în valuri succesive alte forțe, cu aceleași deficiențe grave. Însă factorul esențial pentru declanșarea focului fratricid generalizat l-a constituit inducerea în eroare săvârșită de noua conducere politico-militară a României reprezentată de cei trei inculpați. Fără conduita infracțională a acestora, tragicele evenimente care s-au declanșat începând cu seara zilei de 22 decembrie, nu ar fi existat.

j. Analiza declarațiilor martorilor, evidențiază că începând cu seara zilei de 22 decembrie, timp de mai multe zile consecutiv, numeroasele forțe MApN au intrat în luptă cu inamicul "securist-terrorist" aflat în vilele situate în imediata proximitate a TVR. S-a tras în mod total absurd în aceste vile, chiar și cu tunul de pe tanc. Se poate concluziona că și aici, ca și la sediul central al MApN, aparent, uriașa forță MApN a fost paralizată

de câțiva trăgători izolați care, în pofida numeroaselor scotociri ale vilelor în care se presupunea că se ascund, nu au fost niciodată găsiți. În realitate, așa cum a demonstrat probatoriul, respectivii trăgători erau luptători ai gărzilor patriotice și civili înarmați, constituiți în echipe mixte revoluționare. Mai mult, militarii trimiși pentru a scotoci acele vile au fost în mod repetat identificați ca fiind teroriști, iar asupra lor s-a deschis foc. Apoi, între forțele situate în și pe TVR și forțele amplasate în zonă (intersecțiile importante, P-ța Dorobanți, P-ța Charles de Gaulle, B-dul Aviatorilor, Arcul de Triumf) a izbucnit de multe ori focul fratricid. La mijloc se aflau masele de revoluționari și civili înarmați, aceștia din urmă trăgând haotic în toate direcțiile. Nici nu putea fi altfel, din moment ce toți au fost convinși că securiștii-teroriști ”bezmetici” și ”criminali” acționează ”din clădiri locuite, chiar din apartamente” cu ”o perfidie fără seamăn, o cruzime care nu găsește calificative potrivite” și că sunt ”organizați ca pușcași, dotați, însă bine cu armament și instruiți în mod deosebit”. Civili și militarii au fost convinși și că ”teroriștii nu sunt în uniforme. Ei sunt civili. De multe ori caută să creeze confuzie, și-au pus și banderole ca să fie confundați cu oameni din formațiunile de apărare (...) Împușcă din orice poziție”

În aceste condiții în care, cu excepția unor completări deopotrivă echivoce sub aspectul determinării conduitelor penalmente relevante reproșate inculpaților, noul act de sesizare are, în esență, conținutul viciat din perspectiva regularității al vechiului rechizitoriu, Înalta Curte de Casație și Justiție consideră că procurorul, în calitate de unic titular al acțiunii penale, nu și-a îndeplinit obligația de a descrie corespunzător situația de fapt cu care este sesizată instanța în cazul fiecărei acuzații penale în parte, ce formează obiectul dispozițiilor de trimitere în judecată a celor trei inculpați, astfel încât să se realizeze o delimitare clară a obiectului judecării, care să permită ulterior jurisdicției de judecată soluționarea fondului respectivelor acuzații aduse inculpaților Ilescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif.

Înalta Curte apreciază că intervențiile sporadice ale procurorului cu privire la faptele pentru care s-a dispus retrimiteră în judecată a inculpaților, pe lângă faptul că au făcut abstracție de hotărârea judecătorească sus iterată, definitivă și de plano obligatorie pentru orice alt organ judiciar, se înscriu mai degrabă în sfera unor digresiuni de ordin istoric – improprii ab initio exercițiului funcțiilor judiciare în procesul penal. Oricum acestea au fost realizate în aceeași manieră imprecisă, generală, incoerentă, nesistematizată și contradictorie în care a fost redactat și rechizitoriul inițial, fără respectarea unui raționament juridic și a unei succesiuni logice a împrejurărilor factuale, ceea ce face dificilă, în continuare,

înțelegerea acuzațiilor, mai ales în condițiile în care procurorul nu a răspuns unor cerințe esențiale, de a căror lămurire depindea în mod necesar decelarea limitelor și obiectului judecății.

II. Noi elemente de neregularitate intrinsecă a rechizitoriului emis la data de 29 iulie 2022 în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Înalta Curte consideră că, în evaluarea ***cerințelor intrinseci pe care instituția regularității actului de sesizare le implică, distinct de aspectele formale (extrinseci)***, judecătorul de cameră preliminară verifică claritatea acuzației penale dintr-o dublă perspectivă.

Astfel, pe de o parte, jurisdicția camerală examinează dacă descrierea bazei factuale efectuată de procuror permite în mod facil – în urma unei simple lecturi – decelarea locului, a momentului, respectiv a modalităților concrete de comitere a faptei reproșate în conținutul acuzației penale, care o individualizează și îi cristalizează astfel conținutul său concret. În lipsa unui atare conținut concret al infracțiunii, în contextul aplicațiunii plenare a principiului separației funcțiilor judiciare, obiectul judecății este și rămâne indefinit, generând *per se* dificultăți insurmontabile în faza de judecată, atât în planul obiectului concret al probațiunii, cât și din perspectiva examenului de tipicitate care, în lipsa unei premise minore, este imposibil de realizat.

Pe de altă parte, analiza de regularitate intrinsecă realizată de jurisdicția camerală urmărește ca descrierea conținutului concret al infracțiunii să fie efectuată într-o manieră coerentă, generatoare de efecte juridice din perspectiva normelor dreptului substanțial incidente în speță –norma/norme de incriminare precum și normele relevante din Partea generală a Codului Penal – , sau, altfel spus, cu suficientă coerență, logică și precizie care să permită determinarea caracterului penalmente relevant al conduitei reproșate persoanei acuzate, respectiv calificarea sa juridică din perspectiva normelor penale substanțiale, astfel încât, în măsura în care aceasta ar fi probată – mai presus de orice îndoială rezonabilă – în faza de judecată, să facă posibil examenul de tipicitate (obiectivă și subiectivă), antijuridicitate și imputabilitate.

Realizarea acestei evaluări complexe de regularitate intrinsecă urmărește o *dublă finalitate*, subsumată exigențelor procesului echitabil, îndeosebi sub aspectul garanțiilor prin care se realizează protecția efectivă a drepturilor fundamentale minime recunoscute persoanei acuzate.

Mai întâi, este necesar să se asigure respectarea standardului prevăzut de art. 6 parag. 3 lit. a) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (în continuare Convenția europeană) care recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa. Așa cum s-a arătat în literatura de specialitate (R. De Gouttes, Article 5 parag. 2, în L.-E. Pettiti, E. Decaux, P.-H. Imbert, La Convention Européenne des Droits de L'Homme. Commentaire article par article, Paris,

Editions Economica, 2000, p. 209-210) garanția prevăzută de art. 6 parag. 3 lit. a) are ca scop asigurarea posibilității persoanei împotriva căreia se formulează o acuzație în materie penală de a-și pregăti o apărare efectivă și eficientă. Pentru acest motiv, în multe hotărâri Curtea Europeană a Drepturilor Omului analizează coroborat dispozițiile art. 6 parag. 3 lit. a) cu cele ale art. 6 parag. 3 lit. b) sau d) din Convenția europeană (CEDO, hotărârea din 23 martie 1999, în cauza *Pélissier și Sassi contra Franței*, paragrafele 52-54). Articolul 6 parag. 3 lit. a) din Convenția europeană recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat, în mod detaliat, nu numai cu privire la cauza acuzării, adică faptele materiale de care este acuzat și pe care este fondată acuzația, dar și cu privire la natura acuzării, adică încadrarea juridică a faptelor (CEDO, hotărârea din 1 martie 2001, în cauza *Dallos contra Ungariei*, parag. 47), deoarece în materie penală, o informație precisă și completă asupra acuzațiilor formulate împotriva unei persoane, precum și asupra încadrării juridice ce ar putea fi reținută, este o condiție esențială a caracterului echitabil al procedurii (CEDO, hotărârea din 19 decembrie 2006, în cauza *Mattei contra Franței*, paragraful 35).

În al doilea rând, respectarea dreptului la un proces echitabil al inculpatului implică și stabilirea în mod previzibil a obiectului judecății care, potrivit art. 371 din Codul de procedură penală se limitează la faptele și la persoanele arătate în actul de acuzare, fiind astfel necesar ca actul de sesizare să cuprindă descrierea fiecărei fapte care formulează obiectul acuzației penale, cu indicarea pentru fiecare dintre acestea și a inculpaților care se consideră că au participat la comiterea ei. Respectarea exigențelor art. 371 Cod procedură penală presupune ca fapta pretins comisă de inculpat să fie descrisă în actul de sesizare cu relevarea conținutului constitutiv în scopul asigurării posibilității inculpatului de a-și pregăti o apărare concretă și efectivă.

Deopotrivă, stabilirea limitelor judecății prezintă importanță și pentru aducerea la cunoștință a acuzațiilor de către instanță în temeiul art. 374 alin. (2) din Codul de procedură penală pentru ca inculpatul să își manifeste în deplină cunoștință de cauză opțiunea pentru judecata potrivit procedurii de drept comun sau potrivit procedurii abreviate a recunoașterii învinuirii.

Tot astfel, respectarea cerințelor art. 371 din Codul de procedură penală permite determinarea obiectului probei și stabilirea tezelor probante ale mijloacelor de probă propuse în apărare sau în acuzare în vederea evaluării legalității, relevanței, utilității și posibilității materiale de administrare a probelor în faza de judecată.

Așadar, acuzațiile parchetului trebuie să fie formulate într-o manieră suficient de clară, încât să dea posibilitatea persoanei inculpate să înțeleagă, chiar beneficiind de sprijinul unor specialiști ai dreptului (avocați, consilieri juridici), ce anume i se reproșează de către autorități și care este semnificația penală a conduitei sale (încadrare juridică și, implicit, tratament sancționator).

Înalta Curte, efectuând propria evaluare, apreciază că rechizitoriului emis la data de 29 iulie 2022 în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție **nu este apt să investească instanța în condițiile în care:**

a. Actul de sesizare **constă în esență într-o reformulare și modificare a structurii vechiului act de sesizare** cu privire la s-a apreciat în mod definitiv și obligatoriu că nu este apt să își îndeplinească funcția idonee;

b. Actul de sesizare *reprezintă în esență o redare realizată prin metoda copiere/lipire* a unor pasaje din declarațiilor martorilor audiați, fără ca procurorul să realizeze o proprie analiză și evaluarea efectivă a probatoriului, potrivit art. 103 alin. (1) Cod procedură penală, în scopul redării unei situații de fapt neechivoce cu care să fie investită instanța prin raportare la particularitățile faptei investigate și la modalitatea de reglementare a normei de incriminare;

c. *În cuprinsul actului de sesizare nu s-au stabilit în mod neechivoc:*

- i. obiectul material al infracțiunii;
- ii. existența unei „întreprinderi criminale comune” de natură de a evidenția particularitățile actelor concrete ale subiectului activ nemijlocit plural;
- iii. modalitatea de participare a autorilor plurali în cadrul unui atac sistematic în intervalul 28 decembrie – 30 decembrie 1989;
- iv. modalitatea de comitere a infracțiunilor care constituie modalități normative stipulate de art. 439 Cod penal și legătura de cauzalitate dintre aceste acțiuni și urmarea imediată complexă cu relevarea explicită a datei săvârșirii faptei ori a celei a producerii urmării imediate;
- v. în special în ipoteza stipulată de art. 439 alin. (1) lit. k) Cod penal, în vederea evitării unei interpretări prin analogice, lipsa unei determinări temporale ori a unor criterii pentru a evita o aplicare imprevizibilă a normei cu caracter deschis și o interpretare prin analogie *in malam parte* în componenta relativă la „suferințele mari” ce trebuie dovedite;
- vi. dacă acuzația îmbracă forma unei infracțiuni simple ori a unei infracțiuni continue și dacă această infracțiune are sau nu caracter progresiv; aceste carențe conduc la reținerea unei echivocități cu privire la momentul producerii urmării imediate a infracțiunii prin raportare la fiecare victimă, în parte, de natură de a face imposibilă determinarea limitelor temporale ale faptelor cu care se dorește a fi investită instanța;
- vii. distincția dintre victimele cu privire la care au fost pronunțate soluții definitive în alte cauze și cele care fac obiectul prezentei cauze, pentru a evita încălcarea principiului *ne bis in idem* din perspectivă factuală;

În plus, Înalta Curte consideră că față de gravitatea faptelor investigate era în sarcina parchetului să manifeste o diligență deosebită în desfășurare anchetei, în administrarea și evaluarea probelor, respectiv în descrierea explicită și clară a faptelor pe care le consideră tipice, față de configurarea normei/normelor de incriminare, dar și a întregului context în care se presupune că acestea ar fi fost comise, ***pentru a evita astfel apariția descrierilor prolix, digresiunilor ajuridice, raționamentelor juridice***

speculative, precum și a elementelor factuale cu un vădit caracter de echivocitate, în legătură cu:

- a. Morfologia, funcționalitatea și eficiența grupului „Iliescu”;
- b. Criteriile de determinare a existenței unui nucleu de putere în jurul „grupului Iliescu”;
- c. Existența sau inexistența unei cauze unice ori a unor cauze multiple ale evenimentelor din decembrie 1989;
- d. Natura raporturilor (inclusiv de încredere/conflict) existente între Ministerul Apărării, Ministerul de Interne și Departamentul Securității Statului;
- e. Existența sau inexistența unui acțiuni conspirate a ofițerilor de securitate camuflați în uniforme militare;
- f. Existența sau inexistența unor acțiuni violente ale trupelor USLA (Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă), ale organelor de securitate ori ale unor cetățeni străini instruiți la Școala de Securitate de la Băneasa;
- g. Acțiunile, urmările și cronologia acestora prin raportare la fiecare inculpat în parte;
- h. Responsabilitățile juridice în special pentru intervalul 28 -30 decembrie 1989;
- i. Existența sau inexistența pe teritoriul României a unor structuri ale altor state cu menirea de a crea diversiune între structurile interne de apărare națională;
- j. Incidentul din 23 decembrie 1989, unde și-au pierdut viața 8 militari USLA, inclusiv prin raportare la sursa ordinului primit de Gheorghe Troșca, modalitatea de debut a schimbului de focuri, la natura raporturilor acestuia cu generalul Nicolae Militaru precum și caracterul real sau fictiv al deconspirării din dosarul „Corbii”;
- k. Actele forțelor armate ale României, ori ale celor ale Ministerului de Interne, inclusiv ale Departamentului Securității Statului coordonat de Iulian Vlad ori a comandanților județeni ai Securității;
- l. Prerogativele exercitate de către inculpatul Ion Iliescu, precum și de Consiliului Frontului Salvării Naționale.
- m. Actele naturale ale revoluționarilor în exercițiului direct al suveranității naționale.

În aceste condiții, fără a nega semnificația istorică profundă a contextului factual din care fac parte pretinsele conduite reproșate inculpaților în conținutul concret al acuzațiilor penale formulate în dosarul de față, Înalta Curte conchide că rechizitoriul emis la data de 29 iulie 2022 în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este afectat la nivel intrinsec în

aptitudinea de a investi instanța de judecată, fiind în continuare în sarcina parchetului să realizeze o descriere concretă, neechivocă și coerentă a situației de fapt penalmente relevante, într-o manieră juridică, fără să genereze un melanj confuz între drept, politică și istorie, pentru a evita astfel ca actul de justiție penală să fie unul abstract, care să se abată de la rigorile elementare ale preeminenței dreptului, sub presiunea oricăror factori exogeni dreptului. Exigențele de regularitate intrinsecă expuse în cele ce preced sunt ineluctabile pentru a se lămurii ansamblul complexului de fapte cu privire la care se susține că au condus la pierderea vieții ori afectarea integrității fizice ori a sănătății mai multor persoane.

III. Confirmarea caracterului echivoc al rechizitoriului și, implicit al punerii în mișcare a acțiunii penale, prin intermediul unei hotărâri definitive adoptate anterior pronunțării unei soluții de către judecătorul de cameră preliminară cu privire la obiectul acestei faze procesuale

Pe de o parte, Înalta Curte constată că prin ordonanța Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr 11/P/2014 din data de 19.05.2022 a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 439 lit. a, g, i și k din Codul penal, reținându-se că:

a. Faptele suspectului **Iliescu Ion** care, în calitate de șef de stat și de guvern, președinte al CFSN și al Consiliului Militar Superior, cu intenție, urmărind obținerea legitimității populare, menținerea și consolidarea puterii politice deținute, **începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00**, a *indus în eroare* opinia publică în mod constant, repetat, sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) **și care și-a asumat, în intervalul 22-30 decembrie 1989**, operațiunea sistematică de *inducerea în eroare* a opiniei publice exercitată de unele cadre militare cu funcții de conducere ale MApN, având în vedere că aceste fapte au avut drept consecințe generarea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, în intervalul 22-30 decembrie 1989, au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Codul penal, cu aplic. art. 5 din Codul penal. Aceleași fapte ale suspectului Iliescu Ion au generat, pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989 o stare de pericol iminent și grav

pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

b. Faptele suspectului **Voiculescu Voican Gelu** care, în calitate de factor decizional politico-militar al CFSN (organism care și-a subordonat Consiliul Militar Superior), cu intenție, urmărind menținerea și consolidarea puterii politice obținute, dar și legitimarea în fața opiniei publice, începând cu ziua de **22 decembrie 1989, orele 16.00**, a *indus în eroare* opinia publică în mod sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a asumat, în intervalul **22-30 decembrie 1989**, operațiunea sistematică de *inducerea în eroare* a opiniei publice exercitată de unele cadre militare cu funcții de conducere ale MApN, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe generarea și amplificarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Codul penal cu aplic. art. 5 din Codul penal. Totodată, aceleași fapte ale suspectului Voiculescu Voican Gelu au generat, **pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

c. Faptele suspectului gl. (Rtr) **Rus Iosif** care, în calitate de Comandant al Aviației Militare și membru al Consiliului Militar Superior, cu intenție, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, a exercitat prin ordinele sale militare, date în mod sistematic, operațiunea de *inducere în eroare* a opiniei publice, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe întreținerea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari. Întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Codul penal., cu aplic. art 5 din Codul penal. Totodată, aceleași fapte ale suspectului Rus Iosif au generat, **pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

În rechizitoriul emis la data de 29 iulie 2022 în dosarul nr. 11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a reținut că:

a. Faptele inculpatului **Iliescu Ion** care, în calitate de șef de stat și de guvern, președinte al CFSN și al Consiliului Militar Superior, cu intenție, urmărind obținerea legitimității populare, menținerea și consolidarea puterii politice deținute, **începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00, a indus în eroare** opinia publică în mod constant, repetat, sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a asumat, **în intervalul 22-30 decembrie 1989**, operațiunea sistematică de *inducerea în eroare* a opiniei publice exercitată de cadrele militare cu funcții de conducere ale MApN, având în vedere că aceste fapte au avut drept consecințe generarea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, în intervalul 22-30 decembrie 1989, au survenit 857 decese, 2382 răniți de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Codul penal. Aceleași fapte ale inculpatului Iliescu Ion au generat, **pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

b. Faptele inculpatului **Voiculescu Voican Gelu** care, în calitate de factor decizional politico-militar al CFSN (organism care și-a subordonat Consiliul Militar Superior), cu intenție, urmărind menținerea și consolidarea puterii politice obținute, dar și legitimarea în fața opiniei publice, începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00, a *indus în eroare* opinia publică în mod sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a asumat, **în intervalul 22-30 decembrie 1989**, operațiunea sistematică de *inducerea în eroare* a opiniei publice exercitată de cadrele militare cu funcții de conducere ale MApN, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe generarea și amplificarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, au survenit 857 decese, 2382 răniți de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Codul penal. Totodată, aceleași fapte ale inculpatului Voiculescu Voican Gelu au generat, **pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

c. Faptele inculpatului gl. (Rtr) **Rus Iosif** care, în calitate de comandant al Aviației Militare, cu intenție, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, a exercitat prin ordinele sale militare, date în mod sistematic, operațiunea de *inducere în eroare* a opiniei publice, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe întreținerea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de

numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel au survenit 857 decese, 2382 răni de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari. Întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Codul penal. Totodată, aceleași fapte ale inculpatului Rus Iosif au generat, **pentru intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

Pe de altă parte, Înalta Curte notează că pe parcursul fazei de cameră preliminară în care erau evaluate, printre altele, legalitatea sesizării instanței și a punerii în mișcare a acțiunii penale, în dosarul nr. 1687/1/2022/a1, judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție a pronunțat încheierea din data de 24 februarie 2023, prin care s-a dispus trimiterea cauzei având ca obiect rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, referitor la inculpații *Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif, Curții de Apel București, spre competență soluționare.*

Premisa raționamentului este aceea că orice declinator de competență pronunțat de o jurisdicție penală din cadrul instanței supreme face imposibilă declinarea (reciprocă) de competență a jurisdicției de trimitere. Altfel fiind, acesta manifestă proprietățile și efectele juridice ale unui regulator de competență, fiind așadar obligatoriu pentru orice alt organ judiciar, care, în mod subsecvent, exercită funcții judiciare în cadrul respectivului proces penal, cum sunt, bunăoară, judecătorul de cameră preliminară din cadrul instanței de trimitere, care a pronunțat încheierea supusă controlului judiciar în dosarul de față, respectiv, nu în ultimul rând, jurisdicția camerală ierarhic superioară a instanței supreme, investită prin contestațiile exercitate să realizeze un atare control judiciar. Înalta Curte consideră util de amintit că obligativitatea hotărârii judecătorești nu se limitează, în mod formal, doar la soluția expusă în dispozitiv, ci include deopotrivă, în mod comprehensiv, ansamblul chestiunilor dezlegate imutabil de jurisdicția penală în discuție, respectiv motivele, de fapt și de drept, care justifică respectivul act jurisdicțional.

Înalta Curte reține că în considerentele încheierii din data de 24 februarie 2023 judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție arătat următoarele:

a. Prin încheierea din data de 09 octombrie 2020, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală în dosarul nr. 1045/1/2019/a1.1 s-a reținut ca fiind necesară ” stabilirea clară a limitelor temporale în care persoanele cercetate ar fi realizat pretinse acțiuni contra umanității și care prezintă relevanță și din perspectiva verificărilor privind calitatea pe care acuzații o aveau la acel moment, în contextul împrejurărilor faptice relevate de procuror în actul de sesizare”.

b. astfel cum rezultă din considerentele rechizitoriului, că ultimul act material reținut în sarcina inculpatului **Voiculescu Voican Gelu** și care intră în conținutul constitutiv al infracțiunii pentru care s-a dispus trimiterea sa în

judecată, se situează la data de **27 decembrie 1989**, deci anterior dobândirii funcției de viceprim – ministru.

Înalta Curte apreciază că neregularitățile intrinseci ale rechizitoriului explicate anterior sunt accentuate de această hotărâre judecătorească obligatorie pronunțată anterior de jurisdicția de cameră preliminară a instanței supreme – declinatorul de competență – care reține, că actele inculpatului **Voiculescu Voican Gelu** descrise în actul de sesizare au fost consumate/epuizate **la data de 27 decembrie 1989, iar nu la data de 30 decembrie 1989, astfel cum, în mod incongruent, s-a reținut distinct în cuprinsul aceluiași rechizoriu.**

Practic carența în descrierea actelor imputate inculpaților **în intervalul 28 decembrie-30 decembrie 1989**, este augmentată de hotărârea definitivă și obligatorie a judecătorului de camera preliminară care relevă implicit faptul că actul de sesizare nu se pot determina faptele cu care a fost sesizată instanța și că actele imputate inculpatului **Voiculescu Voican Gelu** au fost consumate/epuizate la data de **27 decembrie 1989**.

Înalta Curte apreciază că la acest moment procesual dezlegarea data prin încheierea din data de **24 februarie 2023** pronunțată de de judecătorul de cameră preliminară din cadrul **Înaltei Curți de Casație și Justiție** este imutabilă, neputând fi ignorată, contrazisă, anihilată ori eludată pe tot parcursul examenului de regularitate al acestui ultim rechizoriu, de/printr-o altă hotărâre judecătorească, întrucât, altminteri, s-ar încălca obligativitatea declinatorului de competență sus evocat.

În aceste condiții în care procurorul apreciază că faptele de care este avut inculpatul **Voiculescu Voican Gelu** au fost comise în intervalul **22-30 decembrie 1989**, iar jurisdicția camerală a evaluat preliminar că actele de sesizare nu vizează și intervalul 28 – 30 decembrie 1989, tinând seama și de faptul că subiectul activ nemijlocit al infracțiunilor contra umanității **este un subiect plural**, infracțiunile neputând fi comise decât de o pluralitate naturală de făptuitori, care să organizeze un atac generalizat sau sistematic împotriva populației civile este relevată o nouă ipoteză ce afectează structurală a aptitudinea rechizitoriului de a-și îndeplini funcția idonee.

În plus, Înalta Curte consideră că această neregularitate este de natură de a iradia și cu privire la cerințele condiției pozitive stipulate de art. 15 și art. 309 din Codul de procedură penală în componenta referitoare la faptul că **acuzăția să fie formulată în mod clar**, cerință care presupune atât stabilirea prin ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale a locului și datei comiterii faptelor care fac obiectul acuzației, cât și prezentarea acestora cu suficientă precizie încât să rezulte concordanța cu norma de incriminare. Această cerință are în vedere faptul că prin punerea în mișcare a acțiunii penale persoana acuzată devine inculpat susceptibil de a fi adus în fața instanței penale în scopul aplicării tratamentului sancționar ca urmare a comiterii unei infracțiuni.

Deopotrivă, trebuie avut în vedere că prin rechizitoriul nu poate fi pusă în mișcare acțiunea penală, astfel că rechizitoriul este actul prin care acțiunea penală pusă în mișcare în cursul fazei de urmărire penală este înaintată instanței de judecată, după parcurgerea filtrului de legalitate din faza de cameră preliminară.

Astfel, în cazul punerii în mișcare a acțiunii penale exigența de claritate referitoare la faptele descrise în ordonanța de inculpare constituie o cerință de legalitate a actului procesual care are ca scop asigurarea posibilității inculpatului de a efectua o apărare concretă și efectivă prin raportare la faptele pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală, precum și de modalitatea în care se susține că au fost comise.

IV. Analiza în cuprinsul rechizitoriului a unor informații rezultate din mijloace de probă neadministrare în prezenta cauză

Înalta Curte constată că în capitolul al XVI – lea al rechizitoriului, intitulat Mijloacele de probă, la punctul 1 litera c, procurorul a precizat că au fost avute în vedere la întocmirea actului de sesizare „*declarațiile martorilor obținute cauzei prin copierea (cu respectarea normelor procedurale) materialului de urmărire penală din dos. SPM nr. 200/P/2007 (a se vedea procesul-verbal din 14.06.2022 atașat la fila 1, vol. I al acestei copii)*”.

Deopotrivă, în cuprinsul rechizitoriului, **în subsecțiunea Sibiu**, după preluarea prin copiere a unor fragmente din declarațiile date de Col. (r) Dragomir Aurel, Chioveanu Cristian Marinel, Miha Alexandra, Zdârcu Marius Adrian, Pop Ana, Sasu Octavian, Dîrlescu Nicolae, Fulea Timotei Gheorghe, Crăcea Nicolae, Muntean Ana, Oltean Dumitru, Cosma Ioan, Ionescu Cătălin Longin, Ene Petre Cristian, Popa Vasile, Buta Ioan, Deac Nicolae, Negru Aurel, Dragomir Constantin, procurorul arată că „*Analiza întregului material probator al cauzei, cu precădere cel aflate în volumele intitulate ”Sibiu” și copia conformă a dos SPM 200/P/2007, relevă că focul fratricid a reprezentat cauza deceselor și răniților de persoane rezultate și în Sibiu. Nu există probe relevante care să indice altă cauză pentru tragediile survenite. Situația decedaților și răniților se regăsește în vol. II-IV ale prezentului act de sesizare a instanței.*”

Înalta Curte consideră că, atunci când organul judiciar recurge într-un proces penal la probe orale furnizate de persoane cărora le atribuie calitatea de martori sau părți civile, art. 97 alin. (2) lit. c) și d) din Codul de procedură penală prevede explicit mijlocul de probă prin care atare probe pot și trebuie să fie administrate, respectiv declarația părții civile sau declarația martorului, ambele obținute prin intermediul procedurii probatorii al audierii efectuat/e de organul judiciar care exercită funcția judiciară în respectivul proces penal, iar nicidecum prin procedee improvizate, procesul – verbal din speță de copiere a declarațiilor unor martori sau părți civile administrate în alte cauze fiind de natură, pe de o parte, să încalce prevederile art. 97 alin. (3) din Codul de procedură penală, iar, pe de altă parte, să eludeze implicit exigențele și garanțiile pe care legea le impune în materia audierii persoanelor.

Înalta Curte constată că în cauză au fost analizate de procuror în rechizitoriu *probe orale* – rezultate din audieri, care au avut loc în dosare de urmărire penală diferite de cel în care s-a emis actul de sesizare, ale unor martori și părți civile, iar *nu probe reale* – rezultate din alte procedee probatorii decât audierile.

De aceea, în cauză nu se pune problema omisiunii procurorului de a recurge la procedeu probatoriu prevăzut de art. 170 din Codul de procedură penală al predării de obiecte sau înscrisuri, aplicabil doar în cazul mijloacelor de probă apte să conțină probe reale, ci în mod esențial aduce în discuție chestiunea evaluării unor mijloace de probă administrate într-o cauză distinctă în care s-a dispus o soluție de netrimitere în judecată evaluată ca fiind definitivă de către procuror și care, pe cale de consecință, nu putea fi reunită prezentei cauze („Evenimentele din Sibiu au făcut obiectul cercetării dosarului SPM 200/P/2007. La finalizarea cercetărilor, prin rezoluția SPM din data de 01.03.2010, s-a dispus soluția netrimiterii în judecată a persoanelor cercetate, inclusiv col. (r) Dragomir Aurel, comandantul garnizoanei. Împotriva rezoluției SPM, la data de 09 august 2010, Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu a formulat o plângere în temeiul art.278¹ din anteriorul Cod de procedură penală. S-a solicitat desființarea rezoluției atacate și redeschiderea urmăririi penale. Plângerea a făcut obiectul dosarului nr. 65/Rj/753/2010 aparținând Tribunalului Militar Teritorial București, instanță care la data de 10 mai 2011 a pronunțat sentința penală nr. 17 și a hotărât respingerea ca nefondată a plângerii formulată de Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, împotriva rezoluției SPM din data de 01.03.2010. Pentru a concluziona astfel, **instanța a stabilit că rezoluția SPM a fost temeinic motivată, atât în fapt cât și în drept, în baza unui probatoriu amplu și corect documentat. (...)** Rezoluția SPM nr. 200/P/2007 din data de 01.03.2010, prin care s-a dispus soluția netrimiterii în judecată a persoanelor cercetate, se bucură de autoritate de lucru judecat.”).

Înalta Curtea apreciază că, procedând la copierea unor declarații de martori ori părți civile administrate în alte cauze în care s-a dispus o soluție de netrimitere în judecată, procurorul nu a realizat astfel o activitate de administrare de probe *sui generis* care să îi permită ulterior analizarea și evaluarea respectivelor probe în curpînsul actului de sesizare, deoarece fotocopierea unor declarații sporadice, date în alte dosare, nu constituie în acest caz un procedeu probatoriu.

Pe cale de consecință, această manieră de a proceda a parchetului este aptă, la rândul său, **să genereze o neregularitate intrinsecă a rechizitoriului**, de vreme ce descrierea bazelor factuale ale acuzațiilor penale formulate împotriva inculpaților conține unele motive de fapt – efecte probatorii – rezultate din evaluarea unor informații cărora li se atribuie funcție probatorie, în baza art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, deși acestea nu au fost administrate ca probe, prin intermediul procedeele probatorii prevăzute de lege.

Pentru aceste considerente, în opinie majoritară, Înalta Curte va respinge excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocată de instanță din oficiu și în baza art.347 alin. (3) din Codul de procedură penală raportat la art. 345 alin. (2) din Codul de procedură penală va admite contestațiile formulate de *inculpații* Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu, Rus Iosif, *părțile civile* Mirea Costinel Venus, Ciungan Adi-Aurel, Ciungan Maria, Vinersar Mihai-Sebastian, Vinersar Elena Georgeta, Vinersar Silviu Alexandru, *Asociația 21*

Decembrie 1989 - reprezentantă a părților civile Orășanu Veronica, Orășanu Lucian Daniel, Dragu Maria, Orășanu Ana Maria-Loredana, Postolache Gheorghe Mihail, Onofrei Mihaela și Koszti Elena Roxana și de avocat Drăguliu Ilie, în nume propriu și pentru *părțile civile* Ambruș Ecaterina, Ambruș Elena-Florentina, Constatinescu Eugenia, Constantinescu Mircea Marian, Reșceanu (fostă Constantinescu) Ana Maria, Georgescu Constantina, Ghiță Florian, Ghiță Leontin Mihail, Roșu Paula, Hulă Marin, Jianu Marin, Jianu Maria, Jianu George Andi, Gugea (fostă Jianu) Ana Gabriela, Matei Lina, Matei Nicolae, Matei Marian, Mănescu Elvira, Mănescu Daniela, Mănescu Elena- Elvira, Melinescu Ioana, Melinescu Georgeta Ionela, Melinescu Bălașa Geanina, Melinescu Gheorghe, Mormoe Beatrice Carmen, Mormoe Alin-Alexandru, Orășanu Veronica, Orășanu Ana Maria Loredana, Orășanu Lucian Daniel, Orășanu Virgil Ștefan, Ilie Dumitru, Ungureanu Alexandru, Adam Ion, Aga Marius Marcel, Apostol Costel, Barbu Cristian, Barbu Lionică, Bărbulescu Cristian, Băicuși Mircea, Bălan Gheorghe, Bălă Jane, Borota Gheorghică, Bivolian Alina, Cazacu Ana, Ciorăia Toma, Cîrstea Ionuț Valentin, Vieru Ilie, Cîrstea Marin, Cojocaru Paul, Costache Marinela – Elena, Costache Gabriela Anabella, Costache Mihai Andrei, Cotoran Mihăiță, Bozgan Cornelia, Dindirică Ioana, Dindirică Lucian-Costin, Dindirică Adrian, Drăgan Sebastian Gilbert, Dumitrescu Nicu, Draculeț Dorina, Iancu Marcel, Ivană Dumitru Aurel, Encescu Nadja, Huțanu Daniel, Hristea Daniel, Ghiță Florian, Ghiță Leontin, Merțoiu Liviu, Iancu Mihaela, Ivana Dumitru, Mănescu Elena, Mormoe Carmen, Niulescu Constantin, Olaru Eugen, Olaru Olimpia, Paraschivescu – Sauguet Cristian Dan, Percu Alexandru, Percu Gheorghe, Percu Nicolae, Marin Leonard, Pătrașcu Ioana, Popescu Victor, Preda Gheorghe, Radu Ionică, Varzare Iulian Vasile, Nemțiu Rareș, Nemțiu Antonica, Sass Ludmila, Ginghină Marian, Bercu Elena, Bercu Mircea, Bercu Mihaela, Bulearcă Ana Maria, Luft Anița, Stoian Ion, Trandafir Adrian Florin, Nacu Florian, Iordache Eugenia, Ivan Nicolita, Știubei Maria, Știubei Petre, Stănică Ana, Ungureanu Năstasie, Constantinescu Marin împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 pronunțate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București – Secția a II-a penală, în dosarul nr. 1687/1/2022/a2 și va desfășura încheierea atacată.

Rejudecând, în baza art.347 alin. (3) din Codul de procedură penală raportat la art. 345 alin. (2) din Codul de procedură penală **va constata neregularitatea rechizitoriului** nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, privind pe inculpații Iliescu Ion (fost președinte al României), Voiculescu Voican Gelu (fost viceprim-ministru al Guvernului României) și Rus Iosif (fost comandant al Aviației Militare).

În baza art.347 alin. (3) din Codul de procedură penală raportat la art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală va dispune comunicarea prezentei încheieri Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare pentru ca, în termen de 5 zile de la comunicare, procurorul să comunice dacă menține dispoziția de trimitere în judecată a inculpatului ori solicită restituirea cauzei.

Va fixa în cauză termen la data de **20 septembrie 2024**, pentru când se vor cita părțile și se vor încunoștința apărătorii acestora.

Va menține delegațiile apărătorilor desemnați din oficiu.

Cheltuielile judiciare vor rămâne în sarcina statului.

**PENTRU ACESTE MOTVE
IN NUMELE LEGII
DISPUNE :**

În majoritate,

Respinge excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București invocată de instanță din oficiu.

În baza art.347 alin. (3) din Codul de procedură penală raportat la art. 345 alin. (2) din Codul de procedură penală admite contestațiile formulate de *inculpații* **Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu, Rus Iosif, părțile civile Mirea Costinel Venus, Ciungan Adi-Aurel, Ciungan Maria, Vinersar Mihai-Sebastian, Vinersar Elena Georgeta, Vinersar Silviu Alexandru, Asociația 21 Decembrie 1989** - reprezentantă a părților civile **Orășanu Veronica, Orășanu Lucian Daniel, Dragu Maria, Orășanu Ana Maria-Loredana, Postolache Gheorghe Mihail, Onofrei Mihaela și Koszti Elena Roxana** și de avocat **Drăguliu Ilie**, în nume propriu și pentru *părțile civile* **Ambruș Ecaterina, Ambruș Elena-Florentina, Constatinescu Eugenia, Constantinescu Mircea Marian, Reșceanu (fostă Constantinescu) Ana Maria, Georgescu Constantina, Ghiță Florian, Ghiță Leontin Mihail, Roșu Paula, Hulă Marin, Jianu Marin, Jianu Maria, Jianu George Andi, Gugea (fostă Jianu) Ana Gabriela, Matei Lina, Matei Nicolae, Matei Marian, Mănescu Elvira, Mănescu Daniela, Mănescu Elena- Elvira, Melinescu Ioana, Melinescu Georgeta Ionela, Melinescu Bălașa Geanina, Melinescu Gheorghe, Mormoe Beatrice Carmen, Mormoe Alin-Alexandru, Orășanu Veronica, Orășanu Ana Maria Loredana, Orășanu Lucian Daniel, Orășanu Virgil Ștefan, Ilie Dumitru, Ungureanu Alexandru, Adam Ion, Aga Marius Marcel, Apostol Costel, Barbu Cristian, Barbu Lionică, Bărbulescu Cristian, Băicuși Mircea, Bălan Gheorghe, Bălă Jane, Borota Gheorghită, Bivolian Alina, Cazacu Ana, Ciorăia Toma, Cîrstea Ionuț Valentin, Vieru Ilie, Cîrstea Marin, Cojocaru Paul, Costache Marinela – Elena, Costache Gabriela Anabella, Costache Mihai Andrei, Cotoran Mihăiță, Bozgan Cornelia, Dindirică Ioana, Dindirică Lucian-Costin, Dindirică Adrian, Drăgan Sebastian Gilbert, Dumitrescu Nicu, Draculeț Dorina, Iancu Marcel, Ivană Dumitru Aurel, Encescu Nadjda, Huțanu Daniel, Hristea Daniel, Ghiță Florian, Ghiță Leontin, Merțoiu Liviu, Iancu Mihaela, Ivana Dumitru, Mănescu Elena, Mormoe Carmen, Niulescu Constantin, Olaru Eugen, Olaru Olimpia, Paraschivescu – Sauget Cristian Dan, Percu Alexandru, Percu Gheorghe, Percu Nicolae, Marin Leonard, Pătrașcu Ioana, Popescu Victor, Preda Gheorghe, Radu Ionică, Varzare Iulian Vasile, Nemțiu Rareș, Nemțiu Antonica, Sass Ludmila, Ginghină Marian, Bercu Elena, Bercu Mircea, Bercu Mihaela, Bulearcă Ana Maria, Luft Anița, Stoian Ion, Trandafir Adrian Florin, Nacu Florian, Iordache Eugenia, Ivan Nicolita, Știubei Maria, Știubei Petre, Stănică Ana, Ungureanu Năstasie, Constantinescu Marin** împotriva încheierii din data de 25 octombrie 2023 pronunțate de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Curții de Apel București – Secția a II-a penală, în dosarul nr. 1687/1/2022/a2.

Desființează încheierea atacată și rejudecând:

În baza art.347 alin. (3) din Codul de procedură penală raportat la art. 345 alin. (2) din Codul de procedură penală **constată neregularitatea rechizitoriului nr.11/P/2014** din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, privind pe inculpații:

a. Iliescu Ion, fost președinte al României,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal;*

b. Voiculescu Voican Gelu, fost viceprim-ministru al Guvernului României,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal;*

c. gl. (rtr.) Rus Iosif, fost comandant al Aviației Militare,

pentru săvârșirea *infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cod penal.*

În baza art.347 alin. (3) din Codul de procedură penală raportat la art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală dispune comunicarea prezentei încheieri Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare pentru ca, în termen de 5 zile de la comunicare, procurorul să comunice dacă menține dispoziția de trimitere în judecată a inculpatului ori solicită restituirea cauzei.

Fixează în cauză termen la data de **20 septembrie 2024**, pentru când se vor cita părțile și se vor încunoaștința apărătorii acestora.

Menține delegațiile apărătorilor desemnați din oficiu.

Cheltuielile judiciare rămân în sarcina statului.

Definitivă.

Pronunțată în cameră de consiliu, astăzi, 14 iunie 2024.

JUDECĂTOR
Mihail Udroi

JUDECĂTOR
Lia Savonea

MAGISTRAT ASISTENT
Liliana Miu

GREFIER
Iuliana Mădălina Șelaru

Cu opinia separată a doamnei judecător Elena Barbu, în sensul admiterii excepției necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, invocată din oficiu, al admiterii contestațiilor formulate, al desființării încheierii atacate și al judecării cauzei de către judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală.

PREȘEDINTE

Elena Barbu

Opinia separată

În ședința camerei de consiliu din data de 14 iunie 2024 a fost invocată din oficiu excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, în raport de calitatea de viceprim-ministru al Guvernului în care a fost numit inculpatul Voiculescu Voican Gelu prin Decretul nr. 5/28.12.1989 și de perioada activității infracționale astfel cum a fost reținută în rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare.

Pentru început se impune să fie lămurite mai multe **chestiuni de principiu** pe care excepția invocată le ridică.

O primă chestiune de principiu este aceea de a stabili dacă încheierea nr. nr. 112 din 24 februarie 2023 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în dosarul nr. 1687/1/2022/a1, are rol de declinator și regulator de competență care stabilește cu titlu definitiv competența în favoarea Curții de Apel București, astfel încât împiedică analizarea excepției de necompetență după calitatea persoanei în prezentul stadiu procesual.

O altă chestiune de principiu care se impune a fi lămurită este aceea de a stabili dacă judecătorul de cameră preliminară sau completul de judecată în contestație cameră preliminară poate stabili alte circumstanțe de timp (o altă perioadă, alte repere temporale) ale activității infracționale, decât cele stabilite de procuror în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și în rechizitoriu, astfel încât să poată stabili competența după calitatea persoanei a instanței în raport de aceste noi circumstanțe de timp fixate în procedura camerei preliminare.

În ceea ce privește prima chestiune enunțată, apreciez că încheierea nr. 112 din 24 februarie 2023, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în dosarul nr. 1687/1/2022/a1, are rol de declinator de competență și de regulator de competență, fiind obligatorie

pentru judecătorul de cameră preliminară de la instanța ierarhic inferioară, însă ***nu are putere de lucru judecat în procedura camerei preliminare în faza contestației.***

Prin încheierea nr. 112 din 24 februarie 2023, pronunțată în dosarul nr. 1687/1/2022/a1, judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că niciunul din cei doi inculpați nu au deținut, în perioada activității infracționale, vreo funcție care să atragă competența soluționării cauzei în primă instanță de Înalta Curte de Casație și Justiție și a stabilit că instanța competentă teritorial, material și după calitatea persoanei (calitatea de general în retragere a inculpatului Rus Iosif, fost comandant al Aviației Militare, cu mențiunea că instanța civilă este competentă în raport de dispozițiile art.44 alin.4 Cod procedură penală) este Curte de Apel București căreia i-a trimis dosarul spre competență soluționare.

În opinia mea, încheierea judecătorului de cameră preliminară prin care s-a stabilit competența în favoarea Curții de Apel București are putere de lucru judecat limitată.

Este adevărat că puterea, prezumția de lucru judecat, impune consecvența în judecată, astfel că ceea ce s-a constatat și statuat printr-o hotărâre nu trebuie să fie contrazis printr-o altă hotărâre. Cu toate acestea, există situații în care anumite hotărâri, cum sunt și hotărârile prin care s-a stabilit competența de judecată în favoarea unei anumite instanțe, să fie supuse unor limite în ceea ce privește caracterul lor definitiv și puterea de lucru judecat.

Conform art. 50 alin. 4 Cod procedură penală, hotărârea de declinare a competenței nu este supusă niciunei căi de atac, însă acest lucru nu înseamnă că încălcarea dispozițiilor privind competența materială sau personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente, care sunt cazuri de nulitate absolută, nu mai poate fi invocată pe parcursul procesului în cadrul exercitării căilor de atac. Dispoziția legală referitoare la caracterul definitiv al hotărârii de declinare are în vedere celeritatea procedurii în acel stadiu procesual, însă nu poate paraliza efectele nulității absolute a unei hotărâri pronunțate de o instanță incompetentă.

De asemenea, conform art. 51 alin. 6 Cod procedură penală, instanța ierarhic superioară comună se pronunță asupra conflictului de competență, de urgență, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

Legiuitorul însă nu a stabilit cum se conciliază aceste dispoziții legale cu cele referitoare la obiectul contestației și la nulitatea absolută (art. 347 alin. 4 Cod procedură penală și art. 281 alin. 1 lit. b, alin. 2 și alin. 3 Cod procedură penală).

În doctrină s-a arătat că, dacă ÎCCJ își declină competența soluționării cauzei în favoarea altei instanțe, hotărârea de declinare este atât declinator de competență cât și regulator de competență, soluție ce se impune a fi reținută pentru toate fazele procesuale și funcțiile judiciare exercitate în cadrul ÎCCJ. ((M.Udroiu, Heritean, Șandru, Morar, Codul de procedură penală, Comentariu pe articole, Ediția 4, Editura C.H.Beck, București, 2023, p. 383).

Apreciez că această soluție nu poate fi reținută cu privire la exercitarea funcției de verificare a legalității trimiterii în judecată, în procedura camerei preliminare, în faza procesuală a contestației, pentru următoarele două considerente principale:

În primul rând, verificarea competenței instanței sesizate cu rechizitoriu face obiectul procedurii în camera preliminară pe tot parcursul acestei proceduri, adică atât în primă instanță, cât și în contestație.

Astfel, potrivit dispozițiilor **art. 342 Cod procedură penală**, obiectul procedurii camerei preliminare îl constituie **verificarea**, după trimiterea în judecată, a **competenței** și a legalității sesizării **instanței**, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

De asemenea, în **art. 347 alin. 4 Cod procedură penală** se prevede că nu pot fi invocate sau ridicate din oficiu alte cereri sau excepții decât cele invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, cu excepția cazurilor de nulitate absolută.

Prin urmare, în soluționarea contestației formulate împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și a dispus începerea judecății, se pot invoca cererile și excepțiile invocate sau ridicate din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în primă instanță, precum și cazurile de nulitate absolută.

În concluzie, excepția necompetenței materiale sau după calitatea persoanei face obiectul controlului judiciar în contestație în procedura camerei preliminare, fie că a fost invocată sau ridicată din oficiu în fața judecătorului de cameră preliminară în procedura desfășurată în fața instanței sesizate cu rechizitoriu, fie că a fost invocată sau ridicată prima dată în fața completului de judecată în contestație în procedura camerei preliminare.

Verificarea competenței instanței sesizate cu rechizitoriu nu poate fi stabilită cu titlu definitiv de judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată inițial cu rechizitoriul, având în vedere faptul că exercitarea funcției de verificare a legalității trimiterii în judecată în procedura camerei preliminare se realizează în două faze procesuale: în primă instanță și în contestație.

În al doilea rând, încălcarea dispozițiilor privind competența materială și competența personală a instanțelor judecătorești, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente determină întotdeauna aplicarea nulității, nulitatea absolută se constată din oficiu sau la cerere și poate fi invocată în orice stare a procesului, astfel cum rezultă din **art. 281 alin. 1 lit. b, alin. 2 și alin. 3 Cod procedură penală**.

Desigur, pentru judecătorul de cameră preliminară de la Curtea de Apel București încheierea nr. 112 din 24 februarie 2023, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție are caracter definitiv, iar chestiunea excepției după calitatea persoanei, prin raportare la aspectele învederate de judecătorul de cameră preliminară de la instanța supremă, nu mai

poate fi dezbătută și soluționată. O instanță ierarhic inferioară nu poate evalua legalitatea actelor procedurale emise de o instanță ierarhic superioară.

Alta este însă situația în procedura camerei preliminare în contestație, al cărui obiect îl constituie verificarea legalității competenței instanței, atât prin prisma dispozițiilor art. 347 alin. 4 Cod procedură penală, cât și a dispozițiilor art. 281 alin. 1 lit. b, alin. 2 și alin. 3 Cod procedură penală, completul de judecată în contestație cameră preliminară fiind instanță de control judiciar care soluționează definitiv verificarea competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

De aceea, apreciez că dispozițiile art. 50 alin. 4 și art. 51 alin. 6 Cod procedură penală imprimă un caracter definitiv limitat încheierii nr. 112 din 24 februarie 2023, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, această hotărâre neavând rol de regulator de competență și nici putere de lucru judecat în procedura camerei preliminare în faza contestației, prin raportare la dispozițiile art. 347 alin. 4 Cod procedură penală și art. 281 alin. 1 lit. b, alin. 2 și alin. 3 Cod procedură penală.

Un judecător, chiar și de la instanța supremă, poate evalua greșit anumite situații sau împrejurări și poate aplica greșit anumite dispoziții legale, astfel că nu este firesc ca eventuale erori să nu poată fi remediate prin intermediul mijloacelor procedurale legale la care am făcut referire: contestația în procedura camerei preliminare și/sau nulitatea absolută.

În ceea ce privește cea de-a doua chestiune de principiu care se impune a fi lămurită, apreciez că *judecătorul de cameră preliminară sau completul de judecată în contestație cameră preliminară nu poate stabili alte circumstanțe de timp (o altă perioadă, alte repere temporale) ale activității infracționale, decât cele stabilite de procuror* în ordonanța de începere a urmăririi penale, în ordonanța de efectuare în continuare a urmăririi penale cu privire la o persoană, în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și/sau de extindere a urmăririi penale, precum și în rechizitoriu, astfel încât *nu poate stabili competența după calitatea persoanei a instanței în raport de aceste noi circumstanțe de timp stabilite în procedura camerei preliminare*. Cu alte cuvinte, judecătorul de cameră preliminară nu poate stabili o altă perioadă de timp în care s-a desfășurat activitatea infracțională, decât cea stabilită de procuror în actul de inculpare și în rechizitoriu.

Acțiunea penală, instituție de bază a procesului penal, se pune în mișcare prin actul de inculpare prevăzut de lege și se poate exercita în tot cursul procesului penal, potrivit art. 14 alin. (2) și (3) Cod procedură penală, fiind instrumentul juridic prin care persoana învinuită de săvârșirea unei infracțiuni este adusă în fața instanței judecătorești pentru a răspunde de încălcarea legii penale. Anterior punerii în mișcare a acțiunii penale, organul de urmărire penală dispune începerea urmăririi penale cu privire la fapta săvârșită prin ordonanță care cuprinde mențiunile prevăzute la art. 286 alin. 2 lit. a-c și g Cod procedură penală, fapta care face obiectul urmăririi penale și încadrarea juridică a acesteia, fiind unele dintre aceste mențiuni (art. 305 alin. 1-3 Cod procedură penală).

Ministerul Public, prin procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală, exercită acțiunea penală prin emiterea rechizitorului, în care dispune trimiterea în judecată a inculpatului și sesizează instanța competentă cu judecarea cauzei; prin această activitate, procurorul susține învinuirea formulată în actul de inculpare și cere instanței de judecată să procedeze la judecarea și condamnarea inculpatului. Potrivit dispozițiilor art. 328 alin. 1 Cod procedură penală, rechizitoriul se limitează la fapta și persoana pentru care s-a efectuat urmărirea penală și cuprinde în mod corespunzător **mențiunile prevăzute la art. 286 alin. (2), datele privitoare la fapta reținută în sarcina inculpatului și încadrarea juridică a acesteia**, probele și mijloacele de probă, cheltuielile judiciare, mențiunile prevăzute la art. 330 și 331, dispoziția de trimitere în judecată, precum și alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei. Astfel, datele privitoare la fapta reținută în sarcina inculpatului și încadrarea juridică a acesteia sunt exclusiv cele cuprinse în rechizitoriu, ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și ordonanța de începere a urmăririi penale, acte de dispoziție ale procurorului și care nu pot fi modificate de către judecătorul de cameră preliminară, al cărui rol este doar de a verifica după trimiterea în judecată legalitatea efectuării acestor acte de dispoziție, alături de competența instanței, legalitatea sesizării și administrarea probelor.

Pe cale de consecință, în raport de dispozițiile art. 342, 328 alin. 1, 305 alin. 1-3, 286 alin. 2 și 14 alin 2 și 3 Cod procedură penală, apreciez că descrierea faptei și stabilirea reperelor temporale ale săvârșirii acesteia, precum și încadrarea juridică dată acesteia constituie un act de dispoziție al procurorului prin intermediul rechizitoriului și ordonanțelor întocmite, punerea în mișcare a acțiunii penale și exercitarea acțiunii penale prin emiterea rechizitoriului prin care se dispune trimiterea în judecată a inculpatului fiind funcții exercitate exclusiv de procuror, acesta fiind singurul îndreptățit să pună în mișcare acțiunea penală și să exercite acțiunea penală.

Actul de inculpare este cel care stabilește cadrul procesual al acțiunii penale pe care o va soluționa instanța și determină în mod decisiv limitele judecării, rechizitoriul fiind actul prin care acțiunea penală deja pusă în mișcare, este înaintată instanței. Rechizitoriul nu poate modifica acțiunea penală și nu va sesiza legal instanța cu aspecte care nu se regăsesc și în actul de inculpare.

Obiectul camerei preliminare, reglementat de art. 342 Cod procedură penală, îl constituie verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.

În ceea ce privește verificarea rechizitoriului în componentele sale privind legalitatea și regularitatea sesizării instanței, atât doctrina, cât și jurisprudența au evidențiat în ce constă nelegalitatea și neregularitatea actului de sesizare a instanței. Astfel, s-a arătat că nelegalitatea vizează încălcarea unei dispoziții legale ce reglementează emiterea rechizitoriului și sesizarea instanței, iar neregularitatea vizează orice aspect care determină inaptitudinea rechizitoriului de a sesiza valabil instanța. S-a stabilit astfel că descrierea insuficientă a faptei dedusă judecării constituie o neregularitate în sens larg de natură să afecteze

aptitudinea rechizitoriului de a sesiza valabil instanța de judecată (M. Udriou, Kuglay, Codul de procedură penală. Comentariu pe articole, Ediția 3, Editura C.H. Beck, p. 1823).

În practica judiciară s-a reținut că judecătorul de cameră preliminară verifică dacă instanța a fost sesizată cu o faptă care să atragă competența materială, teritorială sau după calitatea persoanei a respectivei instanțe, și nu temeinicia acuzației, respectiv dacă fapta cu care a fost sesizată instanța conduce sau nu la o hotărâre de stabilire a vinovăției.

Verificarea rechizitoriului ca act de sesizare a instanței poartă asupra actului de sesizare propriu-zis, asupra îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege cu privire la conținutul actului de sesizare și asupra respectării dispozițiilor art. 328 C. proc. pen.

Instanța verifică în procedura de cameră preliminară dacă în rechizitoriu sunt descrise elemente de fapt pentru fiecare dintre elementele de tipicitate ale conținutului infracțiunii. Instanța verifică, astfel, existența în acuzația formulată a unui corespondent în situația de fapt pentru fiecare element din conținutul infracțiunii. Instanța nu verifică în această fază procesuală dacă descrierea este corectă și poate conduce la condamnare, ci doar dacă este completă. Semnificația acuzației și caracterul ei fondat se hotărăsc în urma cercetării judecătorești.

Instanța verifică în cadrul acestui criteriu și claritatea acuzației (descrierea faptei cu suficiente elemente încât să rezulte concordanța cu norma penală și să facă înțeles obiectul judecății). Acuzațiile trebuie să fie formulate într-o manieră suficient de clară încât să dea posibilitatea persoanei inculpate să înțeleagă, chiar beneficiind de sprijinul unor specialiști ai dreptului (avocați, consilieri juridici) ce anume i se reproșează de către autorități și care este semnificația penală a conduitei sale (încadrare juridică și implicit tratament sancționator); (ICCJ, s. pen., încheierea nr. 254 din 23 martie 2018, www.scj.ro).

Prin urmare, în procedura camerei preliminare se verifică dacă fapta este descrisă suficient și de o manieră care să facă posibilă înțelegerea acuzației, atât de către inculpat pentru a-și putea exercita efectiv și deplin dreptul de apărare, cât și de către instanța de judecată, întrucât judecata se mărginește la faptele și persoanele arătate în actul de sesizare a instanței (art. 371 Cod procedură penală), iar instanța hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal (art. 396 alin. 1 Cod procedură penală).

În aceste coordonate referitoare la obiectul camerei preliminare și verificarea legalității și regularității rechizitoriului, apreciez că în procesul de verificare a descrierii faptei judecătorul de cameră preliminară nu poate reține o altă stare de fapt și nici alte circumstanțe temporale ale săvârșirii faptei descrise în rechizitoriu, respectiv o altă perioadă în care s-a desfășurat activitatea infracțională, atunci când au fost săvârșite mai multe acte materiale, iar urmarea imediată s-a petrecut ulterior, în momente diferite.

În ceea ce privește *excepția necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, în raport de calitatea de viceprim-ministru al Guvernului în care a fost numit inculpatul Voiculescu Voican Gelu prin Decretul nr. 5/28.12.1989 și de perioada activității infracționale astfel cum a fost reținută în rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare*, rețin următoarele:

În primul ciclu procesual în procedura camerei preliminare, prin **încheierea din 9 octombrie 2020**, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în **dosarul penal nr. 1045/1/2019/a1**, s-a constatat neregularitatea rechizitoriului nr. 11/P/2014 din data de 05 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare din perspectiva mai multor aspecte, printre care și cel referitor la **descrierea faptelor reținute prin actul de sesizare a instanței** în sarcina inculpaților Ion Iliescu, Gelu Voican Voiculescu și gl. (rtr.) Rus Iosif, indicarea și analiza mijloacelor de probă, identificarea și stabilirea identității persoanelor vătămate, părților civile ori succesorilor acestora prin raportare la acuzațiile aduse fiecărui inculpat din cauză.

În considerentele încheierii Judecătorul de cameră preliminară a constatat că rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 5 aprilie 2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Parchetelor Militare nu realizează o descriere adecvată, corespunzătoare, a faptelor reținute în sarcina inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif (autori ai cererilor și excepțiilor) și a împrejurărilor faptice privind evenimentele din decembrie 1989 de pe întreg teritoriul țării, după cum nu permite nici identificarea în mod exact a numărului victimelor (persoane decedate, rănite, lipsite de libertate în mod nelegal) și a eventualilor succesorii ai acestora, rezultat în urma acțiunii fiecărui inculpat în parte, care să permită determinarea neechivocă a obiectului și limitelor judecății, în conformitate cu dispozițiile art. 371 Cod procedura penală, precum și înțelegerea de către persoanele menționate a acuzațiilor ce le-au fost aduse prin actul de sesizare a instanței.

S-a arătat că modalitatea de structurare a rechizitoriului în cele 12 volume, volumul I conținând mai multe titluri, iar titlul I cuprinzând 13 subsecțiuni susține doar aparent aprecierea unei prezentări concrete și complete a împrejurărilor faptice privind evenimentele din decembrie 1989, constatându-se că expunerea faptelor deduse judecății, astfel cum este realizată în cuprinsul volumului I, este lipsită de precizie, claritate și coerență, fiind evidențiate, în mod repetitiv și uneori chiar contradictoriu, în mai multe secțiuni, aceleași aspecte.

Astfel, legat de momentul preluării puterii de stat de către CFSN, existența “grupului Iliescu” anterior evenimentelor din decembrie 1989, rolul acestui grup și poziția asumată și recunoscută de întreaga forță militară a României (MApN, MI-DSS, Gărzi Patriotice), începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, orele 16:00, când s-a pus la dispoziția Consiliului Frontului Salvării Naționale și a conducerii acestuia, se fac referiri în Titlul A, Capitolul

VIII, pag. 138-139, 152; IX pag. 161, 162; 175,176, 215, 233,262,268,275, 310-311, 314,330-331; Capitolul X pag.422; Capitolul XII pag. 452 și Capitolul XIII pag. 460-461), iar **aspecte esențiale în legătură cu repere temporale și/sau de loc**, împrejurările concrete în care ar fi fost săvârșite anumite acțiuni circumscrise infracțiunilor imputate, contribuția efectivă a fiecărui participant la săvârșirea faptelor, legătura dintre activitățile reținute în sarcina fiecărui inculpat și rezultatul pretins a fi produs prin acestea, respectiv, numărul persoanelor decedate, rănite, lipsite de libertate, **nu au fost menționate sau au fost menționate incomplet**, fără relevarea tuturor elementelor ce prezintă relevanță penală sau din perspectiva laturii civile.

S-a mai constatat că acuzațiile formulate au fost prezentate într-o manieră generală și nu cu referire la fapte concrete, individualizate prin **menționarea datelor și a circumstanțelor în care au fost comise**, fiind, astfel, imposibil de stabilit în ce constau exact faptele pentru care inculpații au fost trimiși în judecată, din perspectiva participăției fiecăruia la comiterea respectivei infracțiuni și a consecințelor acțiunilor fiecărui dintre acuzați prin raportare la numărul victimelor, persoanelor vătămate sau a celor lipsite de libertate, cu consecința lezării dreptului lor la apărare și a informării detaliate asupra acuzațiilor.

De asemenea, au fost identificate mai multe mențiuni ambigue sau contradictorii care afectează claritatea acuzațiilor și implicit regularitatea actului de sesizare, existând situații în care aspectele inserate în anumite paragrafe fie nu se înțeleg, fie nu corespund sau chiar sunt contrazise de precizările făcute de procuror în alte secțiuni ale rechizitoriului. Totodată, în unele subsecțiuni, deși se reține **o anumită perioadă în care inculpații ar fi realizat pretinsele acțiuni** ce conturează conținutul infracțiunilor contra umanității (22.12. - 27.12.1989), în raport de care este precizat și numărul persoanelor decedate, rănite sau lipsite de libertate (Capitolul IX - pct. 2 "Inducerea în eroare exercitată în mod direct de conducerea CFSN, prin aparițiile televizate și comunicatele oficiale aparținând CFSN – noua putere în România" , la pag. 177 se arată că: **în intervalul 16-27.12.1989**, totalul persoanelor decedate a fost de 1006, din care 153 până la 22 decembrie 1989; după data de 22 decembrie 1989, au decedat 853 de persoane; în același interval au fost rănite 2988 de persoane, din care 890 până la 22 decembrie 1989. Iar 2157 au fost rănite după data de 22 decembrie 1989), în alte secțiuni se face referire la **o altă perioadă infracțională (22.12.- 31.12.1989)**, cu menționarea aceluiași număr de persoane vătămate (Titlul D, pct. 3 la încadrarea juridică dată faptelor, pag.470-472), în timp ce **procurorul a susținut în concluziile formulate că, în perioada infracțională, nu este inclusă și ziua de 31.12.1989**, aspect care, de asemenea, conturează o imprecizie a expunerii situației factuale, de natură a afecta înțelegerea acuzațiilor de către inculpați și posibilitatea de a-și formula o apărare corespunzătoare în raport cu acestea.

Mai mult, procurorul, în expunerea făcută în actul de sesizare, atunci când stabilește **reperetele temporale în care s-ar fi realizat conduitele pretins infracționale ale inculpaților** ce au avut consecințe grave

asupra întregii populații a țării (**22.12.-31.12.1989**), face trimitere la considerentele încheierii Judecătorului de cameră preliminară din data de 13 iunie 2016, prin care s-a confirmat redeschiderea urmăririi penale în cauză, însă se observă că în conținutul acestui act nu se menționează în mod concret și limitat un interval temporal, dimpotrivă, cercetările efectuate urmau să stabilească împrejurările factuale concrete care au condus la evenimentele din decembrie 1989, anterior și ulterior datei de 22 decembrie 1989, identitatea și calitatea persoanele implicate (civili și militari) etc.

Nu în ultimul rând, stabilirea clară a **limitelor temporale** în care persoanele cercetate ar fi realizat pretinse acțiuni contra umanității prezintă relevanță și **din perspectiva verificărilor privind calitatea pe care acuzații o aveau la acel moment**, în contextul împrejurărilor faptice relevate de procuror în actul de sesizare în legătură cu activitatea, rolul CFSN și natura actelor emise de acesta (pag. 155 din rechizitoriu unde se arată că în intervalul de timp 22-27 decembrie 1989 CFSN a fost un veritabil Guvern, bucurându-se de autoritate deplină pe întregul teritoriu al țării), atribuțiile pe care le aveau membrii și liderul acestui organism care a preluat prerogativelor puterii în stat în lipsa unui **Guvern, constituit abia pe 30 decembrie 1989, și a numirii lui Voiculescu Voican Gelu ca viceprim ministru al Guvernului, prin Decretul nr. 5/28.12.1989**, publicat în M. Of. nr. 5/1989.

S-a arătat în încheierea din 9.10.2022 că, deși a fost formulată și invocată **excepția de necompetență a Înaltei Curți de Casați și Justiție** (de către inculpatul Voiculescu Voican Gelu), Judecătorul de cameră preliminară, raportându-se la modalitatea de descriere a faptelor în cuprinsul actului de sesizare și având în vedere **contradicțiile și imposibilitatea stabilirii clare a limitelor temporale în care se reține că ar fi fost desfășurate pretinsele activități infracționale de către inculpați**, a constatat că **nu poate face nicio apreciere din perspectiva calității inculpatului și a competenței instanței, întrucât s-ar impune o analiză ipotetică pornind de la cele trei repere temporale diferite care ar conduce la soluții diferite**, astfel că acest aspect ar putea fi analizat după doar după remedierea neregularităților constatate.

Prin **încheierea nr. 288 din 21.05.2021**, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în **dosarul penal nr. 1045/1/2019/a1**, a fost restituită la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția Parchetelor Militare, cauza privind pe inculpații Iliescu Ion, Voican Voiculescu Gelu și gl. (rtr.) Rus Iosif, trimiși în judecată prin rechizitoriul nr. 11/P/2014 din 5 aprilie 2019 al acestei unități de parchet.

S-a reținut, în esență, cu privire la perioada activității pretins infracționale că actul de remediere cuprinde aceleași formulări imprecise, generale și contradictorii atunci când relevă **perioada în care s-a realizat pretinsa activitate infracțională** a membrilor CFSN “organ de conducere care urma să coordoneze activitățile desfășurate la nivelul întregii țări, inclusiv operațiunile militare”, menționând că: ”(...) începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, întreaga forță militară a României (MApN, MI-DSS, Gărzi Patriotice), s-a pus la dispoziția Consiliului Frontului Salvării Naționale și a conducerii

acestui. ... Conducerea CFSN a fost asigurată până în data de 27 decembrie 1989, când a fost constituit Biroul Executiv, de un grup restrâns, format din inculpații civili Iliescu Ion și Voiculescu Gelu-Voican, respectiv Brucan Silviu, gl.-lt. Stănculescu Victor Atanasie și gl.(r.) Militaru Nicolae (ultimii trei, decedați la momentul întocmirii actului de sesizare), grup care a exercitat, în mod direct, prerogativele puterii de stat și a luat decizii cu caracter politic și militar”, **fără a corela aceste elemente cu împrejurările factuale reținute în sarcina inculpaților, după remediere, unde se indică, ca repere temporale, perioada 22.12.-30.12.1989.**

În același sens, s-a arătat că la pag. 5 din actul de remediere se arată “ *Consiliul Frontului Salvării Naționale, prin reprezentanții săi, a acționat în perioada 22-27 decembrie 1989 și ca un veritabil Guvern, bucurându-se de autoritate deplină pe întregul teritoriu al țării. Această concluzie a procurorului de caz este întemeiată pe analiza întregului material probator al dosarului (inclusiv analiza făcută la nivelul principalelor Facultăți de drept din țară)*”, mențiuni care nu răspund solicitării Judecătorului de cameră preliminară (pag. 45-46) și nu aduc vreo lămurire cu privire la perioada infracțională în care s-ar fi produs consecințele faptelor imputate inculpaților ci, dimpotrivă, amplifică caracterul confuz al acuzațiilor atât sub aspectul laturii penale cât și civile și nu permite stabilirea limitelor judecății.

Totodată, în încheierea de restituire a cauzei la parchet s-a reținut că **mențiunile contradictorii din actul de remediere în legătură plasarea în timp a activităților desfășurate de factorii decizionali ai CFSN, grupare care “în intervalul 22-27 decembrie 1989 ...a fost un veritabil Guvern, bucurându-se de autoritate deplină pe întregul teritoriu al țării” face dificilă, în continuare, înțelegerea acuzațiilor aduse inculpaților prin prisma atribuțiilor pe care le aveau în cadrul acestui organism ce a preluat prerogativele puterii în stat în lipsa unui Guvern, constituit abia pe 30 decembrie 1989, în contextul numirii lui Voiculescu Voican Gelu ca viceprim ministru al Guvernului, prin Decretul nr. 5/28.12.1989, publicat în M. Of. nr. 5/1989 și dobândirea, în mod oficial, a calității de președinte CFSN de către Iliescu Ion, la data de 26 decembrie 1989 (Monitorul Oficial, Partea I, nr. 4 din 27 decembrie 1989) și, nu în ultimul rând, stabilirea competenței instanței raportat la calitatea inculpaților.**

Prin încheierea nr. 15/C din 10.11.2021 a completului de judecată în contestație cameră preliminară din cadrul ÎCCJ, în dosarul penal nr. 1045/1/2019/a1 s-a dispus respingerea contestațiilor formulate de PÎCCJ Secția Parchetelor Militare și de celelalte persoane vătămate/părți civile, menținându-se încheierea atacată, respectiv soluția de restituire a cauzei la parchet.

După restituirea cauzei la parchet, procurorul a dispus prin ordonanța nr. 11/P/2014 din 21.03.2022 reluarea urmăririi penale în cauza ce formează obiectul dosarului SPM nr. 11/P/2014, iar prin ordonanța nr. 1142/C/2022 din 21.03.2022, procurorul general al PÎCCJ a dispus infirmarea ordonanței de punere în mișcare a acțiunii penale nr. 11/P/2014 din data de 18.12.2018 (în

raport de dispozițiile judecătorului de cameră preliminară din data de 9.10.2020, respectiv 10.11.2021 în dosarul nr. 1045/1/2019/a1) și dispunerea oricăror măsuri necesare soluționării cauzei, cu respectarea dispozițiilor obligatorii ale ÎCCJ și cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale.

Prin **ordonanța nr. 11/P/2014 din data de 19.05.2019 a PÎCCJ-Secția Parchetelor Militare** s-a dispus din nou **punerea în mișcare a acțiunii penale** împotriva inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 439 lit. a, g, i și k Cod penal.

În cuprinsul ordonanței, faptele reținute în sarcina celor trei inculpați au fost descrise astfel:

1. Faptele infracționale ale suspectului Iliescu Ion.

Începând cu data de 22.12.1989, orele 16.00 și până la data de 30.12.1989, **suspectul** civil Iliescu Ion, *folosindu-se de autoritatea de care dispunea în calitate de lider al noii structuri care preluase puterea politico-militară în stat, de inițiator și coordonator al comandamentului unic de conducere* (organism politico-militar), *respectiv de președinte al CFSN (care și-a subordonat întreaga forță militară a României), prin aparițiile sale la TVR și comunicatele CFSN, a desfășurat o activitate sistematică și generalizată de dezinformare a populației României și a opiniei publice internaționale cu privire la existența unor forțe contrarevoluționare securist-teroriste și necesitatea lichidării acestora, acționând în mod direct și nemijlocit, la generarea și amplificarea unei psihoze securist-teroriste. cu scopul de a-și asigura, în contextul Revoluției române, accederea la putere, menținerea și consolidarea puterii politice în stat, precum și legitimarea în fața opiniei publice.*

Suspectul civil Iliescu Ion a **deținut și funcția de șef militar, subordonându-și Consiliul Militar Superior (organism militar înființat *defacto* la 22 decembrie 1989, orele 16.00) și astfel este responsabil penal pentru infracțiunile comise (*inducerea în eroare*) de militarii cu funcții superioare de comandă, aflați sub autoritatea și controlul său efective.**

Toate aceste fapte ale suspectului, prin care s-a generat și amplificat psihoza securist-teroristă, se circumscriu infracțiunilor împotriva umanității, conform art. 439 lit.a, g, i și k Cp. cu aplicarea art. 5 Cp., având în vedere că această psihoză a provocat la nivel național numeroase situații de foc fratricid soldate cu 858 de decese și 2382 de vătămări prin împușcare. Aceiași psihoză a stat la baza privării de libertate a 585 de persoane, respectiv la cauzarea de suferințe mari pentru 409 persoane.

Intervențiile televizate și comunicatele transmise prin mass-media, ca mecanism de exercitare a puterii de stat:

a. **La data de 22 decembrie 1989, pe postul național de televiziune (TVR), în direct, aprox. la orele 19:00, suspectul civil Iliescu Ion (lider politico-militar), în spatele căruia s-a aflat, stând în picioare, suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican, în calitate de factor decizional CFSN,**

b. **In cursul zilei de 23 decembrie 1989 suspectul civil Iliescu Ion a avut o nouă apariție în direct la TVR. în plus, presa centrală din 24 decembrie**

1989 a preluat discursul său, sub titlul „**Informare din partea CFSN - prezentată la televiziune de Ion Iliescu**” (cotidienele *Libertatea, România Liberă, Scânteia Poporului, Tineretul Liber*).

c. c. Comunicatul Consiliului Frontului Salvării Naționale (Cotidianul "*AdevăruP*" nr. 1, luni 25 decembrie 1989)

Acest comunicat constituie un alt element factual al conduitei infraționale sistematice reținute în sarcina suspectului civil Iliescu Ion de natură să conducă la *accentuarea psihozei securist-teroriste*, în același scop al consolidării și menținerii puterii politice dar și pentru a justifica, în acest fel, numărul mare de victime înregistrat până în acel moment.

d. Cotidienele "Adevărul" și «România Liberă» (miercuri - 27 decembrie 1989), **au publicat**, pe prima pagină, *Cuvântul rostit de Ion Iliescu, în calitate de președinte al WV*, sub titlul „*Imperativul momentului. Umăr lângă umăr, cuget lângă cuget pentru continuarea drumului victorios al Revoluției! în cadrul unei emisiuni a Televiziunii Române Libere, au luat cuvântul marți după-amiază președintele CFSN și primul ministru.*”

Prin acest comunicat Iliescu Ion a **continuat activitatea de dezinformare sistematică** a întregii populații, reiterând falsa realitate potrivit căreia el și CFSN sunt emanația mișcării revoluționare.

Aparițiile televizate și comunicatele către țară ale suspectului Iliescu Ion (în calitate de lider politico-militar) au reprezentat, în intervalul 22 - 30 decembrie 1989, un adevărat mecanism de exercitare a puterii de stat. Practic, șeful statului comunica cu întreaga opinie publică într-o modalitate eficientă și astfel au fost atinse scopurile sale și cele ale întregii structuri care a preluat puterea în decembrie 1989.

Suspectul civil Iliescu Ion, cu autoritatea de lider al noii structuri care preluase puterea politică în stat, respectiv de șef al Consiliului Militar Superior, implicat în coordonarea „acțiunilor de luptă împotriva teroriștilor” și, ulterior, în calitate de președinte al CFSN, prin dezinformare, a inoculat, cu intenție, în conștiința tuturor românilor, inclusiv la nivelul forțelor armate, ideea existenței unor forțe contrarevoluționare și a necesității de lichidare a acestora.

Psihoza a fost indusă prin prezentarea oficială și dincolo de orice dubiu a modului de acțiune al grupelor de securiști-teroriști (n.n. „perfidie fără seamăn”, „o cruzime pentru care nu găsește calificative potrivite”, „organizați ca pușcași, dotați, însă bine cu armament”, „împușcă din orice poziție”), dar mai ales prin precizările referitoare la ținuta civilă a acestora (n.n. „teroriștii nu sunt în uniforme. Ei sunt civili. ... și-au pus și banderole ca să fie confundați cu oameni din formațiunile de apărare”).

Psihoza securist-teroristă a stat la baza acțiunilor violente (prin folosirea de armament militar). Focul fratricid, tragerile haotice, consumul uriaș de muniție, au fost efecte directe ale instaurării psihozei securist-teroriste. Analiza întregului material probator al dosarului relevă această concluzie. În lipsa acestei psihoze, tragediile survenite începând cu seara zilei de 22 decembrie 1989 nu s-ar fi produs. În baza probelor administrate,

s-a concluzionat că nu au existat alte cauze ale survenirii acestor tragedii. În timpul Revoluției nu au acționat forțe teroriste sau terorist-securiste, nu au acționat forțe străine, neacționând nici alte forțe interne total acoperite (de genul structurilor de rezistență).

Faptele reținute în sarcina suspectului civil Iliescu Ion, au determinat, în mod direct și conștient, producerea de multiple acțiuni violente, prin folosirea armelor de foc și a tehnicii de luptă aflată în dotarea forțelor armate, care au avut ca urmare imediată punerea în pericol a vieții, integrității fizice și psihice, precum și dreptul la libertate al cetățenilor români.

Prin conduita infracțională descrisă, suspectul civil Iliescu Ion a determinat, în mod direct și conștient, producerea unor acțiuni violente care au pus în pericol viața cetățenilor.

Faptele infracționale ale suspectului Iliescu Ion, în sensul art. 439 alin. 1 lit. a, e, i și k Cod penal, în calitate de comandant militar suprem, șef al Consiliului Militar Superior:

Începând din data de **22 decembrie 1989, orele 16.00**, după primirea sa la sediul MApN de către ministrul apărării din acel moment, Stănculescu Victor Atanasie, și ceilalți factori militari decizionali din minister, Iliescu Ion nu a fost doar liderul politic al României din decembrie 1989, ci și liderul militar al tuturor forțelor militare din statul român, preluând toate atribuțiile fostului președinte Ceaușescu Nicolae.

Toate forțele militare ale României (inclusiv cadrele MI-DSS), începând cu orele 16.00 ale zilei de 22 decembrie 1989 s-au subordonat imediat și fără echivoc, lui și CFSN.

Suspectul Iliescu Ion și-a asumat pe deplin atribuțiile de șef militar al Consiliului Militar Superior, asumându-și implicit toate deciziile cu caracter diversionist luate de vârfurile decizionale ale MApN.

Ca lider militar care avea în subordine Consiliul Militar Superior, Iliescu Ion a deținut pe deplin comanda militară, având și autoritate deplină asupra tuturor cadrelor de conducere MApN.

Activitatea militară a suspectului Iliescu Ion a avut loc chiar în sediul central al MApN, locație de unde au fost emise toate ordinele militare în perioada revoluționară. Aceste ordine au fost cunoscute de suspect iar prin natura lor au amplificat până la cote paroxistice psihoza securist-teroristă, psihoză generată la nivel național tot de Iliescu Ion prin intervenția televizată din seara de 22 decembrie 1989.

La orele 14:10 ale zilei de 22 decembrie 1989, de la MApN au fost emise notele telefonice cu numerele 38 și 39. Notele au fost trimise tuturor unităților militare din România, fiind ordonat ca unitățile militare să execute doar ordinele militare transmise de la MApN, aspect deosebit de important pentru corecta înțelegere a stării de fapt din decembrie 1989.

Probatoriul administrat a relevat fără echivoc faptul că, în timp ce au activat în sediul central al MApN, ordinele militare diversioniste au fost date de

generalii Militaru Nicolae, Stănculescu Victor (ambii în calitate de ministru al apărării) și Eftimescu Nicolae (șeful Direcției Operații). De la punctul de comandă al Aviației Militare, suspectul Rus Iosif (în calitate de șef al aviației militare) a dat la rândul său ordine diversioniste. Aceștia li s-au alăturat în activitatea diversionistă și alți militari cu funcții și grade importante, precum generalul Pletos (și el component al grupului Iliescu și colaborator al serviciilor de informații sovietice). Toți acești factori de decizie militară s-au subordonat conducerii CFSN. Acest din urmă organism politico-militar îl avea ca lider pe Iliescu Ion, iar acesta era secondat de suspectul Voiculescu Voican Gelu (acesta fiind veritabil factor decizional politico-militar).

Prin raportare la această realitate, *inducerea în eroare* existentă începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, scopurile acestei operațiuni, caracterul sistematic și generalizat al acestei operațiuni devin logice și evidente.

Conduita suspectului Iliescu Ion, în calitate de lider militar, șef al Consiliului Militar Superior, se subordonează și cerințelor articolului 28 al Statutului TPI, intitulat *Răspunderea șefilor militari și a altor superiori ierarhici*. Iliescu Ion a **deținut efectiv funcția de șef militar** și astfel este responsabil penal pentru infracțiunile comise (inducerea în eroare) de forțele plasate sub **autoritatea și controlul său efective**. Inculpatul a știut că aceste forțe comiteau infracțiuni grave, neluând nicio măsură pentru stoparea acestora. Acesta putea interveni fără probleme din moment ce, în același interval de timp, a luat decizii militare majore. Astfel, cu autoritatea de lider politico-militar al României, Iliescu Ion, la scurt timp după preluarea puterii, l-a înlăturat din funcția de ministru al apărării pe gl. Stănculescu, înlocuindu-l cu generalul rezervist Militam. Apoi, în data de 28 decembrie 1989, l-a eliberat din funcția de șef al MStM din MApN pe generalul Gușă Ștefan. A instituit tribunalul militar excepțional pentru judecarea cuplului Ceaușescu și a reactivat ofițeri superiori (unii, componenți ai "grupului Iliescu" și apropiați ai serviciilor de informații ai URSS). Toate acestea constituie acțiuni concrete care arată că inculpatul, atunci când a vrut, a intervenit direct și autoritar pentru a lua decizii cu caracter militar deosebit de importante. Cu precădere, edificatoare pentru puterea militară concretă exercitată de Iliescu Ion, este impunerea generalului rezervist Militam Nicolae ca ministru al apărării, în detrimentul generalului Stănculescu. Primul, era cunoscut la nivelul superior al MApN ca **și** colaborator al GRU și nu era agreat de corpul ofițerilor, pe când al doilea a avut un **rol** determinant în desfășurarea evenimentelor și era respectat de cadrele MApN. Astfel, schimbarea lui **demonstrează** autoritatea exercitată de Iliescu Ion.

Faptele infracționale ale suspectului Iliescu Ion, săvârșite în intervalul 22 decembrie, orele 16:00 - 30 decembrie 1989, care se circumscriu infracțiunii contra umanității (art 439 lit. a, g, i și k Cp), au produs următoarele consecințe :

a. **857 decedați** (București - 414, Alba - 12, Arad - 19, Argeș - 1, Bacău - 1, Bihor -1, Brașov - 68, Brăila - 36, Buzău - 28, Caraș-Severin - 17, Călărași - 1, Cluj - 13, Constanța- 23 Dâmbovița - 10, Dolj,Gorj,01t - 23, Galați - 3,

Giurgiu - 6, Harghita, Covasna - 5, Hunedoara - 7, Ilfov - 74, Ialomița - 6, Iași - 1, Mehedinți - 1, Mureș - 4, Vrancea - 3, Timiș - 18, Sibiu - 61, Prahova - 2.

b. **2382 vătămați prin împușcare** (București 1212, Alba 23, Arad 42, Argeș-7 Bacău - 1, Bihor - 2, Brașov - 161, Brăila - 90, Buzău - 63, Caraș-Severin - 62, Călărași - 1, Cluj - 36, Constanța - 89, Dâmbovița - 34, Dolj, Gorj, Olt - 101, Galați - 2, Giurgiu - 13, Harghita, Covasna - 26, Hunedoara - 15, Ilfov - 105, Ialomița - 19, Iași - 1, Mehedinți - 1, Mureș - 3, Vrancea - 2, Vâlcea - 5, Timiș - 79, Sibiu - 182, Prahova - 3, Neamț - 2.

c. **585 privați de libertate sub acuzația de terorism** (București - 63, Alba - 1, Arad - 4, Brașov - 53, Brăila - 2, Buzău - 2, Caraș-Severin - 1, Constanța 1, Dâmbovița - 2, Dolj, Gorj, Olt - 22, Ilfov - 2, Timiș - 1, Sibiu - 431.

d. **409 persoane cu suferințe mari acuzate de terorism** (persoanele supuse la fapte inumane în incinta U.M. Sibiu)

2. Faptele infracționale ale suspectului civil Voiculescu Gelu-Voican în calitate de veritabil factor de decizie politico-militară și probele care susțin acuzațiile.

În calitate de veritabil factor de decizie politico-militară al CFSN, suspectul Voiculescu Voican Gelu, în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, a săvârșit în mod direct fapte prin care a generat și amplificat psihoza securist-teroristă existentă în acest interval de timp. Suspectul, în calitate de factor decizional al CFSN, a acceptat totodată conduita infracțională a cadrelor militare din Consiliul Militar Superior (organism militar înființat *de facto* la 22 decembrie 1989, orele 16.00) aflate și sub autoritatea sa, cunoscând caracterul infracțional al acestor conduite.

Faptele suspectului se circumscriu infracțiunii contra umanității, prev. de art. 439 lit a, g, i și k. din Cp, având în vedere că psihoza securist-teroristă a provocat la nivel național numeroase situații de foc fratricid soldate cu 858 de decese și 2382 de vătămări prin împușcare. Aceiași psihoză a stat la baza privării de libertate a 585 de persoane, respectiv la cauzarea de suferințe mari pentru 409 persoane.

Suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican a avut o primă apariție la TVR, așa cum s-a arătat, la orele 14.15 din data de 22 decembrie 1989.

Se constată că într-un interval de aproximativ 30 de minute, la scurt timp după ocupare televiziunii de către revoluționari, la TVR au apărut și s-au adresat populației **Iliescu Ion**, Militaru Nicolae, Dumitrescu (Cico) Emil, Roman Petre și **Voiculescu Voican Gelu**, exact persoanele indicate de martorii audiați ca fiind componentii "grupului Iliescu".

Ulterior, Voiculescu Gelu Voican a făcut parte din grupul căruia, la data de **22 decembrie 1989, orele 16:00**, i s-a permis accesul în sediul central al Ministerului Apărării Naționale, grup condus de suspectul Iliescu Ion care a fost imediat recunoscut ca fiind noul lider politico militar al României. Acesta a fost momentul când întreaga forță militară a României (MApN, MI-DSS, Gărzi Patriotice) s-a subordonat liderilor acestui grup, așadar și suspectului Voiculescu.

Voiculescu Voican Gelu a fost, în intervalul 22-30 decembrie 1989, un **veritabil factor decizional politico-militar**, avându-l ca lider ierarhic superior doar pe Iliescu Ion. În acest interval de timp s-a implicat **direct și autoritar** în toate deciziile importante, astfel încât Voiculescu Gelu-Voican *a fost recunoscut*, atât de către structurile militare și civile interne, dar și de către mass-media din România, *ca veritabil factor decizional în grupul care preluase puterea politico-militară în stat.*

În calitate de membru al Consiliului Frontului Salvării Naționale, suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a implicat în deciziile politice și militare luate de noua structură care preluase puterea politică în stat, fiind unul dintre membrii grupului restrâns care a asigurat conducerea CFSN până la constituirea, în data de 27 decembrie 1989, a Biroului Executiv.

A făcut parte din grupul restrâns care la 24 decembrie 1989 a decis execuția soților Ceaușescu, înainte de organizarea procesului acestora la data de 25 decembrie 1989, fiind reprezentantul CFSN la "*procesul*" din 25 decembrie 1989.

Suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican a fost numit de suspectul civil Iliescu Ion, **viceprim-ministru al Guvernului României**, prin Decretul nr. 5 din data de **28 decembrie 1989**, publicat în Monitorul Oficial nr. 5 din 27 decembrie 1989.

Toate aceste demnități, cu precădere cea de **viceprim-ministru al Guvernului României - 28 decembrie 1989** și cea de **comandant al structurilor fostului DSS -31.12.1989**, demonstrează fără echivoc faptul că suspectul Voiculescu a fost un lider marcant al CFSN **un veritabil factor de decizie politico-militară în timpul Revoluției.**

Din această poziție, cu intenție a participat la luarea deciziilor cu caracter politico-militar a dezformat grav opinia publică secondându-l pe Iliescu Ion, exercitându-și totodată autoritatea și asupra cadrelor militare din componența Consiliului Militar Superior, structură militară subordonată conducerii CFSN.

Cu scopul menținerii și consolidării puterii politice deținute de CFSN dar și a obținerii legitimității în fața opiniei publice, suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a alăturat activității infracționale desfășurate de suspectul civil Iliescu Ion și grupul restrâns din care făcea parte, determinând, *în mod direct și nemijlocit*, instaurarea psihozei securist-teroriste și crearea premiselor care au stat la baza numeroaselor situații de foc fratricid survenite începând cu după-amiaza zilei de 22.12.1989.

Prin prezența sa alături de suspectul civil Iliescu Ion la aparițiile televizate (despre a căror *gravitate extremă* s-a făcut vorbire pe larg în secțiunea referitoare la suspectul Iliescu), suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican a confirmat, cu intenție, *în calitate de factor decizional al structurii politico-militare din care făcea parte*, toate dezinformările noului lider politic, care au fost de natură să inducă în conștiința tuturor românilor, *convingerea cu privire la existența unor forțe contrarevoluționare și a necesității de lichidare a acestora*, concomitent cu *instaurarea unui climat de totală neîncredere și suspiciune*, atât în rândul populației civile cât și al forțelor armate, prin

amplificarea stării de teamă și nesiguranță generată de posibilitatea nedorită de reinstaurare a vechii puteri, cu toate consecințele ce se întrevădeau.

În baza aceleași rezoluții infracționale, suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a implicat în activitatea militară și, cu autoritatea și puterea politică pe care le deținea, și-a asumat conduitele infracționale ale factorilor militari de decizie aflați în subordinea CFSN.

Relevant este și comunicatul CFSN, transmis *în direct* de TVR la data de 27 decembrie 1989, prin care suspectul Voiculescu Voican Gelu, veritabil factor decizional politico-militar, a adus la cunoștința opiniei publice instituirea pe întregul teritoriu al României de tribunale militare excepționale care urmau să-i judece în regim de urgență pe teroriști. Astfel, suspectul a spus : "*Având în vedere că și după condamnarea și executarea soților Ceaușescu continuă acțiunile teroriste având ca urmări pierderi de vieți omenești și distrugerii materiale, CFSN hotărăște: 1. în capitală și în toate județele țării se instituie tribunale militare extraordinare care vor judeca toate cazurile de acte teroriste. 2 Judecarea va urma o procedură de urgență, iar executarea sentințelor se va face imediat. 3 Elementele teroriste care până joi 28 decembrie orele 17.00 nu vor preda armele și muniția aflate asupra lor vor fi judecate și condamnate de aceste tribunale extraordinare conform procedurii de urgență*"

Prin acest comunicat s-a continuat de la vârful decizional al CFSN inducerea în eroare a opiniei publice interne și internaționale și s-au creat în continuare premisele pentru focul fratricid generalizat. În plus, au fost amplificate suspiciunile față de multe persoane catalogate în mod neântemeiat ca fiind teroriste. **Astfel, a fost posibilă inclusiv lipsirea de libertate a multor persoane și (în anumite cazuri) exercitarea de violențe fizice sau supunerea la suferințe mari a unui număr mare de persoane.** Comunicatul trebuie analizat în corelare cu *Comunicatul* CFSN (luni 25 decembrie 1989).

La fel ca și Iliescu Ion, Voican Voiculesu Gelu avea autoritatea necesară pentru a acționa în sensul stopării operațiunii de inducere în eroare exercitată de cadrele militare componente ale Consiliului Militar Superior. Neacționând, a contribuit în mod direct și intenționat la manipularea sistematică și generalizată a opiniei publice cu privire la existența unui adevărat război între MApN și forțele "securist-teroriste".

Voiculescu Gelu-Voican și-a asumat, *din punct de vedere politic și militar*, execuția cuplului Ceaușescu, în contextul multiplelor diversiuni și dezinformări, săvârșite în scopul suprimării fizice a fostului cuplu prezidențial. Rolul important avut de suspectul Voiculescu în execuția cuplului dictatorial subliniază o dată în plus calitatea de veritabil lider CFSN a acestuia.

Articolul 25 al Statutului TPI stabilește că răspunderea penală individuală este activată dacă o persoană își aduce ajutorul, concursul sau orice altă formă de asistență la comiterea crimelor împotriva umanității sau contribuie în orice alt mod la comiterea unei asemenea crime, iar articolul 28 stipulează că un șef militar sau o persoană care deținea efectiv funcția de șef militar, răspunde penal pentru crimele comise de forțele plasate sub autoritatea și controlul său efectiv,

dacă nu a luat toate măsurile necesare și rezonabile care erau în puterea sa pentru a împiedica executarea.

Prin raportare la calitatea de veritabil factor de decizie politico-militară, suspectul Voiculescu Voican Gelu, în intervalul 22 decembrie, orele 16.00 - 30 decembrie 1989 a săvârșit în mod direct și cu rea-intenție fapte prin care a generat și amplificat psihoza securist-teroristă și a acceptat totodată conduita infracțională (inducerea în eroare) a cadrelor militare din Consiliul Militar Superior aflate și sub autoritatea sa, cunoscând caracterul infracțional al acestor conduite, fiind conștient de consecințele extrem de grave cauzate.

Faptele infracționale ale suspectului Voiculescu Voican Gelu, săvârșite în intervalul 22 decembrie, orele 16.00 - 30 decembrie 1989, care se circumscriu infracțiunii contra umanității (art. 439 lit. a, g, i și k Cp), au produs următoarele consecințe :

a. 857 decedați (București - 414, Alba - 12, Arad - 19, Argeș - 1, Bacău - 1, Bihor -1, Brașov - 68, Brăila - 36, Buzău - 28, Caraș-Severin - 17, Călărași - 1, Cluj - 13, Constanța- 23 Dâmbovița - 10, Dolj,Gorj,Olt - 23, Galați - 3, Giurgiu - 6, Harghita, Covasna - 5, Hunedoara - 7, Ilfov - 74, Ialomița - 6, Iași - 1, Mehedinți - 1, Mureș - 4, Vrancea - 3, Timiș -18, Sibiu -61, Prahova -2.

b. 2382 vătămați prin împușcare (București 1212, Alba 23, Arad 42, Argeș-7, Bacău - 1, Bihor - 2, Brașov - 161, Brăila - 90, Buzău - 63, Caraș-Severin - 62, Călărași - 1, Cluj - 36, Constanța - 89, Dâmbovița - 34, Dolj,Gorj,Olt - 101, Galați - 2, Giurgiu - 13, Harghita, Covasna - 26, Hunedoara - 15, Ilfov - 105, Ialomița - 19, Iași - 1, Mehedinți - 1, Mureș - 3, Vrancea - 2, Vâlcea - 5, Timiș - 79, Sibiu - 182, Prahova - 3, Neamț - 2.

c. 585 privați de libertate sub acuzația de terorism (București - 63, Alba - 1, Arad -4, Brașov - 53, Brăila - 2, Buzău - 2, Caras - Severin - 1, Constanța 1, Dâmbovița - 2, Dolj,Gorj,Olt - 22, Ilfov - 2, Timiș - 1, Sibiu - 431.

d. 409 persoane cu suferințe mari acuzate de terorism (persoanele supuse la fapte inumane în incinta u.m. Sibiu).

3. Faptele infracționale ale suspectului gl. (rtr.) Rus Iosif, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de crimă împotriva umanității (art. 439 alin. 1 lit. a, g, i și k Cod penal, cu aplicarea art. 5 Cod penal și probele care susțin acuzațiile.

Începând cu după-amiaza zilei de 22.12.1989 (orele 16.00), **în mod sistematic și în deplină cunoștință de cauză**, suspectul Rus Iosif în calitate de șef al Aviației Militare (**împreună cu ceilalți factori decidenți ai Consiliului Militar Superior, subordonat CFSN**) a săvârșit fapte infracțional-diversioniste, cu consecințe foarte grave.

Faptele suspectului au amplificat până la cote paroxistice psihoza securist-teroristă, la nivel național. Inducerea în eroare exercitată de inculpatul Rus Iosif, încă din după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, a indus la nivelul întregii opinii publice convingerea existenței unui război total (terestru și aerian), purtat de forțele securist-teroriste loiale vechiului regim.

În calitate de comandant al Aviației Militare Române, suspectul gl. (rtr.) Rus Iosif **avea în subordine inclusiv trupele aeropurtate (parașutiști) aspect**

important, din perspectiva desfășurării evenimentelor petrecute în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989.

La 22 decembrie 1989-orele 16.00, ministrul apărării din acel moment, gl. Stănculescu Atanasie Victor, împreună cu șefii de direcții militare din MApN, l-au primit pe suspectul civil Iliescu Ion și membrii grupului său, în sediul central al MApN, unde i-au prezentat onorul militar lui Iliescu Ion ca unui șef de stat, demnitate asumată.

Importanța deosebită a acestei întruniri a rezultat, pe de o parte, din faptul că la aceasta au fost prezente toate cadrele militare cu funcții de conducere din Ministerul Apărării Naționale, inclusiv suspectul gl.-lt. Rus Iosif, iar pe de altă parte, din faptul că au fost prezente și cadre din conducerea Ministerului de Interne - Departamentul Securității Statului.

Acesta a fost momentul în care s-a discutat despre noul organ de conducere politică și militară în stat, cu denumirea acceptată de *Frontul Salvării Naționale, organ de conducere politico-militară care urma să coordoneze activitățile desfășurate la nivelul întregii țări, inclusiv operațiunile militare.*

Practic, în cadrul acestei întruniri, suspectul civil Iliescu Ion a fost recunoscut nu numai ca *lider politic în stat* ci și ca *lider militar al tuturor forțelor militare din statul român, preluând astfel toate atribuțiile fostului președinte Ceaușescu Nicolae.*

Ampla și complexa operațiune de inducere în eroare, pusă în aplicare începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, a cetățenilor români și, implicit, a opiniei publice internaționale, *bazată pe dezinformare și diversiune*, a fost realizată de suspectul civil Iliescu Ion și grupul restrâns constituit în jurul său, *inclusiv suspectul civil Voiculescu Gelu-Voican, împreună cu factorii militari care dețineau cele mai importante funcții de conducere în cadrul MApN (structură esențială de forță rămasă neafectată de desfășurarea evenimentelor revoluționare/ respectiv Stănculescu Atanasie Victor - fost ministru al apărării (decedat la data de 19 iunie 2016), Militam Nicolae - fost ministru al apărării (decedat la data de 27 decembrie 1996), Eftimescu Nicolae - fost șef al Direcției Operații a MStM (decedat la data de 06 ianuarie 2006), suspectul gl. (rtr.) Rus Iosif - fost comandant al Aviației Militare, Hortopan Ion- fost comandant al Comandamentului Infanteriei și Tancurilor (decedat la data de 06 aprilie 2000) și amiralul Dumitrescu Emil (Cico) -membru al CFSNși factor decizional al Comandamentului militar din TVR (decedat la data de 17 ianuarie 2019).*

Fără implicarea factorilor decizionali ai MApN în exercitarea operațiunii de *inducere în eroare*, suspectul civil Iliescu Ion și grupul restrâns din care făcea parte ca lider nu ar fi putut prelua și păstra puterea de stat, dar nici nu se puteau legitima în fața opiniei publice.

Probatoriu administrat a relevat că toți acești militari cu funcții militare esențiale au săvârșit în întregul interval 16-30 decembrie 1989, crime împotriva umanității, cu mențiunea că în cazul generalilor Stănculescu Victor Atanasie, Eftimescu Nicolae și Hortopan Ion, conduitele infracționale au fost săvârșite atât

sub comanda lui Ceaușescu Nicolae cât și sub comanda suspectului Iliescu Ion (începând cu 22.12.1989, orele 16.00).

Începând cu după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989 (orele 16.00), **gl. Rus Iosif și ceilalți factori decizionali din cadrul Ministerului Apărării (menționați anterior), s-au plasat sub autoritatea grupului reprezentat de Iliescu Ion** și, în calitate de membri ai nou-constituitului Consiliu Militar Superior, **au contribuit imediat și direct, printr-o amplă activitate de inducere în eroare, la menținerea și amplificarea stării de panică și nesiguranță, generată de psihoza securist-teroristă**, indusă în conștiința tuturor românilor de către noua structură care preluase puterea în stat.

Cu implicarea directă a suspectului gl. (rtr.) Rus Iosif, în calitate de comandant al Aviației Militare, au fost ordonate și executate 52 de ieșiri cu avioanele de vânătoare, 26 de ieșiri cu elicopterele militare, aparate militare de zbor care au deschis focul cu mitralierele de bord și rachete aer-sol, inclusiv asupra Cimitirului Ghencea din București, ocazie cu care efectiv au fost răscolite anumite morminte, (voi. 1-11 -*Armament* și voi. 1-109 *Jurnale Luptă*).

Suspectul gl. Rus Iosif a contribuit direct la menținerea și amplificarea stării de panică și nesiguranță, generată de psihoza securist-teroristă, indusă în conștiința tuturor românilor de către noua structură care preluase puterea politică în stat.

Cel mai grav incident petrecut în timpul Revoluției din decembrie 1989 a fost marcat prin episodul tragic consumat în dimineața zilei de 23 decembrie 1989 în fața Aeroportului Internațional Otopeni.

La data de **25.12.1989**, orele 15:28, suspectul Rus Iosif, comandantul aviației militare a emis un *Ordin de zi* cu următorul conținut "*Aviatori militari. Acum, în momentele renașterii naționale, ale adevăratei libertăți, armata este alături de popor, pentru zdrobirea ultimelor elemente declasate și iresponsabile, rămase fidele vechiului regim dictatorial ceaușist. întreaga desfășurare de până acum, succesele repurtate în executarea misiunilor aeriene, riposta hotărâtă dată de către parașutiștii militari **bandelor demențiale**, fac dovada înaltului patriotism și dăruirii totale. Sunt exemple ce vor rămâne dăltuite pururea în conștiința neamului, fapte de eroism săvârșite de ostașii aviatori și parașutiști care, cu prețul unor mari sacrificii, mergând până la sacrificiul suprem, au respins și neutralizat **acțiunile demențiale, asasine ale grupurilor teroriste**. Cinste aviatorilor și parașutiștilor militari, cinste vouă eroilor care v-ați vărsat sângele. Sunt încredințat că exemplele de înaltă dăruire și patriotism ce v-au purtat în luptă, vă vor oțeli brațul și mintea pentru a da cea mai hotărâtă ripostă celor ce pun în pericol valorile țării, viața familiilor și copiilor noștri. Avioatori și parașutiști militari, eroi ai curajului, lupta continuă. **Acționați cu bărbăție și tenacitate pentru a închide pentru totdeauna gura armelor care trag asupra poporului, asupra fraților de arme.**"*

Analiza acestui ordin, trimis tuturor unităților de aviație militară, relevă fără dubii caracterul diversionist grav al conduitei suspectului Rus Iosif. Termenii folosiți sunt instigatori la ură și violență armată împotriva unor

elemente (securist-teroriste) despre care suspectul știa că nu există. Este un îndemn neechivoc la foc fratricid. Acești termeni sunt *foarte similari* cu cei folosiți de suspectul Iliescu Ion și suspectul Voiculescu Voican Gelu cu ocazia intervențiilor televizate și a comunicatelor emise în intervalul 22-30 decembrie 1989.

În intervalul 22-30 decembrie 1989, suspectul Rus Iosif, în calitate de șef al aviației militare, a deținut o funcție militară de maximă importanță și a contribuit direct la vasta operațiune de inducere în eroare, fiind îndeplinite condițiile cerute de art. 25 din Statut. Acesta și-a adus aportul în mod direct și cu intenție la săvârșirea infracțiunii prev. de art. 439 lit. a, g, i și k Cp. cu aplic. art. 5 Cp.. Și mai grav, acest aport l-a adus în timp ce a deținut o funcție militară de maximă importanță.

Faptele infracționale ale suspectului Rus Iosif, **săvârșite în intervalul 22 decembrie, orele 16.00 - 30 decembrie 1989**, care se circumscriu infracțiunii contra umanității (art 439 lit a g i și k Cp cu aplic. art. 5 Cp.), au produs următoarele consecințe :

a. 857 decedați (București -414,Alba-12, Arad - 19, Argeș - 1, Bacău - 1, Bihor -1, Brașov - 68, Brăila - 36, Buzău - 28, Caraș-Severin - 17, Călărași - 1, Cluj - 13, Constanța - 23, Dâmbovița - 10, Dolj,Gorj,01t - 23, Galați - 3, Giurgiu - 6, Harghita, Covasna - 5, Hunedoara - 7, Ilfov - 74, Ialomița - 6, Iași - 1, Mehedinți - 1, Mureș - 4, Vrancea - 3, Timiș - 18, Sibiu-61, Prahova-2.

b. 2382 vătămați nrin împuşcare (București - 1212, Alba - 23, Arad -42, Argeș - 7, Bacău - 1, Bihor - 2, Brașov - 161, Brăila - 90, Buzău - 63, Caraș-Severin - 62, Călărași - 1, Cluj - 36, Constanța - 89, Dâmbovița - 34, Dolj,Gorj,01t - 101, Galați - 2, Giurgiu - 13, Harghita, Covasna - 26, Hunedoara - 15, Ilfov - 105, Ialomița - 19, Iași - 1, Mehedinți - 1, Mureș - 3, Vrancea - 2, Vâlcea - 5, Timiș - 79, Sibiu - 182, Prahova - 3, Neamț - 2.

c. 585 privați de libertate sub acuzația de terorism (București - 63, Alba - 1, Arad - 4, Brașov - 53, Brăila - 2, Buzău - 2, Caras - Severin - 1, Constanța 1, Dâmbovița - 2, Dolj,Gorj,01t - 22, Ilfov - 2, Timiș - 1, Sibiu - 431.

d. 409 persoane cu suferințe mari acuzate de terorism (persoanele supuse la fapte inumane în incinta u.m. Sibiu)

În final, în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale s-au reținut următoarele:

1. Faptele suspectului **Iliescu Ion** (expuse anterior) care, în calitate de șef de stat și de guvern, președinte al CFSN și al Consiliului Militar Superior, cu intenție, urmărind obținerea legitimității populare, menținerea și consolidarea puterii politice deținute, **începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00, a**

indus în eroare opinia publică în mod constant, repetat, sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a asumat, **în intervalul 22-30 decembrie 1989**, operațiunea sistematică de ***inducerea în eroare a opiniei publice exercitată de unele cadre militare cu funcții de conducere ale MApN***, având în vedere că **aceste fapte au avut drept consecințe generarea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, în intervalul 22-30 decembrie 1989, au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari**, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cp., cu aplic. art. 5 Cp.

Aceleași fapte ale suspectului Iliescu Ion au generat, pentru **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989 o stare de pericol iminent și grav** pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

2. Faptele suspectului **Voiculescu Voican Gelu** (expuse anterior) care, în calitate de factor decizional politico-militar al CFSN (organism care și-a subordonat Consiliul Militar Superior), cu intenție, urmărind menținerea și consolidarea puterii politice obținute, dar și legitimarea în fața opiniei publice, **începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00**, a ***indus în eroare opinia publică*** în mod sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a asumat, **în intervalul 22-30 decembrie 1989**, operațiunea sistematică de ***inducerea în eroare a opiniei publice exercitată de unele cadre militare cu funcții de conducere ale MApN***, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe generarea și amplificarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cp., cu aplic. art. 5 Cp.

Totodată, aceleași fapte ale suspectului Voiculescu Voican Gelu au generat, pentru **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989 o stare de pericol iminent și grav** pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

3. Faptele suspectului gl. (Rtr) **Rus Iosif** (expuse anterior) care, în calitate de Comandant al Aviației Militare și membru al Consiliului Militar Superior, cu intenție, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, a exercitat prin ordinele sale militare, **date în mod sistematic, operațiunea de *inducere în eroare a opiniei publice***, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe **întreținerea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept**

internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din Cp., cu aplic, art 5 Cp.

Totodată, aceleași fapte ale suspectului Rus Iosif au generat, pentru **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.

Se poate observa că în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale nr. 11/P/2014 din data de 19.05.2022 **faptele reținute în sarcina inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif sunt descrise de o manieră clară și precisă, atât în ceea ce privește modalitatea de săvârșire a acestora, cât și în ceea ce privește circumstanțele de timp și loc**, fiind precizate și urmările produse, prin raportare la încadrarea juridică dată acestora, respectiv infracțiunea de "infracțiuni contra umanității", prevăzută de art. 439 alin. 1 lit. a, g, i și k Cod penal.

În ceea ce privește perioada presupusei activități infracționale, constat că aceasta este în mod evident stabilită ca fiind **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**.

În acest interval, se precizează în cuprinsul ordonanței că inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu au săvârșit pretinsele acțiuni de inducere în eroare a opiniei publice, prin aparițiile lor televizate și emiterea de comunicate de către aceștia și și-au asumat, **în același interval (22-30 decembrie 1989)**, operațiunea sistematică de *inducere în eroare* a opiniei publice exercitată de unele cadre militare cu funcții de conducere ale MApN, aceste conduite având drept consecințe generarea și amplificarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari. (f. 67-68 din ordonanță).

În același interval de timp, **22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, se precizează în cuprinsul ordonanței că inculpatul Rus Iosif a săvârșit pretinsa acțiune de *inducere în eroare* a opiniei publice, prin ordinele sale militare, date în mod sistematic, care au avut drept consecințe întreținerea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari.

Pentru înțelegerea stabilirii intervalului de timp în care s-a derulat presupusa activitate infracțională, este necesar a fi analizate elementele constitutive ale infracțiunii de "infracțiuni contra umanității", prevăzută de art. 439 alin. 1 lit. a, g, i și k Cod penal. Aceasta constă în săvârșirea, în cadrul unui atac generalizat sau sistematic, lansat împotriva unei populații civile, a uneia dintre următoarele fapte:

- a) uciderea unor persoane;

- g) vătămarea integrității fizice sau psihice a unor persoane;
- i) întemnițarea sau altă formă de privare gravă de libertate, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional;
- k) alte asemenea fapte inumane ce cauzează suferințe mari sau vătămări ale integrității fizice sau psihice.

Elementul material la infracțiunile contra umanității se realizează prin oricare dintre acțiunile cu caracter alternativ pe care legiuitorul le-a indicat limitativ în textul de incriminare.

Pentru întregirea elementului material este nevoie ca acțiunile incriminate să se comită în cadrul unui atac generalizat sau sistematic lansat împotriva populației civile, referirea la "populație" având menirea de a sugera dimensiunea colectivă a subiectului pasiv al infracțiunii.

Prin **atac îndreptat împotriva unei populații civile** se înțelege acea conduită care implică mai multe acte comise dintre cele descrise în textul incriminator îndreptate împotriva oricărei populații civile, *ca urmare sau pentru continuarea unei politici de stat sau a unei organizații de a comite un astfel de atac*. Cu privire la sintagma "populație civilă", în lucrarea intitulată "**Infracțiuni contra umanității și genocidul**" (autor – Cătălin Constantinescu Mărunțel, coordonator – prof. dr. Valerian Cioclei, Editura CH Beck București 2022, pg.145) se arată următoarele: "**Chiar dacă inițial, prin populație civilă se înțelegea doar civilii neangajați în luptă, accepțiunea noțiunii a fost lărgită în timp de instanțele internaționale pentru a include și alte categorii...Cu alte cuvinte, fapta se poate îndrepta și împotriva unei persoane care nu este civilă, dacă este săvârșită în legătură cu atacul respectiv**".

Infracțiunea are ca **situație premisă** existența unui atac generalizat sau sistematic împotriva unei populații civile. Deși reglementarea națională, în raport cu art. 7 din Statutul CPI, a renunțat la precizarea ca faptele să fie comise „în cunoștință de acest atac”, totuși autorul infracțiunii trebuie să fie în cunoștință de acest atac. Cu privire la acest aspect, nu trebuie însă dovedit că autorul avea cunoștință de toate caracteristicile atacului. Toate acestea rezultă din **STATUTUL din 17 iulie 1998 DE LA ROMA AL CURȚII PENALE INTERNAȚIONALE, publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 211 din 28 martie 2002, care în art. 7 pct. 1 definește sintagma "crima împotriva umanității", în art. 7 pct. 2 arată ce se înțelege prin prin atac îndreptat împotriva unei populații civile. În art. 9 alin. 3 din Statut, intitulat "Elementele constitutive ale crimelor" se arată că elementele constitutive ale crimelor și amendamentele care se raportează la ele sunt conforme prezentului statut.**

Astfel, prin *atac lansat împotriva unei populații civile* se înțelege comportamentul care constă în comiterea multiplă a actelor vizate de alin. (1) al art. 7 din Statutul CPI împotriva unei populații civile, oricare ar fi aceasta, în aplicarea sau în urmărirea politicii unui stat sau organizații având ca scop un asemenea atac. Aceste acte nu trebuie să constituie în mod necesar un atac militar. O politică având ca scop un asemenea atac există și atunci când statul sau organizația favorizează sau încurajează activ un asemenea atac împotriva

unei populații civile. În circumstanțe excepționale, o asemenea politică poate lua forma unei omisiuni de a acționa, prin care statul sau organizația în mod conștient încurajează un asemenea atac. Se poate deduce existența unei asemenea politici din simplul fapt că statul sau organizația se abțin de la orice acțiune.

Consumarea infracțiunii de ”infracțiuni contra umanității” are loc în momentul în care acțiunea incriminată fiind realizată, se produce urmarea periculoasă a faptei, adică *starea de pericol pentru existența populației civile sau a unor grupuri ori colectivități determinate*, precum și *vătămarile efective*, specifice fiecăreia dintre variantele acesteia.

În literatura de specialitate („*Noul cod penal – Partea specială – Analize, explicații, comentarii*”, Ed. Universul Juridic, 2014, pagina 866), s-a arătat că și **un singur omor** poate atrage incidența textului de incriminare, atâta vreme cât acesta a rezultat ca **urmare a unui atac generalizat ori sistematic**, argumentul fiind valabil și pentru celelalte modalități normative ale infracțiunii.

Pe cale de consecință, apreciem că ori de câte ori se probează existența unor conduite de acest gen, pentru a exista latura obiectivă a infr. prev. de art. 439 C.p. este suficient să fie vătămate cel puțin două persoane sau, conform opiniei menționată mai sus, chiar și o singură persoană.

Revenind la descrierea faptelor reținute în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale nr. 11/P/2014 din data de 19.05.2022, se constată că descrierea faptelor se circumscrie în mod formal elementelor constitutive ale infracțiunii de ”*crime contra umanității*”, prevăzută de art. 439 alin. 1 lit. a, g, i și k Cod penal, astfel cum sunt acestea definite în norma de incriminare, cât și în actul internațional menționat la care România este parte.

Astfel, se poate lesne observa din cuprinsul ordonanței că presupusele **acțiuni de uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice sau psihice a unor persoane, privare gravă de libertate, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și alte asemenea fapte inumane ce cauzează suferințe mari sau vătămări ale integrității fizice sau psihice, specifice în mod formal infracțiunii de ”infracțiuni contra umanității”,** sunt descrise în sensul că au fost săvârșite de inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu în perioada **22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, în cadrul unui atac generalizat sau sistematic, lansat împotriva populației din România, prin acțiunile de inducere în eroare a opiniei publice** prin aparițiile lor televizate și emiterea de comunicate de către aceștia și **de asumare, în același interval (22-30 decembrie 1989), a operațiunii sistematice de inducere în eroare a opiniei publice** exercitată de unele cadre militare cu funcții de conducere ale MApN. Se precizează că aceste conduite au avut drept consecințe generarea și amplificarea unei psihoze generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, au survenit 857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari.

Rezultă astfel foarte clar că perioada presupusei activități infracționale, astfel cum a fost reținută în sarcina inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif, de procuror, titularul acțiunii penale, este **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**. Atât acțiunile de inducere în eroare presupus a fi fost săvârșite prin aparițiile televizate și comunicatele transmise de către inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu și asumarea de către aceștia a acțiunilor de inducere în eroare presupus a fi fost săvârșite de unele cadre militare cu funcții de conducere ale MAPN, cât și acțiunile de ucidere a unor persoane, vătămarea integrității fizice sau psihice a unor persoane, privare gravă de libertate și alte asemenea fapte inumane ce cauzează suferințe mari sau vătămări ale integrității fizice sau psihice au fost plasate în mod explicit de către autorul acțiunii penale în intervalul **22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**.

Aceleași acțiuni de uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice sau psihice a unor persoane, privare gravă de libertate, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și alte asemenea fapte inumane ce cauzează suferințe mari sau vătămări ale integrității fizice sau psihice sunt reținute în ordonanță și în sarcina inculpatului Rus Iosif, în sensul că în perioada **22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, a indus în eroare opinia publică, prin ordinele sale militare, date în mod sistematic, care au avut drept consecințe întreținerea și amplificarea psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat și astfel, în intervalul de referință, au survenit 857 decese, 2382 răni de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari.

În cuprinsul ordonanței sunt detaliate presupusele acțiuni de inducere în eroare săvârșite de inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu prin apariții televizate, comunicate de presă și prin asumarea ordinelor militare prin care cadre militare de conducere au indus în eroare opinia publică, precum și ordinele militare date de inculpatul Rus Iosif, prin care acesta se presupune că a indus în eroare opinia publică, toate aceste acțiuni fiind plasate în intervalul **22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**.

Totodată, în cuprinsul ordonanței se precizează că urmarea socialmente periculoasă a acestor acțiuni s-a produs în același interval, **22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**, respectiv aceea în care s-a produs *starea de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României* și cea în care au survenit *857 decese, 2382 răni de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari*.

Analizând rechizitoriul nr. 11/P/2014 din data de 29 iulie 2022, se constată că faptele sunt descrise în concordanță cu descrierea acestora din ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și în conformitate cu dispozițiile art. 328 Cod procedură penală. Structura rechizitoriului refăcut este diferită de cea a rechizitoriului nr. 11/P/2014 din data de 5 aprilie 2019, fiind înlăturate inadvertențele din anumite secțiuni cu privire la perioadele în care inculpații ar fi

realizat pretinsele activități infracționale, precum și celelalte neregularități constatate de judecătorul de cameră preliminară din primul ciclu procesual în procedura camerei preliminare.

Rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29 iulie 2022 este structurat în 8 volume. Volumul I cuprinde datele privitoare la faptele reținute în sarcina inculpaților și încadrarea juridică a faptelor, probele și mijloacele de probă, cheltuielile judiciare, dispoziția de trimitere în judecată, considerații teoretice privind infracțiunile contra umanității, date referitoare la inculpați și la urmărirea penală, alte mențiuni necesare pentru soluționarea cauzei, cum este cea referitoare la problema teroriștilor din 1989, la excluderea pe bază de probe a versiunilor teoretice cu privire la autorii inducerii în eroare.

Vol. I cuprinde **21 de capitole**, fiecare capitol abordând aspectele necesare a fi descrise conform opiniei procurorului, care este titularul exclusiv al punerii în mișcare a acțiunii penale și al trimiterii în judecată a inculpaților.

În **capitolul II** sunt descrise circumstanțele anterioare declanșării evenimentelor revoluționare, respectiv elemente preexistente săvârșirii presupuselor infracțiuni de ”crimă împotriva umanității”, relevante și pentru înțelegerea actelor materiale presupus a fi fost săvârșite ulterior de inculpați, a mobilului și scopului urmărit de aceștia, astfel cum au fost reținute în rechizitoriu în capitolele următoare.

În **capitolul III** sunt descrise evenimentele care s-au derulat la Timișoara începând cu seara zilei de 15.12.1989-20.12.1989, concluzionându-se că la reprimarea violentă a revoluționarilor de la Timișoara au participat toate structurile militare ale României (MI-DSS, MApN), astfel cum rezultă din hotărârile de condamnare definitive pronunțate, care îi conferă autoritate de lucru judecat (sentința penală nr. 6 din 09.12.1991, pronunțată de Curtea Supremă de Justiție – Secția militară, rămasă definitivă prin decizia penală nr. 30 din data de 06.06.1997, CSJ – Completul de 9 judecători, prin care au fost condamnați mai mulți ofițeri, cadre de conducere din miliție, sentința penală nr. 250/03.04.2007, ÎCCJ – Secția penală, hotărâre judecătorească rămasă definitivă prin decizia penală nr. 558/15.10.2008 a ÎCCJ – Completul de 9 judecători, prin care au fost condamnați generalii Stănculescu Atanasie Victor și Chițac Mihai).

În **capitolele IV-VI** sunt expuse evenimentele derulate până la data de 22.12.1989 orele 16:00, în București și în celelalte orașe, așa cum au fost reținute de procuror în urma probatoriului administrat.

În **capitolele VIII-IX** sunt descrise evenimentele ulterioare datei de 22.12.1989 orele 16:00, referitoare la preluarea puterii de stat de către CFSN și ampla și complexa acțiune de inducere în eroare exercitată de acesta (dezinformare și diversiune), unică în istoria națională, declanșată la nivelul întregii țări începând cu după amiaza zilei de 22 decembrie 1989, de când toate deciziile importante au fost luate exclusiv de grupul de decizie politico-militară din CFSN, o minoritate politico-militară (grupul Iliescu) care a acaparat puterea totală în stat, după neutralizarea maselor populare.

În **capitolul X** sunt prezentate **faptele reținute** în sarcina inculpaților, fiecare inculpat fiindu-i dedicat un subcapitol (X.1, X.2,X.3), în **capitolul XI**

sunt prezentate **consecințele presupuselor fapte** ale inculpaților, în **capitolul XII** este prezentat **raportul de cauzalitate** între conduitele inc. Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu, Rus Iosif și consecințele survenite în intervalul 22-30 decembrie 1989 iar în **capitolul XIII** este prezentată **forma de vinovăție** ce a fost reținută de procuror în sarcina inculpaților, capitolul fiind intitulat *Mobilul conduitei infracționale a inculpaților*.

În **cap. XIV** sunt prezentate elemente importante ale stării de fapt din intervalul 22-30 decembrie 1989.

În cuprinsul capitolelor destinate descrierii faptelor sunt prezentate și analizate mijloacele de probă pe baza cărora procurorul a reținut faptele prezentate. Sunt rediate pasaje din declarații ale unor martori, considerate relevante pentru reținerea stării de fapt, precum și concluziile procurorului în urma analizei și aprecierii acestora (Ex: în p.91-102, 125-153, 155-160, ș.a.).

În **vol. II-IV** ale rechizitoriului este prezentată situația victimelor din 22-30 decembrie 1989.

În **vol. V** al rechizitoriului este prezentată situația persoanelor lipsite de libertate (bazinul de înot-U.M. 01512 Sibiu).

În **vol. VI-VIII** este prezentată situația decedaților, a persoanelor vătămate, a părților civile și a succesorilor acestora.

Rechizitoriul, refăcut prin remedierea neregularităților constatate de judecătorul de cameră preliminară din primul ciclu procesual, este complex și amplu, prin raportare la complexitatea și importanța excepțională a faptelor care au făcut obiectul urmăririi penale și care se referă la faptele săvârșite în contextul Revoluției Române din decembrie 1989 și a circumstanțelor care au avut ca rezultat decesul, rănirea și lipsirea de libertate a multor persoane, vătămări psihice grave, pe întregul teritoriu al României. Rechizitoriul refăcut este bine structurat și prezintă în mod clar și complet situația de fapt deosebit de complexă, faptele de natură penală reținute în sarcina inculpaților, **fiind stabilite clar circumstanțele de timp, de loc** și modalitatea de comitere a acestora, precum și încadrarea juridică dată faptelor. Se constată existența unei corespondențe depline între descrierea modalității faptelor din ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și din rechizitoriu, din considerentele acestuia și din secțiunea ”în drept” a rechizitoriului.

Rechizitoriul descrie perioada anterioară evenimentelor ce au dus la schimbarea puterii politice în România, descriere ce are ca scop stabilirea circumstanțelor în care s-au produs evenimentele ce fac obiectul prezentei cauze. Din expozitivul rechizitoriului, se poate extrage esența faptelor descrise de procuror, observându-se faptul că ceea ce era necesar a fi remediat, potrivit încheierii din 9.10.2022 viza coerența și claritatea expunerii faptelor imputate inculpaților, iar aceste aspecte care au fost remediate.

În rechizitoriul din 29 iulie 2022, din expunerea procurorului a situației de fapt se pot decela actele materiale reținute de procuror în sarcina inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Gelu-Voican și Rus Iosif, forma de vinovăție cu care aceștia se presupune că au acționat și lanțul causal prin care s-au produs

consecințele ce au constat în lipsirea nelegală de libertate, vătămarea sau decesul unor persoane.

În esență procurorul a reținut că inculpatul Ion Iliescu, a deținut o poziție de putere în perioada 22.12.1989 (orele 16.00) și până la data de 30.12.1989 și din această poziție **a dezinformat** cu intenție opinia publică, personalul militar și civil, cu privire la existența unor forțe malefice care atacă sau pot ataca în orice moment persoane civile, autovehicule, clădiri, obiective industriale, scopul fiind de a induce o stare de confuzie, frică și panică care să genereze confruntări armate între unitățile militare ce au fost desfășurate în diferite zone ale țării dar și între aceste unități și civili.

De asemenea procurorul a reținut că inculpatul **a deținut puterea militară în Statul Român și a girat ordinele militare care au dus la focul fratricid**, cu consecința producerii de vătămări, decese, provări de libertate și alte tratamente inumane în rândul populației civile dar și în rândul personalului DSS, MI și M. Ap. N.

Actele materiale reținute în sarcina inculpatului **Voiculescu Gelu-Voican** se referă la **participarea la elaborarea și transmiterea comunicatelor reținute în sarcina inculpatului Ion Iliescu și a influențat luarea unor decizii militare** în calitate sa de membru al grupului ce urmărea preluarea puterii politice în Statul Român. Aceleași considerente din rechizitoriu cu privire la descrierea faptelor reținute în sarcina inculpatului Ion Iliescu ce vizează modalitatea de descrierea faptelor, actele materiale reținute de procuror în sarcina inculpatului, forma de vinovăție cu care a acționat inculpatul și lanțul causal prin care s-au produs consecințele ce au constat în lipsirea nelegală de libertate, vătămarea sau decesul unor persoane sunt valabile și cu privire la inculpatul Voiculescu Gelu-Voican.

În privința inculpatului **inc. Rus Iosif** procurorul a reținut că a deținut o poziție de comandă în structurile militare, respectiv comandant al Aviației Militare și din această poziție, **cu intenție și în deplină cunoștință de cauză, a ordonat executarea unor misiuni militare care au avut drept consecință executarea de foc fratricid din care au rezultat numeroase victime.**

Faptele reținute în sarcina inculpaților sunt descrise succint în vol. 1, capitolul XVIII, referitor la încadrarea juridică a faptelor, astfel:

1. Faptele inculpatului **Iliescu Ion** care, în calitate de șef de stat și de guvern, președinte al CFSN și al Consiliului Militar Superior, cu intenție, urmărind obținerea legitimității populare, menținerea și consolidarea puterii politice deținute, **începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00, a indus în eroare** opinia publică în mod constant, repetat, sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a **asumat, în intervalul 22-30 decembrie 1989, operațiunea sistematică de inducerea în eroare** a opiniei publice exercitată de cadrele militare cu funcții de conducere ale MApN, având în vedere că aceste fapte au avut drept consecințe generarea și amplificarea **psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat** și astfel, **în intervalul 22-30 decembrie 1989, au survenit 857 decese, 2382 răniri**

de persoane, 585 privări grave de libertate cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i, k din C.p.,

Aceleași fapte ale inculpatului Iliescu Ion au generat, pentru **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** *o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.*

2. Faptele inculpatului **Voiculescu Voican Gelu** care, în calitate de factor decizional politico-militar al CFSN (organism care și-a subordonat Consiliul Militar Superior), cu intenție, urmărind menținerea și consolidarea puterii politice obținute, dar și legitimarea în fața opiniei publice, **începând cu ziua de 22 decembrie 1989, orele 16.00**, a *indus în eroare* opinia publică în mod sistematic prin aparițiile sale televizate și emiterea de comunicate (mecanism de exercitare a puterii de stat) și care și-a *asumat*, **în intervalul 22-30 decembrie 1989, operațiunea sistematică de inducere în eroare** a opiniei publice exercitată de cadrele militare cu funcții de conducere ale MAPN, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe generarea și amplificarea unei **psihoze generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat** și astfel, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, au survenit 857 decese, 2382 răni de persoane, 585 privări grave de libertate** cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i și k din C.p.

Totodată, aceleași fapte ale inculpatului Voiculescu Voican Gelu au generat, pentru **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** *o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.*

3. Faptele inculpatului gl. (Rtr) **Rus Iosif** care, în calitate de comandant al Aviației Militare, cu intenție, **în intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989, a exercitat prin ordinele sale militare, date în mod sistematic, operațiunea de inducere în eroare a opiniei publice**, având în vedere că aceste conduite au avut drept consecințe întreținerea și amplificarea **psihozei generalizate a terorismului, psihoză cauzatoare de numeroase situații de foc fratricid generalizat** și astfel **au survenit 857 decese, 2382 răni de persoane, 585 privări grave de libertate** cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și 409 cazuri de suferințe mari. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor contra umanității, prev. de art. 439 lit. a, g, i și k din C.p.

Totodată, aceleași fapte ale inculpatului Rus Iosif au generat, pentru **intervalul 22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989** *o stare de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României.*

Văzând ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale din 19.05.2022 și rechizitoriul refăcut din data de 29.07.2022, constat că **este stabilită cu precizie perioada activității presupus infracționale** reținută în sarcina

inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif, că se poate realiza corespondența formală între starea de fapt descrisă în partea expozitivă a rechizitoriului, în segmentul dedicat încadrării juridice a faptelor și infracțiunea de ”crime împotriva umanității”, prevăzută de art. 439 lit. a, g, i și k din C.p. Prin urmare, data săvârșirii infracțiunii de ”crime împotriva umanității” nu poate fi determinată decât prin raportare la data la care au avut loc acțiunile de *uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice a unor persoane, privarea gravă de libertate și fapte cauzatoare de suferințe mari ale integrității psihice*, în contextul focului fratricid generalizat determinat de psihoza terorismului indusă prin acțiunile de inducere în eroare presupus a fi fost exercitate de cei trei inculpați. Perioada activității infracționale este în mod unitar menționată în cuprinsul ordonanței de punere în mișcare a acțiunii penale și în rechizitoriul ca fiind intervalul cuprins între **22 decembrie, orele 16.00-30 decembrie 1989**.

Acest interval nu poate fi menționat defalcat ca dată a săvârșirii presupuselor fapte penale, adică separat pe perioade mai mici de timp, în funcție de acțiunile descrise, respectiv în funcție de faptul că presupusele acte materiale de inducere în eroare s-au săvârșit la anumite date, între 22 decembrie 1989 și 27 decembrie 1989. Motivul pentru care nu poate fi reținut ca dată a săvârșirii faptelor doar perioada de timp în care au fost săvârșite presupusele activități de inducere în eroare (prin apariții TV și comunicate în presă) constă în aceea că acțiunile de inducere în eroare constituie premisa săvârșirii infracțiunilor contra umanității, care constă în atacul generalizat sau sistematic împotriva unei populații civile, iar modalitățile normative de săvârșire a infracțiunii sunt inclusiv uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice a unor persoane, privarea gravă de libertate și fapte cauzatoare de suferințe mari ale integrității psihice, acțiuni care potrivit prezentului rechizitoriu, s-au săvârșit în perioada 22-30 decembrie 1989.

În plus, în descrierea faptelor în rechizitoriu se rețin și acțiunile de asumare de către inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu a activităților de inducere în eroare a opiniei publice exercitată de cadrele militare cu funcții de conducere în MAPN, respectiv a operațiunii de inducere în eroare a opiniei publice exercitate de inculpatul Rus Iosif prin rodinele sale militare care au produs focul fratricid în care au survenit *857 decese, 2382 răniri de persoane, 585 privări grave de libertate* cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și *409 cazuri de suferințe mari* în întregul interval de timp menționat în rechizitoriu: 22-30 decembrie 1989.

Prezintă relevanță pentru verificarea legalității competenței instanței sesizate că în rechizitoriul refăcut s-a reținut că inculpatul Iliescu Ion a fost președinte al României, inculpatul Voiculescu Voican Gelu a fost viceprim-ministru al Guvernului României, iar inculpatul Rus Iosif, general în retragere, a fost comandant al Aviației Militare. În capitolul XVIII din vol. I din rechizitoriu, denumită Încadrarea juridică a faptelor(...) s-a reținut că inculpații au săvârșit presupusele infracțiuni reținute în sarcina lor, având următoarele calități:

-inculpatul Iliescu Ion - șef de stat și de guvern, președinte al CFSN și al Consiliului Militar Superior, fost președinte al României;

-inculpatul Voiculescu Voican Gelu - factor decizional politico-militar al CFSN (organism care și-a subordonat Consiliul Militar Superior), fost viceprim-ministru al României;

-gr. (Rtr) Rus Iosif - comandant al Aviației Militare.

La pagina nr. 343 din rechizitoriu s-a reținut că rechizitoriul se va transmite Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanță competentă, potrivit dispozițiilor art. 40 alin. 1 Cod penal, să judece cauza.

Potrivit dispozițiilor art. 40 alin. 1 Cod procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță infracțiunile de înaltă trădare, infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European, de **membrii Guvernului**, de judecătorii Curții Constituționale, de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de judecătorii de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

Deși nu s-a precizat în mod expres în rechizitoriu în raport de care calitate anume a vreunuia sau a mai multor inculpați competența de soluționare a acțiunii penale exercitate în cauză prin emiterea rechizitoriului și sesizarea instanței revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, văzând *referirile la calitățile de șef de guvern cu privire la inculpatul Iliescu Ion și de membru al guvernului și viceprim-ministru cu privire la inculpatul Voiculescu Voican Gelu*, apreciez că *acestea au determinat parchetul să sesizeze instanța supremă, în temeiul art. 40 alin. 1 Cod procedură penală.*

Ulterior, prin concluzii scrise, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare a susținut că sesizarea instanței supreme cu rechizitoriul nr.11/P/2014 din data de 29.07.2022 **s-a realizat în raport de calitatea de fost șef de Guvern a inculpatului Iliescu Ion și cea de vice – premier al Guvernului cu privire la inculpatul Voiculescu Voican Gelu.**

S-a precizat că, în data de 22 decembrie 1989, în jurul orelor 22:30, **prin citirea de către inculpatul Iliescu Ion a Comunicatului către țară al Consiliului Frontului Salvării Naționale**, atât el, cât și inculpatul Voiculescu Voican Gelu, în calitate de factori decidenți ai Consiliului Frontului Salvării Naționale, și-au asumat în mod public, preluarea puterii politico - militare, cu atât mai mult cu cât, **încă de la orele 16:00, toate structurile militare ale României l-au recunoscut pe inculpatul Iliescu Ion ca fiind noul șef de stat și de guvern, dar și noul comandant suprem al forțelor armate române.**

S-a reliefat că, **prin subordonarea tuturor ministerelor, Consiliul Frontului Salvării Naționale și liderii acestuia și-au asumat guvernarea statului român, fiind recunoscuți ca atare de toate structurile centrale și teritoriale ale statului, dar și de factorii politici externi.**

Un alt argument l-a constituit faptul că, prin întreaga sa conduită, **inculpatul Iliescu Ion a apărut în postura de lider care a exercitat veritabile acte de guvernare**, respectiv: a semnat acte normative ce vizau toate domeniile de activitate, a abrogat legi, a instituit Tribunalul Militar Excepțional privind judecarea cuplului prezidențial Ceaușescu, a instituit tribunale militare extraordinare pe întreg teritoriul României, l-a impus pe generalul Militaru Nicolae în funcția de ministru al apărării, l-a schimbat din funcție pe generalul Gușă Ștefan și a semnat decretele de reactivare a mai multor generali.

S-a concluzionat că, prin subordonarea tuturor ministerelor, inculpatul Iliescu Ion **și-a asumat puterea absolută a statului român**.

Judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în primă instanță (dosar nr. 1687/1/2022/a1), în data de 29.01.2023, a pus în discuție excepția necompetenței materiale și după calitatea persoanei, iar prin încheierea nr. nr. 112 din 24 februarie 2023 pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în dosarul nr. 1687/1/2022/a1, în raport de infrațiunile pentru care s-a dispus trimiterea în judecată competența materială de a soluționa cauza în primă instanță aparține Curții de apel, fiind atrasă și de calitatea de general în retragere a inculpatului Rus Iosif, fost comandant al Aviației Militare, cu mențiunea că instanța civilă este competentă în raport de dispozițiile art.44 alin.4 Cod procedură penală.

Teritorial este competentă să soluționeze în primă instanță Curtea de Apel București având în vedere că activitatea infracțională s-a desfășurat în Municipiul București.

Judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, în primă instanță (dosar nr. 1687/1/2022/a1), a evidențiat concluzia potrivit cu care, anterior, Înalta Curte de Casație și justiție, în procedura camerei preliminare, nu a analizat și nu s-a pronunțat, explicit sau implicit, asupra competenței de soluționare a cauzei, dimpotrivă, a stabilit că este împiedicată să se pronunțe asupra excepției necompetenței după calitatea persoanelor urmare a neregularităților grave ale actului de sesizare.

S-a arătat că în privința inculpatului Voiculescu Gelu Voican, prin chiar încheierea din data de 9 octombrie 2020 pronunțată în dosarul nr. 1045/1/2019/a1.1, definitivă prin încheierea nr.15/C/ din data de 10 noiembrie 2021, judecătorul de cameră preliminară a constatat că nu se poate pronunța asupra excepției de necompetență urmare a neregularităților privind descrierea faptelor din punctul de vedere al locului, timpului și calității în care se susține că s-a desfășurat activitatea infracțională de către inculpat.

Prin raportare la încheierile pronunțate în camera preliminară cu privire la plângerile formulate împotriva soluțiilor de neurmărire dispuse prin rechizitoriu nr. 11/P/2014 din data de 05.04.2019), judecătorul de cameră preliminară de la prima instanță (Înalta Curte de Casație și Justiție) a reținut faptul că, în dosarul penal nr.11/P/2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare, nu s-a discutat și nu s-a stabilit competența Înaltei Curți de Casație și Justiție în raport de inculpații Iliescu Ion și Voiculescu

Voican Gelu, pentru infracțiuni comise în perioada 22 decembrie 1989 – 30 decembrie 1989 în calitate de șef de guvern pentru primul inculpat și respectiv membru al guvernului și vice – premier pentru cel de-al doilea inculpat.

Judecătorul de cameră preliminară a considerat, că inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu nu au deținut, în perioada presupusei activități infracționale funcții care să atragă incidența prevederilor art.40 Cod procedură penală.

În acest sens, s-a reținut în considerentele încheierii nr. 112 din 24.02.2023 că până la data de 27.12.1989, data adoptării Decretului Lege nr.2/1989 publicat în Monitorul Oficial nr.4 din 27.12.1989, constituirea, organizarea, funcționarea și exercitarea puterii de Consiliul Frontului Salvării Naționale s-au realizat prin hotărârile ad-hoc ale mai multor persoane, considerate reprezentative la acel moment, în afara oricărui cadru organizatoric legiferat.

Inexistența actului normativ specific determină și inexistența calităților de șef al guvernului și, respectiv, membru al guvernului atribuite de Ministerul Public celor doi inculpați, iar exercitarea în fapt a unor atribuții ce ar putea fi asociate funcțiilor respective, nu are nici o consecință din perspectiva dispozițiilor art.40 Cod procedură penală.

Competența după calitatea persoanei a instanței supreme este stabilită în raport de calitățile deținute de făptuitori în baza actelor normative care reglementau acele funcții. Consiliul Frontului Salvării Naționale, ca organ colegial de putere, **este distinct de Guvernul României, Consiliul având doar atribuția de a numi și revoca prim - ministrul și de a aproba componența guvernului**, la propunerea prim – ministrului.

Astfel, judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, fiind membri ai Consiliului Frontului Salvării Naționale, inculpații Iliescu Ion și Voiculescu Voican Gelu, acesta până la data de 28 decembrie 1989, nu aveau și calitatea, reglementată juridic, de membri ai Guvernului. Totodată, judecătorul de cameră preliminară a reținut în încheierea nr. 112 din 24.-2.2023 că inculpatul Voiculescu Voican Gelu a fost numit în funcția de viceprim – ministru prin **Decretul - Lege nr.5 din 28 decembrie 1989 publicat în Monitorul Oficial din aceeași dată.**

Apoi, judecătorul de cameră preliminară de la ÎCCJ a prezentat activitatea infracțională a inculpatului Voiculescu Gelu-Voican, care, în baza aceleiași rezoluții infracționale, s-a implicat activ în deciziile CFSN și comunicatele acestei structuri (enumerată în secțiunea privitoare la inculpatul Ion Iliescu) care au fost aduse la cunoștința opiniei publice prin toate mijloacele de informare, în principal prin intermediul televiziunii, fiind evident astfel faptul că manipularea și dezinformarea realizate au fost nu numai sistematice, ci au avut și un caracter generalizat, vizând întreaga populație a României, fără nicio distincție între militari și civili, precum și opinia publică internațională.

Totodată, s-a reținut că, în baza aceleiași rezoluții infracționale, inculpatul civil Voiculescu Gelu-Voican s-a implicat în activitatea militară și, cu

autoritatea și puterea politică pe care le deținea, și-a asumat conduitele infracționale ale factorilor militari de decizie aflați în subordinea CFSN.

Judecătorul de cameră preliminară a notat că, astfel cum rezultă din considerentele rechizitoriului, ultimul act material reținut în sarcina inculpatului Voiculescu Voican Gelu și care intră în conținutul constitutiv al infracțiunii pentru care s-a dispus trimiterea sa în judecată, se situează la data de 27 decembrie 1989, deci anterior dobândirii funcției de viceprim – ministru.

Dobândirea funcției ulterior presupusei activități infracționale exclude și incidența dispozițiilor art.40 Cod procedură penală în raport de persoana inculpatului Voiculescu Voican Gelu.

Văzând considerentele pentru care judecătorul de cameră preliminară de la ÎCCJ a invocat din oficiu excepția necompetenței materiale și a stabilit apoi competența de soluționare a cauzei în favoarea Curții de Apel București și analizând rechizitoriul refăcut, precum și structura infracțiunilor contra umanității, apreciez că **stabilirea competenței în favoarea Curții de Apel este greșită întrucât nu are în vedere întregul și singurul interval de timp menționat în rechizitoriu, anume 22 decembrie-30 decembrie 1989, cu privire la pretinsa activitatea infracțională și nu are în vedere nici toate modalitățile normative de săvârșire a infracțiunii**, respectiv uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice a unor persoane, privarea gravă de libertate și fapte cauzatoare de suferințe mari ale integrității psihice care au fost exercitate până în data de 30 decembrie 1989 și nici faptul că infracțiunea prevăzută de art. 439 Cod penal se consumă la momentul producerii *stării de pericol iminent și grav pentru existența unei părți însemnate a populației civile, de pe întregul teritoriu al României și la momentul producerii vătămării efective a persoanelor.*

Procedând în acest mod, judecătorul de cameră preliminară care a trimis cauza la Curtea de Apel București a exclus din presupusa activitatea infracțională o parte din actele materiale și a stabilit alte circumstanțe de timp, ceea ce este nepermis, în raport de faptul că singurul în măsură să descrie starea de fapt și să indice circumstanțele de timp și loc, în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale și în rechizitoriu este procurorul, titularul exclusiv al exercitării acțiunii penale și al trimiterii în judecată a inculpaților. Aceasta, chiar în contextul în care a reținut că judecătorul de cameră preliminară din primul ciclu procesual nu a putut să se pronunțe cu privire la excepția necompetenței după calitatea persoanei având în vedere neregularitățile grave ale actului de sesizare.

Prin urmare, se poate constata faptul că, după refacerea rechizitoriului și sesizarea ÎCCJ cu rechizitoriul la data de 29 iulie 2022, în dosarul penal nr. 1687/1/2022/a1, judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat că rechizitoriul este regulamentar întocmit din perspectiva descrierii presupusei activități infracționale prin raportare la circumstanțele de timp și a trimis dosarul spre competență soluționare la Curtea de Apel București.

Se poate însă observa că pentru a pronunța această soluție, prin încheierea nr. 112 din 24.02.2023, pronunțată în dosarul penal nr. 1687/1/2022/a1, judecătorul de cameră preliminară a scindat perioada presupuse activități infracționale reținută în mod unitar în tot cuprinsul rechizitoriului refăcut și în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale ca fiind 22-30 decembrie 1989. În rechizitoriu stabilirea perioadei presupusei activități infracționale s-a realizat prin raportare la modalitățile normative ale infracțiunii de ”infracțiuni contra umanității, prevăzută de art. 439 alin. 1 lit. a, g, i și k Cod penal și la momentul producerii urmării socialmente periculoase. În încheierea menționată s-au avut în vedere doar actele materiale specifice presupusei acțiuni de inducere în eroare care constituie atacul generalizat care a generat focul fratricid și au fost practic excluse actele materiale referitoare la survenirea deceselor, răcnirilor, lipsirilor de libertate și suferințelor mari.

Pentru considerentele evidențiate la începutul expunerii opiniei separate, apreciez că încheierea nr. 112 din 24.02.2023, pronunțată în dosarul penal nr. 1687/1/2022/a1, judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție nu prezintă autoritate de lucru judecat și nici putere de lucru judecat cu privire la excepția după calitatea persoanei.

În plus, chiar și pentru faptul că prin încheierea menționată nu s-a făcut nicio referire la modalitățile normative specifice infracțiunii de ”infracțiuni contra umanității, prevăzută de art. 439 alin. 1 lit. a, g, i și k Cod penal referitoare la acțiunile de **uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice sau psihice a unor persoane, privare gravă de libertate, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și alte asemenea fapte inumane ce cauzează suferințe mari sau vătămări ale integrității fizice sau psihice**, completul de judecată în cameră preliminară, contestație are obligația să analizeze excepția necompetenței după calitatea persoanei, excepție invocată din oficiu, dar și invocată de unele părți. Aceasta, cu atât mai mult cu cât încălcarea dispozițiilor referitoare la competența după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești după calitatea persoanei, atunci când judecata a fost efectuată de o instanță inferioară celei legal competente, fiind un caz de nulitate absolută, ce poate fi invocată în orice stare a procesului, astfel încât poate conduce la întâzieri semnificative ale judecării cauzei prin trimiterea spre rejudecare la instanța legal competentă.

Așa cum am arătat mai sus, în opinia mea, presupusa activitate infracțională reținută în sarcina a fost în mod clar și precis descrisă de către procuror în rechizitoriul refăcut, fiind stabilit un unic interval de timp, respectiv cel cuprins între data de 22 decembrie 1989 după ora 16,00 și 30 decembrie 1989.

Având în vedere faptul că inculpatul Voiculescu Voican Gelu a devenit viceprim-premier la data de 28.12.1989, deci în interiorul intervalului de timp în care s-a desfășurat pretinsa activitate infracțională, apreciez că acesta a săvârșit presupusele fapte de uciderea unor persoane, vătămarea integrității fizice sau psihice a unor persoane, privare gravă de libertate, cu încălcarea regulilor generale de drept internațional și alte asemenea fapte inumane ce cauzează

suferințe mari sau vătămări ale integrității fizice sau psihice reținute în rechizitoriu, în calitate de membru al guvernului, aspect care atrage competența de soluționare a ÎCCJ, conform art. 40 alin. 1 Cod procedură penală.

În acest sens, este avut în vedere înțelesul expresiei ”săvârșirea unei infracțiuni”, prevăzut de art. 174 Cod penal, potrivit căruia, prin săvârșirea unei infracțiuni sau comiterea unei infracțiuni se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată. Ori, consumarea infracțiunii de ”infracțiuni contra umanității, prevăzută de art. 439 alin. 1 lit. a, g, i și k Cod penal are loc la momentul producerii pericolului public pentru populația civilă și, totodată, la momentul săvârșirii uciderii, rănirii, lipsirii de libertate și provocării unor suferințe mari unor persoane identificate. În prezenta cauză, s-a reținut că aceste din urmă acțiuni s-au desfășurat în perioada 22-30 decembrie 1989.

Pentru toate aceste considerente, apreciez că se impune admiterea excepției necompetenței după calitatea persoanei a Curții de Apel București, invocată din oficiu, admiterea contestațiilor formulate, desființarea încheierii atacate și judecarea cauzei de către judecătorul de cameră preliminară din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția penală.

PREȘEDINTE

Elena Barbu

I.Ş. 08 Iulie 2024

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO